

M.Ü.İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi
Fen Edebiyat Koleksiyonu

★ F 0 1 9 5 1 ★

القب النهار ونهار

کتب حکایات مشهوره دن اشبو الف النهار و نهارد نام
 کتاب مستطابك نسخه اصلیه سی هند لسانی اوزره
 اولوب بوندن سکسان سنه اول فرانسزجه یه
 نقل اولمش ولسان هندی شیوه سنجه بسط و بیان
 اولنان برطاقم لزوم وفائده سز و مطالعه اید نلرک
 صداع و قسوتی موجب اوله جق صورته
 حشویات نوعند، اولان شیلر طی اولنهرق زبده سی
 واصل حصه الهه جق محالری النمش اولدیغندن
 نادر النسخ برکوزل کتاب بولندیغی وهر کیمجه تک
 برکونی اولدیغی کبی الف لیله و لیله
 کابنک بوده بیک برکونی
 اولدیغندن فرانسزجه یه
 نقل اولمش اولان نسخه
 سندن بودفعه لسان
 عذب البیان
 ترکی یه ترجمه
 اولمشدر

Ahmed Râsîd

Elfû'n-Nehâr ve Nehâr

C. I-II

C. I Mekteb-i Fünûn ve Harbiye

Cenâb-ı Mülûkâne Matb.

1284

1284

C. II

- 1287

Fransızcadan terc.

Dr. İlhamî Faydagör'ün
 Bağışdır.
 Dr. İlhamî Faydagör'ün
 Bağışdır.

کار تأثیر درد عشقیله یا مجنون وش سرسری
 و یا خود اسیر فراش اوله رق کون بکون صرا روب
 صولوب بالاخره موجب تلفری اولور ایدی
 فرحناز سر ایندن چیقوب عزم شکار ایاد کده
 تماشا ی رخسار دلاری نازکانه سیله تنویر عیون
 حسرت ایتک اوزره رهگذارنده صف بسته سلام
 و انتظار اولان اهالی مملکت فرحنازی البسه
 نفیسه کیمش و تاج عنقالانه سن دخی بر طرفه
 اکمش اولدیغی و یاغز اسبلر اوزرنده یوز رأس
 بیاض جاریه لر اطرافنی تیر نظر دن سپر لجه سنه
 احاطه ایلد کلمی حالده قیر آته سواراً متحسینه
 مثال آفتاب عرض دیدار ایلینجه اهالی دریا خروش
 طرفندن یاد اولان اوازده ماشاه واصل کنکرده
 آسمان اولور ایدی . جوار ی هنر بوره هر نقدر
 بر بردن حسندار ایسه ده نجوم ایچنده ماه منیر کی
 بونلرک اورتیه سنده فرحنازک حسن واداسی
 عالمک نظر لرینی بشقه جه کندویه جلب
 ایلد یکنندن نه بونلرک اطرافنی قوشا تمش اولان
 پرچوق غفیر لرونه ده رکابنده کیدن عساکر مسلوله

(* *) (الف النهار ونهار) (* *)

قدیمده کشمیر حکومتک شاهی توران بکک حیرت
 بخش جهان فرخ روز اسمنده برارکک و فرحناز
 نامه یلده برده قیر اولادی اولوب شهزاده جوان
 بخت انواع فضائل و کمالات انسانیه ایلده متصف
 کنج برقههرمان نادر الزمان و همشیره سی فرحناز
 دخی مالکک حسن و جمال و د فینه حسن خصال
 بر کرمه آفت دوران ایدی

فی الحقیقه فرحناز حسن عالم بهاسندن بشقه نهایت
 درجه ده جذبه صاحبیه سی اولدیغندن جمال حوری
 مثالنه عطف نظر اجتناسار ایلینلر ازل و جان
 کندوسنه حیران و مستخر اوله رق حسب الحال
 داروی و صلتله تحصیل مجال محال اولغله انجام

(کار)

السیوف تماشاده اولان خلقک بربرینی قاقوب
 صوقلارینک منعمه قدر اوله ماملریله زیاده جه
 یناشان بختسزلی جرح و تلف ایتمکله مآذونیتلری
 اولدیغی حالده فرحناز هر وقت شکاره چیقیش
 اولسه خلق باشلرینه کلان شو فلا کتلردن
 اصلا متنبه اولیوب بالعکس انک نظرگاه دلیرانه
 سنده فدای جان و باصدیغی تراب اوزرنده
 نفسلرینی قربان ایده رک دملرینی سیل مثالی
 اقمغه کمال شوق و مسرتله منتظر و بونک وقوعیه
 مقتدر بولند قلرندن و خلقی شو حالدن منع ایتمک
 ممکن اوله مدیغندن پدری شاه توران بک کریمه سی
 فرحناز سلطانک حسن خونریزینک باعث اولدیغی
 فلا کتلردن خلقک محافظه سیچون ارتق کوزلرندن
 نهان ایده رک کریمه سنک سرایدن طشیره
 چیقیشنی منع و یساق ایلمش و واقعا اهالی شوبلای
 حسرت دلدار ایله دهها بتر مجروح الفواد اوله رق
 ضروری قاتلانمش ایسه ده فرحنازک آوازه
 حسن و آنی بتون ممالک شرقیه به عکس ایتدیکندن

✽ بیت ✽

(و یطرب)

{ و یطرب السمع من ذکر محاسنها }
 { والاذن تعشق قبل العين احيانا }

وصفی ایشیدن حکمداران شرقیه غیا با تعشق
 ایده رک بولردن هر بری فرحنازی کوکل تختنه
 اجلاس ایتمک افکار یله مستقلاً بر رایچی چیقارتمش
 اولدقلری کشمیر حکومتده کرکی کبی شیوع
 بولمغه باشلامش ایدی

فرحناز بر کیمجه عالم منامنده برارکک کیلک دوزاغه
 دوشه رک بردیشی کیلک کلوب انی تخلیص ایلمسیه
 برابر کندوسی دوزاغه طوتلدقده ارکک کیلک
 انی قور ترمیه رق براقوب کتدیکنی کورمسیه
 شورویا فنا حالده افکارینه طوقند یغندن طولای
 بو صورت جمیع ذکوردن کمالیه تنفرینی موجب
 اولدی . فرحناز او یخودن بیدار اولدقده کورمش
 اولدیغی رؤیادن بغایت متأثر اولوب و بورویانک
 ارتفک و تخیلندن حصولنه ذره جه زاهد اولیوب
 بیلکه کندوسنه آل (کسایا) نامیه اولان صنمدن
 زوج مقدری حقنده شورویا بر بهان و بونکله برابر
 طائفه رجالک خیانت و طائفه نسانک رقت قلب

ایلیچیلر ما موریتلر نجه برایش کوره مد کلرینه
آشوری محبوب اوله رق ما یوسا عودته
مجبور اولدیلر

شاه توران بك ایلیچیلرک کمال ما یوسبت ایله چیقوب
کیملرینک اوزرینه بونلرک منسوب اولد قلی
دولتلك اولوجمله وقوع بولان تکلیفلرینک عدم
قبولندن طولای کوجنه رک قوه جبریه ارانه سیله
اخذ انتقامه قالمیش جقلری افکار وتلا شنه
دوشه رک خونریز برحرک ظهورینه سبب
ویره جک شی ایچون بیوک قسم ایلد یکنه زیاده
تأسف ایتدیکندن در عقب فرحنازک دایه سنی
حضورینه جلب ایله کریمه سنک شو حال و حرکتی
غایت موجب استغراجم اولیور . عجبا کریمه مک
تزوج خصوصنده تنفرینه سبب ندر . وبوسنک
تعلیماتک ثمره سی دکلیدر . سویله دیو وقوع بولان
امر و فرماننه جواباً دایه مزبوره خبر شاهم
بوشیده علم لاحق دکلدر . بوجاریه کز آدملرک
دشمنی دکلم . بو کیفیت فرحنازه بررؤیا بلیه سی
اولد یغنی خبر و پردکده شاه کمال حیرتله عجایب
(کریمه مک)

کریمه مک افکارینه بررؤیانک بودرجه لده نصل
حکم وتأثیری اوله ییلور . دیوبتکرار استکناه
ماده ایلمسی اوزرینه دایه مزبوره کیفیت بالاده
بیان اولندیغنی وجهله برتفصیل حکایه ایدوب
ایشته شاهم بورؤیادن کریمه کز متأثره اولدی
وعالم معناده مشاهده ایلدیکی ارکک کیلک حال
وحرکتنده جمیع ارککلرک خائلیکنه ذاهب
اولمش وهر نصل ایسه برکره کوز اورکش
اولد یغندن بوسبیدن ناشی ارککلردن کمالیه
تنفرایده رک الی آخر العمر ازدواجه رضا کوستر
مامسنه باشلیجه سبب بودر . دیو افاده ایلدی
دایه نک اشبو افاده واقعه سی شاهک بوسبتون
تعجبی موجب اوله رق بویله بررؤیانک تأثیری
کریمه سنی شو حال کدورت ماله اجبار ایدیشه
برمعنا ویره مد یکنندن وبو حالک کنیدی ذاتی
وحکومتی حقنده داخلی وخارجی انواع محاذیری
مستلزم اوله جغنی دخی قویا جزم ایلد یکنندن
شاه توران بك کریمه سی فرحنازک ارککلر
علیهنه اولان عدم امنیت افکارینی تبدیل واصلاح

ایملک تحری و تدارکی چاره سی دروینه دوشه رک
 بونک نه وجهله ممکن اوله بيله جکني فرخنازک
 دایه سی مزبوره ایله استشاره یه مباشرت ایلدکده
 دایه مزبوره دخی شاهم شوخصوصک تدابیر
 و چاره سنی جاریه کنه اراده بیورد سکنز سایه
 دولتکنزده عهده سندن کله رک جاریه کنز دخی
 حق نان و نعمتک یوز بیکده برینی برینه کتورمش
 اولغله و ساطانک شويله درددن بنم واسطه مله
 قور تلمسیله افتخار ایدرم دیسنه شاه مشار الیه
 کمال استغراب ایله بویه برامر مهمک حلی نصل
 ممکن اوله بيله جکني سوال ایدنجه شاهم جاریه کنز غایت
 حصه النور و استفاده اولنور تحف اکلنجه لی
 برچوق حکایه لر بیلورم . بونلری نقل ایدیشمله هم
 فرخنازی اکلن دیریرم . و همده ارککلر حقنیده
 ذاهب اولدیغی ردیده دن و ازچیریرم . وارککلرک
 همان جله سی متانت اوزره مخلوق اولوب
 خصوصیه کندولرینه مخصوص اوله رق
 ایچلرنده نه راده ده صادق دوستلر بولندیغنی
 و کمال صدق و محبتلرینی نه وجهله فداکارلقلر اثار یله

(وقتیه)

وقتیه اثبات ایتیش اولدقلرینی بالمنا سبه حکایه لرده
 کوستره رک اکا اعتماد و رفته رفته افکارینی اصلاح
 ایلرم دیوتأمین ایتسیله شاه توران بک بو صورته
 قرار و یروب مساعد و مناسب وقتده اجرا سنه
 بدأ و مباشرت ایلمسنه فرمان ایلدی

فرخناز سلطان اکثر اوقاتده طعامد نصکره پدري
 شاهک یانه کیده رک اورداده خواننده و سازنده
 جاریه لرک استماع تغنی و ترنماتیه اکلنکله مألوف
 اولد یغندن دایه مزبوره تصور و نیت ایلدیکی
 حکایه لری صبا حلی فرخنازک بر معتاد حمامه
 صویندیغی وقت خلوته تعلیق ایده رک ایرتسی
 کون علی الصباح فرخناز سلطان حمامه صویندقدده
 دایه سی همان بو فرصتی فوت ایتیوب سلطانه
 جاریه کنز بک چوق تحف حکایه لر بیلورم
 اکر مساعدده بیوردسه کنز نقل ایده یم اثنای
 غسل و استحمامده هم وقتکنز صحبتله کچمش اولور
 و همده کوله کوله کرانه جککنز مثلنجه کوله کوله ده
 ییقانه رق اکلنمش اولور سکنز دید کده کرچه
 فرخنازک حکایه استماعی او درجه ده مراقی دکل

ایسه ده اطرافنده بولنا نلرك حكايه دكلك مر اقلري
اولديغندن بوسايله ده كوكلريني اكلندرمك اوزره
عاد تا و بر دقیقه اول نقل اولنمسی خصوصنده
تعجیل ایتكده اولد قلرينی فرخناز كورنجه نقل
و حكایه ایلمسینه رخصت و یردیکندن دایه سی
مزبوره بروجہ اتی نقل و حكایه یه ابتداء ایلدی
✽ برنجی کون ✽

(بصره لی ابوالقاسمك حكایه سی)

مورخلرك نقللرینه نظرأ هارون الرشید بران
زیاده جه غضوب و مغرور و کندوسنی مدح
و ثنا ایتكده غایت حریص و مجبور اولمامش اولسه
ایدی . عصرنده بولنان خلیفه لر ایچینده انك
کبی ذی قدرت بوانمز ایدی . هارون الرشید روی
ارضده کندوسنه مماثل برسخنی خلیفه بولمديغنی
همیشه ادعا ایتكده اولديغندن وزیر اعظمی
بولنان جعفر بویله بشون کون خلیفه تك بالذات
کندوی بلافاصله مدح و ثناده بولنمسنه تحمل
ایده میه رك بر کون شو و جمله عرض و بیانه
اجتسار ایلیوب ایتدی . ذات دولنگزدن عهد
(مملو ککنزك)

مملو ککنزك شو و جمله برنیازم وارد در که سر
بالذات کندو کزی مدح ایتك شان و شهرتکزه
مغایر اولمغله لطف و احسان و سخاوت و عطا کزدن
طولای مدح و ثنا کزی رعایا و سرایکز خلق
ایتسون بولنلردن بر قسمی قلمرو حکومتکز اولان
بلاد معظمه ده طوغوب بیوملرندن و قسم اخری
دخی وطن و مملکتلرینی ترك ایده رك بلده کزه کلوب
قوانین و عدالتکز سایه سنده مستظل امین
و راحت و سلامت و رفاه ایله کسب و تجارت
ایلملرندن ناشی جناب حقہ تشکر ایده رك دعای
بقای عمر و شوکت و اثنیۀ عطا و سخاوتکز
دلرنده داستان اولدقجه قلب همایونکز
کندیکزی تمد حدن زیاده محظوظ و پر نشاط
اولمق طبعیدر . دیمسندن هارون الرشید
زیاده غضبناك اولوب هارون الرشیدك وزیر
جعفرك شو کلامی اشوری حدتنه طوقونوب
عالمده کندینه مشابه بشقه برسخنی کسه وارمیدر
وقودانه و مغرورانه جوابنده مشار الیه جعفر
اوت شاهم بصره سیمتنده ابوالقاسم اسمیله بر شخص

جوانمرد بولنوب حال وقتی و تعیشی معاصر
 لرندن اعلا و سنج اوته بی مثل و یکتا در
 دیه رک ویردیکی جوابنه بدن خلیفه غایتله محبوب
 وحدتناک اولدیغندن کمال عاف و شدتله وزیرینه
 افندیسی حضورنده کذبى اختیار و اجتناسار ایدن
 بر بنده نک قتلى لازمدر . دیمسیله وزیر جعفر باق
 شاهم حضور دولتمکرده هیچ بروقتده کذبى
 اختیار ایتم . ولکن ابوالقاسمى بصره یه صکره کی
 سفر مده بالذات کیدوب کورددم و خانه سنده
 بولندم کرچه خزینه دولتمکرده بولان اماناسر
 اشیای نفیسه نک مشاهده سیله کوزلرم مستغنی
 ایسه ده عالم بویا عرشه قدرال الدن اوست
 اولق طبعیدر . فصل ایسه ابوالقاسمده مشاهده
 ایتدیکم ثروت و طبعنده کی سخاوت درجه نهاده
 استغراب و ممنونیتى موجب اولمشدر . دیدکده
 ارتق بوسبتون حدت باشنه چیقار ق کندوی
 طوتا میوب ادیسز او یله عادى برادى بنم ایله
 مساوی طوتیورسن سنک حق و بلاهت و طور
 و حرکتک سنی جزا و نادیسه مستحق قلدى

(دیمسیله)

دیمسیله برابر سرای مستحفظلری ضابطنه وزیرى
 جعفرک توقیفى امر ایده رک بعده حرمه کیدوب
 زوجه پا کیره سی سیده زبیده خلیفه یی بویله پر
 حدت کورنجه شاشیروب تلاش ایله امان شاهم
 بو حدت و غضبکنزک سببی ندر . دیوسؤال ایدوب
 هارون دخی برمنه وال محمدر وزیرى جعفره
 زیاده سیله حدت انمش اولدیغنی بیان ایلمسی او زینه
 زبیده شاهم قالب عالیکنده مضمرا لان کیفیتى
 صا قلا یوب شوشه بئک تحقیقى ایچون مستقل
 بر معتمدیکز اولان مأمورى تعیین وارسال بیوریکز
 اگر جعفرک سوزى کذبه چیقار ایسه واقعا
 شو جسار تنیدن طولایى لایق اولدیغی و جهله
 تأدیب ایدوب حدینى بیلدیرمک و بالعکس
 سویلدیکی سوز صنیعه اولیوب صحیح اولدیغی
 اکلا شیلور ایسه اولوقت حقنده مجرم معامله سی
 اولنماق لازمدر . دیوزبیده نک موافق عقل
 و حکمت اولان افاده سی خلیفه نک نار حدت
 و غضبى تسکین و اطفای ایدوب بورأى موجب
 حرکتده منفعت دخی حس ایتکله شو مصلحتک

تحقیقه وزیرا و ما موریندن برنی تعیین ایتسه
 کیده جک ما مورک شاید جعفر ایله بدیلرنده کرک
 حسد و کین و کرک بالعکس محبت و انفت بولسون
 شو ایکی حالده دخی بی حقیقت حالدن واقف
 ایتیه جکری ایچون بالذات بصره یه کیدوب
 کنه و حقیقتنه رأی العین تمامیه کیندم واقف
 و سخاوتی وصف اولنان کسه ایله کوروشه رک
 حاصل ایده جکم معلوما ته کوره جعفر حقنه
 معامله لازمه بی اجرا ایدرم دیو قسم ایلدی
 هارون عزم و قصد ایلدیکی مرام و مقصدک
 بران اقدام اجرا سی ذممنده کیجه نک برنده کیرلوجه
 سرایندن چیقوب یالکیزباشنه براسبه سوار
 اوله رق بصره یولنی طوتدی . و بصره یه ورود
 ایده رک تصادف ایلدیکی برخانه اینه رک خان
 مذکورک قیوجیسی بریر اولوب بوکا هارون
 بابالق بصره شهرنده ثروت و سخاوتجه شاهلردن
 افزون ابو القاسم نامیه برکسه بولندیغی
 احمیدر . دیو سؤالنه اوت افندم یوزاغزم
 و یوزده دلم اولسه انک سخاوت و کرمنی لایقیه

(وصف)

وصف و بیان ایلکه مقتدر اوله نم دیو جواب
 و پردی خلیفه سفر حالی زیاده جه یورلمش
 اولدیغندن براز طعام ایدوب یادی

ایرتسی کون هارون ارکنندن قالقوب کونش
 طلوعنه قدر بصره شهرینی کزوب تماشا ایدر ایکن
 برترزی دکانی اوکنه کلدکده ترزیدن ابو القاسمک
 سکاسنی سؤال ایدیجک ترزی شاشوب ایتدی
 عجایب سرزقنی ممالکتدن سکز ظمنه کوره سرهیج
 بصره یه کلامش اولملی سکز زیرا ابو القاسمک مشهور
 آفاق اولان عالی سراینی بیلیور سکزدیدی

دایه نک شو حکایه سنک بوراسنی نقل ایلسی
 فرحتازک جامدن چیقوب کیتدیکی اثناده واقع
 اولوب اول اراق سلطانک جاریه لرندن بری
 معتاد اوزره کلوب سلطانی عبادتخانه یه چاغر
 مسیله حکایه نک ما بعدینی ایرتسی کون ینه سلطان
 جامه صویندیغی وقت دوام و اکمال ایملک اوزره
 کسیدی (ایشته مؤلف الف النهار و نهار نامیه اولان
 کتابی بو اصول اوزره ترتیب و تنظیم ایلشدر)

✽ ایکنجی کون ✽

دایه کلامه شروع ایدوب دیرکه خلیفه بن اجانبه
بولندیغمدن بصره شهرنده برکسه بی طایم بکا
ابوالقاسمک خانه سنی کوسترسه کز ممنون اولورم
دیدى . ترزىء هر قوم دخی چراقلرندن برینه
ترقیقاً خلیفه بی ابوالقاسمک سکناسنه کوندردى
ابوالقاسمک خانه سی هر مردن بنا اولمش جسم
برقوناق اولوب قیوسی یشیم واری منقش
هر مردن یاپیش ایدی . خلیفه قوناغک حوالیسنه
دخول ایله اوراده موجود اولان برچوق خدام
وغلام غلبه لکنندن ایلرویه کچه رک خداملردن
برینک یانه تقرب ایلیوب افندیکنز ایله ملاقات
آرزوسنده بولندیغمدن هر تقدیر زحمت ایسه ده
کیفیتی افاده بیورسه کز ممنون اولورم دیمش
اولسندن وهارون الرشیدک هیئت کچه غریب
الدیار اولدیغنی کوستر ایسه ده چهره و سیماسی اوله
عادی برادم اولدیغنی بیلدیردیکنندن خدمتکاردرک
وجزم ایلدیکندن همان قوشوب افندیسنه خبر
ویرمسيله ابوالقاسم هارون الرشیدی بالاستقبال
الندن طوته رق الوب انواع زیب و زیورله مزین
(بر)

بر دیوان خانه به کوتوره رک اول دمه هارون
ابوالقاسم سزک پک چوق اوصاف جیه کزی
ایشتدیکم کوندنبرو ذات عالیکنز ایله ملاقات
ومصاحبک آرزوی صمیمیسنده ایدم قسمت
بوکرن ایمش دیدکده . ابوالقاسم کمال آداب
وظرائت وتعظیم وملایمت ایله تشکر لر ایده رک
مسافرینی باش سدره اجلاس ایتدر دکدنصکره
ابوالقاسم هارون الرشیده مملکت ومشغولیتنی
وبصره ده اقامت ایتدیکی یری سوال ایلسنه جواباً
هارون الرشید بنده کز بغداد تجارتدن اولوب
لاجل التجاره دونی کون بصره به مواصلته
یولیمک اوزرنده ایلك تصادف ایلدیکم برخانه ایندیم
دیدى . براز وقت سویلشوب کوروشد کدنصکره
دیوان خانه دن ایچرویه اون ایکی نفر ایچ اغاسی
الرنده عقیق وقان طاشلرندن معمول واوزرلری
یا قوت وز برجد ایله مزین و مرصع قابل دروننده
لنیز باده لرملو اوله رق دخول ایتدیلر وبونلری
متعاقباً بر برلرندن کوزل اون ایکی کوله که
بعضلرینک الرنده ذغفوری قابل دروننده کونا کون

ميوه و چيچكل و بر طاقك اارنده التون كاسه لرد،
نفيس و لذیذ طه لور طواواه رق بشقه جه
دخول ایلدیلر . ایچ اغاری ایتدا باده بی خلیفه به
صوندیلر و خلیفه کرچه ممالك شرقیه ده انک اعلا
و نفیس باده لر شریله مألوف ایسه ده صونیلان
باده بی طاندقه شمعی به قدر مثلی ایچمدیکنی فرق
ایلدی . الحاصل طعام وقتی حلول ایتسیله ابو القاسم
مسافرینی الوب اخر بر دیوان خانه به کوتوردی که
بوراده التون صحانلر دروننده نفیس طعاملر
قنولمش و تعریف و وصفی ناقابل انواع تکلیفه
مزین بر جسم سفره قورلمش اولدیغندن طعام
اولندقدنصکره ابو القاسم خلیفه نک الندن
طوته رق مقدم کوریلان ایکی دیوان خانه دن
برقاج درجه اعلا و غایت ذیقیمت مفروشات
و ترصینات ایله مزین بر او چنجی دیوان خانه به
کوتوروب او طور دقدنصکره مرصع التون
قاپلر درونلرنده اشربه نفیسه و فغفوری طباقلر ده
کونا کون شکرله لر و بونلر دخی التون تبسیلره
موضوع اولدیغی حالده کتوریلوب شرا بلر

(ایچاور)

ایچاور ایکن درون دیوان خانه به خواننده
وسازنده لر کله رک اجرای نغمات روح انزایه
اغاز ایلدکلی آنده هارون الرشید کندی کندویه
تفکر و ملاحظه ایده رک سراینده بولنان انک اعلا
مغنیلر بونلرک کعبنه واره میه جق لری قلیا
تصدیق ایله برابر بویله بیاغی بر آدمک بو مرتبه
عالم پسندیده تعیش ایدیشه خلیفه حیران اولوب
خواننده کانی کمال دقت و محظوظیت ایله استماع
ایلمکده ایکن ابو القاسم دیوان خانه دن چیقوب
براز صکره برالنده کوچک بر التون دکنک
و دیگر النده صاپی کموشدن و داللری ایله پیراقلری
زمر ددن و میوه لری یا قوتدن معمول اوافق
بر شجرک اوزرنده کمال مهارتله حک و تصویر اولمش
بر کوچک طاوس قوشی و بو طاوس قوش بیک
جسدی دروننده عنبر و عود اغا جندن مرکب
نفیس رایحه لو قورسلر بولندیغی حالده النده
طوته رق کیروب مذکور اغاجی خلیفه نک ایاغی
دیننده یره وضع برله النده کی دکنک ایله اغاجک
اوزرنده بولنان طاوسک باشنه یو اشجه اورمسیله

برابر مذکور طاوس قویشی قناد لرینی آچه رق
 و قویر یغنی قاله دیره رق کمال سسر عتله دور ایدوب
 دوندجکه دروننده اولان رایحه طیبیه بی اطرا نه
 نشر ایله بتون دیوان خانه بی عنبرله تعطیر ایلدی
 خلیفه مذکور اغاج ایله طاوسه حصر نظر دقت
 ایلش اولدیغنی حالده ابو القاسم مذکور اغاجی
 آنسزین الوب طشره کوتورمه سنه شاشوب
 ابو القاسمک بو معامله وحر کتنه کوجنوب وکندو
 کندویه ملاحظه یه واروب بو معامله نه اوله جق
 بو جاهل ابو القاسم مأولم کی دکلدرو معامله یلمیور
 بنم اغاج ایله طاوسه نظر پسند ایله دقت ایلدیگی
 بونک اهداسنی رجا ایده جکم احتمالندن خوفی
 ایلدی . قورقار مکه وزیرم جعفر ابو القاسمک
 درجه خلقت و طبیعتی لایقیه فرق و تمیز ایلکسزین
 سخاوت کی بر صفت ممدوحه بی اکا اسناد ایلسی
 خطا اولمیدر دیو ملاحظه یه واردی
 خلیفه بو تفکرده ایکن ابو القاسم بر محبوب
 دلارا غایت کنج بر ایج اغاسی ایله ایچرویه کیروب
 هر قوم ایج اغاسی اینجو و مجوهر ایله ایشلمش
 (اغیر)

اغیر هند سوا پسندن البسه نفیسه اکتسا ایلش
 والنده یکپاره یا قوتدن معمول بر طاس دروننده
 لعل شراب طوته رق کلوب خلیفه نک خاکینه
 یوز سورد کدنصکره النده اولان باده بی خلیفه یه
 صوندی و خلیفه طاسی الوب شرب ایلد کدنصکره
 طاسی تکرار چوجغه ویرد ایکن کانه هیچ
 ایچلما مش کی طاسک درونی ینه لبالب باده ایله
 طولو اولدیغنی کوریمچک تکرار آلوب بر قطره
 قالمیجیه قدر نوش ایلوب بوش اولدیغنی حالده
 چوجغک الینه ویرد ایکن ینه کندو کندویه طاس
 باده ایله طولدیغنی کوردی
 خلیفه ایشوب عجیب و مسخر طاسک حالی کمال درجه
 تعجبی موجب اوله رق مذکور اغاج ایله طاوسی
 فراموش ایدوب صورتکالک حقیقتندن صور مسیله
 ابو القاسم افندم جمیع اسرار صنایه آشنا قدیم
 بر صاحب معرفتک ایشیدر . دیوب همان اول
 آنده طاس ایله چوجغنی الوب کمال تلاش و سسر عتله
 طشره چیقارنجه بود دفعه کی معامله یه طوغریسی
 طاوس فقره سندن زیاده خلیفه نک جانی صقوب

بو جاهل آدم دلیرمیش . بکا بو تحف و نادیده شیلری
کتوروب کورمسی باق بنم نه لرم وار کی عادتاً
بر چو جق معامله سی اولدقدن بشقه کندوسنی
توقیر ایچون بنم کمال محظوظیت ایله باقدیغمی و حظ
ایلدیکمی کورمس-یله کانه بونلری قیا جغم کی عجله
قالدیرمسی قدر . آدابه مغایر و غایت چرکین شی
اوله مز . آ . جعفر . نادان و اجهل و تربیه سز
آدملری تقدیر ایله بونلره اسناد حسن اخلاق ایتمکی
انشااه عودتمده سکا اوکره دهیم دیو کندی
و جدا ننده نیت ایدر ایدی

هارون الرشید ابو القاسمک مزاج و حالنک فرقنه
واره میه رق ابراز ایلدیکی اطوار و حرکاتی تقبیح
ایلمکده ایکن ابو القاسم-سم ایله برلکده انواع لؤلؤ
و مجوهراته غرق اولمش و کیدیکی غایت یراشمش
نادیده و پسندیده بر جاریه دخول ایلدیکی کوردیکی
آنده طوغریسی بوجمله دن زیاده استغرابی موجب
اولوب جاریه مزبوره ایسه تعلیم اولندیغی و جمله
لازم کلان تعظیم و تکریم ایله خلیفه نک خاکینه-ه
بوز سوردکده خلیفه مزبوره یی اوتورتمسینه همان

(ابو)

ابو القاسم نام الا هنک برلاوطه طلب ایلدکده
صاری صبر و صاندال و ابانوز اغاجلری ایله فیل
دیشندن اعمال و ترکیب اولنمش نفیس برلاوطه
کتوریلوب اول مطرب روح افزا یعنی جاریه
بی همتایه و یریلوب انواع شیوه و ادا و کمال ممارسته
اجرای نغماته اغاز ایلدیکی هارون الرشید فن
موسیقی به آشنا اولدیغندن کالنه حیرته قالوب
وغیری کندینی ضبط ایده میوب ابو القاسم خطابا
ای جوان طوغریسی ریم مز داد ایتسون اقبالکنه
غبطه اولنور و عصر کزده بولنان شاهان بلکه
سزک قدر بختیار اولدیغندن بورا سیده تبریک
اولنور . دیمسی اوزرینه ابو القاسم مسافرک
جاریه یی زیاده بکندیکنی کوردکده مز بوره نک
المدن طوتوب دیوان خانه دن طیشار و چیقاردی
دایه دانا حکایه دن بومحله کلدکده غروب آفتاب
و جمال فرحناز ایسه مثال قرعالمه ضیاء تاب
اولدیغنی کورمسینه سکوت ایلدی

* او چنچی کون *

دایه کلامه شروع ایدوب دیرکه خلیفه یه بو کیفیت

برقائدها موجب تلاش و دخالش اولد یغندن
ازقالدیکه عنان صبر و تحملی بتون بتون الدن
چیقاروب اظهار حدت ایده ایدی . نصلسه کمال تأمل
و تفکر له کندوبی طوتوب و اول اره لق خانه
صاحبی دخی طیشارودن ایچرویه کیره رکینه
الفت و مصاحبه کر میت و یریلوب اولکون اقشامه
قدر محبت اولند قد نصکره اقشام تقرب ایتدیکی
جهتله هارون الرشید ابو القاسمک ایفا ایلدیکی
مراسم تعظیمیه و تکریمیه دن و فوق العاده
اوله رق کوردیکی نجابت و نزاکت طبعندن
اظهار محظوظیت و بیان معذرت ایده رک
اقامت ایلدیکی خانه عزیمت ایتک اوزره استحصال
رخصت ایلد کده مومی الیه ابو القاسم کریم
الخصال بر مرد کامل اولد یغندن مسافرنک
کند یکنندن پکده خشنود دکل ایسه ده باکده
صقیلورسه موجب انسلاب راحت و حضوری
اولورم دیه رک عزیمتنه ممانعت ایتیبوب توقیر
و فیر و تعظیم کثیر ایله قوناغک قپوسنده قدر
رسم تشییعی اجرا ایده رک ایفای خدمته وقوع
(بولان)

بولان قصورینک عفونی دخی استرحام ایلدی
خلیفه قونمش اولدیغی خانه کیدرکن اثنای راهده
ابو القاسمک اصحاب ثروت و ساماندن اولوب
مجرد مالیه اطرافنه تفخر ایتک و شوصورنله طنین
انداز افاق اولق آرزوسنده برآمددر . لکن
جعفرک بو آدمی بنم سخاوتنه مساوی طوته سنده
برحق یوقدر . زیرا بو آدم اصحاب سخاوت
و ارباب عطادن اولمش اولسه ایدی . بکا
کوسترمش اولدیغی ذیقیمت اشیای نفیسه دن
هیچ اولمز ایسه بریسنی هدیه ایدوب ایشته سکا
بود ، بنم یادکارم اولسون در ایدی . بورالری
اجرا ایتا مسی محضاً اجانبه برنمایش و آلایش
ایتکدن عبارتدر . یوقسه حقیقت حالده غایت
بخیل و خسیس اولد یغنده شبهه یوقدر . ان شاء
بغدادده عودتمده جعفری یلان سویلدیکی ایچون
کرفتار پنجه عتاب ایده یم دیو افکار ایده رک
خانه و اصل اولد یغنده قپودن ایچرو کیروب
برطاق دو ، و قاطرله تحمیل اولمش و حریردن
معمول غایت اعلا و نفیس انواع قالیچه لرایله

کونا کونا ذیقیمت سجاده و انقشہ نفیسہ و سیم ایلہ
 ترین و ترصیع اولمش چادر لر ور کوبنه مخصوص
 کھیلان جنسندن اعلا اسبلر و خد متندہ
 صفتستہ قیام اولق اوزره حسن جمالده بر برندن
 یکتا واقران و امثالده بی همتا کوله و ایچ
 اغار یله خانک حو لسی مالا مال اولدیغنی کوروب
 و متعجبانه بونلرک اره سندن کچوب او طه سی
 طرفنه متوجه عزیمت اولدیغنی اثناده ابوالقاسمک
 قونا غنده کورمش اولدیغنی مجوهراتدن معمول
 و مصنوع شجر بینظیر و طاوس عنبر نثر و حسن
 جمالده مشابه ماه منیر جاریه النده لاوطه سیله
 و محبوب دلارای جهان ایچ اغاسی دخی یاقوت
 طاس النده اولدیغنی حالده بونلرک جمله سنی
 تشریفینه مترقب کوردیکی آنده بتون بتون
 حیرتده قالدی

بو حال ایلہ او طه سینه کرم سیله خدام و کوله لراک
 کافه سی کلوب خلیفه نک حضورینه رومال
 ایلہ واجبه بند کیتی ایفا ایتد کدن صکره جاریه
 هنر بوره خلیفه نک یانه طوغری قادمه جنبان ناز

(و رفتار)

ورفتار و شایوه بازلی علی اطوار اوله رق
 اطاس کپسه دروننده برنامه تقدیم ایتدی . خلیفه
 آچوب بونلرک ابوالقاسم طرفندن اولدیغنی
 اکلا یه رق نامه بی قرائت ایلدی . و نامه نک مالی
 (بکا هرشیدن اعز و اکرم بولنان ای بنم مسافر
 سزی طانی یه مدیغم جهته سزه واجب الادا
 اولان حرمت و خدمتده بلکه برقصور انتمشدر .
 اولاکرک تعظیم و تکریمده و کرک سائر جهندن
 وقوع بولان قصور عاجزانه مک عفو و صفح
 جیللریله مستور و ثانیاً عاجزانه و حقیرانه
 من غیر حد و ذاتکزه لایق اولیه رق تقدیمنه
 متجاسر اولدیغم هدیه لراک نزد عالیمرنده قرین
 قبول ایلہ بندکزی مسرور بیورملرینی استرحام
 ایدرم . شاید عدم قبول ایلہ معامله ردیه وقوع
 بولور ایسه بو حال حزن و کدر می موجب
 و وادی یأس حرمانده قالمی مستوجب اولور .
 هدایای مذکوره دن اغاج و طاوس قوشی و ایچ
 اغاسی و قدح و لاوطه و جاریه ایسه ذاتکزه
 مقدمه کوروب استحضان بیوردیغکز و قنده

قول كنزك يد تمالكمدن چيقوب انندمك مالی اوایش
ایدی . چونکه قول كنزك تصرفده بولنان اشیادن
هرقنغی برشی اولور ایسه اولسون کلان مسافر
اول شیء کوروب بکندیکی آنده بنم تصرفدن
چیقوب مسافر مک مالی اولور . بونلر دخی
انندمک مالیدر) دیویازایش خلیفه نامه یی
قرائت ایلدیکی کبی ابوالقاسمک کندی
رعیه سندن واحاد ناسدن برآدم اولدیغی
حالده بودرجه اولان سخاوت طبعنه غبطه ایدوب
اولجه اولان ظنی وجهله اولدیغی و سخاوتده
کندویه فائق کیمسه اولدیغی اکلامه ربه
مسکونده بندن بشقه صاحب ثروت و مرد
سخاوت یوقدر . دیو غرور و استکبار و مباحات
و افتخار ایتدیکنه غایت نادم و پشیمان اوله رق
بروقت دریای حیره طالوب چیققد قد نصکره
کندوسنک مخطی اولوب جعفرک حقلی اولدیغی
اکلایه رق تشکر ایدوب جعفردن خشنود اولدی
واحاد ناسدن بویله برآدمک بوقدر هدیه و یرمسی
مطلقا حددن افزون و حصر تعداددن بیرون

(ماله)

ماله مالک اولسنه متوقف اولدیغندن بوقدر
ثروتی نره دن بولد یغنی سوال ایتدیکنه خطا
ایلدیکی و خصوصیه قلمرو حکومتنده بویله
برآدمک کندنندن زیاده حسن صیته مالک اولسی
دخی برقاتدها افکارینه طوقنوب بونی بلخاصه
اکلایه رق کینه حقیقتنه واقف اولغی کرکی کبی
قوروب و اکلامد قجه بغداده عودت ایتامسنه
ذهنده لایقوله قرار و یردی

اشبهو حال عجا یبال خلیفه یی افکار عمیقده
دوشور دیکی جهته طاری اولان مراق همان
جانب ابوالقاسم عزم و شتابه اجبار ایلدیکنندن
ارتق طوره میوب کلان هدایای او راده حالیه
براقدرق اول آنده کیرویه عودت ایدوب
ابوالقاسمک یانه کلدی . و مومی الیهی یا لکنزجه
او تورر بولد قده ایتدی . ای بنم محبم ابوالقاسم
کوندرمش اولدیغکنز هدیه بهیه کنز درجه سز
مقبوله کچدی و حصوله کلان محظوظیم حددن
طاشدی وادای تشکری بی عاجز براقدی
فقط موافق رضای عالیکنز اولور ایسه آنلری

سزیه تقدیم ایده یم بونی رجا ایدرم . و فی الحقیقه
سینا و تده نادر الا مثال اولد یغکنزی و کورمش
اولد یغم خدم و خشم و دبد به و دارا تنکزی
و حتمده اجرا ایدیلان انعام و احسانکنزی
ان شاه بغدادده دهانیم کبی بیلیانلره اعلان
و اشاعه ایده یم دیدی

ابو القاسم خلیفه نک . هدیه لری بوصولتله اولان
ردندن پک زیاده محزون و غموم اولوب جواباً
سزک بو بیچاره یه بومعامله یی ایلکنزده مطلقاً
برسبب وارددر . بحجابرقصوری وقوع بولدی
یوقسه قولکنزک اطوار و مشوارمدن برفناقمی
صدور ایتدی . مطلقاً سز کو جنمش سکنز دیره رک
اعظمهار اعتذار ایله اکر قولکنزدن خشنود اولمش
اولیدیکز هدیه لری رد ایله بویله ستم آمیز
معامله بیور ما مکن لازم کلوردی . دیو بر طاقم
شفقت انکیز کلمات طیبه اتیان ایتسی اوزرینه
خلیفه جوابه متصدی اولوب سزک حق عاجزانه مده
اجرا بیورمش اولد یغکنز الطاف و تعطفاتدن
درجه سز ممنون و مسرور اولد یغم خدای لم یزل
(حضر)

حضر تلیزه عیاندر . فقط احسان بیورد یغکنز
هدیه لر شاهلرک و یردیکی هدیه دن زیاده و غایتله
ذیقیت اولد یغندن مراد عاجزانهم محضاً ثروت
و سامانکنزی بویله بیهورده یره تلف و سرف
ایتموب بویله صرف ایتکنزی و بویله کی درایسه
پک یقین و قتده فنا بوله جغنی سزیه اخطاردن
عبارتدر دیدی

ابو القاسم خلیفه نک بو کلامنه تبسم ایده رک افندم
هله قولکنزی دوچار اولد یغم اسف و مراقدن
استخلاص بیوردیکز . هدایای مز بوره نک
عدم قبولی قولکنزک برقصورم اولد یغنی اوزرینه
اولد یغنی اکلا دیغمه تشکر ایتدم . ذات عالیکنزی
قبوله رغبت بیورمغه مجبور ایتک ایچون سزیه
تقدیم ایتدیکم هدیه لر کبی و بلکه انلردن ده
اعلا لرنی هر کون برآدمه و یره بیلورم و ذره جه
صقلیم حتی بوسوزم سزی حالت استغرابده
براقوراما . اکرچه سرگذشت احوالی افندمه
حکایه ایدوبده اکاه اولور ایسه کنز اولوقت تعجب
بیورمز سکنز . ایشته سزیه محرمانه بوسری

افاده ایدہ یم دیوب خلیفہ فی الہرق مقد مجہ کوسر مش
اولدیغی دیوانخانہ لردن قات اندرقات انواع
مفروشات و تریدات ایله مزین خیر بخش عقول
اولور دیگر بریوک دیوانخانہ یه کوتوردی
اوراده عود و عنبرینار و اطرائه رواج طیبہ
مچسار مرصع بخوردان قلر و زر خالصدن
معمول غایت نفیس قورولمش بر سریر و سریره
مخصوص ذیقیمت فرش اولمش بر ایاق حالہ سی
اولوب خلیفہ بونلری بویله بر آدمک خانہ سنده
کورمچک کندوی کندندن ذیقدرت بر ملکک
سراینده ظن ایلیدی . ابو القاسم خلیفہ فی
برچوق نوازش و توقیر ایله اول التون کرسی یه
اجلاس ایتدیره رک و کندوسی دخی یانہ
اوتوروب سرگذشت حال و مافی البالی بو وجهله
حکایه یه شروع ایلیدی . دایه کلامنی بورایه
ایصال ایلدکده کوردیکه اقشام اولمش سوزہ
ختم و یردی

✽ دردنجی کون ✽

شمس فرحنازک جالی کبی دنیایی تنویر ایتدکده

(دایه)

دایه حکایه یه مباحثرت ایدوب ابو القاسم قصه
سنده شویله عرض کلام و افاده مرام ایدرکه
بند کز عبد الفتاح اسمنده بر ذاتک او غلیم و پدرمک
مسقط رأسی مصر قاهره اولوب اوراده صنعتی
جواهر جیلک اوله رق کثرت سامان ایله اکتساب
شهرت ایش و مسلم انام اولمش اولدیغندن
مومی ایلمک بو صورتله حد و حساب کلم مال
فراوانه مالک اولدیغی مصر ملکک عروق
حسد و حقدینی تحریک و اعصاب حرص
و طمعنی تفکیک ایدوبده بالاخره طعنه طمعنه
کرفتار اولورم خوفی درونی استیلا ایتدیکندن
ترک وطنه مجبوریت کله رک همان اورادن دیار
اخیره نقل و هجرتہ قرار و یرمش . و اولتاریخده
مصر قاهره دن راحله بند عزیمت و بصره
شهرینه هجرت و اوراده تجار معتبرانندن غایتله
زنکین بر آدمک کریمه سنی تزوج ایله داخل دائره
محرمیت اوله رق اختیار اکسان ایلشدر
قول کز ایشته بونلرک شجره ازدواجندن
ظهوره کلمش پرثمره ناچیزه اولوب ابو یغیمیشدرمش

اولد قلىرى ميوه دن هنوز اخذ مذاق ايتمك سزى
 عمر لى خزانة رسیده اوله رق ارتق بتون
 بتون ترك دغدغه مواسم و فصول و باغ ارم ابد
 صفایه وصول بولديلر . بونلرك ماملكى بند كزه
 اتقال ايلش ايسه ده حداثت حال و شـ بابت
 اشتمال عاجزانه تماميله بنى اغفال و روزگار
 هوا ايسه باشمده مثال باد شمال اسمكده اولديغي
 پرمو"مه مصادف اولديكه سـ فاهمه متعلق نقدر
 قبولر وار ايسه بند كنز ايچون كشاده اوله رق
 طالمديغم جنبش و المديغم ذوق و صفا قالمدى .
 بو حال بد مال ايله ابو يندن قالمش اولان كانه اموال
 و اشياي ايكي اوچ سـ نه ظرفنده و رطه فنايه اتقا
 ايدوب الـ ده و آوچده برشى قالمدى . و بلای فقر
 و احتياج عقل و ذكر مى يغما و تاراج ايلدى .
 كار اولده كشي عاقبت انديش كرك . مألنه ذره جه
 رحايت ايتديكم ايچون بكا بر ندامت كلدى اما .
 نه چاره كـ صوك پشيمانلق بر فائده يى مفيد
 اوليه جغندن اوزون اوزا دى يه درياى ياسده
 تـ كـ و ساحل سلامتـه چيغمه نك چاره سنى . تـ خطر

(ايتكه)

ايتكه بشله دم .
 بخت و اقبالك زوالى بولسان كونلرى بو صورته
 بصره ده چكور مكدن . و محضا كندى عقل سزلكم
 اثريله كرفتار اولديغم شـ و حالت فقر و بلایى
 اوقات حسنه مى بـ بلا نلره هر آن و دقيقه
 كو ستر مكدن . ايسه بلاد آخرده بنى بـ ليا نلرك
 نظر لر نده چكور مك و بوكا تحمل ايتك دها قولای
 و حقمده خير لودر افكارينه ذهاب ايله بصره دن
 چيقوب ديار آخره كتمكى ايوچـه تصميم ايتدم
 بونك اوزرينه المده قالمش اولان برباب خانه مى
 فروخت ايد، رك تجار كـ و انلرينك برينه
 قانيلوب موصل جانبـه روان و اورادن شام
 شريف جهته ارحاى عنان ايله شامدن دخى
 عريش چولى طريقـه مصر قا هره يه واصل
 اولدق . بند كنز ايسه اويله كمال عزت نفس ايله
 بيومش و اول و فته قدر عمر مى ذوق و صفا ايله
 چكور مش اولديغمـ دن اول بونلردن دور
 اولديغمك اضطرابى و ثانيا بويله ديار غربت
 و سـ و حر كـك عذابى و خصوصيله چوللرك

شدت حار و حرارتی بنی هر وجهه شاشر مش
و کند مدن کچور مش اولدیغندن مصر دن
ایچرویه دخولن زده ابدیه جسمیه وجوامع شریفه یی
کوردیکم آنده بویله بر شهیره واصل اولدیغمه
منون اولدم ایسه ده بر طرفدن پدرم عبد
الفتاحك مسقط رأسی اولان بلده ده بویله بر حال
یأسمأل ایله بولند یغم خاطر مه خـطور ایتمسـیله
برابر بنی هموم و غوم استیلا ایدوب اول آنده
ایچمی چکه رك و آه انین ایده رك (بنم پدرم
اوزرینه خلقك حسد و حق دینی جاب ایده جك
درجه لرده ثروت و اقباله مالك اولدیغکنز
مصر بلده سنده شمعی حیاته اولوب شوسو کیلی
اولادینك حالنی کور مش اولسه کز . عجبا
نه درجه لرده متأسف اولوردیکز . دیوکوز مدن
اقان یا شلرنیله مانند بر نه اولوردی) بویله
محزون و ملول سر سری کزینه رك . چونکه
غریب الدیار اولدیغمدن بر طرفی بیلمدیکم جهته
نیل مبارکك کنارینه کلدیم و کوردمکه بر بیوک
قصر واردر . و بو قصر ایسه مصر ملکینك

ایش بند کزك بولندیغم جهت قصرك ارقه طرفی
اولوب اولیله کال حیرتله قصره بقار ایکن پنچره نك
برنده برد ختر پا کیزه اختر او تور مش .
بر محبوبه در که حسن جمالده زلیخا مانند اولوب
وزلف شیرینی دعوائی طولده شب یلدا یه اطاله
لسان ایدر . بونی کوردیکم آنده بند زلفنه
اسیر و حسن جمالنه مبهوت اولوب قالدیم . مومی
الیها بویله حیرته قالدیغمی کور مسیله برابر
پنچره دن چکیلوب کتیدی قولکنز ذاتاً دردلی
بر آدم ایکن بودرد سائر درد لرمی بکا اونوتدردی
ارتق اقصام تقرب ایتدیکی جهته له اوراده
طور مق بر فائده و یرمیه جکندن اول جواردر
کندیغه مناسب و جهله سکناتدارکنه دوشوب
نصلسه بر محل بوله رق باشمی صوقدم

بو حال ایله او توروب جسده اولان حضوری
بولدم اما قلبجه اصلا راحت و حضور کلمیه رك
اول آفت دوران و محبوبه جهانك جمالی بر آن
ودقیقه خیالمدن چیقمیوب کانه خیلی وقتدنبرو
آتش عشقیله سوزان و مجنون وش حیران

اواش کبی درونم محبتیله طولدی . آه کاشکی
کورمیه ایدم . ویا خود اوده بکا بقیمیه ایدی .
بلکه بودرجه لرده مفتون و دیوانه سی اولمز ایدم
آه نوله ایدیده جعالنی برازدهاسیر ایده ایدم .
دیه رک اولکجه کوزمه اوینخو کیرمیهوب بر طاقم
بو مقوله خلیا لرایله صباح ایتدم .

ایرتسی کون ارتق صبر و تحمل طاقتم قالمیهوب
عجب شرف دیدار یله تنه ویر عیون وازاله حال
جنون ایده بیاورمیم سودا سیله همان اوتور دیغم
محلدن طیشار و چیقوب طوغریجه قصرک پنجره سی
التنه کیره رک اولکون اقشامه قدر عرض جمال
یاره منتظرأ اوراده اوتوردم ایسه ده مشاهده یه
نائل اوله مدیغمدن ملیل و محزون عودت ایدوب
محلده کلدیم . اولکجه ینه صباحلره قدر خواب
ورا حتمدن قاله رق صباح اولسیله برابر محل
معموده کیدوب ینه مشاهده جانانده قیام
وانتظار تام اولدم . برده اول صافی کلچهره
و محبویه دلسوخته پنجره دن عرض دیدار
ایتدیکی آنده همان عقم باشمندن کیدوب کالاول

(حیران)

حیران اولوب قالدیم . بنم بو حالمی اکلا دیغنی کبی
بکا بر طاقم تکدیر و توبیخ ایله بد معاملیه ایده رک
بی آدم بوراده نه طور رسن . یساق اولدیغنی
بیلیمور مپسن . شمردی سنی بکچیلر کورر ایسه
هلاک ایدر لر دیدی .

مومی الیهانک عشقی بکا هر بلا لردن ده زیاده
متأثر اولدیغندن بوراده خوف ایده جک ایکن
اصلا نیتور ایتیهوب نائل التفات اولمش کبی کمال
سو نچمدن یوزیمی طوپراغنه سوره رک قالقوب
افندم بو قولکنز اجنبیدن و غریب الد یار بر آدم
اولدیغمدن مصرک عادت و اصولنی اصلا بیلم
ویلمش بیله اولسدم . سزاک شمائل و جمالکنز
کوله کزی اول عاده رعایتدن منع و بویولده
صبر و سکونتی دفع ایدر . دیو و یردیکم جواب
اوزرینه سن بوراده ده طور شمردی خبر
ویره یمده سنی تأدیب ایتسونلر دیه رک پنجره دن
چکیلوب کتدی . و عقل فکر میده برابر
کوتوردی .

بو صورتله ایتیش اولد قلری غضب و حدت

خرابه دزونى برقا تدها ويران و بنى القى
 باس و حرامان ايدى رك اول آندى حیاتى
 ترجیح ايله اغور جانانده فدای جان ایتكه
 كندى حاضرومى قیلوب كله جك آدملىره
 منتظر اولدم . هیچ كسه كلدیكندن كئيب
 و محزون آه ايدى رك سكامه و اصل و اولكجه
 حرارت عشق بنى يزار و علت حياه كرفتار
 ايتديكندن صبا حه قدر غایت قورقونج رؤيالر
 ايله اوغراشدم . صباحاين حالمه باقدمكه يرمدين
 قالقمغه مجالم يوق ايسه ده اكر اول پرى پىكر
 بنى بو حالده كورر ايسه بلكه مرحمت و انصافده
 كله رك برالتفات بيورر اميدى قلمه مستولى
 اولوب اولكون ينه پيشگاه قصرده لطف
 و جمال يارى كورمكه سوق ايلدى .

ينه عادت ما لوفهم اوزره محمده طوروب
 بل بل بقاركن اول نازنين كمال حشم و غضبه
 نچره دن كورينه رك و بنى كوردىكى آندى اصول
 سا بقه وجهله مجرد بنى ده از ياده برخوف
 وتلاشه دوشورمك قصديله بهى بىچاره سكا

(بو قدر)

بو قدر كوسترمش اولديغم قورقورل اوزرينه
 ينه بورا يه نصل كليورسن . سن بو قصر دن
 اوزاق كيت ايشته سكا بردها اخطار ايدى يورم
 و شمدى چكيلوب كتمز ايسه ك كندىنى يوق بيل
 ديدى . بن اصلا فتور ايتيوب طورديغمك اوزرينه
 بهى آدم سنى كيم طوتيور . هله باق دها كتميور .
 سن بلكه ايشته بن خبر و يرمكه كيدى يورم . شمدى
 باشينه كله جكى دوشون ديدى . حاله و كه
 بوسه و زلرك پرى بكا كار كر اوليوب همسان آه
 افندم بو قولكنز افندمك جالنه عاشق اولوب
 حرارت مهر محبت كزله و جودم زارى كلجن
 فروزانده و درون بنى صبر و قرا رم منقل
 آتشدانه دوندى هیچ اولومدن قورقارمىم
 بوجانى افندمك يولنه چوقدن فدا ايتدم .
 قولكنزه بوجان و جهان حرام اولسون ديو
 جواب و يردم . مومى اليها بن حقيقتاً دام محبتنه
 كرفتار و نار عشقيه سوزان اولديغمى اكلا يوب
 مرحمه كله رك شيوه و ناز ايله هايدى شمدى
 يورادن كيت كچه پنچرمك اتنه كل ديوپ

دیدہ اشک بآرم او کندن پنهان اولدی .
 شو صورتله نائل التفات اولدیغنه اشوری درجه
 مسرور و خندان و بر طرفدن بویله کجه دعوت
 ایتسنه تعجب کنان اوله رق بو آنه دکن
 هر نقدر بنی طرد و تبعید ایتش ایسه ده ارتق
 بو امر لینه هر حالده امثال واجب اولدیغندن
 تحریک پای عزیمت و محمله عودت ایلدم فقط
 بونک حال شأمت بخت و نحوست طالعمک مبدل
 اقبال اولدیغنه حمل ایده رک بوندنبویله اقبالسر
 لکمی اغزمه المیم دیوب کندیمه چکی دوزن
 ویره رک سوسانوب اولوقت موعودک حاولنه
 بیک جان آته رق چارچشم ایلله منتظر اولدم .
 و اول مدت بکاسنه لرکی کادیکندن دقیقه، حالدن
 حاله کیره رک هله وقت حلول ایتسیله همان طوغریجه
 معهود پنجره نك انتنه کلدیم کورد مکه پنجره دن برایپ
 صار قیداش بو ایپک بنم ایچون اولدیغنی اکلا دیغمدن
 طوتینه رق یوقاری چیقوب پنجره دن ایچرویه
 کیردم . و بربری ایچندن ایکی او طه کچوب غایت
 مزین و اعلا و اور طه سنه کومشدن پرسریر

(وضع)

وضع اولمش او چنجی او طه یه واصل اولدم .
 اول جانانی بنی استقبال ایدر اولدیغنی کوردیکم
 آنده شراب جعالندن مست و لایعقل و آتش
 لحاظندن بتون بتون وجودم مشتعل اولوب غایت
 مزین و امثالی کورلما مش صورتده اولان او طه نك
 زینتی محبوبه مومی الیه نك شمع جعالنك لمعانی
 کوز لریمی قاشدر دیغندن کوره مز ایدم . کندوسی
 ایسه بتون دنیانك تریدنا تنه فائق اولدیغندن
 همان عرض عبودیت و ابراز محبت ایده رک حق
 احق نازکانه لرنده لازم کلان مدح و ثنایی ایراد
 ایتدم . اول محبوبه زلیخا سیرت و نازنین پری
 صورت بنده کزی او طه مذکورده، قورلمش
 اولان سیم سریر اوزرینه او تور دوب کندوسی
 دخی یانمه او تور دی . بنم کیم اولدیغنی سوال
 بیوردیلر بنده کز اصلا خلاقی قبول ایتیه رک
 سرگذشت احوالی نقیر و قطمیر بر بر نقل و بیان
 ایتدم . اولدخی جان قول اغیله دکه یوب بنی
 مستغرق التفات ایلدی . و بخت سیاهم انجام کار
 بنی بو حاله کرفتار ایتدیکنه متأسف ایکن افندم کی

عالی جناب ورقیق القلب بر ذات شریفک مفتونی
و پیار خانه عشقک مجنونی ایلدیکنه تشکر
ایدوب ارتق بد بختمدن بخت و اشککایه حقم
اوله میه جغی شو یله طور سون بونی بیاغی طالع
فرخنده مطالع عدا ایلدم دیدم دایه حکایه دن
بو محله کلد کده شمس غروب ایدوب ظلام لیل
ابو القاسمک دود عشقی کبی عالمی استیلا ایلدیکنی
کور د کده سکوت ایلدی .

❀ بشنجی کون ❀

دایه حکایه یه شروع ایدوب ابو القاسم حکایه سنده
دیر که بزبو صورتله صحبت و محبت کرمیت ویره رک
و مومی الیها غایت فطینه و ذکیه اولوب جهالی
کوره نی نصل اسیر ایدر ایسه . اول لسان
لطا فترسانی دخی سامعینی تسخیر ایدر ایدی .
بند کز سرگذشتی تکمیل ایتد کد نصکره (عشق
اودی اول دوشه معشوقه اندن عاشقه . شمع
کور که یانمه دن یاندردی پروانه پی) ذممه
سنجه سز بند کزی کوردیک کز انده نصل سودیکز
ایسه بنده کزده سزی مضاعف اوله رق سووب
(و سزک)

و سزک محبتکزه درونم مشحون و جسم زبوند
ذاتکز کیم اولدیغنی بیلدر دیکز بنم دخی کیم
اولدیغنی بیلدر مک لازمدر دیوب . ترجمه حالی
افاده یه باشلیوب بند کزک اسم دردانه در . و مولدم
شام شریف اولوب پدرم شام ملکنک وزیر
بهروز در . مومی الیه سرشت طنبت و نراحت
خلقت اصحابندن بر ذات عالیقدر اولدیغندن
دولت و ملتی سور و اغورنده جان فدا ایدر
و ملک شان و شهرت و قوت سطوتی تربید
و ترقی یه غیرت ایلر اولدیغندن ملک حسن
توجهنی قز انمش ایدی . سائر و کلاسی پدرمک
مسلمکی خلافتده اولوب پدرمه حقد و حسد
ایتد کلرندن ملک نظرندن دوشور مکه چالیشور لر
ایدی . نهایت الامر بونلر مقصود لرینه نائل اولوب
بو قدر سنه لر حسن خدمت ایتد کد نصکره پدرمی
عزل ایتدر دیلر . و قرب ملکدن طرد و تبعید
اولندی . بونک اوزرینه خانه سنه چکیلوب
عز لتشین اوله رق افکارینی یالکز بند کزک
تربییه و تحصیلیه حصر ایده رک بونکله مشغول

اولدی ایسه ده نه چاره که دست اجل صحیفه امانی
 سیلوب و دفتر عمرینی دوروب نائل امل
 اولمق سزین عازم کلشن سسرای جنت اولدی .
 چونکه بنی حال طفولیتده براقدیغندن تربیه م
 یولنده اولان سعیندن بر فائده استحصال ایده مدی
 . والدهم ایسه غایت خائنه و مرحمت و شفقتدن
 بی بهره اولدیغندن پدرمک وفات ایتسی عقیبنده
 جمیع مال و املاکنی صا توب نقد ایده رک بنی دخی
 بر اسیرجی یه جاریه در دیو صاته رق ذاتاً مفتون
 و مجبوری اء لدیغی دوستی بولسان بردنی قانلو
 آدم ایله هندستان طرفنه چیقوب کتدی . ایشته
 قولکیز او یله کمال حریتده اوله رق عزت نفس ایله
 بیومش اولدیغ حالده بنی بر آنده قید اسره آتدی
 . بر طرفدن پدرمک عدم حیاتی المی و بر طرفدن
 حریتدن محرومیتک اسفی و والده مه اولان محبتم
 سببیه انک اشتیاق و حسرتی درونمی چاک چاک
 و دود حزنمی برابر افلاک ایتمش ایسه ده تقدیر
 الهی یه مستنداً متوکل اولدم . اسیرجی بند کزی
 الوب سائر اشترایلش اولدیغی جوار ی ایله بر لکده

مصر قاهره یه کتوردی . و جمله مزه اعلا و نفیس
 البسه لر کیدیره رک بزی مصر مالکنه تقدیمه سسرا
 کوروب ملکک قصرینه کوتوره رک کندوسنک
 اوتوردیغی بر بیوک دیوانخانه دن ایچر و جمله مز ی
 صوقدیلر . و بر بریمزک اردی صره ملکک حضورندن
 کچوردیلر . ملک بند کزی کور مسیله اشوری
 درجه ده محظوظ اوله رق همان قالقوب یانمه
 تقرب ایده رک ماشااه جناب حق نه قصور سز
 پراتمش ونه کوزل کوزلری ونه کوزل اغزی وار
 طوغریسی پک بکندم . و شمدی یه قدر کتورمش
 اولدیغک جاریه لرک ایچنده بونک کبی صاحبه
 جمال بر جاریه کتورمدک . بو هیچ بر شبنه قیاس
 اولیوب نادره الامثال اولدیغندن بوکا قیمت
 تقدیر اولنه مز . هر قاچ غروش ایستر ایسه رک
 سویله دیدی . و اسیرجی یه استدیکنندن زیاده
 پاره انعام و احسان ایدوب سائر جاریه لری
 اسیرجی الوب کوتوردی . و بند کزی حرمه
 کوندرمک ایچون باش اغایی حضورینه جلب
 ایله آل شوآی پارچه سنی حرمه کوتوروب و کندویه

مخصوص اولوق اوزره مستقل برداره کوسه
دیو امر ایتدی . اغا دخی بنی الوب اعلا مزین
و محتشم برداره کو توره رک بر اقوب انی متعاقب
بر چوق جاریه لر کلوب بونلرک بعضیلری البسه
تفیسه و بعضیلری اشربه لطیفه و بعضیلری
لاوطه و کمان و سائر متنوع سازلار ایلرنده اوله رق
بند کزاک حضوریمه کلوب افتدیم ملاک بوزلی
سینر افندمهزه تقدیم ایلدی . جله مز خدمت
دولت کزده قائم و امر یکزه امتشالده متدائم
اولما مزلی فرمان بیروردیلر دیه رک جله سی
بردن بردن برابر تمنا و توقیرات لازمه بی ایفا
ایلدیلر

اره سی پک چوق یکم کسزین بالذات ملاک کلوب
وبکا بر طاق شوق انکیز کلمات ایله عرض محبت
واظهار مودت ایتدی . بند کز ایسه بویله عشق
و محبت طرزنده اولان سوزلری دهایکی ایشندیکم
جهتله پک زیاده محجوب و شرمسار اولدیغمدن
زیاده اوتنه نه رق و صقیله رق جواب و یردم
ملاک بکا کوجنه چکی یرده بنم محجوبانه و یردیکم
(جوابلردن)

جوابلردن بالعکس محبتی دهه زیاده لشوب پی
اقبال ایتدی . سائر حسن جمالریله مفتخر بولنان
جاریه لر ملک بکا اولان کثرت حب و تعشقندن
و خصوصیه بنی بویله بردن بزه اقبال ایلدیکنندن
جمله سی حسد ایده رک بنی کوزدن دوشورمک ایچون
اوچ سنه دنبر و پک چوق دسایس و حیل
قوللانمش ایسه لرده بند کز بونلرک حسد کور
دکار بنی لایقیله فهم و ادراک ایلدیکندن کمال
متبصرانه حرکتله اصلا تغافل ایتسوب کندمی
کوزل قوللاندیغمدن بونلر نیت عاطله لر بنی
اجرایه مقتدر اوله مدیلر . شوط و تدیغم افکار ایسه
نائل اولدیغم اقبالیست شرفندن و بین الاقران
اولان امتیازدن خشنود اولدیغمدن دکلدر .
چونکه کوکل کیمی سور ایسه کوزل اودر ما النجه
بنده کز ملکی کور دیکم کوندن کوکلم سومدی
بونکله برابر حد ذاتمه مستغنی اولوب اقبال
پرست اولدیغمدن بو کور دیکم فوق الغایه حرمت
و عزت نظر مده هیچ مثابه سنده ایسه ده بکا حسد
ایدنلرک حسد لر بنی و غیا مده قور دقلری دولاب

مکید تارینی میدانه چیقاروب کندولرینی تکذیب
ایتمک ایچون تحمل ایتمکده یم
بنم حاسد لر مک حاسد لری بکا ملک محبتدن
زیاده خوش کلور . و ملک پک او یله سولیه جک
درجه ده اولیهوب اولدقجه کوزل ایسه ده
نه چاره که بنم کوکلم س- و میوب زورایله سوکی
دخی اولدیغندن هوای عشقده طیران ایدن کوکلم
مکر ذات عالی- کزی بوله جق ایمش دیو اولان
افاده سی . بکا برقا تدها نشئه و یروب بونک
اوزرینه کندمی بتون بتون بختیار عدا اید، رک
جانم بوتندن چیقجه یه قدر محبتک آنده برقرار
اوله جغنی بیان ایله اولدخی بنی ترک ایتمه رک
محبتک بقاسنی تمنی واسه تحام ایلام . بوسوزلرم
مومی الیهایه زیاده تأثیر ایتدیکندن اول دخی
بندن جاننی اسیر که میه جکنی عیان ایلمدی .
حالبو که بنم ادبارده بولنان حالم هنوز مبدل اقبال
اولمامش . بکا اعلا کورینان بو حاللر مکر حالت
ادباریتک بنی اغفال ایله کونا کونا دام فلا کته ادخال
ایتمک اوزره برمکایدی ایمش . هر نصیسه

بر بوسور تله طاتلو طاتلو الفت و محبت ایتمکده ایکن
اوطه نک قیوسی غایت شدتله اورولمغه باشلدیغی کبی
ایکمز بردن خوف و خراشه دوشوب شاشردق
ودردانه یواشجه جک امان سود یکم افندم
شمدی نه ییالم . غالبانی غرض ایتدیلر . بو قیوی
اوران ملکدر دیوب وجودی لرزان و عقل
و فکری پریشان اولدی . بن ایسه ینه کلدیکم
بردن چیققی اس- تدم اما چیق- دیغم پنجره ملک
کلدیکی طرفده کی اوطه ده اولدیغندن صاوشمق
ممکن اوله میه جغنی جه تله بنم سابه دردانه نک باشینه
کله جک فلا کتی دوشوندیکمده نفسمه اوله جق
فلا کتدن زیاده بکا تأثیر ایدره رک اوستنده
اوتور دیغمز سریرک التنه کیروب صقلا نمقدن
بشق بر چاره بوله مدم . همان سریرک التنه کیروب
دردانه دخی دتره یه رک قیوی آجیدی . دایه
حکایه دن بو محله کلد کده کوردیکه اقشام اولمش
س- کوت ایلمدی

✽ النجی کون ✽

آفتاب ابو القاسم ایله دردانه نک حاللری ظاهر

اولد یغی کبی مطلعندن ضیا پاش ظهور اولد قده
 دایه حکایه یه بدأ ایدوب ابو القاسم حکایه سنی
 شو یله نقل ایدر که اللرنده مشعله لوطو تار بر طاقم
 طواشیلار ارقه سنده اولدیغی حالده ملک پر غضب
 اوطه قیوسندن ایچرویه کیردی . و در دانه یه
 خطا بای بی غداره سنک یاننده کیم وارد
 طوغری سویله بودا تره نک پنجره سندن بر آدم
 ایپ ایله یوقارو چیقشمش و حالا ایپ دخی پنجره دن
 صارقش طور یور . دید کده مومی الیها بتون
 بتون شاشیروب برکله سویلکه مقتدر اوله مدی
 کرجه ایشی بیلدیر مامک ایچون جسارت
 کوستره رک برایکی سوف سویلک استدی
 ایسه ده دوچار اولدیغی خوف و تلاش چهره
 سندن نمایان اولدیغندن مخطی اولدیغی بیلندی
 یونک اوزرینه ملک اول سفیه و خائن بریره
 قاجمسون هر طرفی اوجه ارا یکنزدیو اغالره امر
 ویره رک اغالردخی بند کزی کنانمش اولدیغی
 سریرک التندن چکوب و سوریه رک ملک ایاغی
 التنه کنور دیلر . بنی بویله کور مسیله برا پر غضب

وحدتی بتون بتون تشدد ایدوب بی خائن
 و حیا سز سز بنم تحت تبعیتده بولند یغکنز حالده
 دائره مه حرمت و رعایتیه بورجلی ایکن سن
 بو فضاحت و قباحتی ارتکابه نصل متجاسر
 اولدک . و مصرده اکنه جک بشقه بر محال
 بوله مدک می . دیدی
 بند کز در دانه دن زیاده خوفناک و عقلم باشندن
 کیدوب لرزه ناک اوله رق از قالدیکه بایبله جق
 ایدم (بورا ده ابو القاسم هارون الرشیده
 دیر که عفوییه و در سز . اکر سزیده بغداد ده
 هارون الرشید قصرنده بویله طوتمش اولسه
 ایدی . سزدخی طبق بنم کبی و بلکه بندن بش
 بتر بر حاله دوچار اولور دیکز) هر نه حال ایسه
 ارتق بند کزک جواب ویرمه قدرتم وایاق
 اوزرنده طور مغه طاقتم قالدیغندن ملک
 ایاغی اوکنده دیر چوکوب حیاتندن نا امید .
 و حالت ترعه کلش جلاد اوکنده بولنان کیمسه کبی
 اولوممی بکدر ایدم . ملک قلیچی چکوب بکا اور مق
 اوزره ایکن حبشی اختیاره برقادین کلوب ملکه

امان افندم طور یکنز شو مسکینی قتل ایدوب
مر دارقانی الیکزه بولاشد یرمه کنز . بونلرک
لاشه لرینی طوپراق قبول ایتز . چونکه ارتکاب
ایتدکاری حرکات نایجا حددن افزون وهرکونا
بحازاتک اجرایی حقلرنده دوندرو . ایکسینده
نیله آتوب جسد منحوسلرینی بالقلری ییوب دنیا
یوزندن ناملری بتون بتون محو و نابود اولسون
دیدى . ملک دخی مز بوره نك بورأنی قبول
ایده رک ایکیمزک بردن نیله آتیلما مزی اغاره امر
ایلدی . انلردخی بزی اول آنده طوتوب پنجره دن
نیله آتدیله

بزی بو صورتله دریای مماته القا ایلدیلر ایسه ده
تلاطم اجل دهاهنوز جوشه کلد یکنندن بکا
طاری اولان سر سملکدن کندمی طوپلیوب پک
ایو یوزمک بیلد یکنندن یوزه رک قصرک
قارشوسی اولان نیلک او بریقاسنه چیققدم .
ودوچار اولدیغیم ورطه اولوم بردن بره بکا
دردانه یی اونوتدومش ایسه ده ساحل سلامته
چیقیم ایله بر ابرمومی الیهانک عشق و محبتی همان

(وجودی)

وجودی قایلادی . وایندخی قورتار مق ایچون
تکرار کندمی نیله آتوب اقدیسنه طوغری یوزه
یوزه برخیلی وقت اره دم . فقط کیجه نك ظلامی
بنم شامت بخت ونحوست طالع کبی هر طرفی
زندانه دوندردیکنندن نیلک اوزرنده اولان شی
فرق وتمیز اولنه مز ایدی . تلفنه سبب اولدیغیم
اول بیچاره نك جسدینی صویک اوزرنده در مانم
کسلنجیه قدر اره یوب بوله مدیغیم جهته نا امید اولوب
صودن طبشار و چیققدم . ارتق مومی الیهانک
بر حیات اولسندن قطع امید ایدوب ذاتاً اوغرامش
اولدیغیم بونجه فلاکت و مختلر نفسیه الویرمیوبده
بویله بیچرم و کناه و حالت جوانیده مشابه ماه
کنج بر کیمسه نك قوشه قوشه قانده کیرمکه
کشم دیوب کندى کندیمه دوشونه رک و آه و آه
ایده رک دیده لرمدن یاش یرینه قان صا چوب
ومصره کلد یکمه زیاده سیله نادم اولور ایدم .
هله شو و بیچاره نك باشنه بوبلیه اولومی کوز کوره
بن کتوردیم بوندن صکره مصر بلادی بکا
حرام اولسون دیه رک (غم هجران بنی هم حالت

يعقوب ايدەلى . كرىيە نالشمە كلبە احزان اغلر)
 بيتنى حالمە ما صدق ايدوب مجنون وش چوللرە
 دوشەرك بغداد طرفنە طوغرى تحريك پاى
 عزيمت ايتدم

چند كون قطع مرا حل و طى منازل ايدايكمده
 براقشام اوزرى يولك اوستندە كائن برطاغك
 اتكنە كلدە . و طاغك آرقە طرفندە بيوجك
 برقصە دىنى اولديغنى كوردەم ايسە دە قصبە يە قدر
 كتميوب طاغك يقينندە اولان اقار صويك جوارندە
 اوتوروب اولكيجە يى اورادە كچورمكى اختيار
 ايدايكمەدن صويك باشپنە كلدەم . يولك
 يورغونلغى و ذھنك شاشغينلغى نى طاقتدن
 دوشوروب اويخو غلبە ايدە رك برخيلى وقت
 اويود قد نصكرە صباحە قارشو يقيندن طوغرى
 برايكلىدى ظهور ايتديكندەن اويانوب قولاق
 ويردم . اكلا دمكە برخانون سسيدير همان
 قالقوب سسك اوزرينە طوغرى يواش يواش
 كيدوب بر آدم قازمە ايله بر حفر قازيور كندەمى
 كوسترميەرك برچالينك آرقە سسە صقلاندم .

(اول)

اول آدم چقورى قازوب بتور دكدن صكرە
 دروننە برشى قويوب واوزرىنى طوپراق ايله
 اورتوب همان صاوشوب كندى بن اولديغى
 پردن چيقەرق بونك قازديغى محله كلدەم واورتديكى
 چقورى آچدم شفاق دىنى كركى كچى سوككە
 باشلە مش ايدى بقدمكە چقورك ايچندە بيوجك
 برقائلى چوال وچوالك درونندە بركنج قزجان
 ويرر حالندە در . ككرچە قان بولا شينغندن
 البسە سى پك ايوجە نرق اولتمز ايسە دە بريوك
 آدم اولادى اولديغى بيانور ايدى . بو حالى
 كورديكەم كچى كندەمى طرته ميوب هم قور قومستولى
 اولوب و همده رحم و شفقتم جوش و خروشە
 كلوب آه سنى بو حال مماتە قويان نصل ظالمدر .
 واول نصل الدر كە سكا اطالە غدر ايتدى
 ديەرك فرياد و نغانە باشايوب جناب حق سنى
 بو حالە قويان غدار بد اطوارك حقندن كلسون
 ديدم

بنم دردم باشمەن آشوب طاشمش اولديغى حالده
 وبن كندى دردملە اوغرا شمعده ايكن بر دردم

پورادن چيقدی بنم بويله کمال حزن ايله فاعله
 بد دعا ايتديکمی ايشتديکمی آنده امان بنی اه
 رضایي اچون شو بلیه دن قورتارواه عشقه
 بکارصو ویریدی . قوشه رق اقرارصویه کتدم
 وفعمک ایچنه صو صولدیروب کتوروب
 ایچم دیکم آنده کوزلری آچیلوب مالول مالول
 بند کزه باغغه باشادی . ای جوان بنم یاره لرم
 بنی تلف ایده جک درجه ده دکلدر . فقط
 شو اقان قانلری دیندر . بنی ورطه اولومدن
 قورتار . صکره بندن فائده مند اولورسک دیدی
 بن ایسه عجله صاریغمی یرتوب مزبوردهک یاره لرینی
 المدن کلدیکی قدر ییقایوب صاردم ایسه ده
 هر حالده ادویه یه محتاج وبرحازق جراحک
 بقمسنه احتیاج اولدیغندن شوبنم حقه ده
 اجرا ایتدیکنک مرحمت وشفقتی اتمام اینک
 اوزره بنی قصبه یه کوتوروب بر جراحه باقدردیو
 نیاز ایلدی . بیچاره بیلز که بن غریب الدیار
 وانواع درد ايله عقم تارمار اولمش بر آدم بونی
 یو حال ايله قصبه یه نصل کوتوره یم و کوتور دیکم
 (آنده)

آنده بوئک یوزندن دخی بشقه جه کرفتار پنجه
 عذاب و عتاب اوله جغمی وقصبه ده کیمسه یی
 بیلدیکی سویلدیکمده سزه سوال ایدن
 اولور ایسه همشیره مدر دیوب بشقه شبنه
 قارشمه دیدی
 ارتق بند کز قورقوی آتوب البتد بوند بر حکمت
 واردر دیه رک مزبوره یی آرقه یوکلنوب قصبه یه
 کوتوردم وخانک برندن براوطه استکرا ایدوب
 علی العجله بریتاق تدارک ایده رک مزبوره یی
 یتاغه یاتیروب بر جراح تعین ايله فی الحقیقه
 یاره لرینک ضرر سزا اولدیغنی اکلا یه رق
 جراحه کوز لجه مداوات ایتدردم . مومی البهانک
 خسته لکی بر آیی قدر متمد اولوب بر آید نصکره
 کسب برؤ تام ایتدی . بند کز دن بر حقه ايله قلم
 و کاغذ استدی . بن دخی کتوردم بر کاغذ
 یازوب اله ویردی . و بو کاغذی تاجر لرک جمع
 اولدیغنی محلی بول اوراد ، ماهیار دیو سوال
 ایت اکا تسلیم ايله هر نه ویرا ایسه ال کوتور
 دیدی

کا غدی الوب طبق تعریفی و جهله کیدوب
 ماهیار اسمنده اولان آدمی بولدوم . و کا غدی
 ویردیکم کی آچوب کمال دقتله قرائت ایلد کده
 تعظیم و توقیر ایلله مکتوبی اوپوب باشبنه
 قوید قد نصکره حکمه جه سندن ایکی طوبره
 التون چیقاروب بکا تسایم ایتدی . و بند کزدخی
 الوب طوغری مزبوره یه کتوردیم بکا شمیدی کیت
 براعلاقوناق استیجار ایلله دیدی . افاده سی اوزره
 کیدوب برتیز قوناق استیجار ایتدم اورا یه نقل
 ایتدکینه برکا غدها یازوب مومی الیه ماهیاره
 کوتوردیم درت طوبره التون دها ویردی آئیده
 الوب کتوردیم . او ایچون اقتضا ایدن دوشمه
 و سائر مفروشات ایلله کندوسنه و کندیمه برطاقم
 البسه نفیسه و خدمتمزی کورمک ایچون برقاج
 رأس جاریه الماسی تنبیه ایلد کده کیدوب
 دلخواهی و جهله انلری دخی الوب کتوردیم .
 و سائر لازم کلان بالجمله حوائج ضروریه یتیه یی
 کاملاً دوزدم . دایه باقدیکه شمس غروب
 ایتش و کیجه نک قرانلغی فرحنازک زلف سیاهی

(جمالنی)

جمالنی ستر ایلدیکی کی عالمی قاپلامش اولدیغنی
 کور مسیله سوزه ختام ویردی

✽ یدنجی کون ✽

دایه غیرت وایه تکمیل حکایه یه شروع ایدوب
 ابو القاسم نقلنده شویله بیان ایدر که . ساکن
 اولدیغیمز محله بنی مزبوره نک قرداشی ظن ایدر
 ایدی . بزدخی فی الواقع بطن واحدن تولد ایتش
 بر قرداش کی پکنور ایدک . مزبوره حسن و جالده
 و فروا عتدالده فریده دهر و نادره عصر
 ایسه ده اصلاً کوزیمه کور نیوب بنم عقل و فکرم
 عشق و محبتیه دیوانه و تحسرو اشتیاقیه آواره
 ایلدیغیم دردانه ایلله مشغول و خیالمدن برآن
 و دقیقه زائل اولمیوب انکله کولم محزون
 و ملول ایلدیغمدن بوقزه اصلاً میل ایتمیوب
 هر کون ترک ایدوب کتمک ایسترایدم . مزبوره
 بنم لزومدن بختله برمدت دها یا ننده قالمای اشوری
 درجه رجا ایدرک و کندوسنک کیم اولدیغنی
 بکا بیلدیره جکنی و حقنده اجرا ایتدیکم انسانیتک
 مقابله شکرانیتنی ایفا ایدره جکنی بیان ایلله بنی

توقیف ایدر ایدی .
 بوسیدن بند کزده کتمکی ترک ایله ایشک عاقبتنه
 انتظار ابر لکده اوتوروب و المدن کلدیکی قدر
 ایفای حسن خدمت و اجرای صدق و استقامت
 ایدر ایدم . فقط هر قومه نك شو باشنه کلان
 فلا کتک سببی نه اولدیغنه و کندوس نك کیم
 بولندیغنه واقف اولمغی زیاده مراق ایلدیگمدن
 سر گذشتنی نقل ایلمه یچون دفعاتله مناسب
 کنوره نك بوکادائر بر کلام آچیلدیغی وقت
 بنی گرفتار اولدیغم مراقدن خلاص ایده جك
 پرده سکوت ایدوب اصلا کلام ایتز ایدی .
 کونلرده بر کون هر قومه بند کزه بر طوبره
 التون و یروب بازارده نامحرم نامنده بر تاجر
 وارد رانی بول و آنده غایت نفیس قاشلر
 اولدیغندن ان اعلا لرندن بکن و بازارلق
 ایتکسزین هر قاچ غروش طلب ایدر ایسه ویر
 بکا ال کتوردیدی . بند کزده دیدیکی کبی
 چارشویه چیقوب تاجر هر قومک دیکاتی
 اوکره نه نك واروب و کندوسنی دکانده اوتورور

(بولدم)

بولدم . هر قوم کنج و یا قبشقلو کوزل
 بر آدمدر . دکانده چیقوب یا نه اوتوردم .
 واستدیکم قاشلری چیقاردوب ایچلرندن ارج
 طوب آیینره رق هر قاچ غروش قیمت استدی
 ایسه بازارلق ایتکسزین تماماً اچقه سنی اعطا ایله
 و برازمصا حبتدن صکره قاشلری کوله لرندن
 برینه و یروب ساکن اولدیغمزخانه به کتوردیم .
 ایکی کون صکره مز بوره بر کپسه التون دها
 و یروب کیت اولیکی کبی نامحرمدن قاش ال کتور
 میدی . بند کز کالاول تاجر هر قومه کیدوب
 بنی کوردیکی آنده بهاسی غایت اغرو نفیس
 بر قاش چیقاروب اوکره قویدی . بوقاشی زیاده
 بکندیکمدن التون کپسه سنی آتوب اثمائی قاچ
 غروش ایسه الیکزدیدیم . تاجر بنم بو صورتله
 ایتدیکم تکلیفسز معامله دن اشوری ممنون اولوب
 بنم افسدم سزدن پك حظ ایتدم یا لکز بویله اخذ
 و اعطا ایله اولمز مجرد تأسیس حب و مودت ایتک
 اوزره لطفاً بر کون بنده خانه کزی تشریفه
 رغبت و بو صورتله قولکزی مستغرق مسرت

بیوروب برلقمه ایده لم دیدی . بند کزده فرداسی
 کون کله جگهی وعد و بیان و مرقوم بر قاتدها
 ممنونیتنی عیان ایلدی .
 خانه مزه دعوت ایدوب کلا دیکمده مزبوره یه
 نامحرمک بنی دعوت ایتدیکنی و بن دخی یارینکی کون
 اجابت ایده جگهی حکایه ایتدم . بوندن پک چوق
 مسرور اولوب یوم مذکورده کتمة می تنبیه
 و تأکید و نامحرمیده بزم اوه دعوت ایلدی کلکلی
 تکلیف و تأیید ایلدی . و اطعمه نفیسه تدارک
 ایله مکمل برضیافت پیا جغنی دخی بیلدردی .
 ولکن تاجرک بنی دعوتندن طولای مزبوره نک
 اظهار ایتدیکی حبور و مساره بر معنا و پره مدیکمدن
 بوده بر مراق اولدی ایسه ده بونی اکلا مغیده
 ایلرویه تعلیق ایتدم صکره اکلا شیلدیکه بر غرضه
 مبتنی ایش . هر نه حال ایسه فرداسی کون بند کز
 تاجر مرقومک خانه سینه کتدم و درجه نهاییه ده
 عزت و اکرام و حرمت و انعام ایلدی .
 اقشام اولوب عودتم اشناده بنده مرقومی فرداسی
 کونی بزم خانه ده طعام ایتک اوزره دعوت ایلدم
 (مرقوم)

مرقوم نامحرم ایتسی کون کلوب بنی بواری
 و او ده برخیلی انفت و محبت ایتد کد نصکره سفره یه
 اوتوروب اولکون اقشامه قدر میانه مزده
 اقتداح می متداول و کند و مز دخی مست و لای عقل
 مرتبه سینه کلدک و مزبوره کوزیمه هیچ کور غیوب
 شو قدر که نامحرمی کیمه قویو ویرمه می تأکید
 اخطار ایتدی . بنده انک اوزرینه نامحرمک قالسنی
 التزام ایدوب کیمه بورا ده قالسنی ابرام و الحاح
 ایتدم . خانه سینه کتک ایچون دفعاتله استحصال
 رخصت املنده بولندی ایسه ده اول کیمه ده
 بر لکده اکلا مزای نیاز ایده رک عزیمتجه اولان
 املنه سد ممانعت چکدم . بو حال ایله کیمه یار سینه
 قدر کووس نشئه مأنوس بیخزده مدام و حالت
 سکر و بیهوشی باشمزده تام اولدیغندن مرقوم
 مسافر ی کند و سیچون یتاق احضار اولمش
 اولان او طه یه ککو توروب یتاغه یا تیره رق
 و بن دخی کندی او طه مه کلوب یاتدم . تمام
 طاتلی او یخویه طلار طالمن مزبوره برالنده موم
 و برالنده قانلی بر خنجر ایله یانمه کلوب بنی

او بخودن او یاندره رق و قالق کل اوسنک
 مسافرینی کور که . خائن کندی قاننک ایچنده
 یوز یوردیدی . بن قیرک بو حالنی کوروب
 وبوسوزلرینی ایشیدیک قورقه رق همان یتاغدن
 قالقوب ایلسمه کیوب قیرک اردی صره تاجرک
 یاندریغی او طهیه کتدم باقدمکه بیچاره نیک باشی
 جسدندن جدا و آل قان ایچنده اننا اولدیغنی
 کوردیکم کی قیر، بهی ظالمه و بهی غداره مادامکه
 بو آدمدن اخذ نایتمک و قانسه کیرمک نیت
 فاسده سی سنده وارمش بویله بر فعل فضیحه بنی
 فیچون الت اتخاذ ایتدک دیو غایت عنف و حدتله
 باغردم . مزبوره اولوقت باقکز بو ایشه الت
 اولدیغکزه اصلا کدر ایتین زیرا بو آدمک ارتکاب
 ایلش اولدیغنی خیانت و جنایتی سز بیلش
 ایلسمه کز هیچ مایوس اولمز سکز بنم باشمه
 شو فلاکتی کتورن آدم بودر . وقوع حالی
 سزه نقل و حکایه ایده یم دیوب افاده به باشدی
 بنده کز مصر ملکک کریمه سی اولوب پرکون
 شهرده حمامه کیدر ایکن تاجر نامحرمی دکانشده

(اوتورر)

اوتورر کوردیم و اول آنده شمائل و جمالی بنی
 مفتون ایدوب درون دلدن میل ایلدم . کوندن
 کونه محبتیم تراید ایده رک خیالی کوزمک اوکندن
 کتمامکه باشلیدی . هر نقدر بویله دام محبتنه
 طوتولدم ایسه ده مر قومی کندیسه لایق
 کور میوب کوکله بر مرام اکلاتغه چالیشور ایدم .
 انجامکار محبتی بنی بیقرار ایدوب نهایتده کوره
 حکم ندامت و فنا لغه عشقم پرده چکه رک بو باده
 اولان ملاحظه و صبر و ثباتمه غلبه ایدوب دنیایی
 باشیمه زندان و خواب و راحتدن حرمان ایتدی
 مر قومک درد عشقیله صراروب صولدم .
 ویمکدن و ایچیکدن کسیلوب نهایت اولوم
 حالنده یتاغه دوشدم . حکما بنم بو خسته لغمی
 تفحص ایده میوب و تداویسندن دخی عاجز قالدیلر
 بنم دادم ایسه شو حالک حکیملردن ایو فرقنه
 واروب نصلسه بند کز سه سوال و دردی
 صقلیان درمان بوله مر بویله نفس یکزه قیه دن
 ایسه بکاسویله یکز البتده سزه بر چاره بولورم
 و کیمسه به سو یلم دیو بنی اجبار ایتدی . بنده شو

بنم غدار کو کملک بکا ایتدیکی ظلمی بربر اکلایدم .
 من بوره دادم بنم بو حال پر ملائله اکاه اولتجه
 بکا مرحت ایده رک بر طاقم تسلیم ویردکن
 صکره بن بونک بر چاره سنی بولورم دیو وعد
 ایده رک حرارت عشقی بر مقدار تسکین ایتدی
 ایسه ده بن درت کوزله وعدینک ایفاسنه منتظر
 ایکن نامحرمی قادیق قیافتنه قویوب بر تقریب
 بولاندیغم دائره یه الوب کتوردی و بن سودیکمک
 بویله یا نمه کلدیکنی کوردیکم آنده کانه بکا تازه
 حیات بخش اولمش کبی کندیمه کلوب دنیایی
 کورددم واشوری مرتبه محظوظ اولدم . هر قومی
 برقاج کون یا نمه توقیف ایتدکن صکره
 کتوردیکی کبی ینه الوب کوتوره رک واره دیره
 تبدیل قیافت ایله دائره مه کلوب کتمکه باشلیدی .
 دایه کلامنی بورایه رسیده ایتدکده کوردیکه
 اقشام اولمش سکوت ایلدی .

✽ سکزنجی کون ✽

چون ضوء نهار سواد لیلی ازاله و دیدار فرحناز
 ایسه عرض یولنده عالمه اماله اولدقده دایه

(حکایه یه)

حکایه یه بدأ ایدوب دیرک ابوالقاسم حکایه سنده
 من بوره نامحرمه اولان محبتک نه درجه ده زیاده
 اولدیغنی ایوجه بیلدرمک و عرض خلوص ایتک
 نیتیه خانه سنده کتمکی ایودن ایو قورددم و نصیسه
 بر اقشام اوزری تبدیل قیافت ایده رک یا لکن
 باشیمه ارقه قپودن چیقہ رق سوال ایله خانه سنی
 بولوب قپوسنی چالدم . بر جاریه اینوب قپویی
 اچدقده سز کیمسکنز و کیمی ایستینور سکنز دیو سوال
 ایلدی . و بنده شهر دن بر قیرام افندی کوروب
 برشی سوویله حکم دیدم . جاریه جواباً شمدی
 افندمک یا نده بر بشقه خاتون وارد رکیته یارین
 کل دیدی

جاریه نک خاتون و ارسوزی بکا زیاده تأثیر ایدوب
 حرص و اغبرار می تحریک ایلدیکندن عادتاً کندیمی
 غائب ایتک درجه سنده کلدیکمدن کیرویه عودت
 ایده جک ایکن کمال حشم و غضبه کندیمی خانه دن
 ایچرو آتوب عجله یوقارویه چیقہ رق بر او طه ده
 متعدد مو ملر و قندیلار یانمش و بزم عشرت
 قورولمش طعام دخی احضار اولمش و تاجر

نامحرمك يانه بر كوزل خاتون قعود و مص شفاء
و تقبيل خدود ايله مستغرق البال و شرفيلر
چاغره رق مستريح الحال و نوش مي ايد ده رك
موصل الامال اولدقلريني كورديكيم برله ارادتم
المدن كیده رك خاتونك اوزرينه طوغري بر پرواز
ايله طوته رق و ايستديكم قدر دو كوب اكر اليمدن
قاچوبده قور تو لاما مش اولسه ایدی . بلکه تلف
ايد ده جك ايدم . قير قاچدق دن صكره نامحرمه
دخی بولا شوب انكده حد دینی بیلدر دم . اول
اره لق نامحرم ایاقلریمه قپانوب بوندن بویله بنم
اوزریمه بر کیمسه یی سومیه جکنه و بردها بویله
بر حالدده بولیمیه جغه بیوک قسم اید ده رك انواع
سوز و کداز ايله بنم حدت و غضبی تسکین ایدوب
عرض عبودیت ایلدی . و بنی یوموشادوب
بار شمه و بر لکده اوتوروب عیش و عشرت
ایتمکه مجبور ایتدی . بو وجهله اوتوروب برابر
عشرت ایتمکده ایکن کرکی کبی سرخوش اولدیغمی
کور مسیله دروننده اولان کینه و انتقامی
چیقار مغه فرصت عد ایدوب خنجرینی بلندن

(چکه رك)

چکه رك بر قاج یریمه اوروب صوقدی . و بند کز
قانلر ایچنه ملمع اولوب کندیمدن کچوب یره دوشدم
بنی اولدی ظنیه بر چوال دروننه قویوب ارقه سنه
اله رق شهر دن خارجه سیرا بنی بولدیغکنز یره
کو توردی بنی دفن ایتک ایچون اوراد، مزار
حفر ایدر کن براز کندیمه کلوب آجی آجی
اکیلله مکه باشلدم و اول خائن بنم اکیلدی ایشتدیکی
حالدده اصلا مرحمت ایتدکن بشقه باری دیری
دیری کومیه ویده اولدیره جك یرده دیری دیری
کومکی دخی بر انتقام یرینه قویوب زاری زاری
اکیلله دیکم صورتده بنی مزاره قویدی کندی و سنك
مکتوب کو توروب اتون الدیغك تاجر ماهیار
بزم تاجر مز ایلوب کو تور دیککنز مکتوبده وقوع
حالی تفصیلاً از بار و اچقه نك انك ایچون لزومی
اولدیغنی اشعار و نهایت انتقام النجه یه قدر
بو کیفیتك اسرار طوبیلمسنی دخی بیان ایتشیدم
ایشته بنم باشیمه کلان حال فلا کمال بودر . بونی
ابتدا سنده سویلمدیکم اجرای مرام و ایفای
مقصدمه مانع اولوبده بلکه اول ملعوندن اخذ

انتقام ابدی من سکن ملاحظه سنه مبنیدر . شمدی
 مأهول ایدر مکه بویله برخائن و خونریز قاتل
 حریفک و جود لوث الودینی دنیادن قالدردیغمه
 و بوضورتله حق ایلدیکمه ممنون اولمشیکز در
 ان شاء صباح اولدیغی کبی سسزی پدرم ملکک
 قصرینه کوتوره یم شو و جهالتی سببیه ارتکاب
 ایتش اولدیغم قباحت و قصور مدن توبه استغفار
 ایده رک رجوع ایدوب و بنی پک زیاده سلودیکی
 جهته با که عفو ایله معامله بیسوروب سزه دخی
 حیددن اشوری اکرام ایدردیدی . اولوقت
 بنسکدن مزبوره یه افندم سسزی بلای ممساتدن
 استخلاص ایلدیکم ایچون درجه سسز بر مکافات
 کورمک آرزو سنده دکلیم . و خدایه عیاند که
 سسزک حق کزده ایلدیکم ایو لکدن دخی نادم
 و پشیمان اولدم فقط شو آدمدن انتقام المغه بنی
 واسطه اتخاذ ایتدیکز طوع غزیسی پک کوجه کلدی
 و بونک ایچون زیاده دایوسم دیسوب انک وعد
 وعیدلرینک هیچ بریسنه اصلا احاله سمع اعتبار
 ایمه رک اول آنده مزبوره یی ترک ایله صباح

اولقسزین قصبه دن چیقوب براز وقت کتدکدن
 صکره بغداده متعازم صخراده قونمش بر کروانه
 راست کلدیم . تمام بنم امل دخی بغداده عزیمت
 اولدیغندن کروانه قاتیلهرق یوله روان اولدم
 برخیلی مدت مشاق سفریه یی چکدکدن صکره
 بغداد شهرینه و صوانز میسر اولدی ایسه ده
 نقر حاله مبتلا اولدیغندن کافه ماملکم اوله رق
 جیمده برالتون اولوب بونی سرماییه اتخاذ ایده رک
 ناعمرده محتاج اولیه جق و یومیه نفقه می چیقاره
 جق قدر حاله کوره بر اوفاق کسبه تشبث ایتکی
 ذهمنده قرار و یروب اولوجمه اله التونی بوزدیروب
 برز لیل تدارک ایده رک هرکون بازار دن مسک
 الماسی و شکرله وکل و سائر قوقولی شیر الوب مالدار
 و صاحب اعتبار تاجر لرک بجم اولوب اوتور
 دقلری بردکانه کوتوره رک هرکس برشی الوب
 اچده سنی و پررلر ایدی . کرچه بو برکوچک تجارت
 ایسه ده یومیه بیه جک اتمکسی بوندن چیقاروب
 کچینه بیلور ایدم
 ینه برکون زنبیله متنوع چچکلر قویوب صاتمق

اوزره معتادم وجهله محل مذ کوره کیدوب اوراده
حاضر بو لئانلرک اوکنه قویه رق کوستردم ایسه ده
اول محلاک بر کوشه سنده مسن و اختیار بر آدم
او تورر ایدی . بنده کز بو کیمسه یه احاله نظر
ایتدیکمدن مرقوم بنی چاغیروب صاتمق ایچون
بشقه لرینه تقدیم ایتدیکک اشییایی بکا نیچون
کوستر میورسک یوخسه بنی برشی یرینه قویمور
میسک عجباً جیمده پارمی یوق مأمول ایدرسک
دیدى . بند کز خیر افندم قصورمی عفو بیوریکز
کمال محجو بیتدن سزى کوره مدم زنبیلک ایچنده کی
شیلرک جهله سی سزک اولسون براچه بیله طالب
ایتم دیدیکمه زنبیلدن بردسته چیچک اله رق
بنی یاننه او تور دوب بکا برخیلی شیلر سوال ایتدکدن
صکره بنم کیم اولدیغمی واسم نه اولدیغنی سوال
ایتدی . بند کز جان و دلدن بر آه چکوب
بو خصوصده بنی معذور طوتون زیرایوره کم یاره لی
وکندم دردلی بر کیمسه یم . مصاب اولدیغم دردلی
دبرشدر میکز دیو کوزلرک یاش ایله طولدیغنی
اختیار کورنجه کلامنی بشقه شیشه عطف ایده رک

(اورایی)

اورایی قیادی و برمدت او تور دقدن صکره ایغه
قالقوب کیدر ایکن النی جبینه صوقه رق اون
التون چیقاروب الیمه قیصدیروب کندی
مرقوم اختیارک حقیمده کوسترمش اولدیغنی
معامله حسنه واکرامیه یه زیاده تعجب ایتدم
چونکمه اوراده بولسان تجارلرک الک زنبیلدن
برالتون بیله کوره مدیکم جهته مرقومک شو معامله
سندن برشی اکلایه مدم . فرداسی کونینه محل
مذ کوره کلدیکمه اختیارک اوراده او تور دیغنی
کور دیکم کی زنبیلی ابتدا انک اوکنه قویدم ایچندن
بردمد چیچک الوب بنی یاننه او تور تدی و سر
گذشتی نقل ایتک ایچون بند کزه خلیجه اصرار
ایلدیکندن ارتق بونک اوزرینه کتم ایتک معناسز
اوله جغندن باشمه کلان احوالی بربر نقل و بیان
ایتدم

مرقومى بوصورتله محرمانه حاملدن اکاه ایتدم
وشواره لق بنده بصره لی یم واورانک تاجرلرندن
بر کیمسه یم بو عالم فناده شمدی یه دکین لذت نعمت
اولاد ایله شهید کام اولدم و بوندن بویه اولمده

ممکن دکلدر فقط سنک کبی بر اولاد، صاحب اولمغی
 آرزو ایلدیگمدن خصوصیه سنی زیاد، سهووب
 و بو کوندن اعتباراً کندیمه معناً اولاد ایلدم .
 ان شاه او پچور مش اولدیغک فلا کتارک جله سنی
 او نو درسک و بویله جه بیلکه سنک طالعک شمعی
 سه کایار و کندک بختیار اولدک زیرا بنم مالک
 اولدیغم ثروت و سامان پدرینک ثروتندن فراواندر .
 و سنی آنک قدر سور بر پدره مالک اولدک دیدی .
 بونک اوزرینه بند کزده بیان محظوظیت و ابراز
 تشکر و حمدت ایلدم . مومی الیه اورادن طیشارو
 چیقدیغی کبی بنده ارقه سندن چیقوب مومی الیه
 تعقیب ایتکه باشلدم براز کتد کدن صکره المده
 اولان زنبیلی و چیچکلی آتدیروب مستأجرأ
 اقامت ایتکده اولدیغی جسیم بر قوناغی بنی
 کوتوردی . و بند کزه مخصوص اولمق اوزره
 مستقل بردار ره کوستروب و خدمتم ایچون متعدد
 جاریه لر تعین ایده رک و اعلا البسه لر کیدیروب
 کانه بن چکدیکم صقندیلری اصلا کورما مش
 و پدرم وفات ایتامش کبی اولدم

(بنم)

بنم بو پدر معنویم بولسان ذاتک بغداد جه اولان
 دادوستد و مصالح مواددی تکمیل اولدقدن صکره
 برلکده قالقوب کمال رفاه حال و استراحت
 بال ایله مملکتی بولسان بصره شهرینه و اصل
 اولدق بنده کزی کورمکی بردها مأمول ایتیان
 احببایم بنم بویله بصره ده الک مشهور برتاجره
 اولدلق اولدیغی کوروب ایشدکلی کبی
 استغراب ایتدی لر انلر نقدر تعجب ایتسه لرینه آزدرد
 چونکه جناب حقک حکمت بالغه و قدرت و اهبه
 سنه عقل و فکر ایرمز ایشته بند کز صد هزار
 تشکر ایده رک پدرمک خدمتده دائم و رضاسنی
 استحصالده قائم اوله رق ابراز صدق عبودیت
 ایتدکجه اوده تشدید محبت ابوت ایده رک بو صورتله
 بکا مالک اولدیغینه آشوری مرتبه ده ممنون
 و محظوظ اولوب بندن هیچ برشی اسیر که میوب
 و برآن کوزینک او کندن بنی آیره مزایدی . دایه
 حکایه بی بورایه کتورد کیده کونیش پرد، پوش
 خفا و کواکب آسمان ابو القاسمک طالعی کبی
 مضیا اولدیغی کورد کده سکوت ایلدی

* طقوز بنی کون *

دایه حکایه به شروع ایدوب ابوالقاسم حکایه
 سنده شویله نقل ایدر که بنم پدر رحیم و سید
 شفیقم اولان اختیار ذات کونلرده بر کون
 خسته لوب تداویسی خصوصه حکما طرفندن
 هر نقدر سعی و نام وجد و اهتمام اولندی
 ایسه ده ارتق حیاتندن نا امید اولدیغنی اکلایجه
 خاقی یانندن طیشارو چیقاروب بنم ایله او طه ده
 یال کز قاله رق او غلم سزی بر اسراره واقف
 ایله نک تام و قیدر . شو کوردیک قوناق و مال
 و املا کدن بشقه بنم بر شپشم یوق ایسه ده
 بوسره ترا اید، حکم ثروت بر اورطه حال دیمکدر .
 و بونلر ایسه بنم مدت عمر مده کسبم سایه سنده
 فزانوب جمع و ادخار ایتش اولدیغ شیلر اولوب
 برنجبار ایچون خیلی شی دیمکدر . فقط شمدی
 سزه معلومات ویره حکم دفاین و خزاینک یانده
 بونلرک جله سی بیاغی بر ذره مثابه سنده قالور .
 و بودفاینک کیمک معرفتیه وضع اولدیغنی و نوقند بیره
 پوراده اولدیغنی صحیحاً پیله مدیکدن سزه

(سویله م)

سویله م شو قدر که بنم جدم حین وفاتنده
 پدرمه و پدر مده وفاتندن چند کون اول بکا
 بیلدر مشدر
 ایشته او غلم سکا شونی نصیحت و وصیت ایدر مکه
 صاقین بنم مساکیمک خلافتنده حرکت ایله شویله که
 سزک سخاوت طبعکز واردر . بونکله برابر هوای
 هوسه تابع اولوبده سفاهته طالار سه کز ماملککزی
 کلیاً ضایع ایدر سکز . لکن سزی زیارته کلنلری
 کمال احترام و توقیر تام ایله قبول ایدوب بونلردن
 عنایت و احسانه محتاج اولنلری انعامکله دلیر
 و هدایای بهایا ایله تلطیف و تسریر ایدر سه کز
 هر نقدر صو کنده ندامت کور من ایسه کزده نو عما
 بوده بر مضر در . چونکه سزک آفاقه منتشر
 اوله جق سخاوت و صبتک عصر نده بولنان والی
 و حکامک چکه ماملرینی موجب و علیمنده حرص
 و طمعلرینی تحریکه مستوجب اوله جغندن دینه
 بولوب صقله مکره ذهاب ایله بونی میدان چیقار تمق
 ایچون هر در لو اسبابه تشبیه الکر دن المغه
 غیرت و بلکه سزی تلف ایلمکه همت ایدر جکارندن

بویایه لردن امین اولمه کز ایچون بنم طوتدیغم
بولدن ایرلاما بیک و بن عالمک بو صورتله اولان
نظرنی جلب ایده جک اصلا بر حالته بولمیبوب
وبونلری یوق مثابه سنده طوته رق کندی
تجارت و کسبله مشغول اولوب هیچ کیمسه به
سردشته ویرمدم . حاصلی سنکده بویله اولمقلغنی
ایسترم دیدی

بندکزموی الیه طبق ارانه ایتدیکی تدبیر اوزره
حرکت ایلیوب اندن اصلا عدول ایتیه جگهی بیان
ولازم کلان تأمیناتی سرد و اتیان ایتدم . بونک
اوزرینه موی الیه دینه نک محاسنی او کرتدی
واوراده اولان مال حد و پایانه کلز . ونقدر
تعریف اولنسه تعریف قبول ایتز اولدیغنی دخی
بکایید یروب و بنی اینا ندردی . آره دن پک چوق
وقت کچمکسزین موی الیه ک جوهر عمری خزینه
جسدندن خروج و بازار بقایه ولوج ایتدی
موی الیه اوزرمده اولان حق حقیقتاً حقوق
ابوتی کچدیکندن و وارثی دخی بولمید یغمدن
تجهیز و تکفینی ایفا و کافه وصبتنی تمامیه ادا

(ایتدم)

ایتدم . بوقدر مال و املاک بنم ید تصرفه
کچدکد نصکره معهود دینه بی کورمکه کیدوب
فی الحقیقه تعریفی ناقابل بتوب توکنه جک برشی
اولمید یغندن بکا حیرت کلدی . و دوششوند مکمه
بو خزان و دفاینک توکنمسی مجرد حضرت نوح
عایه السلامک عمری قدر عمرم اولوبده معمر
اولمقلغمه موقوفدر . ارتق تاجر مر قومک ویرمش
اولدیغنی نصیحتی قبوله و بنم ایتش اولدیغم وعدی
اجرایه کوکلم راضی اولمیدی . و بویله مخزن
دروننده یتان مال ایسه درون ارضده بولسان
سیم و زر معادن کبی اولوب بونک هیچ کیمسه به
برفانده سی اولیه جغی جهته عادتاً فقرا و اغنیاء
و غربا ایچون قونا غمک قبولرینی کشاد ایدوب
کللمرک جله سنی کمال ممنونیت و خشنودیت ایله
قبول ایده رک تطایب ایله حاجت لرینی کور ایدم . هله
بصره شهرنده بر آدم بوقدر که بنم عنایت و احسانمی
کور مسرن بنم بویله ا جانبدن کلانلره اولسون
و بصره شهرنده بولسان اهالی به اولسون فوق العاده
اوله رق ایتدیکم اکرام و احسان هر کسک دقتی

جالب و بر طاقم گفتگو نك تكو ننى موجب او اديغندن
طن ايدر لر ديكه . ابتداكى او غرا ديغم انلاش
حالى كى بود نعه ابو القاسم ايكنجى اوله رق انلاسه
چيغه يور . و در لر ديكه دنيا نك اموالنه مالك اولسه
بو كيد يشله انلريده يقينه افنا ايد جكر . نقط
بن كرك مصالح ذاتيه مك تسويه سى يولنده و كرك
دائرة مك امر اداره سنده اصلا سكته كتوره يوب
محورنده دوران ايدر ديكم و انتظام حال كون
بكون ترايد بولديغى جهته له خالق بوكا متعجب
اولور ل ايدى . و بر طرفدن صرف ايلديكم اموالى
نصل تزييد ايدر ايدم بورالغى اكلايه منزل ايدى
حاصلى بنم بو عالم شهرت بواه رق نهايت بر طاقم
دور و در از سوز لر تكون ايتكه باشلدى و بنم
خزينه بولديغم شيو عبولدى . بونك اوزرينه
بر طاقم حريض آد ملرك اويمه كلسنى منع ايتدم
ايسه ده نه چاره كه اختيارك بكا و يرديكى نصيحتى
عدم قبولده اولان و خامت ظهور ايتد يكنندن
عقله كلد بجه جانم صقيلوب حدت لنور ايدم .
بر كون حكومت مأمور لرندن قپو چاوشى خانه مه

(كلوب)

كلوب و بنم خزينه يه مالك اولديغى افاده ايله
خزينه نك نره ده اولديغى ارانه ايتامى بيان
ايتدى
مر قومك افاده سى اوزرينه بكا شاشرمق
كى بر حال طارى اولوب و چهره م دخی تلون
و تغير ايتديكى جهته له درون مملكتده حقيده
سويانيلان سوز لر كى اساس اولديغى تدبين
ايتدى . حالبو كه مالك اولديغم دفينه پى مر قوم
كشف و بيان ايلم ايچون بنى تضيق ايد جكى
يرده . ابو القاسم بن خدمت و مأمور يتى عاقلانه
و متبصرانه ايفلا ايدرم . بو خصوصده تلاش
ارزره اولماين . و بوسرى كتم و اخفا ايدر
ايسه مده حق سكوت اولمق اوزره سزدن بعض
هدايا ايسترم ديوبكا خطاب ايلد كده يور كيمه
برا ز صو سىر پيلوب عارض اولان قسوت قلب
اول ارا بق كيده رك همان مر قومه سىز بو خد متكنه
مقابل قاچ غروش ايسترسى كنز ايدم اولدخى يوميه
اون التون ايسترم ديمسى اوزرينه سزه يوميه
يوز التون و يپررم هر كون و يا خود هر آي

(كلوب)

باشنده بورایه کلوب تماماً خزینه دارمدن الیگز
دیدیکمده مر قوم بوجوابی الیدیغی کبی فرط سرور
ایله مسلوب الشـعور اوله رق افندم ذاتکزا
دکل بویله . بتـون خزائن دنیایه مالک اولمکزی
وهرآن وزمانده کمال صفای بال و آسوده حال
ایله ماملککزدن استفاده ایلکیزی جناب حقدن
تمنی ایدوب و بومتصرف اولدیغـکـز دفاین
وخزاینه بنم یوزمدن ذره جه ضرر و زیان کلیه
جکدر دیدی . و بنده بو کلاملرینه مقابل برحق
پاره ویردیکمدن انلریده اله رق ممنوناً چیقوب
کتدی . بو حال ایله اره دن برقاچ کون مرور
ایتدکن صکره بصره حاکم مستقلى بولسان
ذاتک قائمقامی اولان ابو الفتحاح بر مر سول
واسطه سیله خاصه بنی خانه سنده دعوت ایتدی
بنی دخی کیدوب رسم خوش آمدی بی اجرادن
صکره بکا ای دلی قانلو سنک بر دفینه بولدیغک
معلوم اولدی . فقط بیلور سنکه بو مقوله ظهور
ایدن دفاینه بیت المالك دخی حصه سی اولدیغندن
خسنى جانب میری به اعطا و باقیسنی سن صفای
(خاطرله)

خاطرله وضع خزینه اخفا ایله دیو بسط مقال
ایلدی . بنی دخی افندم فی الواقع بند کز کنزه
مالکم و بونی انکاره محالم یوقدر . فقط خالقمن
اولان خالق بیچون حضر تـلـرینه قسم ایدرمکه
بنم هر عضومی پارچه پارچه قطع و انواع
ازاوجفا ایله جانمی جسددن دفع ایتسه کز
بوکادا نذرجه کشف راز ایتک بند کز جه ممکن
د کلد . فقط بنم تلفله سز بر فائده حاصل ایده
میه جککزدن بنی تلف ایتکدن ایسه حیایله
فائده مند اولمق دها اوله جغندن ایشته بونک
ایچون سزه یومیه بیک التون ویر جگهی تعهد
ایدرم دیو جواب ایتدم .
ابو الفتحاح دخی قپوچاوشی کبی بنم بوسوزمدن
ممنون اولوب برنجی آیلق اوله رق مبالغ
موعوده نک تأدیه سنی بیان ایتدیکندن بند کز
خانه مه عودت ایلدیکمده معتمدی اولان اد ملردن
برنجی کوندره رک خزینه دارم معرفتیه او توز
بیک التون تسلیم واعطا اولندی .
مومی الیه ابو الفتحاح بو کیفیت ایلروده بصره

حاکنک واصل سمعی اولور ایسه بالاخره گرفتار
 پنجه عتاب اولورم خوفیه وقوع حالی اول باول
 افاده ایتمکی مناسب تصور ایده رک نقل و بیان
 ایتدیکندن حاکم . مومی الیهک بو اخبارینی کمال
 دفته د کلیوب کیفیتک تدقیق و تفتیشی لازم ایدوکن
 و بنی بالذات کور مسنی اراده ایتدیکندن اولو جهله
 بنی حضورینه جلب و بند کزدخی خاکپایه رومال
 و شان حکومت لایق اولان اداب و احترامی اجرا
 ایتدیکنده بکا تلطیفات و تکریمات ایله حسن معامله
 کوسـتره رک تحقیق احوال منمنده برخیلی اسـئله
 ایرادندن صکره او غلم شوو صاحبی اولدیغک
 د فینه بی بکا نیچون کوسـترمک ایستـه مز سک
 یو خسته اندن الورم اوها منه تبعیتله قورقارمیسک
 اکـر بورالر اماله افکار اید یور ایسن
 بو صورتی بنم متصف اولدیغم شان و زرات
 و معدلت و حقانیت اجرا یه مانع اوله جغندن
 بورالری خاطرندن دور و بنی شوو اسرار
 اعلاعه سعی و فور ایله دیدی . بن ایسه وزیر
 مومی الیهک بو کلامندن زیاده عجوب اولدم

(ایسه ده)

ایسه ده نه چاره که اظهاری کوچ انصاری کوچ
 برحالت اولدیغندن عدم کشفنه اصرار ایتدن بشقه
 بر دیه حکم اولدیغندن همان افندم اه سزی اطول
 عمر ایله معمر بیور سون و قوفنی مراد بیوردیغکنز
 شبئک اظهاری بند کز جه پک کوچ اولدیغندن
 بونک ایچون هر وجهله حقمده اجرا بیوره جغکنز
 بحازات و هر نوع اوله جق اولومده راضیم
 شو قدر که موافق رضای عالیکنز اولور ایسه
 خدم اولیه رق افندمه یومیه بیک التون ویرمکی
 تعهد ایدرم . بوکا حسن رضای دولتکنز
 صادر اولیوبده قولکنزک اولمکلکم نزد سینه کزده
 دها انسـب کورلدیکی حالده همان شمدیدن
 نه درلو اذیتله اولور ایسه اولسون اولمکه حاضر
 و اماده یم . دیو جواب ویردیکنده قائم مقام
 یوزینه باقوب رأینی سـؤال ایلد کده قائم مقام
 دخی بو آدمک افندمه قبول بیور مکنزی عرض
 ایلدیکی ایچه یه ده د فینه نظر یله باقیله بیله جکندن
 وقت و زمانیه ایفاسنه رخصت ویریلوب سایه کزده
 دبدبه و احتشامیه احرار وقت ایده رک دعای

(ایسه ده)

دولتکزه مدام اولسون دیدی . قائم مقام
بورانی تصویب و بکادخی برخیلی تلطیف ایلدی
و بندکن اولوقدنبرو و عدم اوزره طور و ب
وزیرایله قائم مقامه و قیوچاوشنه سنوی بو قدر
بيك التون تأديه ايتكده يم . ايشته افندم بنم
سرگذشت احوالم بودر . بوندن معلوم اولور که
سره ویردیکم هدیه لر و خانه مک ایچنده کورمش
اولدیغکنز تریدنات یالکنز شو حکومت مأمورلرینه
ویرمکده اولدیغم مبالغک یاننده هیچ قبیلندن
قالور . دیدکده خلیفه یی بتون بتون مراف
صاروب شمیدی د فینه یی کورمه نک چاره سنی
بولق ایچون ابوالقاسمه واقعا شو بیوردیغکنز
سوزلر و حکایه لر یولنده کورینور ایسه ده بوندن
بعض مبالغه اکلارم . چونکه سزک بوسخاوتکنز
اقتضاسی بذل و صرف ایلدیکنز امواله کوره
از وقت ظرفنده فنا بولیه حق برد فینه عجباً دنیاده
بولنه بیلورمی طوغریسی بن بو کیفیته پک اینانه میورم
اگر ممکن ایسه شود فینه یی بکا کوسترمکنزی
رجا و بوبابده بندن بر ضرر و سوء حال صدور

(ایتیه)

ایتیه جگنه سزی تأمین ایتک ایچون لازم کلان
قسم و حلقی ایفا ایدرم دیدی .
ابوالقاسم خلیفه نک بو کلاملرندن مکدر اولوب
مطلوبی اولان شئیک اجراسی انجق بر طاق
شرائط ثقیله و تکلیفات غلیظه یه منوط اولدیغنی
مع التأسف بیان ایتدیکندن خلیفه دخی وقوع
بوله حق تکلیفات هر نه ایسه قبول ایده جکنی و هیچ
برندن استنکاف ایتیه جکنی بیان و همان شرائط
مذکوره نک اورته یه قونیلمسنی ایتان ایلدی .
ابوالقاسم اوت اولشر طلر شوندن عبارتدر که
سزک کوزیکنزا غلو و باشیکنزا چیق اولدیغنی و بنم
المده بر قلیج بولندیغنی حالده . کورمسنی آرزو
ایتدیکنز محله کو توره جکم . شاید نقص عهده
جرات ایده جک اولور ایسه کنز اول قلیجی سره
اورمق اوزره حاضر و مهیا اوله جغم . و سزک
زیاده آرزو و خواهش کری بولندیغکنز امله
بو صورتله نائل ایدیشم یننه بنم احتیاطه سز
و عاقل سز لکمه حل اولنه جغنی پک اعلا بیه لور
ایسه مده سزک یمین و قسم کنزه اعتماداً و مسافر می

عجز و نأ و مغموهأ کوند رمکدن اجتناباً ارتق
ناچار بوايشی طوته جغم دید یکنده خلیفه ایسه
مراقبتدن طوره میوب برآن اول اجراسنی
التماس ایتد یکندن اولکجه اوراده بیتوتت
ایتمسنی و خدمت و تبعه سی او بود قدن صکره
کیجه یارینی کلوب یاندیغی دائره دن خلیفه یی آلوب
بوايشك اولوقت حصوله کله جگنی افاده ایله خلیفه
اول کیجه اوراده بیتوتت ایتك اوزره کند و سنه
مخصوص تهیسه اولسان دائره و او تور دقلری
دائره دن اورایه قدر اولان مسافه الترن شمعدانلر
ایله دونادیلوب و اقشام طعاعی تناول اولندقدن
صکره استراحت و قتی حلول ایده رک کونا کونا
احترامله خلیفه یی الوب دائره مخصوصه سنه
کو توردی و براو طه نفیسه یه ادخال ایاد کدن
صکره ابو القاسم عودت و خلیفه نك خدمتیه
تخصیص اولسان خدام خلیفه یی صویوب کیجه لك
البسه سنی الباس ایله القای فراش خواب و راحت
ایتد کدن صکره التون شمعدانلری باش وایاق
او جلرینه براغه رقی محالرینه کیتدیلمر و شمعدانلر ده

ایقاد اولسان شمه لر ایسه انواع عود و غبرله
مخلوط و ممزوج اولدیغندن رایحه سی او طه یه
منتشر اولوردی . دیوب اقشام تقرب ایتش
اولدیغندن دایه سکوت ایلدی .

* اونچی کون *

وقتا که شمس مطالعندن طلوع ایله عالمی ضیادار
ایتد کده . دایه حکایه سنی نقله بدأ ایده رک
هارون الرشید یتاغه یاند قدده ایومق شویله
طورسون راحت و حضوری بتون بتون سلب
اوله رق ابو القاسم کلمه سنه درت کوزله مترقب
واتتظار اوزره اولوب او تور رایکن وقت
کله یکندن ابو القاسم کلوب مقدمی اولان
افاده سی اوزره خلیفه یی شروطه دعوت
و مطلوبی وجهله قسم ایتکه که رغبت ایلمسنی
بیان ایلدی کندن خلیفه دخی تکلیفی قبول ایده رک
و بواسراری کیمسه یه فاش ایتیه جگنه تأمین ایتدی
بونک اوزرینه ابو القاسم خلیفه یی کیدیروب
و کوزلرینی باغلیوب افندم سزک معتمد و صادق
برذات اولدیغکمز چهره کزدن هر نقدر معلوم

ایسه ده حق کزده شو و معامله بی ضروری اجرا
و بوبابده حقیقتاً متأسف اولدیغی ایما ایلرم
دیمسیله خلیفه بن سزک بویله احتیاطکارانه اولان
حرکتکزی تحسین ایدوب اصلاً متأثر اولمام
دیدي

ایشته بوجمله خلیفدی الوب مخفی برزرباندن
اشاغی برواسع باغچه یه ایندییره رک برازمسانه
کتمدکن صکره دینه نک بولندیغی محله واصل
اولدیله . بومحل ایسه زیرزمینده عمیق وواسع
برمغاره اولوب قپوسی بریوک طاش ایله مستور
ایدی . ابوالقاسم طاشی قالدیروب خلیفه ایله
برلکده ایچروکیروب اوزون ویوقوشلو و غایت
قراکلیق بریولدن اشاغی اینه رک نهایتده برنوع
آتشی یاقوت ایله ترصیع و تربین اولمش و یاقوتک
ضیاسی تنویر قیلمش بریوک اوطة اولوب اول
اوطه نک درونه واصل اولدیله . بورایه کیردکن
صکره ابوالقاسم خلیفه نک کوزلرینک باغی
چوزدی . و خلیفه اول اوطة بی کوردیکی انده
انکشت بردهان خیرت اولوب قالدی . و اوطة نک
(اورته)

اورته سنده الی قدم محیطنده و او توز قدم عمقنده
بیاض م مردن معمول و لبالب التون ایله مملو
بریوک حوض اولوب و بوحوضک اطرافنده
اون ایکی عدد التون سستون مثال بی نمون
رکز اولمش و هربری امثالی نایاب مجوهراتدن
یا پیمش مصنع اصنامی حاوی ایدی .
ابوالقاسم خلیفه بی اول حوضک باشینه کونوروب
باقیکز بوحوضک عمق تماماً او توز قدمدر . درونی
التون ایله طولیدر . و شمعی یه قدر انجه ایکی پرمق
اکسیله بیلدی ظن ایدر مسزکه بوقدرشی او ایله
مدت قلیله ظرفنده ختام بولسون . دیوسووال
ایلدکده خلیفه دخی واقعا بوالتون پک چوقدر
لکن سزک صرفیاً تکزه نظراً چابق توکنور
دیدکده ابوالقاسم اکربونلر تکمیل اولور ایسه
شمعی کوستره حکم یره مراجعت ایده رم دیوب
هارون الرشیدی دیگر براوطه یه کونور دیکه بواوطه
کوردیکندن برمرتبه ده از یاده اعلا و قرمزی
دیبا اوزرینه انیچو و مجوهرات کونا کون ایله
ایشلمش دوشمه لر ایله مزین ایدی . بونک دخی

اورته سنده بر حوض بولنوب اولكى قدر واسع
وعميق دكل ايسده ياقوت وزبرجد وانيجو و بوكا
مماثل ذى قيمت مجوهرات ايله مالا مال ايدى .
خليفه بو حوضك ماما اولديغى امواليده كورنجه
ارتق كندوسنى عالم معنده ظن ايدوب بونلرك
وجودينه اينانماق كى برحاله كيردى . اول ائنده
ابوالقاسم خليفه يه ايشته بودفاينك اصحابى بونلردر
باقى كز ديو التوندن معمول ومصنوع برتخت اوزرنده
ايكى كيشى كوستردى . خليفه بونلرى كورنجه
كندوسنى طوپليوب نظرد قتل باقدقده اول
تخت اوزرنده برى نسا وديكرى ذكور باشلرنده
الماس ومجوهر دن مصنوع تاجلراكسا اولمش
ايكپسیده يان يانه ياتور و ذى روح كى كورينه ور
ساده برجسددر . وبونلرك اياق اوجلرنده
آبنوسدن معمول برلوحه تعليق اولمش واوزرنده
دخى اتون خط ايله شويله يازمشكه (بو عالم فئاده
بن مدت مديده يشادم . وبومغاره دروننده موجود
اولان حد دن بيرون وتعداد دن افزون مال
واشيائى جمع وادخار ايتدم . ومتعدد ممالك

(وبلدان)

وبلدان و حصون وقلاع فراوان قبضة ضبط
وتسخيرمه الهرق بك چوق يرلى زمام حكومت
كچوروب دشمنلرى قهر ايلدم . ايشته بن بويله
برذيقدرت وصاحب مكنت پادشاه ايدم . لكن
بنم سطوت وقدرتم و حصون ثروتم صدمات اجله
تاب آور مقاومت اوله ميوب انجامكار نقد عمرى
يغما وتارمار ايدرك بنى حالت موته القا ايتدى .
وبوياننده يتان دخى بنم زوجه منكو حه مدر اى
بنى بو حالده كورن انسان بكا نظر عبرت و حال
وحيت ايله كوزلرنى اچهرق باق . بروقت بنده
سنگ كى حال حياتده ايدم . بو اموال واشيائى
صرف ايلكدن هيچ حذر ايتمه . بودفينه نك توكنمك
احتمالى يوقدر . دنيا ده طورديغك مدتجه دوست
پيدا ايتك ولذايد دنيويه دن استفاده ايتك ايچون
بودفينه يي استعمال ايله زيرا بو حال سنيده موتك
بنجه قهرندن قورتاره مز) ويكفيك قول الناس
فيما ملكته . لقد كان هذا مرة لفلان . مدلولنى ايما
ايدر . بوكلامى هارون الرشيد او قودقدن صكره
ابوالقاسم سرك بو صورتله اولان عمل وحركت

و سخاوت کزی تقدیر و سزده بود فینه بی تسلیم ایدن
 تاجمک و برمش اولدیغی نصیح و پندی تفهیم
 ایدرم . فقط بویله بر صاحب شان و سطوت
 اولان شاهک کیم اولدیغی بیلک ایسترم لکن
 بولوحده نامی یاد اولمدیغنه پک مکدرم دیدی .
 ابو القاسم دیگر او طهری دخی ~~ک~~زدیروب
 هر بر لر نده مملو اولان ذریعت اشیا ی نفیسی
 و کندوسنه تقدیم ایتش اولدیغی اغاج هدایایه
 مشابه انواع اغاج لر بولمادیغی کوستردی خلیفه
 ایسه بومغاره نک حاوی اولدیغی اشیا و مجوهراتی
 سیر و تماشا ده زیاده سیله کسب حظوظ ایلدیکندن
 اورادن چیقمامسنی درونندن آرزو ایتش ایسه ده
 ابو القاسم بلکه اتباع و خدامی او یا نوبده طویار لر
 خوفیله مغاره دن چیقماغی استیجال ایده رک خلیفه
 نک کوزلر نی بغلیوب و باشی آچیق اوله رق بنده
 النده قلع طیشار و چیقار ایکن اثنای راهده بلکه
 کوزلر نی چوزی ویردیه رک خلیفه بی اهلاک
 ایتکه نیت تام ایله چیقار هرق صباح اولمه دن
 خلیفه بی یاتدیغی او طهیه کتوروب ~~ک~~کوزینی

(چوز)

چوز دکن صکره ایکبسی بر لکده اوتوروب
 صباحه قدر مصاحبت ایلدیلر
 اثنای مصاحبه و مکالمه ده خلیفه ابو القاسم
 شویکا هدیه بیوردیغکنز جاریه یه نظر آسزده
 شرق محبوبه لرینک پک حسناسی بولنور . دنجده
 فی الواقع بند کزده بر برندن اعلا و حسنا و صحیحاً
 حسن و جمالده بی همتا جوار ی و ارایسه ده
 شمع حسنه پروانه و سرو قامتده یوانه اولدیغ
 محبوبه م دردانه نک جمالی بر آن دیدمدن خالی
 اولمادیغندن بولنرک بر یسنه محبت یوقدر . و عجباً
 جام موتی نوش ایتدی یوخسه هنوز جالس سریر
 حیاتمیدر . و بر کره ده دنیا کوزیله کورمک
 مقدر میدر . بورالر نی افکار مدن بر دقیقه چیقاره
 میوب کثرت محبت و فرط آتش حسرتندن قلبم
 محزون و حال دیگر کوندور . بنم بویله ~~ک~~کوشه
 محنتده الم یار ایله اولان اضطراریم بوقدر ثروت
 و سامانی بکالاشی مشابه سنده کوستر . چونکه
 بوقدر دینه و مال ایله یار سز دنیا ده یشامقدن
 ایسه جزوی بر مال ایله یارم ایله بر لکده یشایوب

اولوب بصره والیبینک برادرزاده سی علی
 نامنده بر محبوب ملاحی است اولوبک حسننه مفتون
 و پدرینک حسن رضا سیله امر از دو اجلری مهم
 اوله رق انک محبتیله کوکلی مشغون ایدی
 ابو الفناح کریمه سی اولان من بوره بی حضورینه
 جلب ایده رک البسه نفیسه سی کیوب و محوهراته
 متعلق اولان ذیقیت تریناخی طاقینوب و کندوسی
 غایتله سوسلیه رک ابو القاسمک خانه سنه کیدوب
 هر نه صورتله اولور ایسه اولسون کندوسی
 بکندیره رک مومی الیهک مالک اولدیغی دینه بی
 کوستر مسنی بمجور ایلیر رک محلتک نره ده اولدیغی
 اکلامنی تکلیف ایتدی . بلقبس پدرانن بومقوله
 کلمات ناروایی ایشندیکی آنده کمال جانندن یوزی
 آتشدن نقاب کیمش کی قزاروب و قلبنه خلیجان
 طاری اوله رق بوایشک اجرا سنده دوچار
 اوله جغی خوف و دهشت اولوقت یوزندن نمایان
 اولوب جوابه تصدی ایده رک . ای بنم پدر رحیم
 وطریق مستقیمده شفیع . سیرک بکا بو ایتش
 اولدیغکنز تکلیف خیانت الینی بر کره تفکر

(یسور)

یسور میور میسر و بو کریمه کزی بویله مخاطره به
 فصل القا اید، جک سکنز خصوصیه بنم پرده عفتی
 چاک چاک و انداخته خاک ایتد کدن صکره
 کند و ناموس کزی دخی پامال و نامزد لیس سی
 اولدیغیم ذانک نردنده بی ترزیل و تذلیل ایتکی
 اقصای آمال می اید یسور سکنز دیه رک بوایشدن
 عفونی نیاز و استرحام ایتدی ایسه ده پدری
 اوله جق منخوسک کوزلرینی حرص و طمع استیلا
 ایده رک بوسنک سویله دیکک شیارک جمله سنی
 بن دوشوندیم و بونک اجرا سنه لایقوله قرار و یردم
 بوندن دونمک احتمال یوقدر . و بنم امر می تمامیه
 اجرا ایتکی سندن ایسترم دیدی . بیچاره بلقبس
 اغلیه رق بنم اوویه بیک خزانندن اعلا و قیمتدار
 اولان عرضی بر آدمک اموالنی غضب و غارات
 ایتک ایچون اه عشقنه اولسون هدر ایتد کزدیو
 تکرار جا ایتسی اوزرینه غضب و حدته کلوب
 بنم سوزیمی رد ایتک سنک حدک میدر . و بکا
 بومقوله کستا خانه جوابی فصل و یره یورسون
 بکمه حال اورایه کیدوب اول دفائی کوره جک سن

واکر کورمدن کلور ایسن سنک کوکسینه بر خنجر
اوروب سنی تلف ایدرم دیویمین ایدرک بلقبسی
تخویف و تهدید ایلدی

بلقبس بر درلو پدرینی اقناع ایده میوب محزوناً
و غموماً دائره سنه کلوب چارنا چار پدرینک امری
اوزره ایستکسز اوله رق او یله دروب بوکمه
اوروبه لرینی کییوب و الماسلرینی طاقیندی .
هر نقدر بو یله اهما لانه کییمش ایسه ده کندوسی
غایت کوزل اولدیغندن کورنی دیوانه ایدوب
بیمارخانه عشقنه بند ایدرایدی . بو یله ایکن ینه
ابوالقاسمک کندوسنه تعشق و محبتنی جلب ایدرم
قورقوسندن یورکی دتوه دیکندن اصلا سوسلمسینی
ایسته میهرک او یله چالب المه کییندی
بو حال ایله کجه اولدقده پدری اولان جبار عنید
و شیطان مرید ابوالفتاح دائره خلقتدن کیمسه نک
خبری اولیه رق کیز لیجه بلقبسی اله رق ابوالقاسمک
قوناغنک قپوسسته قدر کتوروب اوراده دخی
اکر دینه بی کورمدن عودت ایدوب کلور ایسه
تلف ایده جکنی تکرار خاطرینه القایتدی . وینه
(خانه)

خانه سنه ییقیلوب کتدی بیچاره بلقبس بر چوق
خوف خراشله قوناغک قپوسنی چالوب بر خدام
کله رک قپویی آچقده افندیکنز اولان ابوالقاسم
بر افاده م وارینی یانه کوتوریکزدیمسی اوزرینه
خدام مومی الیهایی الوب افندیسنک اوتور دیغی
اوطیه کتوردی . بواشناده ابوالقاسم ایسه
بر بیوک و مزین مندر اوستتنده اوتورمش احوال
سرگذشتنی تفکر و محبوبه سی اولان دردانه نک
جهانی تخطر ایده رک بونلرک تخیلاتیه اکلنور
ایدی
بلقبس اوطه قپوسندن ایچرو کیره رک سیاه
چارشابه بورونمش اولدیغندن بونی ابوالقاسم
کور دیککی کبی ایاغنه قالقوب تعظیم ایله افندم
بیرون دهرک مندرک اوزرینه اجلاس
ویلمدیککی برنسوانک بوز یارتدن مرادی نه اولدیغنی
اکلامق لازم کلدیکنی در خاطر ایله بلقبسک سبب
تشریفندن سؤال ایلدی . مومی الیه دخی افندم
سنزک مشهور افاق اولان سخاوت و مشهور
عالمیان بولسان تراکت و ظرافتکنز جهته

قول كزده افتد ماله كور شمكى آرزو ايلسد يكمدن
محضاتك ايچون زيارتكزه كلدم ديوب ارقه سندن
چار شابي آتدى و ابو القاسم باقد يكه بر آفت
دوران و محبوبه زماندر . بجالنى مشاهده ايدنجه
حيرته قالوب و سهام حسنى هنوز التيامبذر
اوليان ياره لرى اوزرينه طوقنجه زياده سيله
مأثر اوله رق مومى اليهانك تشريفنه اظهار تشكر
ايتدى

ابو القاسم مومى اليهايله براز مصاحبت ايتد كدن
صكره طعام وقتى تقرب ايلديكندن مومى اليهايله
الوب ديكر براوطه يه كوتوره رك اوراده احضار
اولمش اولان غايت مطمئن و مكمل سفره يه
اوتوردوب خدمتده بولسان اوشاقلرك دخی
طيسار و چيقلرينى امر ايلدى . بونلرك و تنها مجلس
محبته انيس و انسائس بزم عشرته نعم الجلبس
اولوب ابو القاسم الماس و ياقوت ايله مرصع
التون قوپه ل ايله بلقيسه اعلا شراب اكرام ذيلنده
ويده رك بر بر ليله اداره اقداح ايتد كجه . و مومى
اليهانك شيوه و نزاكتنى كورد كجه . محبتى ترايد
(ايدهر ك)

ايدهر رك امان افتدم بوندن بويله بنده كز سسرك
اسير كز اوله يم و ماملك و حياتى سسرك يولكزه
فدا ايديم ديه رك زياده خوا هشه بلقيسك النى
اوپدى . بلقيس ايسه مومى اليهك بو وجهله
عرض محبت ايتسندن هر آن تخطر ايلديكى هتك
عرض مخاطره سنه دوشه جكي وقتك تقرب
ايلديكى و مجلس برازدها بويله دوام ايدرسه
ديكر حالر ظهور ايديه جكنى اكلا يوب چهره سى
كل كى صولوب ورنكدن رنكه كيروب بر آه
جانكاه چكد يكه ايشيدنلرك درونى سيمسيه اولور
ايدى . اول آنده اغلاميه باشلدى . بو صورته
كمال انبساط و نشاط ايله دوام ايتده اولان
بر حالك بغته مبدل حزن و ملال اولسنه ابو القاسم
شاشوب افتدم عجباً بر فنا ايشمى طوتدم يو خسه
بشقه بر قصورمى ايتدم بكا كزه سبب ندرينى شو
اندیشه دن قوار تار كز ديور جا و استئال ماده يه
اجترا ايتدى . بلقيس افتدم بنم بورا يه كله مك
سببى غريب و بر حال عجيبدر . زيرا بونى حكايه
ايتكه هم حيا و همده خوف ايدرم . چونكه بن

بر کشتی زاده یم بنم پدرم سـ سـ زك مالك او لدیغکنز
 دفینه نك کشفی مراد ایتدیکندن جاریه کزی
 آلت اتخاذایده زك سـزه کوندردی و نصورتله
 ممکن اوله ییلور ایسه دفینه یی کور می و کور مدن
 عودت ایدر ایسه م بنی هلاک ایده جکئی تکرار
 بتکرار تنبیه ایتدی . و بن پدرمه هر نقدر
 بو خصوصده روی ممانعت و مخالفت کوسـتردم
 ایسه ده ینه قبول ایتیوب اهرنده اصرار ایده زك
 بیک کونارنجیده ایله بنی قیو کـزك اوکنه قدر
 کتوروب براقوب کتدی . ایشته بندکزی و وجهله
 ایچرو کیردم لکن قولکزی بر اصل زاده یه نامزد
 اولوب انك محبتیه درونم مشحـون و وقت
 تزوجزدخی مقرون حصول اولدیغندن بنی سـزك
 خانه کنزه کتورن کندی ارادتم دکندر . انجق
 اولوم قور قوسیدر . بن بو صورتله نامزد اولسیدم
 پدرمك بکا ایتدیکی شو معامله بلکه اولقدر نفسمه
 اغر کلز ایدی دیو ختم کلام ایتدی . دایه حکایه یی
 بورایه کتوردکده کوردیکه اقشام اولمش سکوت
 ایلدی

✽ اون ایکنجی کون ✽

بلقبسك شـرم و حجابی جهانی رنك حرته تحویل
 ایتدیکی کبی انتاب سـواد لیلی ازاله و جانب
 شـرقی لون احمراره تبدیل ایلدیکنی دایه
 کور مسـیله نقل حکایه یه شروع ایدوب دیر که
 ابو القاسـم بلقبسك بو وجهله اولان حالندن
 متأسف اولوب همان افندم شو سـزك صداقت
 واستقامتکزدن طوغریسی درجه سـز مـنون
 و خوشنود اولدم . و بوندن صکره دنیا و آخرت
 قرنداشم سـکز و دفینه یی سـزه کوسـتروب پدریکزك
 دست قهر و خدرندن قور تاریرم صاقین خوف
 و حذر ایتیکز و سـزك لکـه دار اولمکزی بن
 تجویز ایتیه حکمی و حرمت ورعایتده اصلاقصود
 ایله میه حکمی سـزه صحیحاً بیان ایدرم . واقعا سـزك
 حسن و جمالکزی بنی معدوم الانتباه و مسلوب القرار
 ایتدی ایسه ده سـز بنم مسافریم سـکز دیو بلقبسی
 تأمین و تسلیت ایلدی . و مووی الیها بو معامله دن
 غایله ممنون و مسـرور اولوب کوردیکی الطاف
 و التفاتدن بیان فحمت ایله زك بونلر بو وجهله

طعامی ایتد کدن صکره ابو القاسم بلقبسی الوب
مقدم خلیفه بی یا تیردیغی او طه یه کتوره رک
اوراده کیجه یار و سینه قدر او توروب صحبت
ایتدیلر تمام او شاقلر او یخویه یا توب ال ایاق
چکلد کدن صکره عینی خلیفه نک حقنده اجرا ایتدیکی
اصولی بو کادخی بیان ایده رک اولوجهله کوزلرغی
بغلیوب و بیان معذرت ایتد کدن صکره الوب
دفینه نک اولدیغی مغاره یه کتوردی و مومی
الیهانک کوزلرینک باغنی چوزدی . و کوزی
اچیلسیله بلقبس بو قدر التون و مجوهراتی
کوردیکی کبی خلیفه دن زیاده حیرته قالدی
ایسه ده کندی طائفه نسادن بولندیغی جهته
تریناته متعلق اولان اشیا یه دهه زیاده میال
اولدیغندن دفینه نک واضعی بولنان پادشاهک
یاننده یان زوجه سنک کردانده تعلیق اولمش
کوکر جین ییمور طه سی بیوکلکنده اینجو و یا قوتدن
معمول کردانلغی کوردیکی آنده نظرنی اورادن
بردرلو آیره میوب وهرشیدن زیاده انک تماشا سنه
دویه مدیغندن ابو القاسم مذکور کردانلغی

(جسد)

جسد بیرو حک بوینندن چیقاروب افندم سسزک
بنم دفینه می زیارت ایتدیکنزه بر دلیل اولق اوزره
پدریکزه کوسسزمک ایچون بو کردانلغی قبول
بیورون دیه رک بلقبسک کردان لطافت آنه
تعلیق ایتدی . ودها ایستدیکن قدر اک کوزل
مجوهراتدن الیکزدیورجا ایلدی . و ایستدیکی
ذیقیمت شیلردن برخیلی اشیا دخی و یروب ارتق
صباح تقرب ایتدیکندن ینه کوزلرغی بغلیه رق
مغاره دن چیقاروب اولکی او طور دقلری
او طه یه عودت و کونش طلوع ایدنجه یه قدر
اوراده الفت و انسیت ایلدی ارتق کون
طوغد قدر نصکره بلقبس بیلک کونا عرض تشکر
ایده رک استحصال رخصت ایدوب ممنوناً خانه سنه
کندی

پدری ابو افتاح دخی عجبا بزم قزک حسن جمالنه
ابو القاسم مفتون و بو وجهله دفینه بی کشفه
مجبور اولدی یوخسه بکمدیده بن شواماله نائل
اوله میه جق مییم . دیو تفکر ایتکده ایکن بلقبس
او طه قیوسندن ایچرو کوروب ابو القاسمدن

نامش اولدیغی کردانلق ایله مجوهرات سائره بی
 پدربنک اوکنه قویدی مومی ایله بونلری کورمسيله
 برابر کثرت سرور و حبورندن ازقالدی که چیلدیره
 حق ایدی ابو الفتح قزینه دینه بی کوروب
 کورم دیکندن سوال ایتدکه اوت افندم کوردم
 و بوسره کتور دیکم مجوهراتی الله اورادن الدم
 اول دینه بی سزه شو قدر تعریف ایده بیلورمکه
 دیاده اولان پادشاهلرک جله سنک خزائن
 و اموالی بریره جمع اولسنه ینه ابو القاسمک
 دینه سنه مقابل اوله من دیوب ابو القاسمک بونک
 حقنده ایلدیکی معامله لطیفه بی و اوراده وقوع بولان
 بالمله احوالی بربر بیان ایلدی . لکن ابو الفتح
 دینه نک یولی یانم دیکندن ینه دلخواهی اوزره
 مطلوبه و اصل اوله مدیغندن ابو القاسمک
 بلقبس حقنده ایتش اولدیغی شو معامله حسنه
 و اجراآت لطیفه سنی تقبیح و قزینک دامن عفتی
 لکه دار ایدوبده دینه نک یولنی ارانه ایلش اولسه
 ایدی ده اعلایه اولنه جغنی ذهنده ترجیح ایتدی
 تمام بوکونلرده هارون از شید دخی بغداده

(مواصلت)

مواصلت و سراینه دخول ایله جالس سریر
 راحت اولدقه وزیر جعفری حضورینه
 جلب ایده رک کندوسنی تصدیق ایدوب تلطف
 ایتد کدن صکره سیاحتی نقل و بیان ایلدی .
 خلیفه ابو القاسمک کورمش اولدیغی اکرام
 و احترامه و ویرمش اولدیغی هدایایه مقابله
 برشی کوندرمک نیتیه جعفر ایله استشاره ایدوب
 فقط خزینه سنده بولنان الذیقیمت اشیا سنی
 کوندرمش اولسنه ابو القاسمک ویرمش اولدیغی
 هدیه لره مقابل اوله من دیو ختم کلام ایتدکه
 جعفر جواباً موافق اراده دولتکنز اولور ایسه
 بصره نک ذمام حکومتی ابو القاسمک ید اداره سنه
 تسلیم ایتدکن اعلا هدیه اوله من . و بونک ایچون
 بصره والی مستقلنه بوکون اوامر مخصوصه
 اصدار بیوریلوب حکومتی ابو القاسمک تسلیم
 و کندوسنه دخی تبلیغ ایچون بشقه جه تاتارلر
 چیقار یله رق و بند کزده برقاچ کونه قدر بورا دن
 کیدوب مومی الیهک هم رسم نصبی اجرا و همده
 پویابده لازم کلان تبریکی ایفا ایدیم دیجه جعفرک

بورأنی تصویب بیوردی ووالی ایلہ قائم مقام
 ابو الفتح ابو القاسمی تضییق ایدہ رک سنوی
 بو قدر التون الدقلریچون حق لرنده بویله
 بر مجازاتک اجراسی بهمہ حال لازمدر دیرک همان
 اولکون اقتضا ایدن امر لری اسطار و جانب
 بصرہ یه ارسال ایلدی بعده حرمة کیدوب
 هدیه لری زبیده یه ارائه و سیاحتی نقل و حکایه
 ایلہ وزیر جعفر دخی بر قاج کونه قدر بصرہ یه
 عزیمت ایتک اوزره یول تدارک یله مشغول
 اولدی . دینجه دایه اقشام اولدیغنی کورمس یله
 سوزہ ختام ویردی

✽ اون اوچنجی کون ✽

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرک خلیفه نک امری
 بصرہ والیسنک یدینه واصل اولنجه بویله کدر
 آمیز خبردن زیاده متأسف اوله رق قائم مقامی
 اولان ابو الفتح جلیب ایلہ خلیفه نک امری
 ارائه و بوبابده اوله حق رأنی سؤال ایلدی
 ابو الفتح بو تکلیفک شمدی قبولی توقیف ایتسنی
 وکندوسی ابو القاسمی بر طرفه صقلا یوب

(وفات)

وفات ایلدی دیرک عالمه نشر و اعلان و بونک
 اوزرینه کیفیت بغداددن دخی طویوله جغندن
 مومی ایلہ حقیقه اولدی ظن اولنهر رق خلیفه
 بوافکارندن واز کجوب والینک ینہ منصبیله
 قائم و ذوق و صفاس یله دائم اوله جغنی بالیان
 و ابو القاسمی طوئد قدن صکره بر در جده تضییق
 و تهدید ایدرزک . بزه مجبوراً دینه یی دخی
 کوسه تر و ب بو وس یله ایلہ مال نیسده ضبط ایتش
 اولور زدیورانی اتیان ایلدی . والی بونک اوزرینه
 ابو الفتحک رأنی قبول ایتدی ایسه ده خلیفه
 جانبندن کلان امره نه جواب ویرلک لازم
 کله جکفی سؤال ایتدیکندن مومی ایلہ دخی انجق
 سز بنم قورمش اولدیغم دام حیل و دسیسه نک
 اجرای فعلیه سنه مساعدہ بیوریکزده ارتق الم
 وکدر اوزره اولیہ کز . دیدکده والی دخی بنی
 شوم عزولیت بیله سندن استخلاص ایلده فصل
 بیلور ایسن اولیله جه اجرا ایت بندن سکافات
 اندرقات مساعدہ واردر دیدی ابو الفتح
 بومساعدہ یی استیصال ایتسه یله برا بر کریمه سنی

ذاتاً ابو القاسم کوندر دیکى وقت مومى الیهک
 کریمه سنه ایتدیکی معاملہ انسانیه دن ناشی
 دروننده بغلمش اولدیغی غیظ و کینک اجرا سنه
 بروسيله تاهه عديله همان قالقوب یانه برقاج آدم
 دخی اله رق طوغریجه ابو القاسمک قوناغنه کندی
 . و ابو الفتح بونلری کمال تعظیم و تکریم ایله قبول
 ایدهرک بریه وک ضیافت کشیده ایدوب انای
 طعامده کیمسه کور مکسزین هر فصلسه قائم مقام
 ابو القاسمک قد حنه بر بیاض توزقوید بکه بوتوزده
 بایلتیق خاصه سی اولدیغندن قد حده اولان
 شترابی ایچدیکی کبی اده دن چوق کچمکسزین
 باییلوب قالدی یعنی کورنلر حقیقه مومى الیهی
 اولدی ظن ایلدیله واوراده حاضر بولنان
 بالجله خدام و سائرلری فریاد و فیغان و ایشار
 آتش و اوایلای سوزان ایتکه باشلیوب مومى
 الیه ابو الفتح ایسه جله دن زیاده صدای ماتمی
 کنکره آسمانه ایصال ایدهرک صاج و صقالنی
 یوله رق و اوستنی باشنی بیرته رق آبنوس اغاجندن
 معمول و قبل دیشيله ایشله نیش بر تابوت اعمالنی

(امر)

امر ایدوب تابوت یا پیلنجیه قدر بر طرفدن
 ابو القاسمک اموال و اشیا سنی ضبط ایله والینک
 سراینده توقیف اولتیق اوزره کوندردی
 ابو القاسمک وفاتی بو وجهله درون مملکتده شایع
 اولمسیله بالجله اهالی مومى الیهک وفاتندن مؤثر
 اولوب کندوسندن انعام و احسان کورمش
 نقدر اغنیا و فقرا و ارایسه ذکور وانات و صغار
 و کبار یالین ایاق و باش آچیق ابو القاسمک قبوسی
 اوکنه دوکیلوب آه اینلرینی آسمانه چیقاره رق
 ولی نعمتزدن دور اولدق دیوما تمکش حزن
 و الم اولدیله .

مخصوصاً اعمال اولنان تابوت کله رک و ابو القاسمی
 دروننه قویدقدن صکره ابو الفتحک امری اوزره
 خارج مملکتده کائن مزارستانده بولنان تر به لردن
 اک مزین اولوب و وزیر ایله قائم مقامک اقرباسی
 مدفون بولنان تر به یه کوتوروب خاصه بر حلد
 اچدیر یله رق اورایه دفن اولندی .

اول اده لق ابو الفتح کوسنه و باشنه
 یومرق ایله اوره رق پنه اطرافه بر درجه ده

اظهرت حزن و غم ايتديكه اهالي ابو القاسمك
اجپسني اونودوب مومي اليهك حالته اجپيه رق
جناب واجب الوجود دن احسان صبر بنه
تمني ايدرلر ایدی . ايشته ابو القاسم بو وجهله
دفن اولنوب و اهالي قبرستان دن طاغياب هرکس
محارينه کتديلر . قائم مقام مومي ايله ايکي نفر
كوله سيله تر به ده قالوب و قپوي قپاديلر
افشام اولدقدن و بتون بتون ال اياق چکاد کدن
واور تالق بي چاره ابو القاسمك حالي کي قرار دقدن
صکره بر مقدار آتش ياقوب برکش لکن درونده
صو ايسيتوب ابو القاسمي تابوت دن چيقاره رق
وجودني اول صوايله يقادي . ابو القاسم
يواش يواش کند و سنه کلوب و کوزلرني آچوب
اطرافنه باقرايکن ابو الفتاحي کورنجه وای
افندم بزنده يز و بنم حالم نه در ديو سوال ايتدی
ابو الفتاح بن سني بورايه کتورد مکه بنم تحت
حکمه او لديغک حالده بکا خبر ویر مدیکک و سني
کونا کونا محنت و مشقته او غرا ده جق اولان
دفینه نره ده ايسه بکا خبر ویره سن . اگر خبر

(ویرمز)

ویرمز ايسه ک سسنگا دن ياده ياپمه جغم اذيت
بو قدر . و هر کون ايشيد لما مش و کور لما مش
بر در لو اذا اختراع ايدوب سني هلاک ایده حکم
ديو جواب ویردی . بونک اوزرينه ابو القاسم
سز بيلديککزي اجرا ايدک . و اصلا کيرو
طورمه يک بنم سزه بود فينه بي خبر ویر مککم
عديم الامکان در ديدکده اول مر دود بي عاد
وخائن غدار ابو الفتاح قاسمي کوله لینه طوتد يروب
الريني و اياق لريني بالذات با غليوب ارسلان
در يسندن معمول بر قرباج ايله مومي اليه بايلنجيه
قدر ضرب ايله بو حالده ينه معهود تابوته وضع
ایده رک و تر به نک قپوسني کلید ليوب قونا غنه
عودت ایلدی . ايرتسي صباح ابو الفتاح وقوع
حالي بصره و ايسنه نقل و حکا يه ايتک اوزره
کيدوب و کيفيتي بعد الافاده افندم ابو القاسمک
متانت و رصا تني تجربه ايتدم . هر نقدر کشف
رازايتدی ايسه ده بنم اکا ایده حکم ازا و جفايه
نهايه الامر تاب اورمقاومت اوله ميه جقدر
ديدککنده وای دخی کندوسي کي بر مرد مردار

(ویرمز)

و خبیث الافکار اولدیغندن اظهار ممنونیتله برابر
هارون الرشید جانیبندن کلمش اولان مذکور
امرنامهیه ویریله جک جوابک نه یولده یازلمسی
اقتضا ایده جکئی سؤال ایله اولدخی ابو القاسمک
بصره وایلدی عهده سنه توجیه اولندیغی
خبری واصل سمعی اولدیغی انده زیاده سونجندن
ناشی اثنای عشرته فجئه وفات ایتدی . دیو
یازمق احسن در دیه رک ویردیکی جوابدن دخی
بشقه جه محظوظ اولوب بورأنی رهین تصویب
ودر عقب شو مألده بر مکتوب یازه رق هارون
الرشید جانیبندن تسریب ایتدی .

ابو الفتح قاسمی بوصور تله دنیادن کتدی
بیایدیردیکندن و پنجه قهرینه کچیروب بلا پروا
هر بر ازاوشکنجه بی اجرا ایده جکنندن از مدت
ظرفنده دینه به مالک اوله جغنی امید ایله اول کون
دخی ممنوناً و مسروراً مملکتدن طیشار و چیقوب
ابو القاسمک یکیدن بر رنج دها ایتک اوزره تربهیه
کیده رک قبوی اچیق بولوب کندوسنه بر حیرت
ودهشت کلدی . همان اچرویه کوروب تا بوتی

(اچهرق)

اچهرق ابو القاسمی کور منجه از قالدی عقلی باشندن
کیده جک ایدی . ابو القاسمک غیبوتنه بر معنا
ویره میسوب وقوعاتی والی به خبر ویرمک ایچون
عجله عودت ایده رک سرایه کلوب کیفیتی والی به
نقل ایدنجه والی دخی پوصله بی شاشیروب
فور طینه به طونلمش کی صکی بوجاله به رق
وجودنی قورقواسیلا ایلدیکندن شمدی
ابو القاسم بغداده قدر کیدوب بزم حالمزی خلیفه به
خبر ویره رک بهمه حال بزم اوزریمزه غضب وحدتی
تحریک ایده جکدر دیدی . دایه کلامی بورایه
کتورد کده اقشام اولدیغندن سکوت ایلدی .

✽ اون دردنجی کون ✽

دایه کلامه مباشرت ایدوب در که ابو الفتح
بوایشنن زیاده سیله متألم و متأسف اوله رق
ابو القاسمک اله کچورلمسی امرنده یکیدن بردسپسه
دوشونه رک ووزیره خطاباً کاشکی بند کز
دونکی کون اول خائنی هلاک ایتش اولیدم بزی
بو قدر مضطرب ایتز ایدی . لکن مرقومک
اله کچمه سندن بو قدر ناامید اولاق اقتضا ایتز .

اگر فرار ایتدی ایسه بیله دهاپك اوزاق محله
دكلدر . رخصت سنیه کنز اولور ایسه عساكر
موجوده بی بالاسته حساب تعقیب ایدوب جوار
بلده بی تحری ایده لم مأمول ایدر مکه پك چابق
اله پکوریرز . دینجه وزیر بوکارا رضی اولوب
همان عساكر موجوده احضار اولنه رق ایکی
فرقه به تفریق ایله بری وزیرك و دیگرى قائم مقامك
تحت قومانده لرنده اولدیغی حالده ابوالقاسمی
ارامق اوزره بلده دن طیشار و چیقیدیلر .
واطراف اکنافده نقد رطاغ و دره و تپه و اورمان
وقرا و قصبات و ارایسه بورا لرده ابوالقاسمی
ارامغه مشغول اولدیلر .

مقدمه وزیر جعفرك بصره یه کلمسی تصیم اولمش
ایدی . بواشاده جعفر خلیفه نك فرمانی الوب
ورای خلیفه بی ابوالقاسمه تودیع و والیك رسم
نصبی اجرا ضمنده یوله چیقوب جانب بصره یه
منازم اولدیغی جهته ابوالقاسمك وفاتی خبرینی
خلیفه یه کوتورن تاتاره اثنای راهده تصادف
ایدوب تاتار وزیر جعفری کورمسیله وقوع

(حالی)

حالی بیان و ابوالقاسمك وفاتی عیان و جنازه
سندده دخی حاضر اولدیغی اتیان ایلدی .
جعفر بونی ایشتمدیکی آنده زیاده سیله مکرر
اولوب بیهوده یره کیده جکندن همان اورادن
حمام عزیمتی جانب بغداده عطف ایده رك عودت
ایتدی .

جعفر بغداده واصل و حضور خلیفه یه داخل
اوله رق وقوع حالی عرض و افاده ایلد کده
خلیفه ابوالقاسمك وفاتندن زیاده متألم اولوب
صبر و تحملی قائمه رق کند و سنه بر فنانق کلوب
با بیله رق جالس اولدیغی سریردن اشاغی
دوشیدی . و در عقب حکیم کلوب لازم کلان
ادویه بی بعدالاجرا خلیفه نك عقلی باشنه کلد کده
بصره دن کلمش اولان تاتار دن تحریراتی سوال
و تاتار دخی تقدیم ایتدی .

خلیفه بصره والیسنك مکتوبنی دقتله او قود قدن
صکره خلوت اولسنی امر ایدوب جعفر ایله بالکنز
قاله رق مکتوب مذکور تکرار تکرار مطالعه
ایله جعفره کوسرتوب بونده بر حیل اوللی بصره

والبسنة بنم اعتمادم بوقدر . ظن ایدر مکه امرته
 عدم امثال ايله ابو القاسمی هلاك ایتدیلر دیدی جعفر
 دخی خلیفه بی تصدیق ایده رک افندم موافق اراده کز
 اولور ایسه بونلری قوه عسکریه سوقیله حضور
 خلافتینا هیلرینه جلب ایده لم دید کده خلیفه نک امل
 و افکاری دخی بومر کزده اولدیغندن اون بیک
 نفر سوار ی عسکری الوب همان کیده رک شوایی
 خائن بی عارک حضورینه کتور مسنی وزیر جعفره
 امر بیوردیغندن جعفر دخی اولمقدار سوار ی بی
 بالاستصحاب بصره جانبته عزیمته شتاب اولدی
 بیچاره ابو القاسم هنوز اولمه دن او یله تابونک
 ایچنده جسد بیروح کی مجروح و بایغین یاتور ایکن
 برقاج ساعت مروردن صکره براز عقلی باشینه
 کلکه باشلیوب حالنی تفکر اثناسنده ایکی آدم
 مر قومی طوتوب تابوتدن طیشار و چیقاره رق
 یره وضع ایلد کلرینی حس ایلدی . و بو آدم لری
 ابو الفناح ايله کوله لری اولوب تکرار ازیت
 ایتکه کلدیلر ظن ایده رک بهی غدار و ظالم آدم لر
 اکر سزک ذره جه انصاف کز وادایسه بی اولدیروب

(شو)

شو اذیتدن خلاص ایدیکز زیرا نه کونا اذیت
 ایتسه کز سزه اولد فینه دن خبر ویرمک بنم ایچون
 ممکن دکلدردیدی . بونک اوزرینه اول آدم لر
 ای جوان سن قورقه سنک برامدادینه کلدر
 و سنی بو کرفتار اولدیغک بلیه دن خلاص ايله
 ایصال سلامت و راحت ایده جکزدید کلرند
 ابو القاسم کوزلرینی آچوب بونلره محزون و غموم
 باقه رق بریسنک ابو الفناحک قزی بلقبس
 اولدیغنی اکلا یوب آه افندم سز می بی دائره
 نجاته القا ایتکه کلدیکز دینجه اوت افندم بن
 و بنم نامزدی اولدیغم علی بک دیوب علی بک دخی
 افندم سزک کی بر ذات نجاتسماتی بیله بیله
 اولدرتمکدن ایسه سزک یریکزه بن بیک کره
 اولد کلکی ترجیح ایده رم دیدی .

بلقبس ايله علی بک برلکده ابو القاسمه روحلر
 قوقلا تدیلر مومی الیه لایقیله آچیلوب کندوسنه
 کلد کده بونلره عرض تشکر ایتد کدن صکره
 کندوسنک حیاته اولدیغنی نه دن بیلد کلرینی
 سوال ایتدی . بلقبس دخی افندم سز بیلور

سـکـز که بن ابو الفتح کـریمه سی اولدیغمدن
 بو حریف غدر ایفک نه مرتبه ظالم اولدیغنی پک
 اعلا بیلدیکم جهنمه سزاک وفات کزه اینا نغیوب
 مجرد پدرم اوله جق خائک بر حیلله و دسـبـسه سی
 اولدیغنه ذاهب اوله رق هم بونک حیلله سی
 ایوجه اکلامق و همـده سزاک نه درلو شکنجیه
 دوچار اولدیغکزی بیلوب و قورتار مق قصد یله
 سزی اذا و جفاده پدرمه معاونت ایدن کوله لردن
 برینی بر صورتله اقناع ایتدیگمدن سزاک حال کزی
 بکا خبر و یروب و تر به نک اناختارینی دخی تسلیم
 ایلمسی اوزرینه در عقب علی بکه خبر کوندردم
 علی بک ایسه کوله لردن کندوسنه اک صادق
 اولنلرندن برقاچنی اله رق برابرجه بورایه کلدک
 جناب حقه چوق شکر لر اولسونکه سزی بوراد،
 صاغ سالم بولدی دیدی . علی بک دخی ابو القاسمه
 خطاباً بوراده وقت کچورمیه لم ابو الفتح سزی
 بوراده بوله منجه زیاده مکـدر اولوب تحری
 خصوصنده پک چوق اهتمام ایده جکـنده شـبه هم
 یوقدر . بن سزی خانه مده اختفا ایده جکـمدن همان

(برایاق)

برایاق اول کیده ملکه کیمسه برشی اکلامسون
 دیه رک ابو القاسمه بر خدام البسه سی الباس ایله
 جمله تر به دن چیقـدیـلر . و قپوسـنی دخی اچیق
 براقه رق شهره عودت ایتدیلر . بلقیس خانه سـنه
 کیروب اناختاری ینه مذکور کوله یه ویردی
 علی بک دخی ابو القاسمی خانه سـنه ایصال ایله
 اختفا ایلدی . دایه حکایه دن بورایه کلد کیده
 اقشام تقرب ایتدیکنی کوروب سکوت ایتدی .
 * اون بشنجی کون *

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه ابو القاسم بو وجهله
 علی بکک خانه سنده کوشه نشین راحت و اولمه دن
 گرفتار اولدیغی عذاب قبردن قورتلدیغنه یوز بیک
 کره تشکر و محبت ایتکده و حقنده فوق الغایه
 حرمت و رعایت اولتمقده اولسون بصره حاکمیه
 قائم مقامی ابو الفتح معیتلری بولنان عسا کرایله برخیلی
 دشت و صحرا و قصبات و قرا طولاً شد قدن
 صکره بوله مدقلرندن ارتق ابو القاسمک دردست
 اولمسنـدن بتون بتون قطع امید ایده رک عودت
 ایتـدیـلر . علی بک بونلرک بو صورتله امیدلر پک

منقطع اولدیغنی اکلاینجی ابوالقاسم بر اعلایا
ایله برچوق التون و مجوهراته متعلق بعض ذیقیمت
اشیا و یروب بورادن قاچه نک تمام وقتیدر .
چونکه سزک ایچون شمدی یوللر آچیقدیر .
ود شمنلر یکنایسه سزک نه اولدیغکنی بیله
مد کلرندن بوراده طور مق الویرمز و نره به ایست
ایسه کنز اورایه کید یکنز دیوب بر کیمه نک نصفنده
یوله چیقاردی . ابوالقاسم کزک بلقبسندن و کزک
علی بکدن کورمش اولدیغنی بو ایولکی الی المات
اونو تیه جغنی افاده و بربرلرله رسم وداعی بعد
الایفا جانب بغداده متوجهاً عزیمت و برقاج کون
صکره محل مقصوده حسن مواصلا ایلدی

ابوالقاسم بغداده حین مواصلتده طوغریجه
چار سویه کیدوب بغداد تجارتلرینک اجتماع
اولان محله کیده رک بصره ده اکرام ایتدیکی
تاجری بولورم خولیا سیله اوته ده بروده کزوب
هر کوردیکی آدمک یوزینه باقه رق برخیلی
طولا شمش ایسه ده اره دیغنی آدمی بوله مدیغندن
بأیوس اولوب برطرفدن یول یورغونلغی اولدیغنی

(حالده)

حالده اول کون بتون اسواق و پازاری دخی
طولا شدیغندن ارتق تاب و طاقتی کس یلوب نهاییه
الامر خلیفه نک سرایی اوکنه کله رک اوراده
بر مدت اکلندی . بواشاده ابوالقاسمک بصره ده
خلیفه یه هدیه ایتمش اولدیغنی کوله سرایک قیوسنده
طور دیغندن ابوالقاسمی کور مسیله طانیوب
خلیفه یه خبر و یرمک اوزره همان اورادن قوشه رق
خلیفه نک ائتوردیغنی دائره یه کیدوب سابق افندیسی
اولان ابوالقاسمی سوقا قده کور دیکنی عرض
ایلد کده مومی الیهک وفاتی خبرند ناشی خلیفه
بلکه برینه بکنز تمش اولدیغنه ذهاب ایله کوله نک
افاده سنی رد ایتدی ایسه ده کوله بنم کوردیکم
مطلقا ابوالقاسمدر دیو اصرار ایلد یکنندن خلیفه
مر قومک بواصرارینه تعجب ایده رک مر قومه دیگر
بر آدم دها ترفیق ایله کیفیتی تحقیق ایتک اوزره
تکرار کوندردی . ابوالقاسم دخی کوله بی
کوردیکی آنده طانیب یغندن بلکه کوله پنجره دن
بردها بقار امید یله اورادن کتمیوب کوله نک
چیقمه سنه منتظر اولمشیدی . بوازه لق مذکور

کوله یا ننده کی آدم ایله کلوب باقدیکه ابو القاسم
 حالا طور بیور یا نه تقریب ایتسیله ارتق هیچ
 شبهه سی قالمیوب افندیسی ابو القاسم اولدیغنی
 اکلا دیغندن همان ایاقلرینه قیاندی . ابو القاسم
 کوله بی قالدیروب سن خلیفه بغدادک خدمتده
 مپسک دیوسه و آل ایلدیکندن هر قوم دخی اوت
 افندم سزک بصره ده خانه کز ده مسافر اولوبده
 بی هدیه اوله رق و یردیککنز ذات خلیفه در .
 بیوریکن خلیفه نک حضورینه کیده لم زیرا سزی
 کورنجه پک زیاده ممنون و مسرور اوله جقدر دینجه
 ابو القاسم کوله نک بوکلاملرندن زیاده سیله متعجب
 و متحیر اولوب کوله ویا ننده کی اولان دیکر خدمه
 ابو القاسمی الحاح و ابرام ایله الوب سرایه حضور
 خلیفه یه کتور دیلر . ابو القاسمی کور دیککی آنده
 کمال حب و مودتدن و الدیغنی خبر الام اوزرینه
 وقوع بولان شوموا صلتندن زیاده سیله مستغرق
 حبور و مسرور اوله رق استقبال ایله قوجا قلشوب
 فرط سرور و کثرت حب ووردن بواره لق هیچ
 یرکله تفوه ایتکه مقتدر اوله میوب اوله برحالت
 (استغرابده)

استغرابده قالدی .
 خلیفه براز بویله برحال تعجب و حیرتده قالمیوب
 کندوسنی طوبلایه رق ای جوان سنک کمال حرمت
 و رعایتله قبول و پادشاهلرک و یره میسه جکی
 هدایا ایله تلطیف و محبتکله مشغول قیلدیغک
 مسافر ایشته بنم . دینجه ابو القاسم دخی
 اولوقته قدر خلیفه نک یوزینه باقیه جسارت
 ایده مدیککندن بردن بره خلیفه بی طانیسه مدی
 ایتسه ده خلیفه نک بوکلاملری کندوسنه زیاده سیله
 تأثیر ایتدیکندن پک چوق محبوب و شرمسار
 اوله رق باش قالدیروب باقدی فی الحقیقه بصره ده
 مسافری اولوبده بغدادده اره دیغنی ذاتدر .
 همان خلیفه نک ایاقلرینه قیانوب آدابی اجرا و بیان
 معذرتله قصورینک عفونی استرحام و استرجا ایلدی
 . خلیفه دخی النندن طوته رق نردینه اوتوردوب
 سزک بزوفاتکنز خبرالم اثرینی المش ایدک . بونصل
 ایشدر دیو استکناه ماده ایتدکده ابو القاسم باشینه
 کلان فلاکتی ابتدا سندن آخیرینه قدر حکایه
 ایتدی . خلیفه مومی الیهک ایتکنجی دفعه اوله رق

مهر گذشتنی دقتله دکیوب بو حال بد هالی سزک
باشیکزه کتورمه که بن سبب اولدم دیو ابو
القاسم بدن کورمش اولدیغی حرمت و رعایتیه
مقابل بر ایولک قصدیه بصره و البسی نصب ایتک
اوزره بصره و البسی غزل ایتدیکنی و بونک
ایچون والی مومی الیه قائم مقامیه ابو القاسمک
اولومنه قصد ایلدکلرینی عریض و عمیق ابو القاسمه
اکلاتد قد نصکره بو خونخوار حریف لری سزی
مطابقا تاف ایدر لر ایدی اما . مجرد نقد عمریکز
پازار عالمده دهاتدا اول ونیجه نیجه ارزاق
مقدری جمع و تناول ایده جکندن شود فینه بی
اکلامق امل و آرزوسی موتکزه جرأت
ایتدیر میوب تأخیرینه سبب ایشدیر . لکن
متأسف اولیکز وزیرم جعفری کایتلو عساکر ایل
بصره یه کوندردم . شوایکی دشمنکزی طوتوب
بورایه کتوره جکدر . کلد کلرنده سزک
انتقامکزی اله جغم . ایشته سزده شمدی بنم
مسافر مسز دیو ختم کلام ایلدی

خایفه ابو القاسمک الندن طوتوب غایه الغایه مزین
(و انواع)

و انواع اشجار و ازهار و کونا کونا اثمار لطایف
الانار ایلله مملو بریاغچه فرحفسزا و شکوفه زار
دلکش درکه . اورایه کورتوردی . بو یاغچه نک
درونده هر مردن معمول متعدد حوضار
و بو حوضارک ایچنده سباح ایدن بالقلرک هربری
قلم صنع ازل ایلله منقوش و کورنلری حیران بیهوش
ایدر زنگلر ایلله مخلوق اولوب و یاغچه نک اورته سند
غایتله هر تفع و قمره هر مردن اعمال اولمش اون
ایکی عدد ستون هنرمشون و اوزرنده آنوس
و عود اغا جندن یا پیلش غایت نفیس برقبه اوله رق
و هر دیره کک اره لری التون شیکه لر ایلله اورلش
مستور اولدیغی حالده بر قوشخانه که امثالی نایاب
اولوب دروننده بولنان بابل و قناریه لر و مختلف
الالوان دیگر قوشلارک سازشالی اغاز نشاط
انکیزی سامعینی مهوت ایدر ایدی

ومذ کورقبه نک التنده صنعتله یا پیلش بر حمام
اولدیغندن خلیفه ابو القاسمی حمامه صویوب
و کندوسی دخی صوپنه رق برلکده استحمام ایدرک
چیقدقدن صکره ابو القاسمه مخصوص اوله رق

بر طاقم البسة فاخره كلوب اباس واكسايله
اورادن چيقيلوب خليفه ابوالقاسمي براوطهيه
كوتوردى . وبواوطه ده اطعمه نفيسه واشربه
لطيفه وفواكه متنوعه ايله مزين طعام سفره سي
تهيه واحضار اولمش اولديغندن بعدالتناول
اورادن دخی قالقوب ابوالقاسمي الهرق زيبدنك
دائرة سنه كوتوردى

زيبدن ايسه التوندن معمول برسير صنعت مصير
اوزرنده اوتوردیغی حالده حضورنده حسن
جمالده بربرندن اعلا وصوت و موسيقيده
هر برلری بی همتا جوارى شوق افزا اجرای
فصل ترنم وتغنی ایتدکلی صره ده ایچلرندن
کوزللكده بجه سندن اون مرتبه بالا وحسن
صدایه مالککه بردختر بجه شرقی اوقویوب
سائرلی بونی دکارل ایدی

بو اره لق خليفه ايله ابوالقاسم اوطه دن ایچرویه
کیردکلی کبی زيبدن بونلری کور مسیله همان
سریردن اشغی اینه رنك استقبال و ایجال ایلدیکی
اشاد، یالکنزجه شرقی اوقویان جاریه نك کوزینه

(ابو القاسم)

ابوالقاسم ایلشدیکی آنده دوشوب بایلدیغندن
جاریه لرک پیننده برولوله ظهور ایتدی . دینجه
اقشام اولدیغنی کوروب دایه سکوت ایلدی .

✽ اون التنجی کون ✽

دایه کلامه شروع ایدوب دیرک خليفه ايله زيبدن
جاریه مزبوره نك طرفنه عطف نظر ایدوب
وابوالقاسم دخی جاریه بی کورر کورمز کندوسنه
برفئالق طاری اوله رق بکزی صراروب اولدخی
برطرفده دوشوب بایلدی . خليفه ابوالقاسمی
بو حالده کور مسیله همان روحلر کتورد، رنك کندو
ایله قوقلادوب برمدن نصکره عقلی باشینه کله رنك
خليفه یه افندم قولکنزک مصرده اولان سرگذشم
معلوم دولکنز در ایشته تحسرو اشتیاقنه دوچار
وشرف دیدارینه جان اته رق هر آن مسلوب
القمی ار اولدیغی شرقی سویلیان جاریه که بنم
سویکی دردانه مدر . برابر نیل نه مرینه آتیش
ایدنک دیمسيله خليفه متحیر اولوب قالدی

دردانه بی دخی دیکر جاریه لر آییلدوب مومی
ایم انك عقلی باشینه کلنجه قالقوب خليفه نك ایاغنه

(دینجه)

قیامتق استندی ایسه ده خلیفه روی رضا
کوسترمیه رک ممانعت ایله نهر نیله اتیلد قدن صکره
ساحل سلامته نوجمله چیقوب بر حیات قالدیغنی
سؤال ایلدی

دردانه کلامه اغازایدوب دیدیکه افندم قولکنز
نهر نیله اتیلدیغمه طوغریجه قعر نیله اینوب ارتق
حیاتدن نامید اولدیغ حالده محضاً محیی حقیقی
اولان جناب حقک عنایت واحسانیه قعر نیله
ایله برشی کجوب اولشی واسطه سیله ساحل
حیاته چیقدم . مکر بالقجینک بری صید سمک
ایچون اغنی نیله اتمش اولدیغندن هندوز رزق
مقسوم سمکات اولماقلمقدر اولیوب مجرد آب
دانه قسمتی دها ادراک و بنم یوزمدن بالقجینک
نائل درهم ایله قید ضرورتدن خلاص وفرحناک
اولسی مقدر بولندیغندن . بالقجی بالق طوتیلدی
سونچندن کمال شوق وغیرتله اغنی چکوب بنی
کور مسیله حیرت مستولی اوله رق فقط بنده اثر
حیات اولدیغنی اکلا ییجق همان الوب خانه سینه
کوتوروب بکا اهتمام ایله ادویه ایده رک عقم باشمه
(کلدیکنده)

کلدیکنده هر قومه سرگذشتی بربر حکایه ایلدم
اولدخی ایشیدن آگاه اولدیغنی کبی بلکی مصر
ملکی طویار ایسه کندوسنی اولدیرر خوفیه بنی
در عقب بغداده عزیمت اوزره بولنان اسپر جینک
برینه فروخت ایده رک اسپر جی دخی الوب
طوغریجه بغداده کتوروب سیده زییده یه بیع
ایلدی . ایشته افندم قولکنزک بر حیات
قالماقلم بویله اولدی . دیه رک ختم کلام ایندی
خلیفه اول کونه د کین دردانه نک یوزینه اوله
پک دقتله باقدیغندن مومی الیهاسر کدشتنی نقلی
اشاره نظر دقتنی ایوجه مومی الیهاسیه حصر
ایلدیکندن حقیقه غایتله حسنا و دائره سی
خلقنده بولنان کوزلرک جمله سندن اعلا و بالا
اولدیغنی اککلا یوب . ابواقاسمه خطاباً
طوغریسی شوسنک بو آنه قدر دردانه نک الم
عشقیله اواره و حسرت جالیه بیگانه اولدیغنه
حق و یردم . و بو آندن اعتباراً دردانه بی قید
اسردن ازاد ایتمدم . دیه رک زییده طرفنه
توجه خطاب ایدوب ظن ایدرم سرده بنم

بورأیمی صواب کور رسز دید کده . زبیده دخی
 اوت بویه مدت مدیده بر بر لرینک نار افتراقیه
 سوزان اولان عاشق و معشوقه یی و صلتله بکام
 بیور مق لازمدر دیو جواب ویردی . و ابوالقاسم
 ایله دردانه یه سر کذشتلرینی تکرار حکایه
 ایتدیروب و بونلرک سر کذشت احوالی التون
 خط ایله یازدردی خلیفه درون بغدادده اوچکون
 اوچکیجه شهر آیین اولمسنی و شملکی متعاقب
 ابوالقاسم ایله دردانه نک ولیمه جمعیتنه بدأ ایله
 سرعت ازدواجلرینی امر ایلدی . بونک اوزرینه
 ابوالقاسم خلیفه نک ایاقلرینه قیانونوب مراسم
 تشکر و حمدتی اجرادن صکره د فینه سنی خلیفه یه
 تسلیم ایتسنی عرض ایده رک خلیفه دخی قبـول
 ایتیب الی اخر العمر کندولرنده قاله رق صفای
 حال ایله کچنملرینی بیان ایتدی

بوصورتله بغدادده اجرا اولنان شتک اثناسنده
 وزیر جعفر دخی معیتی بولنان عسکر ایله بغداد
 شهرینه واصل اولوب بصره و البسی ابوالقاسمک
 بصره دن فرارنده تحری ایلدیکی وقت

(بوله)

بوله مدیغندن زیاده سیله مکدر اولدیغنی جهته
 وفات ایتش اولدیغندن یالکز قائمقامی اولان
 ابوالفتاحی طوتوب کتوردی . خلیفه یه وقوع
 حالی عرض ایدنجه . ابوالفتاحک سرایک
 قرشوسنده قتل اولمسنی امر ایلدی . ابوالفتاحک
 بوجمله اولان ظلم و غدیری بغداد اها لیسنک
 معلومی اولدیغندن کانه سی میدان سیاسته
 مرقومک قتلنی تماشایه کلدکلرندن . ابوالفتاح
 سینه حیاتی طیع جلاده تسلیم ایدوب همان باشی
 بدندن جدا اولق اوزره ایکن . ابوالقاسم
 خلیفه نک ایاغنه قیانونوب امان افندم . بنم سعادت
 عالم . و افندمک حق کترانه مده احسان بیور
 دیغکز بونجه تلطیفات و تعطفیات . ابوالفتاحه
 بر بیوک محازاتدر . دیو عفونی استرحام ایلدی .
 بونک اوزرینه . قتلدن عفو ایله مؤبد شرطیه
 قلعه بند ازلند یغندن . ابوالقاسمک بوجمله
 کوسترمش اولدیغنی هر قتی بغداد اها لیسنک
 جمله سی قدیر و تحسین ایتدیلر
 خلیفه نک افکاری ابوالقاسمی بصره یه والی نصب

ایتک اولدیغندن اورایه والی ایده جکئی بیان ایدنجه
ابوالقاسم اظهار محظوظیتله برابر کندوسنی بلیه
اولومدن استخلاصه باعث اولان بلقیسک
ناهن دی علی بکک عهده سینه توجیه بیورلمسنی
نیاز واستدعایلمسی اوزرینه خلیفه قبول ایدوب
بوندنخی ممنون اوله رق همان اقتضا ایدن فرمانک
اسطاریله ارسالی امر بیوره رق علی بکی بصره
والبسی نصب ایدی .

ایشته ابوالقاسم بو وجهله داخل حرمسرای
ازدواج و صدر نشین خلوتخانه زفاف اوله رق
جانانک کام و صلیله بکام اولوب بر مدت صکره
کمال دبدبه و حشمته خلیفه طرفندن جانب بصره یه
کوندریله رک ابوالقاسم قوناغنه مواصلته کمال
ذوق و صفایله الی الممات مسرور الحالات
قالدیلر دیوب . دایه ابوالقاسمک حکایه سنی
تکمیل ایدی . فرحنازک یاننده بولسان بر طاقم
سرای ندیمه لری اولان کرک احمراره و کرک
جواریدن بعضیلری ابوالقاسمک سخاوت
و مطنطنه و دبدبه سنی مدح و ثناء و بعضیلری
(دخی)

دخی معشوقه سی حقهده محبت و ثباتی و خلیفه نک
ابوالقاسم اولان حرمت و رعایتی تحسین
ایتدیلر . فرحناز بونلره بن سزاک افکار یکنزی
اصلا بکنم چونکه بلقیس ابوالقاسمک قوناغنه
کمدیکی وقت اکر روی مساعده کوسه سترمش
اولسه ایدی دروئندن یاندیغی دردانه بی
اونودوب بلقیسه مجبور اوله جغنده شهه م
یوقدر . بن ایسترمکه . بر عاشقک معشوقه سنی
دست اجل چکوب السه بیله وقوعه بولان افتراق
ابدید ناشی ذاتاً گرفتار اولدیغی حرارت عشقی
اوله یکیدن دیگر بر کیمسه اوزرینه محبت ایتینه
ممانعت ایتلیدر . بنم بیلدیکم ثبات و صداقت
بویله در . لکن بویولده صادق و اغور جانانده
نفسنی فدا ایتکه لایق کور بر آدم بولنه من
دیدى . دایه فرحنازه مقابله افتدم عفو بیورر
سکنز . عشق محبتده ثابت بر آدم واردر . اکر
رضوان شاه ایله شهرستانک حکایه سی مسموع
عالیکز اولسه ایدی سزده بوماده بی تسلیم ایدر
ایدیکز . دینجه فرحناز دایه یه اول حکایه

قصا در نقل ايله دمسيله دايه حكايه يه شروع
ايلدى

(رضوان شاه ايله شهرستانك حكايه سى)
دايه كلامه اغاز ايله شويله نقل ايدر كه زمان قديمده
چين مملكتك ملكى بولسان شاه رضوانك شكار
ايتك مراقى اولديغندن ينه كونلرده بر كون
شكاره چيقه رق طولاشور ايكن مائى وسياه بنكلي
وصارى اطلس اوزرينه بياض سيم ايله اشلمش
برغاشيه ايله مستور و اياقلىرينه دخی التون حلقه لر
چكورمش بر آهويه تصادف ايدرك بويله بر كوزل
شكارى كورنجه زياده سويله حفظنه كيدوب
اله چكور مسنه بيك جان اته رق همان اتنى طولى
دیزكين اھونك اوزرينه طوغرى قيو و ويرمش
ايسه ده اھونك سرعت سیری مناسبتيله بر دقيقه
ظرفنده كوزينك او كندن غائب اولديغندن
شاه مشارالیه اثرينى تعقيب ايدرك برخيلي مسافه
كيدوب كوره مينجه . ارتق اله كچمسندن نا اميد
اوله رق مأیوساً اورالرده طولاشور ايكن
بر چشمه يه تصادف ايدرك چشمه نك ارقه سنده

(غایت)

غایت لطیف برچنزار اولوب اولطرفه طوغرى
شتاب ايلد كده مذكور اھونك اوراده ياتمش
اولديغنى كوروب اتنى ينه اوزرينه سوردى .
اھورضوان شاهك كندوسنه تقربنى كورمسيله
يرندن اياغه قالقوب بر پرواز ايله چشمه نك يلاغى
ايچنه طاله رق تكرار پنهان اولدى . دينجه دايه
اقشام تقرب ايتديكنى كورد كده سكوت
ايلدى

✽ اون يدنجى كون ✽

دايه حكايه يه شروع ايدوب ديركه رضوان شاه
اھونك بويله صويه ايلديغنى كورد كده همان
آدن اشاغى اينوب صويك ايچنه باقه رق واوته يه
برويه قوشوب چشمه نك اطرافنى طولاشه رق
برخيلي تحرى ايتدى ايسه ده هيچ بر اثر كوره
مديكندن بو واقعه دن زياده سويله متحير اولوب
قالدى . و معتبند بولسان وزيرى محسن ايله سائر
خدام جملہ سى بو ايشدن تعجب كنان تام اولديلر
شاه مشارالیه بو حال غرا بتأل اوزرينه بك چوق
تفكر وملا حفظه ايدرك نهايت الامر حضاره

خطاباً شو کورد یکمز اهو حیوان جنس بدن برشی
 اولیوب بلکه اهو صورتنه کیزمش بربری اوله رق
 او جیلر ایله اکلنمکه چیقمش اولسه کر کدر .
 دیدیکندن شاهک بور آینی جله تصدیق ایتدیلر .
 فقط شاه بوا بشک وقوعندن قلبی مراق استیلا
 ایده رک کنه و حقیقتنه واقف اولغی کرکی کبی
 قوروب نظر دقتی چشمه یه حصر ایده رک و وقت
 بوقت اوله ایچروسنه برغم کلوب درونندن برآه
 چکر ایدی . بو حال کندوسنی زیاده مضطرب
 ایتدیکندن معیتنده بولنان مصاحب وندیملر
 و خدا منک جله سی کیرویه کیدوب یا لکز وزیر
 قاله رق اول کیجه اوراده برلکده بیتوت ایتسنی
 و بو بری ایله کوریشسه بیله جکی قلبنه طوغدیغنی
 وزیرینه سوبیلیوب معیتی بولنانلرک کافه سنه رخصت
 ویره رک وزیریه اوراده چمنزادک اوزرنده
 اوتوردیلر . و کیجه اولنجیه قدر اهو نك لاقر دیسیله
 وقت پکوردیلر . شاهی اوینخو غلبه ایتدیکندن
 وزیرینه ارتق بن اوتوره میه جغم براز استراحت
 ایده یم . و سدن بوا ثناده چشمه دن کوزینی آیرمیوب

(دائماً)

دائماً انتباه اوزره بولنه سن . و شاید برشی مشاهده
 ایدرایسن بنی در عقب او یاندر . دیه رک یا توب
 او یودی . و زبردخی شاهک امرینه امتثالاً متیقظانه
 بولنه رق چشمه یه بقار ایکن بو کادخی اوینخوالور
 دیکندن تحمل ایده میوب اوینخویه واردی . شاه
 و وزیر ایکبسی بردن درین اوینخویه طاله رق
 او یومقده ازلدقلری حالده اثنای نومده قولاققرینه
 غایت صدای محرقه ایله برموزیقه سسی و اصل
 اولوب اوینخودن بیدار اولدیلر . عجا بونه در دیه رک
 اطرافه کوز کزدر دکلرنده غایتله واسع و مزین
 و دروننده تعداددن بیرون موملر ایتقاد اولمش
 و ضیاسی عالمی تنویر ایدر بر سرای عالی مشاهده
 ایتدیلر که امثالی کورلمش شی دکلدر . بونلر بو حالی
 بویله کوردکلرنده حیران اولوب قالدیلر و رضوان
 شاه وزیرینه عجا بونه در دیوسووال ایلدکده وزیر
 دخی افندم بو بزم کوردیکمز شیلر طبیعی و یا خود
 صنبعی برشی دکلدر . مجرد علامت جنیدر . بونک
 ایچون بزم بوراده طور مامز جائز دکلدر .
 بو کوردیکمز سرای بلکه افندی جلب ایتک ایچون

بر سحر ك يا پيسيدر . ديد كنده شاه نه اولور ايسه
اولسون شو سر ايك ايچنه كيروب نه اولديغني
اكلامق لازمدر . بن بوني اكلامق ايچون ذره جه
خوف و خشيت اينم . سن بكا ييهوده يره
قور قوويره يورسك ديدى

وزير شاهك بو وجهله ثباتي اكلادىغني كبي
مادامكه افندمك افكارى بويولده در قولكز دني
افندمدن اصلا ايرليوب هر حالده برابر اوله جغم
ديهرك همان برلكده اولدقلى محلدن قالديلر .

طوغرى مذكور سر ايك قپوسنه و اصل اولوب
قپوسى اچيق اولديغندى ايچرويه دخول
ايلدكلرنده بريوك ميداندن كچدكن صكره اعلا
كليلرايله فرش اولتمش و سيم ايشلمه لي ديبايله
دوشتمش و كونا كونا عطريات تعطير اولسوب
اورته لسغي روايح طيبه استيلا ايتمش بريوك
ديوانخانه يه كيرديلر . اوراده هيچ كيمسه
اولديغندى اورادندى كچوب ديكر بر جسيم
اوطه يه كيره رك بو اوطه نك دروننده تخت زرین
اوزينه جلوس ايتمش و كوزلك تاجنى باشنه

(كيش)

كيش سروقده لاله خيد سيمين تن كل بدن
بردلبر پرى رخسار و محبه آفت اطوار
كورديلر كه حسن جهاننه ايكپسيده حيران اولوب
قالديلر . ومومى اليهانك قارشوسنده پنبه حمر بدن
نسبح اولتمش و اينجوايله ايشلمش ديباي
بينظيردن يايتمش قباي فاخره ايله متلبس
و كوزلكده بربرنى مسابقت ايدر ايتمش قدر مغنيه
و سازنده جاريه لر تغني ايدرك ساز چاله رق مومى
اليهاي اكلدير لر ايدى . شاه رضوان بويله ترنم
و تغني اصلا ايشتمش ايسه ده عقل و فكري
محبوبه مومى اليهاده اولوب جوارى مزبوره يه
عطف نگاه ايتيه رك اوطه نك اورته سنه طوغرى
يورويه رك جاريه لر ايسه بو ايكي اجنبى يى كورنجه
جمله سى سكوت ايتديلر . مومى اليهانك جالى
شاهى حيران ايتديكى جهته همان كندوسنى
طوپلايه رق اول محبوبه پرى پيكره خطاباً . اى
هقلاى يا غما و تاراج ايدى و اى چين ملكنى
يك نظرده دام عشق و محبتنه دوشورمى سز كيمسكن
واسمكز . ندر . پند كزه پيان بيورون . دينجه

مومی الیها رضوان شاهك بوكلامنه تبسم ایدرك
 بن اریله بر آهویمکه . ارسلا نلری اطوار تیز
 رفتاریمه جلب وشکار هوامده شعورلرینی سلب
 ایدرم ایشته بو کون سزك کوروب شکارمه
 مجبور اولدیغکز و چشمهك یلاغنه کندين آتان اهو
 بنم دینجه رضوان شاهك افندم سزك
 بو وجهله تبدیل هیئت ایلک کن بندکزی متحیر قیلدی
 اصل هیئتکز شمدیکی هیئت دکل ایسه بو صورتله
 پنجه عشقکزه گرفتار اولدیغم ایچون کندمی
 بد بخت عد ایدرم دیمسی اوزرینه محبوبه مومی
 الیها دخی افندم شو شمدیکی کوردیکز هیئت هیئت
 خلقیه اصلیه م اولوب فی الحقیقه ایستدیکم سائر
 شکل وقیافته کیره بیلکه و بنی آدمه کورینوب
 کورنما مکه مقتدر ایسه مده بو کیفیت اویله سحر
 ایلک اولیوب مجرد جناب خالق بیچون حضرتلرینک
 احسان یوردیغی پر بلك خاصه سندن نشئت ایدر
 . دیهرك سر بردن اشاغی اینوب شاهك الندن
 طوته رق براوطه یه کوتوردی . اول او طه ده
 تهیه واحضار اولمش مزین بر سفره اوله رق
 (سفریه)

سفره یه بر طرفنه شاه رضوانی و بر طرفنه وزیرینی
 اله رق اوتوردی . بونلره سفره اوزرنده موجود
 اولان اطعمه نفیسه دن کندوسی یمه یه رك اكل
 ایللرینی تکلیف ورجا ایتدی ایسه ده شاه محبوبه
 مومی الیهاك دخی برابر تناول ایلسنی ایسته یه رك
 مومی الیها عطریات ایلک لحم قوقوسی بزم غذا مزه
 فیکادر دیوب ینه بونلری اکرام والتفات ایلک
 مشغول اوله رق وزیر ایسه بو حالات غریبه دن
 خوف ودهشته دوشه رك عجبانه اوله جغزدیو
 تفکرده وشاه رضوان دخی هیچ برشی دوشونمیوب
 بالکز محبوبهك حسن جمالک تماشا سیله حیرته
 قاله رق تناول طعام ایتکده اولدیله . دایه
 حکایه دن بورایه کلدکده محبوبه مومی الیهاك
 دود عشقی شاه رضوانك شهر وجودنی قابلادیغی
 کبی کیمهك قرانلغی دخی عالمی استیلا ایتد بکنی
 کور مسیله سکوت ایلدی

✽ اون سکزنچی کون ✽

دایه حکایه یه شروع ایدوب دیر که بونلر بویله
 حیران و سسر کردان طعام ایتکده ایکن ابکی

جاریه التون قوپه لر ایچنده اعلا شراب کنوره رک
 شاه رضوان ایله وزیره تقدیم ایتدی . مومی ایها
 نوش ایله محبوبه کلچهره دخی یالکز استشما میله
 اکتفایده رک جمله سی نشئه یاب اولوب شاه برطاقم
 عشق و محبت دائرکلات شوق انکیز اتیان و مومی
 ایها دخی شاهک بو کلاملرندن محظوظ و خندان
 اوله رق رضوان شاهه توجیه خطاب ایله ای
 پادشاه چین بن هر نقدر سزک همجنس کزدکل
 ایسه ده سزی کوردیکم کبی عشق و محبتکز
 دردیله مصاب اوله رق لذت مصاحبتکزله
 ذوقیاب اولغه بیک جان آتدم . ایشته افندم
 قار شومزده اولان دریا اوزرنده کورینان اطیه
 شهرستان تسمیه اولنورکه . اول جزیره نک اها لی
 متوطنه سی عموماً طائفه جنیدر لر بونلرک پادشاهلری
 بنم پدرمدر . و بنم اسمم دخی اول جزیره نک نامیله
 یاد اولندیغندن شهرستانر نوع بنی آدمک ساکن
 اولدیغی ممالکی سیاحت ایتک آرزو سیله بوندن
 اوچ ای مقدم ترک حضور و راحت و اختیار
 محن غربت ایده رک هر مملکتی کشت و کذار

(ایدوب)

ایدوب وطن اصلیم بولسان محله عودتم ائاده
 بولم سزک حکومت ایتدی ککز طیرا غه دوشدیکندن
 بوگون کیدر ایکن سسزی شکار ده کوروب دقله
 نظر ایلدی کیده سسزه از دل و جان محبت ایلدم
 هر نقدر سسزدن اوزاق بولنه رق سسزی
 اونو تمیوب حیال دیدار یکنزله امرار اوقات
 ایتکی مراد ایلدم ایسه ده کثرت تعشق و وفرت
 محبتم بورالری اجرایه مانع اوله رق هر حالده
 کندومی سسزه کوسسره رک بکندر می افکار
 ایدوب محضا سسزی جلب ایتک ایچون بر آهو
 صورتنه کیره رک نهایت سسزی معهود چشمه نک
 باشنه کتوروب اورادن غائب اولدم ایسه ده
 سزک هر بر حرکات و افعال کزی سیر ایتدی کمدن
 بنی صویک ایچنده ارا دیغکزه پک زیاده سیله ممنون
 اولوب بو کیفیتی ککندومه فال خیر عد ایتدم
 خصوصیه اولاره لق کذاران ایدن کلاملر بکزدن
 کجه چشمه باشنده یثا جف کزی ایشته تدیکم آنده
 بتون بتون محظوظ اولدم . و اسسرا حتکز ائاده
 سسزی قبول ایتک و ملاقاتکز شسرفنه نائلیده

بر وسیله اولی اوزره همان بوسرایک انشاسنی
 معیتم بولسان جنیلره امر ایلدیکمدن علی العجله
 یاپدیلره دیوشهرستان بسط مقال ایلرایکن اوطه دن
 ایجرویه بردختر کیردی . لیکن بونک یوزنده
 غم و الم حالی نمایان اولدیغندن شهرستان دختر
 مزبوره برخبراندوه اثرله کلدیکنی فهم وادراک
 ایلدیکندن فرخ و سروری اول آنده مبدل
 غم و کدر اوله رق اغلغه باشلدی . ملک رضوان
 بو واقعه دن متحیر و شهرستانک حزن و بکاسندن
 متأثر اوله رق ماده بی سؤال ایتک اوزره ایکن
 دختر مزبوره شهرستانک نر دینه تقرب ایتدکه
 افندم طائفه جنینک نوع بنی آدمدن زیاده یشا
 مقلقلری هر تقدیر مقدر ایسه ده کل نفس ذائقه الموت
 امر عالیسی مال حقایق اشمالی اوزره بر فرد
 یوقدرکه پنجه ایلدن کندوی قودتارسن هر حاله
 جام موتی نوش ایده جکلدی امر مقرر در
 بوسبیدن پدریکزدخی عالم فناده ترک دغدغه
 حکومت و دار عقبایه رحلت ایلدی . شمدی
 بتون اهالی مرکز عودتکنزه درت کوزله منتظر

(وتاج)

وتاج حکومتی سزه کیدر مکه مفتخر اولدقلرندن
 نشر یفکنزی زیاده سیله آرزو ایده یورلر . سرعت
 عودتکنزه جمله مزی مسرور بیورون .
 پدریکزک وزیر ی بولسان پدرم بنی بو خدمتله
 طرفکنزه حاصه کوندردی دیو افاده حال
 و عرض مقال ایدنجه . شهرستان بوکا خطاباً
 میونه بن سزک و پدریکزک بنم حقمده اولان
 حسن توجه کنزی بیورم . و بونک ایچون
 سزدن پک ممنون و متشکرم . شمدی رابرجه عزیمت
 ایدر زدییه رک شاه رضوانه دونوب افندم ایشته
 کیفیت معلومکز اولدیکه . شمدی بزم مفارقت
 لازم کلدی . فقط تا سف بیور ماین ایلروده
 برینه بربریمزله ملاقات ایدوب کوریشه جکر
 ایسه ده بکا اولان محبت و مودتکزده کمال ثبات ایله
 طوروب صداقنده قصور ایتز ایسه کز . بن سزدن
 غیری کیمسه بی زو جملکه قبول ایتیه جکم بویله جه
 معلومکز اولسون . ارتق سزی اه اعمارله دم .
 دیوب شاه رضوانک اوکندن پنهان اولدی .
 و در عقب اورتا لغه بر ظلمت چوکوب ملک ایله

وزیر صباحه قدر کثرت ظلام ایچنده قالوب صباح
اولدقده کندولرینی نه اولدقلری صحرا ده بولدیلم
اطراف اکافه باقدیلر که . سرای دکل . برکابه
دخی مشاهده ایده مدکلرندن ملک سبابه کرای
تأسف و غرقاب کرداب تلہف . اولوب وزیرینه
محسن شو بزم کور دیگر حالات عجیبه عجباً رؤیا
میدر . دیو سوال ایلدکده . وزیر خیر افندم .
بونلر مجرد سحر علامتلیدر . شو کور دیککمز
محبوبه سزک عشق و محبتکزی جلب ایچون پری
صورتنه کیرمش بر ساحره دریدی . وزیرک
بو کلاملری پک بعید اولیوب مقارن صحت کبی
کورینور ایدیسسه ده ملک افراط درجه ده
اولان عشق محبتی وزیرک کلاملرینه اصلاً احالہ
سمع اعتبار ایتدرمدی . هر نه حال ایسه بونلر
بو حال ایله اورادن قالقوب سراهه عودت ایلدیلم
شهرستانک عشق و محبتی کوندن کونه ملکده
تراید ایدہ رک و محبوبه سندن برخبر دخی الہ مدیغندن
ارتق جمیع اوقاتنی محبوبه سزک خیالیله کچور
دیکندن وزیر محسن موی الہایی اونوتدر مق

(افکار یله)

افکار یله پک چوق نصیح و پند ایلدی ایسه ده
اصلاً کار کر اولیوب مجرد محبوبه سزک سودا سیله
هیچ بر شیدن ذوقیاب اولیوب عجباً پرد ها دنیا
کوزیله کوره ییلورمیم . یو خسه یو حسرت اشتیاق
مخشره دک سوررمی . دیه رک بیاض آهویی
کور دیککی محلمره کیدوب اورالده کزه رک
شکار ایله اکلور ایدی

شاه رضوان بر سینه قدر بو وجهله معشوقه سزک
درد افتراقیله کوندولری قبس وش دشت و صحرا ده
کشت و کذار و کیجه لری حسن جلالی تخیل ایله
افکار ایدہ رک نام و نشانندن بر اثر کوره مدیکندن
بو ایشی سحر علامتنه جل ایدہ رک بلکه شوبلای
عشقدن خلاص اولورم . املیله اختیار سیاحت
ایتمکی کرکی کبی قوروب امور حکومتی وزیره احاله
وتفویض ایدہ رک و وزیر محسن بو سودا دن
واز کچور مکہ پک چوق چالشدی ایسه ده قبول
ایتمدیکندن شاه رضوان کیجه نک برنده قالقوب
غاشیه سی مجوهراتدن ایشلیمش ورختی سیم
وزرایله دونادلمش بر کوزل اسیمه سوار اوله رق

ترك وطن و آرزوی غربت محن ایدہ رك يوله روان
 اولدی . كندی طپرا غندن چیقوب (تبه)
 حكومتی حدودندن كچه رك حكومت مذ كوره نك
 مقری بولنان شهره ایکی قوناق مسافه محله بریوك
 اغاجه تصادف و مذ كور اغاجك سایه سنده برار
 مدت استراحت ایتمکی مراد ایتمکشدن . اتدن
 اشاغی اینسه رك او تور مق اوزره ایکن یقینده
 بولنان دیگر بر اغاجك التده كنج بر قیر او تور دیغنی
 كوروب دقتله نظر ایلد كده مزبوره باشنی الینه
 طيامش اولدیغنی حالدده دریای تفكره طيامش
 و زیاده سیله غموم هموم ایچنده شاشمش قالمش
 اولدیغنی چهره سندن اكلا دی . مزبوره نك
 البسه سی غایت فرسوده و كر پاسلی ایسه ده .
 چامور ایچنده لمعان ایدن الماس کی جمال نك ضیاسی
 اطراف فی تنویر ایدرجه سنه صاحبه حسن جمال
 اولدیغنی كوردی .

ارتق ایندیکی محالده او توره میوب طوغریجه
 مزبوره نك یاتنه کیدوب کیم اولدیغنی سؤال
 و سبب هم و غمندن استفسار حال ایلد كده

(دختر)

دختر مزبوره بن مالکك دختری و زوجه سبیم
 همده دیدیکم کی دكلم . بن برکشی زاده یم . همده
 بویله دكلم . دیه رك بر طاق صا چه صبان جوا بلر
 و بردی . دایه حکایه دن بورایه کلد كده اقشام
 اولدیغنی کوردیکی کی سکوت ایلدی .

✽ اون طقوزنجی کون ✽

دایه کلامه اغازایدوب دیرکه . شاه رضوان
 مزبوره نك بویله بی مال کلامرینه باقوب عقلنده
 خفت اولدیغنه ذاهب اوله رق . افندم کندو کزه
 کلیکنز . بکا بر طوغری جواب ویریکنز . هر نه
 دردیکز وار ایسه بلکه المدن کلدیکی قدر سزه
 براعانه ایدرم . دید كده مزبوره سز بنی دلی ظن
 ایندیکنز . اما بن بو کاده متخیره اولمام . چونکه
 بنم سوبلدیکم سوزلر سزه دلی کلامی کی صا چه
 کلدی . اکر بن کورمش اولدیغم بلیه لری سزه
 نقل و حکایه ایدر ایسه م اولوقت سزده بکا حق
 ویرد سکنز ظن ایدرم . دیمسی اوزرینه شاه
 رضوان افندم شو حکایه کزی دكلمکی آرزو ایدرم
 کرم پیوریکزده حکایه ایدیکز دینجه مزبوره

مشو و جمله بسط مقال و اظهار حال ایلدی
 (تبه ملکله نایمان ملکی دخترینه ک حکایه سی)
 افندم بند کز نایمان بلده سنک ملکدرندن برینک
 کریمه سی ایدم . دهادریت یاشنده ایکن پدرم
 وفات ایدوب بندن بشقه بر اولادی اولدیغندن
 اهالی سریر حکومتی بنی اجلاس ایتمکی استصواب
 و کندولرینه حکمدار نصب و انتخاب ایلدیلر .
 چونکه بند کزدها صبیبه بولندیغیم جهنله سنم مرتبه
 حده و اصل اولونجه د کین پدرمک وزیر علی
 بن حسام بکا قائم مقام نصب اولنوب و بنم دایم
 دخی وزیر مومی الیهک تحت نکا حنده اولدیغندن
 بولربند کزک تربیه و تحصیل مشغول اوله رق
 فن سیاست و احکام حکومتی بند کزه لایقیله
 تعلیم و تفهیم ایتدر دکلرندن . ارتق هر بر فنده
 اکتساب معلومات ایده رک تمام زمام حکومتی
 الله جع وقت طالع ناسازم اقتضاسی بند کزی
 سریر حکومتدن رفع و تاج شاهی بی باشمندن
 خلع ایلدیلر . چونکه پدرمک (موحافق)
 اسمنده بر برادی اولوب غائب اولدیغندن
 (مومی)

مومی الیهک بویله مدت مدیده غیبوتی مغوللر ایله
 وقوع بولان بر محاربه ده وفات ایلشد و رخن
 اولمشندن ارتق حیاتندن قطع امید اولمش
 ایدی . کونلرده بر کون مومی الیه مو حافق
 مملکت مزه کلوب رجال دولندن بعض اسکی
 دوستلرینی طرفدار ایدوب بالاتفاق اهالی بی
 بنم علیه قیام ایتدیره رک علم عصیان کشار
 ایلدیلر . وزیر علی بولرک اوکنی المغه و اختلالی
 بر طرف ایتکه پک چوق چالشدی ایسه ده موفق
 اوله میوب نهایت الامر تاج و تختی ضبط ایلدی .
 مومی الیه مو حافق بلکه صکره بنده طرفدار
 پیدا ایدوبده انک علیه قیام ایدرم خوفیله بی
 اعدام ایتمکی مراد ایتدیکنندن وزیر علی ایله
 زوجه سی تبدیل جامه ایده رک بر کجه بی الوب
 قاچردیلر . مملکت مز طیرا غندن چیقوب (تبه)
 حکومتی طیرا غنه داخل و حکومت مذ کوره
 مقری بولنان شهره واصل اولدق . و کندومزه
 سکناتدارک ایده رک بر لشد کدن صکره بند کز
 وزیر مومی الیهک کریمه سی یاد اولندم . اولدخی

فن رساملقده ماهر اولدیغندن مومی الیه هندلی
 بر رسام اولدیغنی اهالی به اعلان و اشاعه
 ایتدی . بزده هرنقدر مجوهراته متعلق ذیقیمت
 اشیا پك چوق ورفاه حال ایله پکنمکه مقتدر ایسه کده
 مو حافا قك جاسوسلری قورقوسندن امر
 تعیشمزی علینك رساملقده انحصار ایدر
 اهالی به کند و مزی وسط حالده پکنور بر فاملیا
 کوس ستر ایدر برقا چکوندن صکره مومی الیه
 برقاچ رسم یا پوب میدانه چیقار دیغندن یا پمش
 اولدیغنی رسمی هر کس تقدیر ایدر کسب شهرت
 ایتدی . و مومی الیهك صبتنی تبه ملکی ایشیده ركه
 و رسملری بالذات کورمك اوزره اقامت ایتدی کمز
 خانه به کلوب رسملری تماشا ایدر ركه خصوصیه
 علی غایت نطوق و جر بزه اصحابندن بولندیغنی
 جهنمه بونك مکالمه و مصاحبتندن زیاده سیله
 محظوظ اولدی . بونلرک اثنای صحبتلرنده مالک
 فصل آدم اولدیغنی کورمك آرزو سیله
 اوطوردقلری اوطه به کیردم و بنم کی ادنا
 بر رسام قزینسه عطف نکاه اتمکه تنزل اینمز

(ظن)

ظن ایتدم ایسه ده شوا فکارمك خلا فی ظهور
 ایدر ركه بند کزی کوردیکی کبی نظر دقتنی بکا
 حصر ایدر ركه او یله باقدیکه چهره سی متلون
 اولدی . بن بو حالی مشاهده ایلدی کم کبی طیشارو
 چیقدم . و ملک مشار الیه ینه صحبتنه دوام ایدر ركه
 براز مدتن صکره قالقوب کتدی . ایرتسی
 کون ینه رسملره باقق و سیله سیله کلدی . حاصلی
 برقا چکون خانه مزه کلوب بررو سیله سردیله
 اویتمک هر اوطه سنه کیره ركه نهایت بند کزک
 اوطوردیغنی اوطه به کیردی . هرنقدر بکا مخاطبه
 ایتمز ایسه ده بنی زیاده سیله سودیکی چهره سندن
 اکلا شیلور ایدی . ملک مشار الیه مملکتنده
 بویله بر ماهر رسامک بولمسنی آرزو ایلدیکنندن
 علی کبی اهل هنر مالک اولدیغنه تشکر ایتدی
 و بویله خانه ده اقامتنه راضی اولیوب سرایده
 کند و سنه مخصوص بردارنه اعطا سیله مستوفی
 معاش تخصیص اییله چکنی بیان ایدوب بو امرینه
 امثال ایتسنی علی به تنبیه ایدر ركه کتدی . بونک
 اوزرینه وزیر علی ملک بو وجهله اوله جق

اكر املك سببى درك ايدە رك بكا خطاباً ملكك
 بوصورتله اختيار ايتدىكى تكليفات وكوستردىكى
 التقات بنم صنعتله اوليوب بلكه سرك حسن
 جمال كزه در . وبوسببىدن سزه بغلش ازلديغى
 محبتدن نشئت ايتشدر . مشار اليهك امرينه
 شمدى عدم مطا وعنده بولمق ممكن اوله ميوب
 هر حالده امثال ايتك لازم كله چكى جهته بزم
 سرايه كيدوب اقامتمز ائساد، سزه عشق و محبتنى
 اظهار ايدە چكى دركار در . فقط سزانك
 كوستره چكى حاله اصلا فريخته اوليوب مجرد
 اجتناب اوزره بولمك لازمدر . چونكه دنيا ده
 عفت كى بهالى برشى يوقدر . انسانك كرك
 دنوى وكرك اوخروى فيض ونجاتنه سبب اولان
 عفت واستقامتدر . بونك ايچون دكل . پادشاه
 هر كيم اولور ايسه اولسون واستر ايسه جواهيره
 غرق ايدە جك بولنسون ينه برانسان دامن عفتنى
 چركاب رذائله لكه دار . ايتامليدر اكر سزى
 سرير زوجيته اجلاس ايتدرك ايسر ايسه
 بوكا برشى دينيله مز بويله اولمديغى حالده آنى

(اغفال ايله)

اغفال ايله تخليص كريسان ايتەك چاره سنه
 بقارزدیه رك نصيح و پند ايلدى . و بن دخی بو
 نصيحتنه تمايله امثال ايدە چكى كندوسنه بيان
 ايلدم . لکن ملك مشار اليه غایت كنچ و محبوب
 ملاحت اسلوب كوزل بر ذات اولديغندن بنم
 دخی اكا محبت و تعشق ظهور ايتدى ايسه ده بن
 بو حالى وزير على يه بيلدرميه رك كتم و اخفا
 ايلدم . دايه كلامى يورايه كتورد كده اقشام
 تقرب ايلديكندن سكوت ايلدى

✽ يكر منجى كون ✽

دايه حكايه يه شروع ايدوب مزبوره حكايه سنه
 دير كه اره دن برقا چكسون هرورنده هر سول
 مخصوص واسطه سييله بزي سرايه جلب ايله
 مخصوص اوله رق تهيه اولمش اولان دائره يه
 يرلشدر ديلر اره دن براز مدت كچد كدن صكره
 ملكك آتش عشقى كوندن كونه ترايد ايتديكندن
 ارتق صبر و تحمله قدرتى قالميوب كشف راز
 و درجه محبتنى ابراز ايدە رك تروج ايتكى آرزو

ایلدیکی سو یلدی . بند کزدخی مشار الیه
 تشکر ایلدیکمده بنم کیم اولدیغمی بیلدرمی افاده
 ایتدیکندن وقوع حالی بر تفصیل حکایه ایتدم
 بنم حالمدن غایت متأثر اوله رق جناب حقه
 حمد ایدرمکه سزی بنم دائره حکومت داخنده
 سوق ایده رک مو حافاقدن سزک انتقا مکزی
 المغه بنی و سیه ایده جکدر . بنی بو کون زوجله
 قبول ایتدیککنز حالدیه یارین ایلیچیلر کوندره رک
 تخت حکومتی سزه ترک ایتمسنی اجبار و قبول
 ایتدیکی حالدیه اعلان حرب ایده جکمی اخبار
 ایدرم دید کده بونک اوزرینه بند کز تکرار عرض
 تشکرله بویله بر ملکک دائره محرمیتنه کیرمکی
 و شرف تزوجیه مباهی اولغی مع المنونیه قبول
 ایده جکمی بیان ایلدم مشار الیه اظهار محظوظیتله
 تزویج ایتک اوزره همان اولکون مملکتده شلک
 اجراسنی امر ایده رک ولیمه جمعیتنه بدأ و مباشرت
 اولندی فوق العاده بر جمعیت قودیلوب درون
 شهرده ایقاد قنا دیل و اجرای شادمانی پیشیل
 اولنه رق زفاف اولدقدن صکره فرداسی کون نایمان

(ملکی)

ملکی مو حافاقدیه ایلیچی کوندروب تکلیف
 مذکور سرد ایتدی . مو حافاق کرچه حرب
 ایتکمه مقتدر دکل ایسه ده بو تکلیفی قبول ایتوب
 محاربه یه حاضر اولدیغنی بال بیان ایلیچی یی جواب
 رد ایله اعاده ایلدی . تبه ملکی اقتضا ایدن
 عسکری جمع و احضار و مکمل براردو ترتیب ایله
 نایمان اوزرینه سوق و اعزام ایتک اوزره ایکن
 نایمانلور طرفندن هر خصلر کلوب مو حافاقد
 خسته لنوب برقاچکون ظرفنده وفات ایلدیکندن
 و نایمان اها لیسنک کافه سی ینه بنی حکمدار لغه
 استدکلی خبرینی کتوردکلرندن ملک بو حادثه نک
 ظهورندن غایت ممنون و مسرور اولوب جلب
 و جمع ایلدیکی عسکرک جله سی مملکتلرینه اعاده
 اولمسنه امر ویره رک بونلر کتدکن صکره وزیر
 علی یی بنم یریمه قائم مقام نصب ایدوب کوندرمکی
 قرار ویردی

وزیر علی ملکک امرینه امثالاً حاضر لنوب کتمک
 اوزره ایکن بر حادثه غریبه و وقوعات عجیبه
 ظهور ایده رک مومی الیهک عزیزمنه مانع اولدی

شویله که بر کبجه بند کز او طه مده او توروب
قرآن کریم تلاوت ایدوب تکمیل ایتد کدن صکره
ملکک یانه کتمک مراد ایلدم . اول انشاده
کوزومه بر قورقونج خیالات کورنمسیله غائب
اولدی . بند کز زیاده سیله قورقوب
باغردیغدن ملک او یخودن او یانوب همان قوشه
رق یانه کلدی . بویله باغرمقلغمک سیینی سؤال
ایله بند کزدخی کیفیتی مشار الیه بیان ایلدم .
براز کندیم کلد کدن صکره بلکه قرائت
یورغونلغیله کوزومه بویله بر خیال کورنمشد
دیه رک کندومه تسلی ویرر ایکن ملک بکا خطاباً
افندم بو حاله بن سزدن زیاده متخیر اولدم .
زیرا سزی بر آنده هم بنم یساغنده و همده
او تور دیغکز یرده کوردیکدن بو حالک نه اولدیغنی
اکلایه مدم یانه کلد باق دینجه بن همان برمدن
قالقوب ملکک یتاغنه کیدوب با قدمکه بکا بکزر
بر خاتون یانور . بونی کوردیکم کی بکا بر فنالق
و خوف و دهشت کله رک او یله خیرتده طورر
ایکن بنم سسمه مشایه برس ایله کلامه آغاز
(ایدوب)

ایدوب بند کزه خطاباً بیی خانه بیی ساحره سن
سحر عمایاتیه بنم هیئتمه کیروب محمله قائم اوله رق
زوجی المدن المی ایسترسن . اما سن بوسودادن
واز کج دیوب بر طاقم عنف و شدتله معامله بارده
ایتد کدن صکره ملککه افندم بو خانه بیی امر
بیوریکز حبس ایتسونلرده متجاسر اولدیغنی
قباحتیه مجازاتاً یارین انشاه آتشده یاقیله رق
بتون بتون وجودی قالدیریابوب بونک دسایس
سحرندن عالم قور تولسون شو سببیه بر بیوک
خیره وسیله اولوب مأجور اولور سکزدیدی .
دایه حکایه دن بو محله کلد کده اقشام اولدیغدن
سکوت ایتدی

✽ یکریمی برنجی کون ✽

دایه حکایه یه مباشرت ایدوب مومی الیه نقلنده
دیرکه مزبوره خاتونک . بند کزه هر جهته اولان
مشابهت تامه سی بنم حیرتمی موجب اولدیغنی کی
بو وجهله اولان کلمات ناصر ضیه سی دخی زیاده سیله
استغرابمی مستوجب اولدیغدن بشقه نفسمه پک
کران کله رک مزبوره یه جواب ویره حکم یرده

حزن و غم طاری اولوب اغلیه رق . ملکه افندم
 سزك شرف زوجیتکزه نائلیم بوندن اول دوچار
 اولدیغم حال کدورات مألدن بنی قورتاردیغیچون
 فال خیر عدا یتش ایدم . نه چاره بنم بد بختک بکا
 دها ایده جکی رنجیده و کوسه تیره جکی شکنجه
 وارمش چونکه پک اعلا اکلامکه غایت حسوده
 وساحره نک بری بنم هیئتمه کیره رک سزی اغفال
 ایده یوردید یکمده مزبوره تکرار بکا جواب ایله
 مجادله یه قالمشق مراد ایتدی ایسه ده ملک بن شمدی
 سزك مجادله و محاوره کزی دکله یه مم . وقتغیکزك
 ساحره اولدیغنی دخی فرق تمیز ایتکلکم ممکن
 اوله میه جغندن . بوجهته ناهق یره ایکیکزه ده .
 محازات و اذیت ایتکدن خوف ایدرم . دیه رک
 باش حرم اغاسنی حضورینه جلب ایله ایکیمزك
 بشقه بشقه برور او طه یه حبس اولنمازی امر
 ایلدی . اولوجهله بزى حبس ایتدکلرندن صباحه
 قدر ابروجه دائره لده توقیف اولندق صباح
 اولنجه ملک وزیر علی ایله زوجه سنی حضورینه
 چاپ ایده رک وقوع حالی بونلره بیان ایلدکه

(بزم)

بزم ایکیمزی برلکده اوله رق کورملرینی ملکه افاده
 ایتدکلرند ملک مساعده ایدوب ایکیمزیده حضوره
 کتوردیلر و باقدیلر که کرک اعضاجه و کرک
 سیماجه و کرک قامتجه و کلامجه بربریمزدن اصلا
 فرق اولنمز درجه ده یزبنم دیزمده چوجقلغمده
 اولمش برنشان اولدیغنی دایه مک معلومی اولدیغندن
 اولانیم دیزمه صکره مزبوره نک دیزینه باقدی .
 اول نشانی عینیه آنده اولدیغنی کورنجه بونلر
 ایکسیده حیرته قالوب ارتق بشقه برچاره بوله
 مدقلرندن بزه آبرو سواللر ایرادیه استنطاق
 ایتدیلر . بزم و یردیکمز جوابلر بوراده ده مطابقت
 ایده رک فرق و تمیزه ینه مقتدر اوله مدیلر . فقط
 دایه م بندکزك جوابلریمی دها بکنوب و بنم بن
 اولدیغمه ذهنی لایقیله یاتدیغندن حقیقتاً ملک
 زوجه سی بن اولدیغمه و دیگرینک ساحره اولدیغنه
 قرار و یردی ایسه ده دایه مک بوجهله اولان قرار
 کفایت ایتیب انجام کار بوماده ایچون و کلا سنی
 جمع ایله برکره ده انلرک رأینی استحصال ایتکی
 تنسپ کوردیکندن هیئت و کلا احضار اولنهرق

من بوره نك ماكنك زوجي اولديغنه و بندكرك سحاره
 بولنديغنه قدار و يريلوب و مجازاتاً احراق
 اولمغاغمي تدبير ايلديلر . ملك بويله تفريق و تميزي
 مجمبول اولوب قراري غير ممكن اولان بر ماده يه
 هيئتكم و يرمش اولديغى رآى و قراري قبول
 ايتمهرك شوقدر كه بندكرك سرايدن طرد و تبعيد
 اولمغاغمي مناسب كورد يكنندن اوز رنده بولنان
 البسه نفيسه چيقاريله رق اسكى پوستكى البسهلر
 اكسا سويله بندكزي بلده نك سوري قپوسندن
 طيشار و براقديلر . بنم بو حالى كور و بده مرحمت
 ايدن بعض اشخاص خير خواهانك صدقه اوله رق
 و يرمش اولديغى اتمك و ييه جك ايله تعيش ايدمهرك
 بورايه قدر كلدن . ايشته افندم بنم سر كذ شتم
 بودر . بوندن اول بكا اولان سؤال كزده سزه
 و يرد بكم جوابلر صاحبه كي كلدى اما ظن ايدرم
 صاحبه اوليوب بنم عقللى و حقلى اولديغى شمدى
 سزده تصديق ايدر سگزدن ختم كلام ايلدى
 رضوان شاه مومى اليهانك شوخالندن متأثر اولوب
 بوره كي پارچه پارچه اوله رق اجيد يئندن افندم

(سز)

سز اسف و كدر ايتيك سزك بواقبال سزلككرك
 ارتق نهايت درجه سيدر . اذا اتاك الدهر يوما
 بنكته . فيوما ترى يسرا و يوما ترى عسرا .
 اكر دهر سكا نكبت و محنت ايله اصابت ايدر ايسه
 بيلكه دهر ك حالى بودر كه بركون يسره و بركون
 عسره ملاقي ايدر . و سزى غريق غرقه كر داب
 بلای محنت و مشقت ايدن اقبال كزك يه ينده
 ايكزدن طوتوب ساحه رفاه و سعادت حاله
 چيقاره جغنده شهيدم يوقدر . حتى سزه بونك
 مقارن صحت اولديغى اثبات ايچون بر حكايه
 نقل ايدم بكمه بونكه متسلى اولوب ازاله هموم
 و غموم ايدم سن ديدى

✽ وزير قاوشانك حكايه سى ✽

رضوان شاه حكايه يه بداء ايدوب ديركه (ايرقانى)
 مملكتك (قوداواند) نامنده اصحاب درايت
 و اهل فطانتدن برونير و ارايدى . وزير
 مومى اليه ككونلرده بركون حمامه كيروب
 استحمام ايتك اوزره بر طولوقورنه نك باشنده
 اوتوردىغى خالد پرمغنده اولان خاتى چيقاردا بكن

فصله قضاء خاتم قورنه نك ايچنه دوشدى خاتم
مذكور صويك قعرينه باطه جغى يرده بالعمكس
صويك سطحنده طورديغندن بوايشك وقوعه
حيرته قالدى ايسه ده كندوسنك فرط ذكا و حدن
فراستى اقتضاسى باشنه بر بيله كله جكنى بوندن
در عقب استدلال ايدى رك خدمتكارلرني چاغروب
قوناغنده موجود بولنان ذيتت اشيا و اموالنك
سريعاً قالد يريلوب ديكر بر محله نقل و اوراده اختفا
اولمىنى امر ايله كندوسنك دخی ملك طرفندن
توقيف ايديله جكنى سويلدى . اوشاقلرى قوناغه
كيدوب دها اشياسنك جمله سنى نقل ايتدن حكومت
طرفندن مأمورلر كله رك قوناغنى باصوب وزيرك
حبس و توقيف اولمىسنه دائر اولان امرى اراده
وقوناقدى اولان اشياى متباقيه دخی غصب
وغارات اولنهرق وزيرى محبسه ايصال ايتدیلر .
وزير مومى اليهك ايسه حبسنى استلزام ايدر
برجنجه سى اوليوب شوقدر كه كندوسى اصدقاى
بندهكاندن وعقلاى بنامدن اولديغندن بونك
اطوار حسنه و مستقيمه سى ملكك مقربلر ينك
(حسد لینه)

حسد لینه طوقونه رق حقنده متجاسر اولدقلرى
بر طاقم عز ويات و كذب و دروغ ايله اجرا
ايلدكلرى مناقشات بيچاره يي بو حاله كتمورديديكندن
ناحق يره سنه نرجه حبسخانه ده مقهور و اصحاب
واحباب كورمكدن مجبور اوله رق هر كون بر درلو
اذا ايله رنجيده اولمىوردى . ايشته بويله حال
پر ملال ايله امرار اوقات ايتمكده ايكن جاني بر كون
سوديكى يملكدن يك ايسه تيوب كتمورتك مراد
ايتش ايسه ده مومى اليهك بويولده اولان رجا
و نيازينه كيمسه قولاق اصمزدى . نهايت حبسخانه
بكجه سى بونك حاله مر حمت . و شفقت ايدى رك
بر كون ايسه تدبىكى طعامدن كيمسه طوميه رق خفيا
بر طباق دروئنده كتوره رك مومى اليهك ويردى
وزير مومى اليه جانك ايسه تدبىكى و كيمه كوندز
كوزنده توتدبىكى طعامه نائل اولديغنه غايت ممنون
اوله رق تمام ييه جكى ائاده نصلسه ايكي فاره
بر بيله دو كوشه رك اولطعامك ايچينه دوشوب
مندار ايتدیلر . بونك اوزينه مومى اليهك چكوب
اكلدن فراغتله بونك وقوعى حقنده خير اولديغنى

و یاقینجه جقده گرفتار اولدیغی بلیه دن خلاص
اوله جغنی درك واذعان ایلدیکندن همان
اوشاقلرینه ملك کندوسنك یقینده سبیلنی تخلیه ایله
ینه وزیر نصب ایتك افکارنده او اوب اشیارلرینه
قوناغنه کرتورملرینی خبر کوندردی . فی الحقیقه
اول **ك**ون ملك وزیرقا وارشایی حبسندن
چیقاروب حضورینه جلب ایله مومی الیه خطاباً
بجرم وکناه اولدیغی اکلا دم . وسنك علیهنده
بولنان دشمنلرینی دخی تلف ایتدم . وسنك حقنده
اولان اعتماد شمیدی اولکنندن دها زیاده در
دیوب مومی الیهی تکرار وزیر نصب ایتدی .
ایشتمه افندم وزیرك خاتمی صویه باتمامسندن
اقبالك مبدل ادبار اولدیغنی وبقدر مدت اکلنی
آرزو ایلدیکی طعامی بیک کونا سوزکداز ایلله الله
پجوردیکی حالدده دروننه فاره نك دوشمسایله
یه مدیکندن حالت ادباری مبدل اقبال اولسنی
رك ایده رك حقیقتاً ظهور ایتسی شایان دقت
برکیفیتدر . و معلومکز اولسونکه بونلر مجرب اولان
شیلردر . ارتق سرزده شوید بختکزدن تشکی
(ایتموب)

ایتموب کندوکزه تسلی ویره سکنز انشاالله سرزکده
بو حال بد مالدن قور تیلوب کوشه نشین استراحت
اوله جغکز مدت یقیندر . و بن دخی عینی سرزک کی
بر سحراره نك اویونجاغی مثابه سنده یم . دیوب
کندوسنك کیم اولدیغنی وباشنه کلان احوالی
مومی الیهیه نقل ایده رك کلامنی تکمیل ایدر ایتمز .
اوتهدنبرو برآت اوزرنده کنج ادمك بری
واوستی باشی پریشان اولدیغنی حالده طولودیرکین
بونلرک یانلرندن کچدیکی جهته بونلردخی دقتله
نظر ایدر ایکن تبه ملکه سی ایشته بنم زوجم بوزاند
دیهرک بر صیحه ایادی ایهده اصلا بونلره باقیوب
برشیدن پچور کی ووقت بوقت ارقه سنه دخی
باقدیغندن برحالت خوفده کورینور ایدی . دینجه
دایه حکایه دن بومحله کلدکده اقشام اولدیغندن
سکوت ایلدی

✽ یکر می ایکنجی کون ✽

دایه حکایه یه شروع ایدوب دیرک تبه ملکه سیله
رضوان شاه مذکور اتلونك ارقه سندن کمال حیرتله
باقدر ایکن بونی تعقیباً وتومق اوزره غایت

سیر سر عتله بر اتلوده ها کچدی . فقط اولکی کچن
 اتلویه بر درجه ده بکزر ایدیکه اصلا فرق و تمیز
 اولمز ایدی . ملکه مومی الیها بونی دخی کور مسیله
 ایشته بنم زوجم بودردیوینه اغاز بلند ایله
 باغیدی ایسه ده سواری زیاده سر عتله کچدیکندن
 بونلری کورمیدی . مذکور ایکی سوارینک بر برینه
 اولان مشابیه تامه سندن حیرت کلوب و ملکه
 مومی الیها بنم سر کذ شتمک صحتنی بونلر مبتدر
 دیدی . اده دن چوق کچه دن او چنجی اوله رق
 بر سواری دخی کورندیکندن بو اولکیلر قدر سیر
 شدید ایله کتمدیکی جهته بونلری کوردیکی کی
 یانلرینه کلدی . و ملکه مومی الیهای کورنجه
 طایه رق آدن اشاغی ایندی مکر بو وزیر علی
 ایتمش مومی الیهای بویله صاغ و سالم بولدیفنه
 تشکر ایدیه رک سزی سحر ایله بو حاله قویان
 دشمن منحوسه کن ایتدیکنی بولدی . و ملک الیه
 قتل ایدوب شمدیینه سحر ایله کندی هیئتیه کیرمش
 اولان بر ملعونی کسمک اوزره تعقیب ایده یور
 بو حاله سزه وقت آخرده حکایه ایده رم . چونکه

(ملک)

ملک کیتدیجه بورادن اوزا قلا شیور وقت ضایع
 ایتیوب کیتک کر کدر بیورون سزلرده اتلره
 سوار اولکنز برابر کیده لم دینجه رضوان شاه
 خیر افندم ملکه یی بیهوده یور میکنز . و سزده
 بوراده بر لکده اوتور یکنز . یالکنز بندکنز کیدوب
 ملکی بولوب بورایه کتوره یم . دیه رک همان
 اسبنه سوار اوله رق ملک کتدیکی یوله متوجه
 عزیمت ایلدی . رضوان شاه کتدکن صکره
 وزیر علی بونک کیم اولدیغنی سوال و ملکه دخی
 چین ملکی رضوان شاه اولدیغنی بیسان ایدنجه
 تعجب ایتدی . ملکه وزیر علیدن ساحره نک
 حالندن و سر ایده وقوع بولان حادثاتک حکایه
 ایتمشی رجا ایتدیکندن مومی الیه کلامه باشلا یوب
 ایشته کیفیت معلومکنز اولدیغنی و جهله سزک
 هیئتکنزه کیرن سحاره هیئت و کلانک قراری اوزره
 ملک حقیقتاً زوجه سی اولدیغنه حکم اولنه رق
 سز طرد و تبعید اولندقد نصکره حسن حال ایله
 کیتکده ایکن پای تختدن برقاج میل مسافه ده
 کائن قصره ملک لاجل التفرج مومی الیها ایله

برلکده و بند کزی دخی اله رق کتمش ایدی .
 اوراده اقامتمز ائساده یعنی بوسباح ملک شکاره
 چیقمنی نیت ایدوب یالکنز بند کزی و برده خدام
 اله رق شکاره عزیمت اوزره ایکن اثنای راهده
 ملک زوجه سنه برشی سوبلیه جکنی اونوتمش
 اولدیغنی بیان ایله کیرویه عودت ایتدی . بزدخی
 برلکده کیدوب ملک اتدن اشاغی اینه رک بزم
 اوراده انتظار ایتمیزی اراده ایله کندوسی درون
 قصره کیره رک و کیرنی برزدبان اولدیغندن
 اورادن سحاره مزبور نك دائره سنه کیروب براز
 مدتد نص کره چپلاق کچی عریان و پریشان طبق
 ملکه بکزر برآدم چیقوب بند کزدخی حقیقتاً ملک
 ظنیه اذندم سزه نه اولدی . و سزک بو حالکنز
 ندر دیو سوال ایلدم ایسه ده بند کزه هیچ جواب
 ویرمیوب همان اسبه سوار اوله رق قاچغه
 باشلیدی . بند کزدخی بو ایشه حیرته قاله رق غالباً
 ملک بر بلیه یه اوغرا دی البته بونده برسبب وارد
 دیه رک ارقه سندن کتمک قصد یله اتمه بینز ایکن
 وزیر علی بنی بکله دیو ارقه مدن برصدا کندی .

(بند کز)

بند کزدخی دونوب باقدمکه ملک سرایک قیوسندن
 سسلور . و قلیچی قانلی اوله رق النده طوتور .
 بونی بویله کوردیکم کچی بکا برقاند ها دهشت
 کله رک شاشدم . و بو حالک نه اولدیغنی سوال
 ایلدیگمده . بنم حقیقتاً زوجه م اولان نایمان
 ملکه سنی طرد و تبعید ایله مومی الیهانک هیئتنه
 کیرمش اولان سحاره یی زوج حقیقم ظنیه توقیف
 ایتمش ایدک حقیقت ماده یه شمدی واقف اوله رق
 سحاره ملعونه یی کندی الله قتل و اعدام ایلدم
 و بنم شکل و هیئتیه کیروب منحوسه نک یا ننده
 بولسان دیکر ساحر و فاجری قاچردم . شمدی
 بونی دخی قتل ایدوب تمامیه اخذ و انتقام ایده حکم
 دیه رک کمال تهور و غضبه یانمزه اولان خدامک
 آنه سوار اوله رق ارقه سنه دوشدی . و بند کزده
 انلری تعقیباً کیدر ایکن سزه بوراده راست کلدیم
 دیو وزیر علی ختم کلام ایلدی

ملک رضوان شاه ایسه شکارده راست کلورده
 صکره دام محبته گرفتار اولدیغنی کیکی تعقیب
 ایتدیکی کچی تبه ملکی دخی مرقومک ارقه سندن طولی

دیزکین کیدرایدی . مومی الیه تبه ملکی سحر
 مزبوری پک چوق قوغه لدقد نصکره نهایت الامر
 یتیشوب بر قاج اوره رق اتدن اشاغی دوشوردی
 ایسه ده مر قوم اولدیکندن یالکز یاره لند یکی
 جهته باشی کسوب و بود لوت الودینی دیسادن
 قالدر مق قصدیله همان آتدن . اشاغی اینه رک
 باشی جسدندن جدا و بتون بتون محو و افنا ایتک
 اوزره ایکن ساحر مر قوم عفوینی نیاز ایتدیکندن
 ملک دخی ~~کند~~ و سسنگ کیم اولدیغنی و بویله
 برقیانته دن دیگر بر هیئته نصل یکدیکنی و کندی
 هیئته نه سبیدن کیردیکنی سو یلر ایسه و ایده چکی
 سو واللرک جمله سینه طوغریجه جواب ویرر ایسه
 اولومدن آزاد و طوغری سو یلیوبده خلا فی
 ارتکاب ایدر ایسه والاقتل ایلیه چکنی بیان و ایراد
 ایتدی . بونک اوزرینه مر قوم جمله کلامی قبول
 ایدوب ایشته افندم سزی تأمین ایتک اوزره
 اصل هیئته کیره ییده صکره مطلوب بکزی سزه
 افاد، ایدیم دیه رک پرمغنده اولان خاتمی چیقاروب
 کریه المنظر براختیار آدم صورتته تحول ایدرک
 (و بنم)

و بنم هیئت اصلیه م و خلقت ذاتیه م بودردیدی
 دایه حکایه دن بو محله کلد کده سواد لیل اختیارک
 چهره سی کبی نمایان اولدیغنی کور مسیله سکوت
 ایلدی

✽ بکرمی او چنجی کون ✽

تبه ملککنک شر و قوعا تلردن عقل و ذهنی پریشان
 و برحالت استغرابده حیران قالدیغندن مر قوم
 حکایه سنی بر آن اقدام نقل ایلسنی تعجیل ایلدیکندن
 پیر مر قوم افاده حال و اظهار مافی الباله شروع
 ایده رک دیر که افندم بند کز شام شریف تاجر لرندن
 برینک مخدومیم . و بنم اسمم مقبل در . پدرمک
 حسرت طبعی کمالده اولوب بر چوق تجارتیله برابر
 مال فراوانه مالک اولدیغنی حالده خرص و طمعنی
 یکه مدیکنندن یسه بر طرفدن ادخار اموال
 و نقود ایله اوغرا شه رق عاقبت الامر دست اجل
 خزینه آمالنی املا و نقد جسدینی تحت اثر اخفا
 ایلدیکندن ابتلائی تلاشه ادخاردن قور تولوب
 اموال مدخره بی بکا ترک ایده رک کندی . بند کز
 ایسه پدرمک حال حیثیته ده اویله ضرورت

و صجرت ايله امرار اوقات ايتديكمدن بوييله حسابيه
 كلز اموال كثيره يه مالك اولديغم بكا عواقبي
 اونوتد يروب و بتوب تو كمنز ظن ايلديكم جهنله
 همان هواي هوسه دائر اولان شيلري احضار
 و ذوقياته متعلق درلودر لو فعلياتي اجراده تفسم
 اصرار ايدرك بوضورتله وقت كچورر ايدم .
 خصوصيله دلنوا ز ناميله مشهوره بر محبوبه نك آتش
 عشقيه يانوب طوتشد يغمدن مز بوره نك بندين
 بشقه برقاج كشي دها مفتوني بولنديغندن
 شور قيبلمدن زياده مز بوره يه كنديمي سودر مك
 ويرانق افكاريله او غورينه بك چوق مال صرف
 و اتلاف و هر كون بر نوع هديه تقديمه استجلاب
 خاطر ايدرك نائل التفات اولور ايدم . هر نقدور
 رقيبلمده دوكلوب صا چيلدي ايسه لرده انلر
 بنم كبي اوليوب كند و حاللرينه كوزه طورانه رق
 عاقلانه حركت ايتد كلرندن بجهل سندن اول بنم
 ماملكم تو كنرك المده او بجهل برشي قالمديغندن
 بوجهنله محبوبه مك ياننده آرتق اعتبار و حيثيم
 قاليوب بنم حال بنم قطع الفت ايدر قور قوسي
 (دروغه)

دروغه دوشوب ينه معتادم وجهل بركون مز بوره نك
 ياننه كندم . بند كزي كافي السابق حرمت و رعائيله
 قبول ايدرك بوندن بوييله سن بني هداياي بهايا ايله
 تلطيف ايدم ميه جكندن بني قطع الفت ايدم جكمي
 ظن ايدم يورسك . صاقين بوراسني خاطر ينه
 كتورمه زيراسن اولانجه مالن بنم اغورمه
 ديكر بني سونلرك بجهل سندن اول صرف و افنا
 ايتديكندن بكا سنك محبتك انلردن زياده
 اولديغينه ايسته بودليل كافي اولور . و بنم كفران
 نعمت ايدن كيمسه لردن اولديغمي و سكا محبتك
 بر كمال اولديغمي اثبات ايچون سز كله سابق وجهله
 الفت و محبت ايدوب و سنك رقيبليكنك بكا ايتد كلري
 هداياي بوندن بوييله سنكله تقسيم ايدم جكم ديدى .
 بونك اوزرينه بند كز دخی بيان تشكر ايدرك
 في الحقيقه بومنوال اوزره كند و سيله الفت ايدوب
 و بكا زياده سيله اعتمادى اولديغندن هر نه كه
 ياپه جق اولسه بند كزه دانشمد قجه ياعمز ايدى .
 برقاج سنه لر بوضورتله دوشوب قالدق دن صكره
 آرتق مز بوره نك سني تجاوز ايتد كجه عشاقى دخی

تناقص ایدہ رک نہایت برقاج سہ ذہا مروندن
صکرہ ہیج برکیمسہ سی قائم دی

کونلر دہ برکون مز بورہ بند کزہ خطا با مقبل
بو اختیارلق بنی زیادہ سیلہ محزون وعالمک نظر
حقارتی ایسہ ہرکون بر درلوالم وغملہ درونمی
مشحون ایتدیکندن بویلہ یشامغہ اولکی دہا زیادہ
ترجیح ایدہ رم دیدیکندن بند کز جوا با برخیلی
تسلی ویردم ایسہ دہ کارکر اولدیغندن (فاران)
چولندہ (بدار) نامیلہ بر ساحرہ وارد در مز بورہ
سحر عملیاتندہ غایت ماهرہ وامثالی نادرہ

اولدیغندن کیدوب آنی بولہ جغنی وسحر
واسطہ سیلہ ینہ کنج ہیئتہ کیروب اولکی کبی
برطاق آوارہ لری زلفنہ بند ایتسنگ چارہ سنی
ساحرہ مز بورہ دن ارہ یہ جغنی سویلدی .
بند کز دہ دلنوازلک بورائی تصویب ایلہ اگر دفاقتہ
بندہ قبول ایدر ایسہ بندہ برابر اکیدہ جکمی بیان
ایتدیکمدہ مز بورہ آشوری مرتبہ ممنون اولوب
در عقب یول حاضر لغنی کورہ رک وساحرہ
مز بورہ یہ برخیلی ہدیہ الہرق یولہ روان اولدق
(برقاجکون)

برقاچکون کتد کد نصکرہ مذکور چولہ واصل
وایکی کون دہاچولندہ راحل اولہرق دلنواز
اوزاقدن برطاغ کوستروب سحارہ نک اول طا
غک اوزرندہ اولدیغنی واول طاغہ کیرہ جکمی
سویلدی . وبرا زوقت دہا کیدہ رک اول طاغک
اتکسنہ واصل اولدق . اورادہ غایت واسع
وعریق الغور بر مغارہ اولوب بو مغارہ دن بیکلر جہ
طیور وحشیہ خروج وقورقوبج صد الایلہ سمایہ
طوغری عروج ایلدکلرینی کوردک . ودر وندہ
باقدیغمنز دہ برقندیل ضیا سیلہ ایشیقندیرلش
اولوب وبرییوک طاشک اوزرندہ بر مجوزہ
اوتوروب واکندہ دخی التوندن معمول بر منقل
ومنقلک اوزرندہ کوشیدن یا پیلش ودرونی
طوپراق ایلہ طولی بر تنجرہ وارایدی . عجوزہ
مز بورہ بو تنجرہ نک باشندہ برییوک کتاب قرائتیلہ
مشغول اولہرق مذکور منقلدہ آتش اولدیغنی
حالدہ مز بورہ نک او قوم سیلہ تنجرہ در وندہ اولان
طوپراق قاینارایدی . حاصلی اراد یغمنز سحارہ
ومکارہ بو اولد یغنی جزم ویقن ایتدیکمدن

طوغریجه مزبوره نك اوكنه واروب برطاقم آداب
تعظیمیه یی اجراد نصکره کوتورد یکیمز هدیه لری
دلنواز انواع اعتذار سردیله تقدیم ایده رنك
مزبوره نك اعانه و حایه سینه اشده احتیاج ایله
محتاج اولدیغنی و مطلوبی ایسه سحراره نك نزدند
معلوم اولدیغندن تکرار افاده یه حاجت مس
ایتمه جکنی بیان ایلدی . دایه حکایه دن بورایه
کلدکده اقشام اولدیغندن سکوت ایتدی

* یکریمی دردنجی کون *

دایه حکایه یه شروع ایدوب درکه هر قوم افاده
مرامه اغاز ایله عجوزه مزبوره دلنواز دن
بوکلاملری ایشیدنجه واقعا بنم بیلدیکم شیء تکرار
بکا سویلک ایجاب ایتزدیوب والینه ایکی شبشه
الهرق خارج مغاره یه چیققدق ساحره مزبوره
شبشه لری یره وضع ایله درونلرینه برالتون خاتم
قویوب و کتابی اچهرق اوقوهغه باشلدی . اثنای
قرائنده مذکور شبشه لراک برندن بر آتش
ودیکرندن برقاره دومان چیقوب هوایه طوغری
صعود ایله طاغیلنجیه قدر جو هواده کواک کورلدیسنه

(مشابه)

مشابه برکوردلیدی ظهوره کلوب برازمند
اولدقدنصکره خاتملری شبشه لردن چیقاروب
بریسنی دلنوازک پر مغنه طاقه رق دلنواز سنك
آرزو ایتدیك شیء حصولپذیر اولدی . ایشته
بوخاتم پر مغنده اولدیغنی تقدیرجه سن هر قنفی
محبوبه نك هیئتنه کیرمکی ایسترایسن اول هیئته
کیررسك و صکره بکا دونوب دیگر خاتمی پر مغنه
طاقه رق بکاده مقبل سنده هر قنفی رچلک هیئته
ایسترایسن کیره بیلورسك دیدی

بوصورتله اما المزه نائل اولدیغمنزدن زیاده سیله
محظوظ و ممنون اوله رق مذکور عجوزه یه برچوق
تشکر لرایده رنك رخصت الوب تکرار شامشریفه
متوجه ایلوه روان اولدق ایسه ده بوخاتملرک
خاصه سی صحیح اولوب اولدیغنی اکلامق امرند
ارتق صبر و تحمل منقالمدیغندن همان اثنای راهده
تجر به ایله صحیحاً ایستدیکمنز شکله کیردیکمنزی
مشاهده ایلدیکمنز کبی بزبرقاند ها مسرور اولدق
بو حال ایله شامشریفه مواصلتمزده دلنواز شامک
الک مشهور کوزالمرینه نك قیافتنه کیره رنك طائفه

و جالی عشق و محبتیله مشغول و بند کزدخی بعضاً
اکلنک و بعضاً سرقت ایتک قصدیله ایستدیکم
ادمک هیئتیه کیرر ایدم . بزبو منوال او زره برخیلی
و قتلر شامش ریفته اقامت ایدوب نهایت الامر
سیاحت ایتکی آرزو ایلدیکمزدن شامش ریفتن
حرکت و نهضت ایله دیار بدیار کشت و کذار
اید و راک نایمان ملکته کلیدک مملکت مذکوره
ایسه کنج برملکه نک تحت اداره سنده اولدیغی
حالده قائممقامی بولنان وزیر علی امور حکومتی
ایفا ایتکده ایدی . بزبلده مذکوره یه کیردیکمزد
حاکمه سنی اکلا دق و اهالی نک اکثریسی وزیر
علیدن خوشنود اولدقلرندن مالکمه مومی الیهانک
عمیسی مو حافاقلک عودتنی آرزو ایتدکلرینی
افواه ناسدن ایشدیکمزد دله نواز بویله برحاکسز
مملکتی مو حافاقلک شکله کیروب قبضه تصرفه
الیه نک صره سیدر دیوب بن دخی مومی الیهانک
بو عقل و اخطارینی تصویب ایلیه راک همان
مو حافاقلک اصحاب و احبابی کیملر اولدیغی
او کیرنوب برکیجه مومی الیهک قیافتنه کیررک
(احبابندن)

احبابندن الکی زیاده سودیکی بولنان برادمک خانه سنه
کیدوب کندومک مو حافاقلک اولدیغی بیلدردیکم
کچی بندن ممنون و مسرور اوله رق و بنم مسند
حکمداری پی ضبط و احرازه نیتم اولدیغی افاده
ایلدیکمده دهه زیاده اظمهار حبور ایده راک
مو حافاقلک سائر احباب و اصحابی طویل یوب کیفیت
بیان ایله جمله سی بوایشک حصو لیچون لازم کلان
اسبابه همان تشبث ایتکی افاده ایلدیلر بونک
اوزرینه برطاقم تحریکات و تشویقات ایله اهالی پی
مالکمه مومی الیهانک عیینه قیام ایتدیره راک مومی الیهایی
خلع ایدوب فی الحقیقه بنی جالس سریر حکومت
ایتدیلر . و جمله اهالی تسلیم کردن بیعت اولدیلر .
و بنم طرفدارم بولنانلرک هر برلرینی برر صورته
مکافات ایده راک و مناصب عالییه یه اقعاد
ایدوب تلطیف و تسریر ایتدم . دله نواز دخی
کنج و غایتله کوزل بر محبوبه بینظره هیئتیه کیره راک
بنم زوجه م اولدیغی وزیرانک جمله سنه اعلان
ایلدیکمدن بو وجهله بز دله نواز ایله بر مراد و جمله
اهالی بز دن خوشنود و رضاداد اوله رق کینوب

گنمکده ایدک حین جلو سمد سلفم بولسان ملکه
مزبوره بی قتل ایتک املیم ایکن وزیر علی مومی الیهایی
الوب فرار و سزک مقر سلطنتکزی دارالقرار
ایتدیکنندن . سزک ملکه مومی الیهایی تزویج
ایلدیککزی و سریر حکومت ینه مومی الیهایی
ترک اولمسی و بونلر اجرا اولمز ایسه اعلان
حرب اید حکزی شامل بر طاقم تکلیفات ایله
ایلیلیر یکنز بکا کلدیلر .

سزک شو تکلیفا تکزی قبول اید میه جکمی ظاهراً
هر نقدر ایلیلیر یکنزه افاده ایتدم ایسه ده سزکله
محاربه یه مقتدر اوله میه جغمنز جهته دروناً دخی
بنی خوف و خشیت الدیغندن دلنواز ایله بونک
بر چاره سنی بولق صد دنده استشاره ایتدکن
صکره سلطنی ترک اید رک سزدن انتقام المغی
تصمیم ایتدک . شو قور دیغمنز طولاب مکیدی
دوران ایتدرمک ایچون بندکز بر قاج کون ساخته
اوله رق خسته لنوب اهالی یه اولدیگمی بیان
ضممنده بزم خاتمک خاصه سیله بر اولو هیئت کیردیگمن
جمله اهالی حقیقتاً بنی اولدی ظن ایدوب و نجمیر
(وتکفیم)

وتکفیم کور یله رک وزرا و مأمورین دولت
جنازه مده حاضر اولدقلری حالده الای ایله بنی
مدفنه قویدیلر . کیجه اولنجه دلنواز قبره کلوب
بنی چیقاردی . وایکمز بردن هیئت اصلیه مزه
رجوع ایله تبه مملکتنه عزیمته قرار ویره رک
اورادن هیچ بر طرفه کتمیه رک طوع و نجه تبه یه
کلدک و بواشناده مو حافاقلک یعنی بنم و فاتم و زوجه
کنز ملکه نک نایمان اهالبسی طرفندن حکمداره لکه
قبول اولندیغنی خبرلری رسول مخصوص واسطه سیله
سزله کلدیککندن بنم اوزریمه سوق ایتک اوزره
احضار ایتش اولدیغکنز عسکره رخصت و ملکه
مومی الیهانک پرینه قائم مقام اولق اوزره وزیر
علی بی کوندرمکه نیت ایتش اولدیغکنز معلوم
اولدیغنی کبی دایه حکایه دن بو محله کلدکده اقشام
اولدیغنی کور مسیله کلامه ختام ویردی

✽ یکر می بشنجی کون ✽

دایه کلامه اغاز ایدوب مقبل نقلنده دیر که نام
اخذ ثار ایتنه نک صره سی کلدیککنی جزم ایلدیکمن دن
دلنواز زوجه کنز ملکه نک جاریه لرندن برینک

صورتنه و بند کزدخی سسزك تبعه کزدن برینك
 صورتنه کیره رك بر کجه سسرایکزه داخل اولدق
 سسزی یئا غیکزده یاتور و زوجہ کز ملکہ بی
 دخی دیکر براوطهده قرآن اوقور بولدق
 دنواز همان زوجہ کزك قیافتنه کیروب سسزك
 یئاغکزه کیردی . بند کز ایسه برشکل مہیبه
 کیره رك زوجہ کزك قرآن اوقو دیغی اوطهك
 قپوسنده طورددم . مومی الیہا قرأتی تکمیل
 ایتد کد نصکره سسزك یانکزه کلور ایکن بنی کور مسیله
 قوز قوب بر صیحه ایتدی . و بند کز اول انده
 غائب اولدم . ایشته اغندم بوندن صکره اولان
 وقوعات سسزك معلوم کزدر . شو قدر که بو کون
 سسزك قیافتکزه کیر دیکمک سبببنی نقل ایده یم
 شویله که بو صباح سسزك قصر دن چیقوب شکاره
 کتدیکنزی کور دیکم کی باش اغانك هیئتنه
 کیره رك دنوازك یاتدیغی اوطهیه کیتدم . و مومی
 الیہا دخی اویانق اولدیغی حالده یئاغنده یاتور
 ایدی . بنی کور مسیله مقبل صوینوب مالک هیئتنه
 کیرده کل برابر یئالم دیدی . بند کزده امرینه
 (امثال)

امثال ایتدم . براز وقتد نصکره اول دائرهیه اولان
 کرلی زردبانك قپوسندن ذاتکر اوطهیه کیره رك
 بنی کور دیککیز کی حدت و غضبه کلوب ضرب
 ایتدیکز بو صورتله اولان ضربات شیدیده دن
 ازلدن فصلسه فرار ایدوب قور تولدم غلن
 ایتدم ایسهده ینه یتیشوب بنی بوراده طوتدیکن
 ایشته اغندم بو آنه قدر ارتکاب ایتش اولدیغم
 فضایح و قبایحی سسزه بلا کتم سسویلدم و شمدی
 الیکزده یم . بند کز قتلہ مستحق اولمش برآدم
 و سسز حقمده هر در لو مجازاتی اجرایه مقتدر سکر
 سر کز شتمی نقل یولنده قتلی عفوایله وعد بیورمش
 ایدیکنز . اکد بو وعدیکزه پشیمان اولدیکنز ایسه
 حقیقتاً بند کز دنیاده یشامغه لایق برآدم اولدیغمی
 اعتراف ایدرم دیه رك ختم کلام ایتدی . ملک
 مومی الیه مرقومک بو کلاملرینه جواباً فی الحقیقه
 بر طاقم بیچاره انسانلری سنک کی بر فاسق و فاجر
 و خائن و خاسر مردار بد کردارک شمرندن
 خلاص ایتک ایچون وجود لوٹ الودینی دار
 دنیادن قالدرمق لازم ایسهده بن وعدمدن

خلف ایوب شو قدر که بواسطه سراری اجرا به
مکالت اولان خاتمی الندن الهرق سنی بوصورتله
القای پنجه مجازات ایده جکم دیدی .
تمام بوکلاملر ختام بولور بولماز رضوان شاه
طولی دیر کین بونلرک اوزرینه کلکده اولدیغندن
ملک مومی الیه بونی کوردیکی کبرک هیئت
وقیافتندن وکبرک اسبک حالندن احاد ناسدن
بر آدم اولدیغنی اکلا یوب نظر دقتی مومی الیه
حصر ایده رک تقرب ایتمه منتظر اولدی . رضوان
شاه یانه کلهرک آتدن اینوب سلام ویرمسیله
افندم سزی برکوزل خیرله تبشیر ایده رم دینجه ملک
سوال ایتدی . نایمانلورک ملک سنی زوجه کز
حیاتده در . و مراد ایدر ایسه کز مومی الیه یایی
بوکون کوره بیلور سز دیدیکنده . بو ایشدن ملک
زیاده سیله مسرور و محظوظ اوله رق همان جناب
باری یه تشکر ایدوب و رضوان شاهه سز بنم
سرکذ شمه اکاه اولمش سکز سزک کیم اولدیغکزی
بکا بیلدیریکز دیدی . رضوان شاه دخی افندم
بن پراجنهی آدم سرکذ شتی وقت آخرده

سزه بیان ایدرم شو قدر که بخت و طالعم بند کزی
ملکه یه تصادف ایتدردیکندن مومی الیه باشینه کلان
بایه بی ووزیر علی دخی بوصباح سزک باشیکزه کلان
حالاتی بر تفصیل نقل و بیان ایلدیلر . و وزیر
مومی الیه ایله مومی الیه بو ساعتده برلکده درلر .
بند کز سزی آنلرک بولندیغی محله کوتور مکه کلام
دیدیکنده شو کیفیت ملک مومی الیهک برقاندھا
ممنونیتی موجب اولوب در عقب اختیارک الندن
خاتمی الهرق و اختیاری اورا ده براقوب رضوان
شاه ایله برلکده اسبیلره سوار ایله ملکک نک یانه
عودت ایلدیلر . دایه بو محله کلکده اقشام اولدیغنی
کوروب سکوت ایلدی

✽ بکرمی النبی کون ✽

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه ملک مومی الیه وچین
ملکی برلکده وزیر علی ایله ملکک نک اولدیغی محله
واصل اولدیلر . بیجرم و کنه و انواع حقارت
و استحقاق ایله سرایدن طرد و تبعید اولمش
زوجه مظلومه سنی بویله بر حال پریشانیده کوردیکی کبی
درونی پاره پاره اوله رق همان قوشوب قوجا قلیوب

عرض معذرتله عفونی طلب ایتدی . مومی الیها
 دخی بوایشک وقوعی قصداً برشی اولیوب بیلند یکی
 مالمده ظهور ایتدیکندن بویله بر بلیه دن آز مدت
 ظرفنده قور تولینیه لوب ینده ملاقات مپسر
 اولد بغنه تشکر اولمسی وشو صورتله یقین وقتده
 اولان موصلت کوریلان آلامی اونو تیره جغندن
 بوبابده برشی قاله انما منی وساحره فاجره
 من پوره نک حقیقتاً زوجیه سی اولدیغنی فصل
 اکلایه بیلدیکنی نقل ایتسی ملک مومی الیهدن
 نیاز ایلدی . ملک مومی الیه وقوع حالی بیان ضمننده
 کلامه بدأ ایدوب بند کز وزیر علی ایله شکاره
 چیقدیغنده قصره عودت ایلدیکم وقت ملکه نک
 دایره سنه واردیغنده ملکه بر آدم ایله یاتیور .
 بو حال کوردیکم کبی وجودی حدت و غضب
 استیلا ایدوب همان قایچی چکه رک بوا یکی خائنک
 ایکپسی بردن اولدرمک قصدیه اوزرلرینه
 یوریوب اول آدم نصلسه المدن قور تیلوب
 قاجدی . هر قومی مؤخرأ تعقیب ایتک اوزره
 ولا ملکه نک ایشی بتورمک مراد ایلدیکمده مومی
 (الیها)

الیها ایا غه قالقوب عفونی استرحام ایلدی ایسه ده
 بونک رجاسنه اصلاً احاله سمع ایتیه رک قایچی اوردیغنده
 خاتمی اولان الینه تصارف ایده رک الی کسیلوب
 یره دوشدی . اول آنده مومی الیها نک لهجه سی
 متغیره اولوب کوزللیکی کیده رک غایتله
 چرکین بر عجزه صورتیه کیروب . افندم سزک
 زوجه کنک هیئتیه کیر مملکه الت اولان شویره
 دوشن خاتمد . وشمی بورادن فرار ایدن آدم
 دخی دیگر برخائک خاصه سیله سزک قیافتکزه
 کیرمشدر . امان افندم بنی عفوبیورون دیدی .
 حالبوکه ملعونه سزک کبی براهل عفت و بیجرم
 وکنه هاک بو حال مذلتیه کرتار اولسنه سبب
 اولدیغندن سزک انتقام کزی اندن المامق بنم ایچون
 محال اولمغه له همان مز پوره نک باشنی کسوب جسد
 منحوسه سندن آیروب وجود خبانت الودینی عرصه
 عالمدن قالدردم . فرار ایتش اولان دیگر ملعونی
 دخی قاچر مامق اوزره تعقیب ایدوب یتیشنه رک
 قتل ایده حکم ائشاده اگر کتدوسنی عفوا یدر ایسه م
 کیفیت نصل اولدیغنی طوغریجه بیان و افاده

(۱۹۸)

ایده جگنی سو ویل دیکندن بند گزده غفوی
وعد ایتد یکمدن اکا کوره وقوع حانی بالا طرف
اکلاتدی . دیوب تکرار وزیر علی و ملکه و رضوان
شاهه مر قومک نقلی کبی ماجرای بر تفصیل حکایه
ایدوب بونلردخی د کله یه رک جله سی بردن
تعجب ایده رک قالدیلر . بونک اوزرینه ملک مومی الیه
رضوان شاهه خط اباً ایشته بزم باشیمزه کلان حال
فلاکنمال بویله در بو ایشته ذاتک رک دخی حق مزده
ایولکی وسی غیرتی اولدیغندن زیاده سیله
تشکر ایده رم . وسزه اولان محبتی بیان و اثبات
ایچون بو باده هر نکه طالب بیورر ایسه کنز آتی
دریغ ایتم دیسی اوزرینه ملکه مومی الیه
افندم شو سزک خطاب بیور دیغکنز ذات چین
ملکی رضوان شاهد در دیسیله ملک مومی الیه محبوب
اولوب افندم سزه اجرایی لایق اولان آداب
و حرمتده یلیه رک قصور ایتدم غفور بیورر سز
دیهرک قالقوب ایکسی بر بویه معافقه ایتد کدن صکره
جمله سی بردن اورادن قالقه رق مالک سراینه
عزیمت ایله رضوان شاهی اوراده بر چوق عزت

(ام)

(۱۹۹)

واکرام و توقیر و احترام ایله بر قاج کونلر مسافر
ایتد کدن صکره مومی الیه رضوان شاه استحصال
رخصت ایله ودا علشوب کندو ممالکنه تحریک
پای عزیمت ایلدی

مومی الیه بو صورتله اورادن حرکتله طی منازل
ایده رک مقرر حکومتی اولان بلده یه کلوب سراینه
مواصلت ایتد کدن صکره وزیر محسنه تبه ملکله
زوجه سنک وقوع بولان حال لرینی نقل ایتدی
محسن دخی شو و وقوع اتدن زیاده سیله متحیر اولدی
ایسه ده خصوص مذکور فرست عداید رک
مشار الیهی دوچار اولدیغنی سودادن و از چور ملک
امیدیه نصایح آمیز بر خیلی کلمات سرد و اتیان
ایده رک و شهرستانک دخی عینی دلنوازی کبی
بر ساحره اولدیغنی ملکه اشراپ ایتدی . ملک
بو حالی تصدیق ایتدی امانه چاره که شهرستانک
عشقی زائل اولیوب هر دم وصلنه نائل اولغی
افکار ایده رک مجنون اولور ایدی

ملک مومی الیه بو حال ایله وقت کچور مسکده ایکن
کونلرد، پر کون سرایندن کندو سنی پر یلر الوب

او تور دیلر حال بو که متعاده قدیم وجهله ارکان
 دولت صبا حاین ملکی کور ملک اوزره سرایه
 کلید کلرنده ملک اولکجه غائب اولدیغنی
 اکلاد قلرندن جله سی متحیر اولوب بوجاله بر نتیجه
 ویره مدیلر ایسه ده زیاده سود کلرند ناشی بویله
 بر حال حزن مألک وقوعندن مکدر اولدقلرند
 هر بر لری بر در کونا اظهار تأسف و تألم ایده رله
 وزیر محسن ایسه هپسندن زیاده مغموم اولوب
 ارتق بر چاره بوله مدقلرندن ینه بر سیاحتی اختیار
 ایدوب کتمشدر البته ینه کلور دیه راک اورادن
 قالقوب امور دولته بر سکتک کتور ما مل و ملاک
 یوقالغنی بیلدر ما ملک اوزره جله سی محل مأموریتلرینه
 کیده راک مصالح میریه و امور رعیه ایله مشغول
 اولدیلر رضوان شاهک غیبوتی ایسه کانون
 عشقنده وجودینی اذابه ایلدیکی محبوبه سیله
 ملاقات اولوب شو یله که شهرستان اها لیک
 اتکاپیله جالس سریر حکومت اوله رقی اداره
 احوال ملکیه و اسباب و وسائل آسایش تبعه ورعیه پی
 تسویه و تمشیتده کرکی کی ملکه کسب ایدوب و امور

(دواتی)

دولتی کند و افکار و دلخواهی اوزره یولنه قویدقدن
 صکره محبوبی اولان رضوان شاهک عشق و محبتیه
 مشغول و کوکلی انک افتراقیه ملول ایدی
 و کیت بکیت آتش عشقی شهرستان و جودینی استیلا
 ایده راک تحمل ایده مدیکندن رضوان شاهکی
 سراینه کتورده کی افکار ایتدیکندن مومی الیهی
 کتور ملک اوزره بر پری مأمور ایتدی . پری مذکور
 ایسه اول آنده غائب اوله رقی طوغری رضوان شاهک
 سراینه کیدوب رضوان شاهکی یتاغندن الوب
 بر آنده شهرستانک حضورینه کتوردی . ملک
 مومی الیه بویله مأمولک غیری اوله رقی محبوبه سنی
 کور مسیله بر بر لرندن مفارقتلری اولان کوندنبر و مجنون
 و آواره سی اولوب دشت و صحارای طوله شهر قی
 محبوبه سنک اثرندن برشی مشاهده ایده مدیکنی و ارتق
 بردها ملاقات شرفنه نائل اولقدن قطع امید ایده راک
 او یله مایوس الحال و محزون الحال اوله رقی قالدیغنی
 مومی الیه افاده ایتدی . شهرستان آفت نشان
 محبوبندن بو کلاماری ایشندیکی کویک شیوه و نازیله
 اشدنم بو مقوله غیبوتک نی آدمیره اولان تأثیری

پر یلرجه اوله عز و بزم صدق و وفامزه غیبو بتدن
برسکته طاری اولیوبینه عهد عز اوزره طوریرز .
دیه رک پرخیلی التفات ایدوب و رضوان شاه دخی
کندوسنک صداقت و وفاسنی بیان ایدرک الم افتراقی
شدتندن خسته حال و بیحال اوله رق هر دقیقه سی
بر کون و هر کونی برسنه کلوب نصل امرار اوقات
ایتدی بیلدیکنی افاده و اویله دریای حسرتده قاهره
خلاصه چاره جوایکن بونعمت ملاقاته نائل اولدیغنه
عرض تشکر ایلدی . و شهرستان دخی مومی الیهک
وعدی اوزرند بویله ثابت قدم اوله رق تغیر حال
ایتدیکنه غایتله مسرور اولوب زوجلکه قبول ایده
جکنی وعد ایتدی . دایه حکایه دن بو محله
کلد کده اقسام اولدیغندن سکوت ایلدی

✽ یکر می یدنجی کون ✽

دایه کلامه شروع ایدوب دیر که مومی الیه
رضوان شاه محبوبه سی اولان شهرستاندن
بو وعدی ایشدیکی کبی زیاده سیله متشکر اوله رق
محبت اصلیه سی برقات دهاکسب اشداد ایتدیکنندن
دیارده حب و مودتندن ذر تما طیشار و چیقیمه جغنی
(عهد)

عهد و میثاق ایلدی شهرستان دخی بالجمله و کلا
و وزیراسنی احضار برله بر بیوک دیوان تشکیک
ایده رک و کافه اهالی بی اورایه جلب ایدوب
ای اهالی بیوک و کچوک جله کزه خطاب ایدر مکه
بنم پدرمک و فاتندن صکره سز بنی قبول ایده رک
کند و کزه حکمدار نصب ایتدیکنز و هر بر امر
و نهمه اطاعت و انقیاد ایده جکزه قسم ایلدیکنز
بن دخی اول صورتله حکمدار لغی قبول ایتدم ایسه ده
شمدی جله کزک معلومی اولسونکه رضوان
شاهی بن سریر زوجیمه اجلاس ایله زمام ملکی
انک ید اقتدارینه تسلیم ایده جکم . بوندن بویله
مومی الیه بیعت ایده رک کند و کزه حکمدار بیلیمکزی
سزه بیان ایدرم دیوب رضوان شاهی اهالی به
توصیه ایتدی مومی الیه هر نقدر انای بشردن
ایسه ده اهالیسینک شهرستانه زیاده محبتلری
اولدیغندن بو امرینه عدم مطاوعتده بولیمه رق
سمعا و طاعه آوازه سنی کنکره آسمانه چیقاره رق
حکمدار لغی قبول ایله جله سی بیعت ایتدیلمر
رضوان شاه بو وجهله شهرستان اطه سینه

حکمدار نصب اولنه رق فرداسی کون دو کون
حاضر لغنه مباشرت اولمش وعقد وقتی دخی
تقرب ایش ایسه ده پر یلر ایله بنی آدمک برلشمسیله
هر حالده بنی آدم پر یلرک اترینه کتمسی وانلرک
اصول وعاداتیله حرکت ایشی لازم کله جکی
جهتله شهرستان رضوان شاه ایله بر عهدو
میشاق ایشی رضوان شاهه بیان وایده جکی
تکلیفی قبول ایله اکاذرجه عدم امتثالده بولنماسی
عیان ایلدی . رضوان شاه ایسه هر بر تکلیفی
قبول ایدوب خار چنده اصلا بر حرکته
بولنیه جغنی عهد ایشی اوزرینه مومی الیه دخی
بن هر نه ایشلر و هر نه طو تار ایسم کرک
ایو اولسون کرک اولسون سز اصلا تقییم
ایتموب تحسین ایتکز ویا پدیغم شیلرک سببیدن
برشی سوال ایتمک لازمدر . ایشته بنم سزه
ایده حکم تکلیف بودر . بو تکلیفی قبول ایدوبده
بالاخره بوندن نکول ایدر ایسه کز صکره
معاذ الله ایکی مژکده حالی فنا یی منتج اولور دیدی
رضوان شاه دخی مومی الیه انک تکلیفی تالقی
(قبول)

قبول برله بونک خلا فنده بولنیه جغنی یمین ایددرک
تأمین ایتدی . ایشته سزک مواجهه کزده
هر نه ایش یسار ایسم ویا پدیغم افعال وحرکات
شایان تقییم و تزییف کورینور ایسه ده مطلقا
انک بر سببی واردر . وحقسز کورینان شیلر
حقیدر . فقط ذاتکزک تحسین ایدوب وسببی
صور ما کز ایجاب ایدر . اگر بویله اولور ایسه
الی الملمات بر لکده بولنوب یشا مقلغمز ممکندر
دیدی بونک اوزرینه برقاچکون هر ورنده دو کون
دارکاتی دخی ختام بولدیغندن بالجمله وکلا
ووزرا و امر اوضابطان عسکریه دن عبارت
بردیوان ترتیب اولنه رق التندن مصنوع بر سریر
قوریلوب سریرک اوزرینه مومی الیه ایله
رضوان شاه جلوس ایده رک هبیت حاضره ایچنده
آیین وعادتلری اوزره عقد ونکاح اجرا
ولند قدن صکره کافه وکلای حاضره کلوب
تکما زیعت ایتدیلر اولکجه امر زفاف اجرا
اولنه رق بیچاره رضوان شاه او طه عمر وسده
محبوبه نازنینک یانسه واروب خورشید چالیه

موصول الامال و آب حیات و صالحه نائل درجات
کمال اولدی . بو ترتیبه درون مملکتده اوچگون
اوچکجه شهر آیین اجر اولنه رق اهالی اظهار
مسرت ایلدیلر

رضوان شاه ایله شهرستان بو وجهله داخل
حرمسرای ازدواج اولدقلرندن ارتق
پربرلرینک نعمت و صلیله بکام اولوب کمال رفاه
حال و آسایش بال ایله اوقاتگذار اولدیلر .
مومی الیه رضوان شاه ایسه مملکتی بتون بتون
خاطرندن فراموش ایدرک بو منوال اوزره تمام
برسنه وقت کچور دکلی حالده برارک اولادی
دخی قدم نهاده عالم شهود اولدی . حین
تولدنده رضوان شاه سرایده بولنه مامسی جهته
کندوسنه بشیر اولندیغندن کمال سرور ایله بولندیغنی
محلدن قالقوب همان سرایه کلدی . شهرستان
ایسه چوجوغی قوجاغنده اوله رق علوفشان بریوک
اتشک باشنده اوتور یور . در عقب چوجوغی
قوجاغنه الوب بوس ایدرک دعوات لازمی ایفا
و مملکه په دخی تبریک ایدرکدن صکره چوجوغی اعاده
(ایندی)

ایندی . مومی الیه المسیله برابر و کند، علوریز
دهشت انکیز اولان اتشک ایچنه اتوب و اول آند
آتش و بیچاره چوجوق کوزدن نهان اولدی .
دایه حکایه دن بور ایه کلدکده اقشام تقرب ایدرک
کور مسیله سکوت ایلدی

✽ بکر می سکرنجی کون ✽

دایه کلامه اغا زایدوب دیرکه رضوان شاه جکر
پاره سی اولان چوجوغنک بویله آتسه اتیلی
خصوصنده والده سنک ایتش اولدیغنی حرکت
ظالمانه و عذارانه سندن اشوری درجه ده اینجینه رک
درونی یاندی ایسه ده، ملکه مومی الیه یه ویرمش
اولدیغنی عهد و پیمان خاطرینه کلدک سکوتی اختیار
ایتمکدن بشقه پرچاره بوله مدیغندن و چوجوغنک
آجیسی دخی درونندن چیقماق ممکن اوله ما مسندن
اوطه سنه کیده رک دنیاده بر اولاده مالک اولوبده
انک دخی بویله آتسه اتیه رق اتلاف اولمسنندن
وبونکچون کندوسنک نه طالع سر آدم اولدیغندن
بحث ایله بیچاره معصومک دردندن تنه اجه آه و این
یده رک اغلیوب کوزلرندن یاش یرینه قان دو کدی

و بو حالي شهرستان بلكه اكلار و ايشيدرايسه
 ديوب طرفندده قورقار ايدى . آرتق چوجغك
 حياتى بردها ممكن اوليوب بو ايشى شهرستان البته
 حقه مزطوما مشدر . بونك برسبب حكمتى واردر
 ديه رك كندوسنه تسلى و يروب سكوت ايله چوجغه
 د اثر اغز ينه بر كلام كتورمدى بو حال ايله ايله دن
 برسنه دهامر ورايتد كدن صكر مره شهرستان
 ينه حمله اولديغندن غايله حسنا و بى همنا
 بر دختر پاكيزه اختر مهدي وجوده قدم نهاده اولدى
 . و اسمى دنى بلقيس تسميه اولندرق اشبو ولادت
 سبيله اهالى طرفندن بر چوق شنه شكر اجرا اولندى
 . رضوان شاه ممرور اولوب اولكى اولادى
 آجيه نى اونوته رق محبتنى بتون بتون بوكا و يروب
 نواع تشكر لرايتدى ايسه ده برقاج كوندن صكره
 سرايه برياض كلب كيروب شهرستان بوكلى كورونجه
 ايله خطا باكل بو چوجغى آل ديميله كلب دنى
 بواش بواش چو غك بشيكنه يا قلشوب بشكى
 غزيله طوته رق قالد يروب فرار ايله كوزدن غائب
 اولدى

رضوان شاه چو جو غك كلك اغزنده اوله رق
 كوزدن پنهان اولديغنى كوردى كى ايتق
 صبر و تحمله طاقتياب اوله ميه رق شهرستانه بيك
 درلو كلمات مؤثره ايله خطاب و تكدير ايتكى مراد
 ايتدى ايسه ده ينه ايتش اولديغنى عهد خاطر ينه
 كله رك همان اورادن قالقوب ديكر براوطه يه
 كيدرك اولكى اولادى آجيه نى ازنوتور
 اونوتمز ايكنجى دفعه اوله رق بر بلييه دهها
 اوغرا ديغنه كدر لنوب بو ايكى دردى برلشديره رك
 كندو كندويه اغلايوب و بيلرك كرك حقل و كرك
 حقسز بويله مخالفت انسانيت و ممرحت حالده
 بولملىرى و عادات و قانونلرى تريف و تقبيح
 ايدرك بونك سمينى تفكر ايدوب زهننجه بيلردن
 برى ابنای بشرله تزوج ايدرايسه نى آدمدن
 اولان اولادى يشاتيوب اتلاف ايتك عادت
 اولمشدر ديوبوكا قرار و يردى ايسه ده شهرستان
 بويله هر استديكنى يانمسنه خصوصيله شفقت
 و ممرحتك خلافي غدارك ايتسسه تحمل
 ايدمه ميوب حتى شهرستانه اولان عشق و محبتى بيله

بومثالو حالاتی کور دیکه زائل اوله جغنی ملاحظه
ایده رک بو وجهله برطاقم افکار و قورندی ایله
آغلیوب اوتوردی

مومی الیه بودفعده دلی محزون و جگری پر خون
اوله رق صبر ایدوب شهر ستانه اصلا کدر یوزی
کوسترمدی ایسه ده بر درلو بر تسلی بوله مد یغندن
شوالم واسفنی اونوته میوپ مملکتنه کیدوب براز
مدت اوراده وقت کچورمکی و بلکه شو وسیله ایله
اولادرینک اجپسنی اونوده جغنی تخطر ایده رک
مملکتنه کتمک اوزره شهر ستاندن رخصت
استحصالی قوردی . و براره لق مناسبت کله رک
بر مدت مملکتنه کتمک مساعده استدی . شهرستان
دخی مومی الیهک عزیمتنه ممانعت ایتیب خصوصیه
اولکونلرده مغوللر بر جسیم قوه عسکریه ایله
چین ممالکی اوزرینه هجوم ایده جگرلی جهته
رضوان شاهک دائره حکومتی داخلنده بولنمسی
واهای و برایای حایه ایلمسی ایجاب ایده جکندن
رخصت و یروب و بوبابده وقت ضایع ایتیه رک
شمیدن عزیمت ایدیکزدیدی . و چین اها ایسی

(هر نقد)

هر تقدیر جسور و غیور ایسه ده سسز او زاده
بولندیغکنز حالده شجاعت و جسارتلری بر قاتدها
تراید ایده جکندن همان بوله چفکز و سسزی
کورمک اوزره بنده ارق کزدن کلورم دیه رک
اول آنده برجین چاغروب ملکی چینده واقع
سراینه کوتور دیواحر ایلدی . مذکور جین شاه
رضوانی آلدیغی آنده چینده کائن سرایه ایصال
ایتدی

مومی الیه بو صورتله سسراینه و اصل و سسری
حکومتی دائره سنه داخل اولدی ایسه ده مومی
الیهک یرینه وزیر محسن قائم مقامق ایدر ایکن
بویله مدت مدیده غیبوتی جهته بردها عودتندن
وزرا و وکلا و رعایا و برایا قطع امید ایتدکلرندن
وارث سلطنت دخی اولدیغندن مومی الیه وزیر
محسنی سریر سلطنته اجلاس ایتشله ایدی .
رضوان شاه بویله بغته ظهور ایدنجه وزیر مومی
الیه کورمسیله برابر کندوسنک جالس سریر حکومت
اولدیغنک سببی بیان ایده رک شمدی کندوسنک
حکومتدن خلعی وینه مقام سلطنتک شاه مومی

الیه تسلیمی لازم کادیکنی افاده ایتدی . شاه مومی
 الیه امور دولتهک تلویس ایدلیه رک بوصورته
 جریانته اظهار محظوظیتله سرگذشت احوالی
 محسنه حکایه ایده رک زمام حکومتی ینه ید تصرفه
 الهرق امور رعایا ایله مشغول ایلدی

برقاج کونلر کچر کدن صکره مغوللر جسیم برقوه
 عسکریه ایله چین ممالکی حدودنی تجاوز ایتدکلی
 خبری رضوان شاهه واصل اولدیغندن
 مشارالیه دخی مقابله ایتک و حدودن طرد و دفع
 ایلک اوزره کلیتو عسکر جلیله براردو ترتیب و تشکیل
 ایده رک بالا استصحاب بلا مسامحه مغوللر اوزرینه
 سوق و اعزام ایتدیکندن مغوللر اردوسنی بر صحرای
 وسیعه اوزرینه قوندر دقلرینی لدی الکشف
 اکلا یوب مومی الیه دخی دشمن اردوسنک
 یقیننده مناسب بر نقطه بی اردوگاه اتخاذ ایده رک
 اکاکوره اقتضا ایدن ترتیباتی اجرایه مباشرتله
 مشغول اولدی ایسه ده اردوسی ایچون احتیاط
 اوله رق ایجاب ایدن زادو ذخیره و مأ کولات
 و مشروبات سائر و مهمات متنوعه (ولی) نامه

(وزیر)

وزر اسندن برینک استصحاب و رفاقتنده اوله رق
 کلمکده اولدیغندن بو قافله دخی برقاجکون صکره
 ارقه دن کلوب اردویه التحاق ایتدیلر . مذکور
 قافله اردویه واصل اولدیغنی ایشاده شهرستان
 رفاقتنده برقاج پری ایله اردوگاهه کلدیکندن مذکور
 دخایر قافله سنی کور مسیله مأ کولاته متعلق اولان
 کافه لوازماتی حیواناتک اوزرندن ایندیرتوب یره
 آتد یره رق جمله سنی چیکنده دوب قابل اکل
 اوله میه جق صورتده خراب و بیاب ایدوب
 تلف و سرف ایتدی دایه حکایه دن بورایه کلد کده
 اقشام تقرب ایتدیکندن سکوت ایادی
 * یکر می طقوزنجی کون *

دایه کلامه اغاز ایدوب دیر که وزیر ولی بو حال
 کورنجه زیاده متألم اولدیغندن مومی الیه خطاباً
 رضوان شاهه کیدوب بوایشی زوجه کنز شهرستان
 یاپدی دیو افاده ایلید سکز دیدی . وزیر ولی دخی
 همان ملکک حضورینه کیده رک وقوع حالی بیان
 ایلدیکنده عسکرک ذخیره و ارزاقی تکمیل
 اولدیغندن بو وقوعات کرکی کبی افکارینه طوقونوب

مومی الیهانک چو جقلری حقنه ده اجر ایتمش
اولدیغی حرکات ناعرضیه دن زیاده اغر کلد یکندن
اظهار حدت و غضب ایدوب و تحملی توکندی .
شهرستان دخی اول آره اق چادر دن ایچرو کیردیکدن
رضوان شاه بونی کور مسیله برابر افندم ارتق سز بنم
صبر و تحملی توکتدیکزو بوندن بویله سزک ایچون
اصلا اختیار سکوت ایده میسه جکم . چونکه
اولادمک برنی آتسه آتهرق و دیگرینی دخی کابه
اکل ایتدیره رک ایکسینده اتلاف و اهلاک ایتدیکز
بونلر بنم جکر پاره م اولدیغی حالده اولوقت صبر
و تحمل ایده رک سزه اصلا بوکا دا ازشق شفه
ایتمدم . و بوبابده اولان کدر و المی دخی اخفا
ایتمدم ایسه ده فقط بو کونکی طوتمش اولدیغکز
ایش هم بو قدر عسکری آج و بیعلاج و بیجمال
ودشمنک یدقهرنده اسیر و پایمال ایتدکدن
صکره ممالکمی دخی ضبط و تسخیر و شهرت
و شانمی کسر و هدمه بادی اوله جغنه ده شبه هم
یوقدر دیره رک زیاده غضبناک اولدیغندن بهی خاننه
بنم سکا اولان شدت تعشق و کثرت محبتیه مقابل

(بونی)

بونی بکاه کافاتی ایده یورسن مطلقا محاربه ایتمکسزین
بنم دشمنه تسلیمی آرزو ایده یورسن سزک
بو وجهه له اولان امل و آرزو که بن نصل تحمل
ایده یم شمدی بنم و عسکر مک حالی نیجه اوله جقدر
دید

شهرستان ملک بو صورتله اولان اشتهکاسنی
دکله دکن صکره افندم سزک بو دفعه دخی صبر
و سکوت ایلکزل لازم ایکن نه چاره که سکوت ایده میوب
تشکی ایتدیکز و نهایت بنم قورقدیغم شنی وقوع
بولدی . بنم سزک او غلکزی آتدیغم آتش دکل
ایدی سزک کوردیککز اول آتش برجین اولوب
تریسه ایتمک ایچون اکا تسلیم ایلدم و قیزیکزی
و یردیکم کلب دخی بربری اولوب مومی الیهانک
تریسه سنی اکا حواله ایلدیکمدن انکیچون و یردم
او غلکز و دختریکزک تریسه سیله مشغول درلر
و شمدی سز بونی رأی العین مشاهده ایده جکسکر
دیره رک معتزده بولسان پرلره او غلک و قیزیک
کتورلسنی امر ایلیدی . اول آنده چو جقلری
رضوان شاهک چادرینه کتوردیلر بونلری یالکزا

(نیتیه)

رضوان شاه كوروب چادرده سائر بولنانلر
 كوره مزلرايدى . اولاد طائلى اولديغندن رضوان
 شاه ذخايرك تلفندن ترتيب ايدى جك مضرتى
 اونو توب همان چوجقلىرى قوجا قلىه رق سووب
 اوپه رك بر مدت بو حال ايله كچىد كدن صكره
 شهرستان ينه رضوان شاهه اردو كره كلان
 ذخايرى تلف ايتكل كلك سببى سزه بيان ايدى
 مشويككه مغول شاهى سرك فالوس حيانكز
 شعله سنى سوند يروب وچين حكومتى بتون بتون
 ضبط و تسخير ايله تحت تصرفه المى ايسر ايشته
 شومقصدينه قولايقله نائل اولمى ايچون چاره جو
 اولوب نهايت سرك امر اكر دن برى اطماع ايله
 طرفدار پيدا ايدى رك بو ايشته انى آلت ايتكى
 مستحسن كورد يكدن بو وجهله وزير يگزولينك
 سزه اولان صداقت و حقيقتى عادتا كليتلو اچمه ايله
 صاتون آلوب اطماع ايتد يكدن وزير مومى ايله
 دنى لازم كلان وسايله تشبيله سزى وسرك
 اردو كزى برآنده تسميم ايتك قصديله شوكتورمش
 اولدينى كافه ذخاير و ارزاق و مشروباته زهر

(قويد يغندن)

قويد يغندن ايشته سرك اردو كزى بو مخاطره
 جسميه و بايه عظيمه دن استخلاص ايتك قصديله
 ذخاير مذكوره بى تلف ايتدردم و بونى اثبات ايتك
 ايچون وزير يگزولى بى حضور كزه جلب ايله
 كتورديكى ارزاقدن برجنس شيدن يمسنى امر
 پور يگز ديو ختم كلام ايتدى . شهرستانك
 بولاملرندن ملكك ذهنى قاريشوب و وزيرك
 كلمنى امر ايله مومى ايله حضور ملاكه چيقديغندن
 كتورديكى ذخيره مك تلف اولنلرندن قابل اكل
 اولان بر شيدن اكل ايلمى تكليف ايلديكندن
 خداملردن برى اغزى بوزلماش و وزيرك مهريله
 تمهور برقانونوز رچىل كتوردى . وزير دنى
 اشتهاى بوقدر ديه رك اكلدن اجتناب ايتدى
 ايسده ملك ييديد يكل حالده قتل ايدرم ديوتهديد
 ايدنجه وزيرولى فصل اولسه اولومدن قورتولوش
 اولديغنى لايقيه جزم ايدوب رچلدن برمقدار
 اكل ايلدى . و اول آنده بالمله حضار
 حضورنده دوشوب اولدى . بو صورتله وجود
 فساد الودى اردوگاه عالمدن قالد يغندن بونك

اوزرینه شهرستان ملکه خطا باطن ایدر مکد و زیریکز
ولینک اها تئنده ارتق شبهه کز قالمدی . و پرلرک
سبب سز برشی یا پمدقلرینی اکلا دیکن دیدی . رضوان
شاه دخی و اقعا حق کز و اردر عهد مده وفا ایتمیو بده
بنم سزک ایشیکزه مداخله ایتمککم صحیحاً خطا ایمش
فقط اردو مزده شمیدی زاد و ذ خیره نک قالماسی
بوده بر نوع اردوی اچاقدن تسمیم اینک کیدر .
طوغریسی بونک ایچون اضطر ابده یم دیواشتهکا
ایدنجه . بو کیجه دشمنلریکز اوزرینه هجوم ایدرز .
انشاه آنلری دوچار پنجه انهمزام و پریشان
ایده رک ذخایر و مهماتلرینی یغما و غارات ایله شان
مظفریتی سز قزانوب پای تختکزه غالباً و مظفراً
عودت بیورر سکر دیدیکنده . او کیجه ملک چین
عسکرینی هجومه ترتیب ایده رک و شهرستان دخی
بونلرک اوکندن کیدوب مغوللرک اردو سینه
مهاجه شیدیه ایله هجوم ایتدیلر طرفیندن اولقدر
مقاتله و مقابله اولندیکه مغوللرک پادشاهلریله
بقیه السیوف اولنلری دخی نهزم و پریشان اوله رق
فرار شتاب ایتدیلر . و صباحین بافدیلر که صحرانک

(یوزی)

یوزی انسان اولوسیله مستور اولمشدر . مغوللرک
ذخایر و مهماتی ضبط ایله اردو جه مال غنایه نائل
اولدیلر . شهرستان ملکه دیدیکه ایشته افندم
دشمنکز مقهور و عسکر یکن اغتنام ایله مسرور
اولدیلر . شمیدی آسوده حال و استراحت بال ایله
ممکنه کزه کیدوب استراحت بیوریکز . بندکز ایسه
سز ی اصلاً کور مامک اوزره ترک ایده جکم .
وبوندن صکره ارتق بر بریمزله ملاقات اینک ممکن
دکدر . بونک سببی دخی سزک عهد کزده ثبات
ایده مامکدر . دینجه ملک طوتمش اولدیغی
حرکتدن زیاده سیه نادم اوله رق و پک چوق
محزون و درونی پر خون اولوب ملکه یی
بو افکاردن کچورمک اوزره برخیلی نیاز ایله بردها
هیچ بر شئه مداخله ایتمه چکنه قسم ایتدی ایسه ده
مومی الیه سزک بو نیازیکز و یمینلریکز بهوده در
بزم مساک و قانونمز بوندن بویه سز دن مفارقتی بکا
اجبار ایدر . و پرلرک تأسیس اولمش اولان
مساک و قانونلری بوزلق ممکن دکدر . و سزی
عفو اینک بنم المده اولسه ایدی بن بو قدر امرار

(یوزی)

ایمز ایدم . دیوب اغلیه رق اظهار حزن و ملال
ایده رک پادشاهم سبز چو جقلمریکزی وانلرک
والده سنی ارتق غائب ایده یورسکنز . و بردها انلری
کورمکی بیهوده آر زورسکنز . سزی الله امارلدم
دیمسیله کندوسی و چو جقلمری اول آنده رضوان
شاهک کوزندن نهان اولدیله . دایه کوردیکه اقسام
اولمش سگوت ایلدی

✽ او توزنجی کون ✽

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرک رضوان شاه برطرفدن
شهرستانه اولان عشق و محبتی سمیه آنی غائب
ایلدیکه و دیگر طرفدن دخی آهومثال و امثالده
نظیری کور و ملک محال جکر پاره سی اولادلرندن
دور اولدیغنه می یانسون بیچاره بو احوالی بویله
کورنجه محاربه ده نائل اولدیغی لذت مظفریت
کندوسنه شمدی کانه زهر هلا هله مبدل اولمش
کبی کلدی . بو کامی یانسون اکر دشمنلرینک الینه
اسیردوشمش اولسه ایدی بو قدر المانک اولمز ایدی .
حاصلی مشار الیه قهرندن صاج و صقالی یولوب
یوزنجی برله اوروب بر درجه اظهار حزن و ماتم
(ایتدیکه)

ایتدیکه حالنی کورنلر مجنون ظن ایدرلر ایدی .
بویله مغموم الحال و مضطرب البال اردوبی
قالدیروب مقر حکومتی اولان مملکتده عودت
وسراینه مواصلت ایلدی بو حال کدورت مال
کندوسنه زیاده تأثیر ایلدیکندن مشغله حکومتدن
فراغت و گوشه نشین اثر وای عزالت اوله رق
اوراده درد دلنه تسلیت ایتمکی افکار ایلدیکندن
وزیری محسنی حضورینه جلب ایدوب کیفیت
حالنی بیان ایدرک بوندنبویله امور دولتک تسویه
و تمشیتی بتون بتون مومی الیه محسنه احواله و تفویض
ایله خصوصیات عبادی کما هو حقها ایفا ایتمسی
ویانه محسندن بشقه برکیمسه نک کلامسنی و محسن دخی
کلدیکی وقت خصوصیات دولت و مملکتده دائر اغزینه
کلام المیوب یالکنز تسلیت بخش اوله جق سوزلر
و حوادت لرسو یلمسنی امر و تنبیه ایتدی

مشار الیه شاه رضوان بو حال پر ملال ایله سراینده
برداثره یه قیاقوب هیچ کیمسه ایله اختلاط ایتمیوب یالکنز
وزیری محسن اقسام صباح یانه کیروب چیقاردی
و هر کتدیکه بر طاقم تسلیت بخش اوله جق سوزلر ایله

اگله دیرر و آتش الم واضطرابی دفع و تسکین
 ایده جک صورتده دلائل اتیان و حکمت آمیز
 حکایات ایرادیه اوغرا شورایدی . حالبو که
 بونلرک برندن ذرجه تأثیرات کوریه میوب دردی
 کون بکون تراید و ترقی ایدرک عادتاجنت کتورمش
 کج بین الحیات و الملمات تعریفی ناقابل بر حال پریشانی به
 دوچار اولدیکه یمکدن و ایچمه کدن قالدی انجامکار
 اسیر فراش و بو مرضی وزیر محسنه دخی بادی تلاش
 اولدی . بویه برخسته که حکیمی اولمز . بر درد که
 دواسی بولمز . بر حال که اضماری باعث اشتداد
 مرض اولور . اظهاری ایسه ایشدنلره موجب
 خیر بخش اولور . نه درد که گرفتار اولمیانلر بیلز
 . نه بلاد که اندفاعی غیر قابلدر . تمام اون سنه
 بواسلوب اوزره بولنه رق نهایت الامر ارتق حیاتندن
 یأس کلی طاری اولوب قطع امید اولندیغی جهته
 مبتلا اولدیغی مرض عشق و محبت بوکارخانه
 عالمدن سبب رحلت اوله جغی وقتکه حالت
 نزع کلمش ایدی . بو آنده زوجه پاکیزه و محبوبه
 دلسوخته سی اولان شهرستان بغته یاندیغی

(اوطه)

اوطه دن ایچرویه کیروب افندم سزی مصاب
 اولدیغکنز علت عشق و مرض محبتدن ادویه
 دیدارمله دو اساز ایدرک استیلاص ایتک و نا امید
 بولندیغکنز حیاتکزی تازه لیمک ایچون کلدیم . سزک
 عهد یکنزده طور ما مکنزرم قانونمز اقتضا سی
 بنم سزدن اون سنه مفارقت ایتکدکم لازم کلوب
 و بوسنه لر طرفنده بن سزه نامحرم کبی ایدم . حین
 افتراقزده ایسه الی الملمات بردها کوروشه میه
 جکنز کبی ایرلدیغمدن حالبو که بویه دکل ایدی .
 طوغریسی ابنای بشرده بورتبه محبتده ثبات اولدیغی
 بیلز ایدم . و سزک شو حالکیز بنی ذاهب اولدیغ
 افکاردن کچوردی . ایشته شاه هم بن کلدیم
 و اولاد لریکزی دخی کتوردیم دیسه یله مخدومی
 شهرستان و کریمه سی بلقیس حضورینه کیردیلم .
 رضوان شاه بونلری کورنجه حقیقتاً کندوسنه
 تازه حیات کلوب کانه یکیدن دنیایه کلمش کبی .
 اولدی فقط بیچاره نک شدت المدن دوچار
 اولدیغی ضعیفیتدناشی بی مجال اولدیغندن بردنبره
 طورانه میوب بر طرفنده حصوله کلان سرور

و چون در دن بر عجایب حاله کیره رک بویه زوجه
 حبیبه سیله کوزینک بیک اولا دلرینه بردن بره ملاقات
 ایتیمنه صد هزار تشکر ایتدی . مشار الیه بر قاج
 کون ظرفنده کسب صحت ایده رک ارتق بوندن صکره
 کمال ذوق و صفا و آسایش مالایحضرا ایله برحق
 سینه لریشایوب عمر سوردیلر . و شهرستان ایله
 شاه رضوانک عمر لر ی ختام بواه رق ترا تحت سلطنت
 ذنا و عازم کلشنسرای جنت مأوا اولد قدن
 صکره چین حکومتنه مخدومی شهرستان وارث
 ایلد یغندن مومی ایله اورانک سریر حکومتنه
 و همشیره سی بلقیس دخی سلیمانیه نکاح اولنجیه قدر
 شهرستان آله سی حکومتنه یکجه رک ایشلریله
 مشغول اولدیلر دیوب دایه حکایه بی تکمیل ایتدی

بونک اوزرینه فرحنا زک یاننده بولنوبده استماع
 حکایه ده همرفیقه اولان سائر قادینلرک بعضیلری
 بو حکایه بی و رضوان شاهک صدق و ثباتی
 و بعضیلری دخی ابو القاسمک حکایه سیله ابو القاسمک
 وفاسنی استمسان ایتدیلر ایتسه ده فرحنا زینه بونلرک

(بریسنی)

بریسنی تصدیق ایتیبوب چین پادشاهی شاه
 رضوانک عهد و میثاقی اوزره طور مدیغندن
 قدح و ذم ایده رک ایتسه ار ککلرک عهدنده
 وفاسی اولمادیغی بوندن دخی اسکلا شیلور
 دیه رک جمله سنک کلامنی رد و جرح ایتدی .
 دایه فرحنا زدن بویه معامله ر دیه بی کورنجیه
 افندم نیچون بویه صورت جرحده بولنور سکر
 طائفه ذ کوردن بونده آدم لر وار کهرشی اوزرینه
 قلف ازله جعفر لرینی بیلدکلری حالده یسه عهد و
 وعدلرندن حلف ایتزلر . و بونی مصدق اوله رق
 امریکز اولور ایتسه افندم قلوب ایله دلار انک
 حکایه سنی نقل ایده یعه معلوم کز اولسونکجه
 دهانصل آدم لر وار ایش دیدکده . فرحنا ز
 یانغزده بولنان ذاتلر حکایه دکلر مکی پک آرزو
 ایده بولر بیسورون سویلیکنزده دکلرلم دیدی

✽ قلوب ایله دلار انک حکایه سی ✽

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه شام شریفده
 عبدا ه نامیله مسن و اختیار و صاحب ثرو
 برنجار اولوب تجار مر قوم عصرنده اورا دم

بولان سائر تاجر لك چله سندن زنكین و مالدار
و هر جهته اهل اقتدار ایدی . هر قوم ایسه
نائل اولدیغی ثروتی اویله اوتوردیغی برده اله
پجور میوب پك چوق مملکتلری طولاشوب
و مخن و مشقت سفریه چکمه رك فاكك **ك**رم
و سردینی کوره رك نائل اولمش ایسه ده میوه
جان و جهنم اولان اولاد لستندن شیرین کام
اولقدن محروم اولدیغندن سنی دخی کاله ایردیکی
جهته مدت عمرنده تدارکات ارزاق مقدره
بولنده چالشوب چبالدیغنی هباعد ایدوب
دائما متأسف اولوردی . و بلکه شو آخر عمرده
بر اولاده نائل اولورم امیدیه خانه سنی کلن کچن
فقرايه و غربايه اچه رق انلری اطعام و اکرام
ایله مشغول اولوب انلرک دعاسیه جناب حقندن
استمداد ایدوب و مجدداً غرباخسته خانلری و جوامع
و مدارس و تکایای زوایا انشا ایتدردی ایسه ده
ینه بر فائده کوره مدیکندن آرتق بوسبتون امیدینی
قطع ایتشیدی

تاجر هر قوم کونلرده بر کون هند حکمای مشاهیرندن

(بردائی)

بر ذاتی خانه سینه جلب ایله تناول طعام و لوازم
اخترام ایفا اولندقدن صکره حکیمه خطایا
کندوسنک عمری اخراوله رق هنوز خیر الخلف
اوله جق بر اولاده نائل اوله مدیغنی و بویولده پك
چوق خیرات و حسنات یا په رق لازم کلان اسبابه
تثبت ایلدیکنی و بونلردن بر ثمره کوریه مدیکنی
بیان ایده رك مومی الیهدن بر چاره اره دی . حکیم
دخی صاحب احسان و عطایا جناب حقدر .
شو قدر که بزم ایچونده اسباب ظاهره یه تثبت
اقتضا ایدر . بونک چاره سی ایسه اولاغایت
حسنا و متناسب الاعضا شیرین سوزلی و کولر
یوزلی ابررأس جاریه اشترایدوب و بونده طرفینک
بربرندن خوشنودلغی دخی لازمدر . ایسته افتدم
جاریه مزبوره بی تمام قرق کون استقر اش ایتیه رك
حالیه ترك ایدوب مدت هر قومه ظرفنده سزدخی
ذهنکیزی هیچ برشی ایله اشغال ایتیه رك امور
و خصوصکیزی ترك ایله استراحت ایده رك یا لکزاو
اتی یمکه دوام ایدوب قرق کون ختامنده جاریه بی
استقر اش ایدر ایسه کن بر اولادیکزا و لسی ما مولدر

ذیدی . دایه حکایه دن بورایه کلد کده اقشام
اولدیغدن سکوت ایتدی

✽ او توز برنجی کون ✽

دایه کلامه شروع ایدوب دیرکه تا جر عبداه طبق
حکیمک تعریفی اوزره غایت حسنا وجیهه اللقا
برجاریه اشترا وراى و تدبیری اوزره حرکت واجرا
ایدوب فی الحقیقه برارکک اولادی اولوب اسمنی دخی
قلوف تسمیه ایلدی . مومی الیه عبداه بویله اخر
عمرنده بر اولاده مالک اولدیغدن جناب حقه تشکر
و تحمد ایدوب و فقیر و فقرايه پک چوق صدقه و احسانلر
ویره رک و کافه احبا و اصداقاسنه جسیم ضیافت کشیده
سیله اظهار مسرت ایتدی . هر قوم قلوف بیو مکده
وسنی ایسه تمام تربیه و تحصیل مرتبه سنه کلکده
اولدیغدن متعدد خواهجه لر تعیین اولنه رق تربیه سیله
مشغول اولندیغی حالده هر قوم غایت فظین و ذکی
اولدیغدن اولاعربی بی تحصیل ایله عقاید و فقه و تفسیر
شریف و احادیث شریف علوم منده کسب کمال ایتدکن
صکره علوم ادبیه و ریاضیه و حکمت و طبه و فلکیاته
دائر اولان فنونی و هند و ایرانی و عثمانی و لاتین لسانلری

(او قویوب)

او قویوب یازمسی تحصیل ایده رک تواریخ ام و اقوام
سالفه بی دخی بیلدیکدن حاصل هر قوم فنون شتاده
ماهر و منلی نادر اولدی سنی اون سکزه رسیده
اونجه قدر علوم و فنون شتایی و صنایع و معارفی
تحصیل ایتدکن صکره اوق آتمق و قیلج اوردنق
و حربیه آتمق کبی اسلحه یه متعلق شیلرک تعلیمیه
او غراشوب بونلرده دخی بلا نقصان اکتساب بهره
ایده رک عصرنده بولنان علما و حکمای و سلحشورلری
قات اندرقات مسابقت ایتدی پدری ایسه او غلنک
بو حایه افتخار ایده رک وزیرا ده محبتی اولدیغندن
برساعت آنسزاوله مزایدی ایسه ده ارتق عمری ختام
بولدیغنی اکلا یوب او غلنی یثا غنک نزدینه جلب ایله
نصیحت ایده رک و وصیت لازمه بی دخی ایضا
ایتدکن صکره مرغ روحی قفس تندن طیران
ایتدی . و قلوف پدرینک وفاتیه متأثر اولوب برخیلی
حزن و ماتم ایده رک فقط بر طرف دنده انتقال
ایدن بونجه ما ملک موجب سروری اولدیغندن حتی
پدرینک حین وفاتنده ویرمش اولدیغنی نصایحی
دخی خاطرندن چیقارده رق کندویه مخصوص بر قصر

اسب و متعدد جوارى اشترا و اقتضا ایدن
 دالقاو قلى پيدا ايدى رك همان راه سفاخته سلوك
 ايله كچه و كوند زعبش و عشرت و ذوق و صحبت
 ايدوب اوقات و ساعاتى بو منوال اوزره كچوردى .
 معلومدر كه حاضر مال چابق تو كور و بويول چيقار
 بريول اوليوب هر حالده نهايته ندامت ايراث ايدر
 امانه فائده كه بو قدر املاك و اشيا الدن چيقوب
 و كنديسى انظار عالمده قدر و حيثيت دن دوشدى
 و مرقوم تو كنيه جك ظن ايلديكى كافه نقود
 و اشياى بوحال ايله چور و تدكك دن صكره
 اول قصرى و جاريه لك جله سنى صاتوب انلرى دخی
 اتلاف و اسراف ايدى رك برايقه يه محتاج اولوب
 جله عالم عننده رذيل و بدنام اولدى

مرقوم بويله تهى دست و تهى جيب ايكى الى بو كرنده
 قاله رق اويله ندامت چكه رك كند و سنك اولكى
 وقتند ذوق و صفاده رفيقى و سفاخته دليل
 و مشوقى بولنان دوستلرينك هر بررلى بونك
 سايه سنده برچوق ايقه يه بو غچه يه نائل اولد قلى
 حالده جله سى چككديلر بارى بونلردن كيدوب

(استمداد)

استمداد ايتكى قورديغندن يانلرينه كسيده رك .
 اى بنم دوستم و محبم ذاتلرايشته بنده مال فراوان
 و ثروت و سامان وار ايكى شمدى فقر و فاقه
 دوچار اولدم سرك اسكى حالمى بيلد يك كز و بندن
 بو قدر ايوالك كورمش اولديغكز جهته شمدى بنم
 بو حالمه انصاف و مرحمت ايدوب شوكر قنار اولديغم
 اضطراب و فقر و احتياج دن بى قور تا ريكن و ظن
 ايدى كه شو حالم سرك شفقت و مرحمت و انسانيت كزى
 تحريك ايدى و سرك دوستليغكز انجق بويله بركون
 ايجو ندر ديه رك بر طاقم رقت انكيز سوزلر سويالدى
 ايسه ده بونلردن بعضيلرى كلانه صاغر كى
 بو كلامه اصلا احاله سمع اعتبار ايتامك يولنده
 و بعضيلرى دخی اظهار زوى نأسف ايدى رك واه
 واه ديو ب همان جناب حق معين كز اولسون ديو
 تسلى يولنده بولنه رق جله سندن جواب يأس الدى
 بونك اوزرينه بواحباب و اصدقالرينك دوستلغى
 محض ايوكون ايچون و الفت كاذبه دن اولديغى
 اكلا ديغندن تلف ايلديكى مالك آجيس سندن زياده
 شود دوستلردن كوردىكى معامله بازده نك اسنى

جگر نه تاثير ايد زك بكا مستحق در ديوب بشقه
بر چاره دوشونكه باشدى

مرقوم بو حال ايله دوشونه زك ترك ديار و غربى
اختيار ايتكدن بشقه بر چاره بوله ميوب بريد الشاه دن
تر كستان جايته كتمكى تميم ايد زك اولو جهله ملكنى
توك ايدوب يوله دوشيدى . مشاق و متاع
چكه زك ديار ديار كزه زك نهايت قره قوروم
دينلان ولايته كلد يكه اولوقت اورانك حكمدارى
قبول خان ايدى . قلوب بورايه موصلتنده بران
هدت اقامت و استراحت ايتك قصد يله خانلر ك برندن
براو طه استكرا واوز رنده بولنان افقه سيله اوستنه
باشينده لبسه اشتر ا ايد زك هر كون اقشامه قدر
السوالق و بازارى و بوستان و كلستانى كشت
و كزار و شايان سبر و تماشا اولان محالره باقوب اقسام
تقرب ايلديكى كى او طه سنه عودت ايدرايدى
كونلردن بر كون ولايت مذ كوره يه همجو اربولنوبده
قبول خانك تحت حايه سنده بولنان ايكي حكومت
عصيان ايد زك خان مومى اليه ك عايم نه قيام
ايلد كلرى جهله خانك دخی بولنر اوزرينه اعلان

(حرب)

حرب ايد زك حوادثى قلوبك واصل سمى
اولديغندن كندوسنك لمحشور لقدم اولان مهارتى
جهتيله بو حوادثى تمام كند و سنه فرست عدايدوب
شووسيله ايله خانك خدمته كيرمكى افكار ايد زك
برعر ضحال تنظيم ايله اردود استخدا م اولمىسى
استرحام ايتدى . طبق امل و آرزوسى اوزره
استرحامنه مساعده اولنديغندن سوق اولنان اردو
ايله مرقوم دخی كوتور لديكندن طرفيندن محارب يه
طوتو شيلوب قلوب متصف ايلديغى بسالت و شجاعتى
ابر از ايلديكندن امر ارضا بطن و افراد عسكريه نك
جهله سنك محبتنى جلب ايلديكى كى خان مشار اليه ك
مخدومى اولوب اردود سردار بولنان مرزا نادر ك
دخی حسن و نظيرنى قزاندى . بو صورتله دشمنه
غلبه اولنه رق داخل دائره اطاعته قونيلد قد نصكره
دها سائر اطاعتدن عدول ايتيش اولان بر طاق قبائل
و عشائر اوزرينه دخی قيام اولنه رق جهله سى تحت
اطاعته انوب خان مومى اليه ك قلمر و حكومتى
وسخ شورش و اختلالدن بتون بتون تطهير اولندى
و بو محاربته دخی قلوبك ميدان كارزار دم

اظهار ایلدیکی حرکت مردانکی عمومک نظرند
تحسین اولوب ارتق نام و شهرتی عیوقه چیقدیغندن
مرزانا در قلوبی کند و خدمتده استخدام ایتک اوزره
بتون بتون یانه ایدی

حالبوکه مر قوم قلوبک سلحشور لقه اولان مهارتی
کبی فنون شتاده اولان معلوماتی کیمسه نک معلومی
اولدیغندن استخدام اولند قجه کندوسی حقیقتنا
اصحاب معلوماتدن اولدیغی و درجه اهلیت و قابلیت
نمایان اولدیغندن مرزانا در مر قومدن زیاده خشنود
و محظوظ اولوب اولکندن ده از زیاده سورایدی بو حال
اوزره ایکن قبول خاتک و عده سی تکمیل اولدیغندن
برکون ارتحال دار بقایدوب سریر حکومت مرزا
نادره انتقال ایلدیکندن قواو فی کند و سنه سرقرنا
نصب ایتدی . قلوب بونک اوزرینه بدایت حالی
و او غمرا دیغی و رطبات و سفاهت و سفالتی و شمیدیکی
اقبال دوشنوب ینه طالعنک یا و اولسنه عز و ایل
نه اولدم و نه اوله جغم دیود و شمیمه رک قدره استناد
بر تق ذوق و صفامه باقیم دیوب او تور دی مر قوم
افکاری نه اولق احتمالی وارد بر مدت دهاسفاهته

وقت کچوره یم یولنه حصر ایتدی . برکون
نادر خانک سر ایندن کز مک اوزره چیقوب کیدر
ایکن اثنای راهده انده عصا اختیاره برخاتون
وارقه سنده بش راس بر بردن اعلا و کوزل لکده
یکتا جاریه لر تعقیب ایده رک کتدی بکلمینی
کور دیکی کبی اختیاره مز بوره نک یانه صوقیلوب
افندم بو جاریه لر صاتیلقمیدر . اگر صاتیلق
ایسه بنده بر جاریه المی امانده یم دیدی . اختیاره
اوت افندم صاتیلقدر . دیمسی اوزرینه یاشمقلرینی
صبرده رق باقوب ایچارندن بر یسنک جمله سندن بالا
اولدیغنی کوره رک ایشته شو جاریه بی بکندم بونی
بکا صاتیکنز دیدی . اختیاره سر غایت ظریف
برزاته بکنزه یورسکنز بند کز بو جاریه بی سزه لایق
کوره مم شو قدر که بزم خانه بی تشریف بیورر ایسه کز
امثالی کور و لما مش صورتده حسنا جاریه لر وار
انلردن برینی بکنوب الیکر دیمسیله قلوب واقعا مناسب
اولور بیورن کیده لم دیوب اختیاره نک ارقه سنه
دوشه رک برابر کتدی لر
بونلر برجام مک اوکنه کلد یلر اوده اختیاره مز بوره

قلوفه از غلم پراز بی پوراده بکله بن شمدی کلورم
 دیوب کندی . قلوف مز پوره بی بکادی اما اول
 مدت برسنه کله رک کیده جکی یری تخیل اتید بکجه
 عقلی باشندن کیدوب کوزلری مز پوره نک یولنده
 ایدی . بویله اوزونتی حال ایله بکلر ایکن اختیاره
 ارقه سنده برقییر النده بر بوغجه ایله کلدی . بوغجه نک
 دروننده ایسه بریشماق و پرفراجه اولوب او غلم بز
 ناموسلی و معتبر پرفاملیا یز بزم خانه مزه اجنبی کمره مز
 بونک ایچون سزی قادی هیئتنه قویوب کو توره حکم
 راضی اولور میسکزدید کده قلوف اخندم والده
 بورالری بنده کیزه سویلمکه حاجت مس ایتمز همان
 امریکز و ارایسه بیوریکز دیدی . بویله جه
 جامع مد کورک حولیسنگ برکوشه سنه کید یلوب
 مز پوره قلوفی قادی هیئتنه قویه رق ارقه سنه
 طاقوب محله نک بریسنده جسم بر قوناقدن ایچرویه
 صوقدی . قوناغک حولیسی غایت واسع و صماکی
 مر مردن ستونلر و کونا کونا بلغامی طاشلر و مر مر
 ایله دوشه لی اولوب بورایی کچد کدن صکره
 پردیو انخانه یه کیردیلر که پوراده دخی صوماکی

(مر)

مر مردن مصنوع جسم بر حوض اولوب دروننده
 انواع صوقوشلری و اطرافنده الون تلدن اورولش
 قفسلر و دروننده مختلف جنسلر ده برچوق قوشلر
 ازله رق انسانه حیرت ویرر کوزل و نفیس
 پردیو انخانه ایدی . دایه حکایه دن بورایه
 کلد کده اقشام اولدیغنی کور مسیله سکوت
 ایتدی

(اوتوز ایکنجی کون)

دایه کلامه مباشرت ایدوب دیرکه قلوف بودیو انخانه
 نک زینتی کور نجسه حیرته قالوب زیاده سیله
 تماشا یه شایان بر محل اولدیغندن درت اطرافنه
 کمال ذوق ایله بقارایکن دیو انخانه دن ایچرویه
 آفت مثال غایت کوزل برکنج قیر کیره رک قلوفه
 طوعزی یا قلا شوب یرایله برابر برتما ایدوب الندن
 طوته رق زیاده آغر و نفیس ارکان شلته سی
 کوسره رک اوزرینه اوتور مسنی قلوفه نیاز ایلدی
 . مر قوم قلوف شلته نک اوزرینه اوتوردیغنی
 کبی مز پوره بر اینجه مبدیل ایله قلوف نک یوزنی
 و کوزلرینی سیلیدی و تبسم اید رک نگاه لطفیله التفات

و چشم آهوسنی سوزه رك زجه مژگانيله جكريني
پراضطراب ايتدی

قلوف بو قیزی تماميله طبعنه موافق کوروب درون
دلیدن اوريله رق صا تون آلمغی ذهنبده ابو جده
قرارلشدر مقده ایکن دیوانخانه دن ایچرو بر قیز
دها کیردیکه شیوه و رفتاری و حسن جهانی
اولکی کوردیکی قیزکی بیک کوزل دکر اويله کمال
شیوه وادای و سروی مثال صالینه رق عرض
لقا ایله بودخی قلوفک یاننه کله رك الی بوس
وایا قلینی طوتوب التون لکن دروننده ییقامق
ایستدی ایسه ده قلوف بو کارضا کوسترمیه رك
مالکه اولدیغی جهانی یقیندن دخی کوردیکندن
بتون بتون مفتون ازله رق دیکرندن وازیکوب
بود فعه بونی آلمغی انصیم ایده رك ولاجل الاحترام
مزبوره نك ایا قلینه قیامق اوزره برندن ایاغده
قالقدی . برده اول ازله لق دیوانخانه دن ایچرویه
بو کوردیکی قیزدن دها حسنا و بربرندن بی همتا
یکرمی عدد قیزد خول و بونلرک ازه سیده آفت
دوران و محبوبه جهان بردخیز با کیزه اختر
(وار)

وارایدیکه . برج حسندن مثال قرعر ض دیدار
و دیکر قیزلردخی اطرافنده کواکب ثابته و سیار آسا
ضیادار اولدیغنی کورمسيله ارتق حرکتیه محالی
قالیبوب اراده الدن کیده رك کندندن کچوب اول
آند، یزه دوشوب باییلدی
جاریه لر قالوفک بو حالنی کورمسيله ججه سی بردن
قوشوب کیمبسی اللرینی او غوب و کیمبسی ایمون
قو قلا دوب و کیمبسی یوزینه صوسر به رك آیلندیلر
کندوسته کلد کده ضربات عشقیله حال سراسمه یه
کرفتار اولدیغی محبوبه جهان صفا کلد یکز واه واه
بیچاره اويله حاليله فضای امانده طیران ایدوب
طور درایکن کند و ایاغیه دوزاغه طوبیلدی دیدی .
قلوف همان یری اوپوب برآه ایتدی . بونی بر نفیس
کرسی اوزرینه او تورندیلوالتوندن معمول و مرصع
برکاسه دروننده شربت کتوردیلر . ابتدا
برازینی مومی الیها ایچوب باقی قلانی دخی الیه قلوفده
تقدیم ایده رك بعده یاننه او توردی ایسه ده قلوف
شاشیروب برکلام سوبلیمکه مقتدر ازله مدی .
مومی الیها افندم سزک پریشانلغکزه سبب ندر

و چهره کزی غایت مکدر کور یورم ظننه کوره
 بزدن حظ ایندیکنز ده جا نکز صقیلیور دید کده
 قلوب دخی امان افندم سزک جهال کنز بی مدهوش
 وشعور می اله رقی بیسروش ایتدی ذاتکنز کی
 بر پری پیکر ونجاست کسرتک ملاقاتی شرفنه
 نائل اولد یغمه صدهزار تشکر ایتکدن بشقه بر چاره
 و امیدر . دیمسیله مومی الیها افندم سز بورایه
 جاریه المی ایچون کلدیکز بیورون سفره یه او توره لم
 مأمول ایدرم سز ی پک کوزل اکلندیره بیلور زدییه رک
 قلوبی الوب بر دیوانخانه یه کو توره رک غایت مزین
 نفیس بر سفره یه او تور دیلر . بعد التناول طعام
 وبرطام تکلفات تام ایله اول محلدن قالقیله رقی
 عشرته مخصوص اولمق اوزره اعلا ونفیس
 براوطه یه کیریلوب بو او طه دخی کونا کونا مزینات
 ایله ترین اولمیش وعشرت صغوتیق ایچون
 بر حوض اولوب بونک اطرافنه نفقوری منقش
 صاقیلر ایله ازهار لطیفه وشکوفه نفیسه قونولمیش
 اولد یغندن بوداره ده قورولمیش اولان بزم عشرته
 او تور دیلوب تداول اقتداح وباب محبتی افتتاح

(ایدره رک)

ایدره رک خیلی جنبش لر ایدلد کدن صکره ینه مد کور
 دیوانخانه یه عودت اولنهرقی اوراده خواننده
 وسازنده قیرلردن عبارت یکیدن بر مجلس تشکیل
 اولوب ترنات وتغنیاته بدایله رقاصه اولان قیرلر
 دخی رقص ایتکده باشلیدیخی کی قلوب عمری ایچنده
 بویله بر مجلس انیس صفحا جلیس کور مامش
 اولد یغند او یله خیرته طور دایکن محبوبه مومی
 الیها مجرد موسیقیده اولان معلومات ومهارتی
 قلوبه کوسترمک قصد یله بر لاوطه وبرکان وبرطنبور
 وبرقانون کتور دوب بونلرک جله سنی بشقه بشقه
 چاله رقی مقاماتده اولان مهارتی اظهار وصداسی
 ایسه غایت کوزل اولد یغندن قلوبک عقل وهوشی
 تارمار ایتدی ایچاره قلوب محبوبه مومی الیهای
 بویله کورنجه بتون بتون مفتونی اولوب مقامات
 عشقنده نعره آهنگی اوره رقی زلف وسیاهی
 تلرنده طولاشوب کردانیه پوسه لکنی پیش نظریته
 الوب شیوه آشوبی دائره سنده رقصکنان اولدی
 نهایت عنان صبر وقراری التندن چیقوب برآه
 چکرک محبوبه مومی الیهای ای بنم ولی نعمتم آرد

بیم عظم باشمندن کندی و سزک عشق و محبت کنز
 جانم کارایتدی دیوب یوزینی یرله سورده رک
 کمال تو اضع ایله مومی الیهانک الی اوپدی قلوبک
 شو صورتله وقوعه کتوردیکی حرکات تجاویزه دن
 محبوبه مومی الیهایه غضب و حدت الویردیکندن
 قلوبی کیرویه قاقوب سزهر کیم اولور ایسه کنز
 اولو کنز . فقط عار و ادبی اونو توب حد کزی
 یکدی کنز . بنده کز ایسه شان و شرف صاحبی
 بر فاملیان بولندیغم حالده اهل عفتدن بر کیمسه یم
 اگر افکار یکنزد، بکا مالک و واصل اولمق
 آرزوسی و ارایسه بیهود، در . چونکه بکا
 متصرف اولمق امر محالدر . ارتق بوند نبویله
 بردهانی کوره میه جکسک دیه رک اورادن قاقوب
 مثال قامت عرعری ایکی طرفه رفتار ایله کندی
 و سائر قیرلر دخی ارقه سی صره کیدوب نابیده
 اولدیلر . دایه بورایه کلدکده اقشام اولدیغندن
 سکوت ایلدی

✽ انوز او چنجی کون ✽

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه قلوب دیوانخانه ده
 (یالکنز)

یالکنز قاله رق متجاسر اولدیغی حال و حرکتدن
 زیاده سیله نادم و پشیمان اولوب او یله کاتب
 و محزون دوشینور ایکن کندوبی اورایه کتورن
 اختیاره خاتون کلوب افندم بن سزی جاریه صاتمق
 ایچون قاندره رق بورایه الوب کتوردم ایسه ده
 سز بوداثره نک دبدبه و احتشامندن اکلاد یکزمیکه
 بوراسی اسیرجی اوی دکلدرو بویله بر افکار عا طله
 و هوای هوسه قاپیلوبده اول نازنینه بو مقوله
 معامله غیر لایقه اولور می مومی الیهاییوک
 پرذاتک کریمه سیدر . انکچون حقنده زیاده
 توفیر و تعظیم اینک کن لازم ایدی دیدی
 مزبور نک بو کلامی دخی قلوبه بشقه جه تأثیر
 ایده رک متجاسر بولندیغی حالک و گرفتار اولدیغی
 سودانک آلام واکداری بر قاتدها تراید و ترق
 ایدوب محبوبه مومی الیهایی بردها کور مکده نا امید
 اولدیغندن درونی بر فئالق قاپلایوب آه و این
 ایده رک دو کونور ایکن محبوبه مومی الیها بشقه بر
 لباس ایله متلبسه اوله رق قلوبک کور مدیکی
 سائر قیرلر برابر نجه تکرار دیوانخانه دن ایچرویه

کیروب قلوبی اویله محزون کور مسیله تبسم ایده رک
ظن ایدر مکه طوتد یغکز قبا حندن نادم اولدیکز .
وینده کزده شوقبا حتکزی بوند نبویه اصوللی
اوتور مق و سزک کیم اولدیغکز ی بکا ییلدر مک
شرطلریله عفو ایدرم

قلوف ایسه بردها ملاقاتدن قطع امید ایتدیکی
محبوبه بی بو صورتله التفات ایده رک کلدیکنی
کور دیکی کبی اول حزن و المی همان کیده رک
یکی باشدن سوئج دریاسنه دوشوب افندم قولکز
خانک مصاحبی اولوب اسمم دخی قلو قدر دیمسی
اوزینه مومی الیها اوت بنده کز سزک حسن
صبتکزی ایشند یکمدن کور شمکی پک آرزو ایدر
ایدم بو کون شرف ملاقاتکزه تشرف ایتدیگیمه
اشوری درجه ده ممنون اولدم دیه رک باشنی قیرله
چو پروب چالین جنبشمز به قالم و مسافر می
اکلندر مکه سعی و خیرت ایده لم دیدی . بونلرده
منوال سابق اوزره ترنم و تغمه باشلیه رق شمس
غروب ایدنجیه قدر بو ترتیب اوزره اکلوب ارتق
اورتالوق قرار مغه باشلدیغی کبی موملر ایفاد
(اولوب)

اولوب برازدها وقت کچوریه رک اقشام طعامی
احضار اولنده رق عینی اولکی اوزره تناول طعام
اولندقدن صکره اثنای مصاحبتده مومی الیها
قلوفه خانک کوزل جاریه لری وار میدر دیو سوال
ایتدیگندن قلوب دخی اوت پک نادره و نادیده
کوزل جاریه لری وار ایسه ده بونلردن استقرار
ایتدیکی کل اندام نایسده اولان جاریه پک حسنا
اولدیغندن اکا زیاده سیله محبتی واردر . و بونک
کوزل لکده مثلی یو قدر . دیه بیلور ایسه مده فقط
انند می کورد کدن صکره ارتق اکا کوزلدر دیه مم .
انجق سزدن بشقه کوزل یو قدر دیه بیلور م
دیو جواب ویردیگندن یو جواب مومی الیها تک
اشوری درجه ده محظوظیتمی موجب اولدیغندن
کندوسنک کیم اولدیغنی بیان ایتدی . شویله که
بوقیرک اسمی دلارا اولوب بدری اورانک
خاندان وزا دکا نندن و اصحاب قدر و حیثیتدن
خانک دخی حسن نظرینی جلب ایتش بر ذات
اولدیغندن تاتار حکومتی کرسپسینه کچمش اولان
اوزبک خانه می اسم تبریکیدی ایفا ضمنده طرفندن

ما مورا کوندرمش اولسی جهتهله پدزینک
اولما مسندن ناشی بعض کنج و محاس آذاتلری
جاسب ایده رک اکلنکی اعتیاد ایتدیکندن شاید
بو کیمسه لردن ناموسه انتقال ایده جک و غفته
طوقینه جق برفنا حال ظاهر ایدر ایسه حقلرنده
معامله بارده اجرا اولنه رق قونا قدن چیقاریلور
ایدی

مومی الیها قلو فدن زیاده سیله خشنود اولدیغنی
قلوف درک ایتدیکی کبی اثنای مصاحبتده مناسبت
دوشد کجه کوزل و نادیده کلاملر صرف ایده رک
بتون بتون مومی الیهای لا ابالی بوله کتوروب
بوموال اوزره اول کجه محاسه ختام ویرلد کدن
صکره قلو فقا لقبوب مومی الیهانک ایاغنه قبانه رق
مدت عمری بویله شرف محالستی تشریفله کچمش
اولسه لذتیه قانع اولدق ممکن اوله میه جغنی
و موافق اراده لری اولور ایسه یارینه خاکپا بلرینه
یوز سوره جکنی بالیهان رخصت ایستدی
مومی الیهادخی ممنون اولوب روی مساعده
که رک و فردا سی کون اختیاره مزبوره
(بو)

بولوشد قلری محله بکلیه جکنی و مصنع و مزین غایت
اغیر قیمتده و دروننده قیمت تقدیری ناقابل بر عدد
جواهر اولدیغنی حالده هدیه تقدیم ایدوب شاید
قبولندن استنکاف ایدر ایسه بردها کوروشمیه جکنی
بیان ایده رک قلو ف رخصت و یروب قلو ف دخی
مع التشکر قبول ایله ودا علشوب دیوانخانه دن
طیشار و چیقجه اختیاره مزبوره بی کوزه رک
مزبوره نک دلا تیه زقاق قپوسندن چیقدی
مومی الیه خانک سراینه واصل اوله رق کدو
دائرة سنه چکیلوب یادی ایسه ده کوردیکی
حالات و سوردیکی ذوقیات کوزینک اوکندن
کتیه رک دلارانک حسن جالی ایسه بتون بتون
ملب خواب و راحت ایدوب ذرحه کوزینه اوینخو
کیرمدیکندن نمازوقتی طوغری خانک حضورینه
کیدوب خان ایسه مرقومک غیوبتی اثناده
دفعاتله اراندیغندن بولمادیغنی جهتهله نرده اولدیغنی
ونه ایش کوردیکی سؤال ایدیمچک افندم ولی
نعمتم اکر سز قولکیزک باشمیدن کچن ما جرایبی
پیلسه کز قولکیزک بو صورتله غیوبته تعجب ایتمز

سکزدیه رک باشینه کلان احوالی بربر حکایه ایدوب
 دلار آنک مالکله اولدیغنی حسن جمالنی و تراکت و نظافتده
 اولان کمالنی وصف ایده و آنک حقیقتاً امثالی اولدیغنی
 بیان ایتسیله خان بونک مبالغه دن کنایت اولدیغنه
 جل ایدوب مجرد کورمکی وینه مدعو بو نند یغندن
 کندوسی دخی برلکده کتورمسی قلوبه بیان ایتدی
 ایسه ده بواش خانک از دیار مر اقی مودی
 اولدیغندن وقت موعودک حلوانه قلوبدن
 زیاده جان ایدی . فقط تصور تله خانه یه کیرلک
 ممکن اوله یله جکی قلوب استیدان ایتدیکنندن
 کندوسی تبدیل جامه ایدم رک قلوبک کوله سی
 نامیله کیرم رک اوراده بر محله طور وب سیر و تماشا
 ایتسی مناسب کورمسیله قلوب ولی نعمتی بویله نام
 ایله معبته المغه جسارت ایده مد یکنندن بر جواب
 ویرمیه رک ایکبسی برلکده مذکور جامعک حولیسنه
 کتدیلمر . براز مدت اوراده انتظار دن صکره
 اختیاره مزبوره کلوب قلوبی کور دیکی کی
 کوله کزی برلکده کتورمیش سکزاما برابر
 کتورمسی اوپه مزبونی کیرویه کونده ربکزدیدی

(دایه)

دایه بورایه کلد کده افشام اولدیغنی کورمسیله
 سکوت ایلدی

✽ اوتوز دردنی کون ✽

دایه کلامه بدأ ایدوب دیر خر خان اختیاره نک
 بو کلامدن متأثر اوله رق چهره سنک لونی متغیر
 اولدیغنی قلوب حسن ایدوب اختیاره یه افندم
 والدهم بو کوله غایت عاقل و حسن صدایه مالک
 اولوب و طبیعت شعریه سی دخی کمالده اولدیغندن
 بالیداهه اشعار نطق ایدوب پک کوزل تغنی
 ایتدیکنندن افندیکنک منون اوله جغنی ییلدیکم جتهله
 خاصه السوب کتوردم دید کده اختیاره بونک
 اوزرینه شق شقه ایتوب یله قلوبی یا شفق و فراجه
 لیوب خان دخی کوله قیانتنده اوله رق اوچی
 برلکده قوناقدن ایچرویه کیروب مذکور
 دیوانخانه یه چیقدیلر دلارا خان کوره یکی کی
 قلوبه توجیه خطاب ایده رک بو کوله کزی نیچون
 کتور دیکنر دید کده افندم خاصه افندی اکلندر مک

ایچون کتورددم . چونکه بوکوله غایت تحف
ونطوق و موسیقی شناس و شاعر ماهر اولدیغندن ظن
ایدره که محظوظ اولورسکزیدی . دلار ادخی
اکز فی الحقیقه دیدیکزکی ایسه منون اولدم . صفا
کل دیلر دیرک خانه بزم مجلس مزده بولسان قیرزله
برکونا تعظیمسزک ایتیه سز صکره ازهر جهت نادم
و پشیمان اولورسکز دیدیکندن خان دخی بوکا امثال
ایده رک و قلوبی محجوب ایتمک ایچون هر حالده
تحفه دوکله که مجبور اولدیغندن او یله تحف تحف
و یردیک جوا بلر و لطیف سوز لر مومی الیهانک خوشونه
کیدوب قلوبه طوغریسی شوکوله غایت خفیف
الروح و لطیفه جی و عاقل برآده در . و او یله
کوریره که اطوارنده دخی اصل زاده لک وارد در .
بواقشام بزه ساقی لکی بوایتسون زیرا کند و سندن
یک حظ ایتدم دیدی . قلوب دخی افندم مادامکه
کوله م سبزک قبولکز شرفنه نائل اولدی .
ارتق قولکزک تملک و نصرفدن چیقوب افندمک
کوله سی اولدی . دیوب خانه بوندن صکره افندک
بوزات شریفه در . دبسی اوزرینه خان دخی

(دلارا)

دلار انک حضوری نه کیده رک کمال آداب الیه
مومی الیهانک الینی بوس ایدوب قولکز شمدن صکره
افندمک شرف عبودیتنه مظهر اوله رق ازاد
قبول ایتز کوله کزیم خدمت دولتکزده قائم
وامر یکزه اطاعتده دائم اولمغی آرزو ایدرم
دیدی

دلار ابوندن مسرور اولوب کوله بی مع الافتخار
قبول ایتدیکنی و شو قدر که کوله قلوبک اولدیغنی
هر کس یلدیکی جهتمله تزدنده توقیف ایتسه لسانه
کلینه جکنی و کندوسنک هر حالده احتیاط ایدوب
عالمک لساندن احتراز اوزره بولند یغنی و کوله انک
امانه ینه قلوبک یاننده بولنوب فقط هر کس دیکی
وقت برابر کتور مسنی افاده الیه برخیلی صحبت
ایتد کدن صکره طعامه او تور دیلر خان دخی بونلرک
قارشو سنده دیوان طور دی دلار ایسه خاندن
زیاده سیله محظوظ اولدیغندن سفره ده برلکده
او تور مسنی قلوبدن التماس ایدنجه قلوب مساعده
ایتمک ایستدی ایسه ده دلار ا بو قدر شدت
کوسترمسته راضی اولدیغندن مادامکه ولی نعمتک

مفرده ده او تور مسنی آرزو اید یور او زایه او تورون
 دیو کوله یه رخصت و یردی ایسه ده شو ساخته کوله
 بونک اوزرینه تأدب ایدوب او تور مد یغندن
 نهایت اوج دفعه تکلیف اولند قدن صکره
 الامر فوق الادب دیه رک کمال آداب ایله دلارا ایله
 قلوبک اراسته او توروب تناول طعامه مباشرت
 و شراب کتور یله رک دلارا قدحی اغزینه قدر
 کندی ایله طولد یروب خانه بنم عشقه بونی نوش
 ایده جکس کنز دیو صوندی و خان دخی مجلس
 عشرته اقتضا ایدن رسومی و مومی الیهایه
 مخصوص اولان تعظیم و تکریمی فوق الحد اجرا
 ایله قدحی الینه الوب سزک عشق کزه دیه رک نوش
 ایتدی بونک اوزرینه بیلرنده کؤس مدام دوام
 ایدوب دلارا بر قدح دها طولد یرو رق قلوبه عطف
 نگاه ایله ایسته بوباده بی سزک خانک سوکلی
 و محبوبه سی بولسان کل اندامه اولان میل و محبت کنز
 عشقه نوش ایده یورم دیسیله برابر قلوب اشوری
 محبوب اولوب چهره سی آتش کی قیراره رق باقکنز
 افندم . بنم ولی نعمتک دکل بویله بر سوکلی

(اقبالنی)

اقبالنی عادتا بر جاریه سنی بیله نه اغزیمه الیه یلورم .
 ونه ده بو مجلسده اسمارینک یاد اولمسته رضا
 کوستریرم . دید کده دلارا عجایب شمعی شو
 احتیاطه رعایت کنز نه دن لازم کلدی دیو کوله رک
 دونکی کون کل اندامک وصفنی پک اعلا بنده کزه
 اکلاتد یکنز شمعی انکار یوزنده کورین یورسک
 اما بوباده سره اصرار ایدر مکه کل اندامی سومد یکنه
 واره صره بر لشوب اکلمد یکنه بر قسم ایده
 یلور میسکنز دیمسی اوزینه قلوب دلارا نک شو
 سوزلرینک عواقبی پک فنا و مضر اوله جغنی یلدیکندن
 بکنزی زیاده سیله بوز ولوب و صراروب صولوب
 رنگدن رنگه کیره رک افندم الله عشقه اولسون
 شودر لولطیفه دن و از کچیکز بنده کنز بوس سوزلرک
 هیچ بریسی قبول ایتم و او ذات بنم ولی نعمتکدر
 بویله براهاتی ارتکاب ایده مم عفو یور رسکنز دیدی
 ایسه ده . دلارا قلوبک کمال محجوبیتله حد تلند یکنی
 کورنجه دها زیاده اصرار ایده رک و خانه دخی خطابا
 افندیکه سنده سویله بدن امین اولسون بوسری
 کیمسه یه افشا ایتم شو کل اندام ایله بیلرنده تگون ایدن

حالاتی مطلقاً سو و یاسون دید یکنده بونک اوزرینه
 خان مادام که خانم افندی حضر تری کل اندام ایله
 اولان محبت کزک سببی حکایه بیور مکز ی رجا
 ایده یور لر . کتمده بوقدر تعذایم کز لازم کلمز .
 نره ده بولشوب کوریشیور ایسه کز اطفأ بیان و افاده
 بیور مکز ی بنده کز ده دلار ا طرفندن خاصه نیاز
 واسترحام ایدرم دیوب دلار ایه دخی افندم بنده کز
 محرمی اولدیغم حالده کل اندامک فقره سندن بکا
 برشی اچدیغندن طوعز یسی بو حاله واقف اولغی
 سز دن زیاده ایسترم و مر اقی ایده یورم دیدی
 خانک بو کلاملار دن قلوبک ذهنی بتون بتون
 قار شدی . دلار انک ایلمش اولدیغی شولطیفه دن
 حقیقتا خان متأثر اولوب صحنه ذاهب اولدیغی
 اکلا دی ایسه ده مجلسه بر بوز غونلق کلامک ایچون
 اختیار سکوت ایده رک ولطیفه یه اوره رق تد اول
 اقتداح و نوش باده یه دوام اولندی . خان کرکی
 کی نشئه لنه رک ارتق مست اولق درجه سنه
 کلد یکندن بلا فتور دلار ایه افندم سزک خوب
 صدا کز وصفی ایشتدم ایسه ده استماعه موفق

(اوله)

اوله مدیغمدن بر شرقی چاغر مکز ی عاجزانه من غیر
 حد رجا ایدرم دید یکنده دلار انک بو کلام زیاده سیله
 خوشونه کلد یکندن افندم سزک ایستد یککز شرقی
 اولسون دیوب اولابرلا وطه ایسته یه رک سودیکی
 شرقیلردن بر قاج شرقی چا غیروب و صکره متنوع
 سازل کتوردوب کوزل هوالر دن جمله سنده
 بشقه بشقه موسیقیده اولان معلومات و مهارتی
 اظهار ایدنجه خان عمری ایچنده اول وقته قدر
 بویله صدا بویله ساز ایشتماش اولدیغندن بر درجه
 ذوقنه کندیکه کندوسنک کوله لکی خاطر دن
 چیه رق دلار ایه بنی مسرور ایتدک طوعز یسی قلوب
 سزک وصف کز ی بکا ایتدی ایسه ده لایقی وجهله
 ایده میوب پک نقصان سولمشدردیدی . بواره لقی
 قلوب خانه کندوسنی طویلایوب سکوت ایلمسنی
 اشارت ایتدی اما اکلا ده مدیغندن ینه خان کلامی
 کسمیه رک سزک کرک صدا کز و کرک سازده
 اولان مهارت کز بنم چالغیلریمک ایچنده اولمیوب
 وجهله سندن خوشدر دیسیله دلار اول آند حس
 ایلدیکه بو کوله اولمیوب شاهک کندوسیدر .

همان پرندن ایاغه قالدیرق ~~کبدوب~~ یا شفقنوب
ور فیه لری اولان قیرلره دخی اصوله جق بو ذات
کوله دکلش شاهک کندوسی ایش بزم حالز عجا
نیجه اولور دیه رک عودت ایدوب شاهک حضورنده
دیوان طور دی . شاه ایسه بو حالی کور نیجه
افندم بیورون او طور یکن بن سزک ~~کوله~~ کنز
اولدیغمدن بنم سزک حضور یکرده ایا قنده
طور مقام لازم ایکن سزک احر یکنز ایله او تورمش
ایدم . اگر احر ایتماش اولسه ایدیکزینه ایا قنده
طوروب بویله کستاحانه حرکت ایتمز ایدم دیدی
دلارا شاهک بو کلاملرندن خوف و خشبته
دو مشوب همان ایاقلرینه قیانه رق افندم شاهم
جاریه کنز کنج و تجربه سز بر قیر اولدیغمدن
بو مجلسده وقوعبولان قصور و قبا حتمی عفو
بیور مکنی مر حمت و شفقتکزدن استرحام ایدرم
دیه رک و ~~کوزندن~~ بلالارانی کبی باش دو کدوک
یلو او مغه باشلادی بوتک او زرینه شاه دلارنک الندن
طونوب قالدیره رق قور فیکز سز به بر ضرر کلز
بو مجلسدن بک ممنون اولدم دیه رک تسلیت و یروب

(قیرک)

قیرک کیم اولدیغنی کندوسیده سوال و دلارا دخی
ترجه حالی بیان و افاده ایتدکدن صکر شاه ایله
قلوف برلکده چیقهرق سراینه کتدیله . دایه
حکایه دن بورایه کلد کده اقسام اولدیغنی کور دیکی
کبی سکوت ایتدی

✽ او تور بشتی کون ✽

دایه حکایه به شروع ایدوب دیر که دلارنک
کل اندام حقه نده قلوفه ایش او لدیغنی لطیفه بی
شاه صخته حل ایدره رک بو نلرک بو صور تله
موشد کاری شبیه سز در دیو قلبا بغص
ایتدی ایسه ده دلارنک یانندن چقمزدن اول
بر کره استنطاق ایش اولسه ایدی کیفیک
صحیح اولدیغنی میدانه چیقاردی لکن نه چاره که
برایشدر اولدی بونی خان بر در او هضم
ایده میهرک سرایه کلدیکینک فرداسی کون
علی الصباح قلونک حضورینه چیفندن
کندو مما لکنندن چیقوب کتمه فی اخر یوردی
قلوفه بو اخر کلمه بویله نظر شاهدن سقوط سنه
سبب اولان شیئ بیلدیکی حالده جق ظاهره

اخراج ایچون اقتضا ایدن اسبابه اصلا
 نشبت ایتمه رڭ قدر بویه ایش دیه رڭ خاتک
 امرینه مطاوعت ایدوب اول کون قالمیق
 اوزره بولسان کروانک برینه قاتیله رق
 مملکتدن چیقیدی . و مذکور کروان دخی
 سمرقند جهته متوجه اولدیغندن مرقوم
 سمرقنده واصل اوله رق ذاتا کندوسی
 فلک کرم و سردینی کورمش و نیجه فلاکت
 پکورمش اولدیغندن کندویه اصلا یأس و
 فتور ~~ک~~ تورمدی . مرقوم بوضورتله کانه
 فلاکت زده اولامش کی سمرقندده دخی کندویه
 بر محل تدارک ایده رڭ کیجه ~~ک~~ کوندوز ذوق
 و صفا ایله نهایت نقد موجودینی بوراده کاملاً
 توکدوبینه جیبنده برپاره لر قالدیغندن برجامع
 گوشه سنی کندویه مسکن اتخاذ ایدوب اورایه
 چکیله رڭ عزلت نشین اولدی . بوراده اقامتی
 انشاده علمار بونک عالم علمادان اولدیغنی
 اکلا دقلرندن یومیه بر چفت فدوله تعیین و تخصیص
 ایلدکاری جمته قلوب بر مقدار نفقه ایله پک

(کوزل)

کوزل کفاف نفس ایده رڭ ینه فتور ایتمیوب
 تسلیمینده بولنه رق حالندن متشکرا ایتوررایدی
~~ک~~ کونلرده بر کون جامع غایت مالدار
 و صاحب اعتبار مظفر تامیله بر تاجار کلوب
 اوراده نمازی ادا ایتد ~~ک~~ کن صکره قلوبه
 طوغری باقوب یاننه چاغره رق بورایه
 نه سبيله دوشدیکنی سئوال ایلدی . قلوب
 دخی بنده کز عن اصل شاملی اولوب سیاحت
 ایتک آرزو سیله شامدن چیقہ رق بورایه کلور
 ایکن چند ساعت مسافه محله حرامیله
 تصادف ایتدیکمدن یاننده بولسان اتباع
 و خدا ملرمی قتل و تلف ایده رڭ بالجمله اموال
 و اشیای الوب و بنی اولدیر میه رڭ
 بر اقوب کندیلر بند کزده بورایه کلدیم دیدیکنده
 مظفر غلوفک شوو جهله اولان حکایه سنه اعتماد
 ایده رڭ آجیبوب بر طاقم تسلیلر ورد کدن صکره
 قالفکر از قدم صره کلکز بزم خانه یه کیده لم دیوب
 اورادن قالدیلر و تاجر مرقومک خانه سنه واصل
 اولدیلر تا جرک خانه سنک زینت و احشامی

و اتباع و خدام لر يك كثر تي كورنجه اصحاب
ثروتدن بر كيمسه اولديغني اكلا دي تاجر مر قوم
قلوفي سفره يه او تور دوب بر لكده يك يه رك
بر خيلي مصاحبت ايتد كدن صكره قلو فخر خست
ويروب محله عودت ايدى فرداسي كون تاجر ينه
جامعه كلوب نمازي ايفا ايتد كدن صكره بر لكده
الله ريق خانه سنه كتور ووب اولكي كبي . بعد الطعام
دا نشمند نامنده اوراده بولسان علمدان بر ذات
قلوفي ايريجيه بر محله جكوب او غلام شو خانه نك
صاحبى بولسان مظفر ك سرك حق كزده بر خير او
ايشي واردر شويله كه مر قومك طاهر اسمنده
بر محمد ومي اولوب دهها حديث السن اولديغني
حالده بوندن اولجه اولندر مش ايسه ده مقتضاي
حداثت سن وذا تا حديد المزاج دخی اولديغندن
زوجله سييله بيدلرنده منازعه ظهور ايدى رك
زوجله سني اطلاق ايتمش ايسه ده حدتله طلاق
تله ايله اطلاق ايتمش و شمدى زوجنه اولان
شدت محبتى ينه المغي اجبار و بوابده بي صبر و قرار
قالديغندن حله لازم كلد يكي جم تله پدري
(مظفر)

مظفر قيرى شمدى سزه نكاح ايتكي تصويب
ايدل يكدن شمدى عقدا جرا اولوب بو كجه زفاف
كيره رك صباح اولد قده ينه براقه جفكزا كر
بو ايشه مواقت ايدر ايسه كز سزه حلالدن
اللى عدد التون احسان ايدى جكدر شوا بولكي
ايدر ميسكز ديدى قلو ف مادامكه بويله مر ادايده يورلر
بنده كزده قبول ايدرم ديوجواب و پردى ايسه ده
دا نشمند سكوت ايتيه رك قير ك كوزللكندن بحث
آچه ريق بر در جه ده وصف ايتديكه يعنى كورمه دن
آدمك علاقته ايدى جكي كلور ايدى دايه بورايه
كلد كده اقشام اولديغني كور مسيله سكوت
اولدى

✽ او توز النجى كون ✽

دايه تكميل حكايه يه شروع ايدوب ديركه دا نشمند
قيرك جالانك وصفندن صكره يعنى بوملكته
سزدن بشقه حله ايدى جك آدم بك چوق ايسه ده
بونك زياده مكتوم طوتيله ي لازم كلد يكدن
سرك كبي براجنى ادمه حله اولمشي دهاتصويب
اولنديغني جه تله بنده بوملكتك ناچي بولند يغمندن

سره شوراسنی دخی تکلیف ایدر مکه یارین
 صباح اطلاق ایتمکزه برابر بوملکته طور میوب
 چیقوب کتلبسکزمظفردخی بویه ایستر کیده جککزه
 بنی تأمین ایدیگز دیسیله قلوب عین ایده راک دانشمندی
 ایناندر دیغندن دانشمند کیدوب کیفیت مظفره
 بالیان مظفر دخی قلوب ایله اولانان شسروط
 وجهله فاملیادن بولنان برقاق کیمسه دها جلب
 اولنوب دانشمند واسطه سیله عقدونکاح اولنه رق
 وحتی قیرک او طه سنده موم یا نعامنی دخی طاهر
 شروطه ادخال ایتدیردیکه قیرک یوزینی کور مزسه
 قولایقله برافوردیه رک نهایت اقشام اولوب یاتسو
 نمازی قیلندقدن صکره قلوبی ککوکی قویوب
 اوزرلرینه قیوی قیادیلر . قیرایسه یتاغنده
 یاتمش بولندیغندن بیچاره قلوب صوینوب قرانقده
 اللری ایله ارشدیره رق قیرک یاندیغنی یتاغی کوچ
 حال ایله بولدی . بیچاره قیر بویه هیچ یلمدیکی
 برآدم ایله برلشدیکنه خصوصیه حله ایچون
 برایش اولدیغندن البته کیر پاس ایچنده وکریه
 المنظر تقراد ملردن پری انتخاب اولنه جفته

(بناء)

بناء درونی مضطرب اولوب متلاشی اولوردی
 قلوب دخی قیرک جهالنک وصفی دانشمندن
 دانشمندی جهته قرانقده قالوب یوزینی
 کوره مدیکنه مکدر اولوردی . لکن غایت
 مراق ایتدیگندن بوکا برچاره بولمق ایچون قیره
 بر طاق مقدمات دوشهیه رک کلام ایتیکه باشلیوب
 افندم سرک کبی حسن و جمالده یکتا و تراکت
 و ظرافتده بی همتا برنادره جهان و محبوبه زمانک
 مواصلتی شسرفته نائل اولدیغم ایچون بوکیجه بکا
 برلیله سرور و زمان حبور ایسه ده نه چاره که
 کیجه نک ظلامی نگاه جهالکن لذتدن متلذذ اولمغه
 پرده اولوب و یارین صباح دخی سسری
 برانقد جفمدن بونک ایچونده برطرفدن درونم محزون
 و مغمو مدر . و شونائل اولدیغم بخت و اقبال
 سسریع الزوال اولدیغندن نه یسا جفمی یلم
 دیسیله قیر زوجم بولنان طاهرک حدت و غضبی
 روزکاری بنی آندن آرویده شمدی حله مناسبتیه
 بکا تقرب ایده جک اولان ذات سن کیمسک بکا
 یلدر . زیرا بن سنک سسینه آشنا چیقورم

دیدي . قلوب بوجوابی المسيله انك دخی
 بوسسه آشالغی اولدیغندن قلبی دتره یه راک امان
 افندم سزنده سسیکیز بنده کزک درونی پر خون
 و جمیع قوای خواستی دیگر کون ایده یور لطفاً
 سزکیم سکنز اولایان بیورون زیر اقره قریمه
 شرف دیدار یله تشرف ایتمش اولدیغیم دلارانک
 سینه بکزه یور . صادقین اول نازنین سز اولیه سکنز
 دیدیکنده مومی الیم او لوقت برآه چکوب سزده
 قلوب اولیه سکنز دیسه قلوب دخی اوت افندم
 بنده کز قلوب دیوب بونلر قرانلقده بر بر یله بیاشدیله
 بونک اوزرینه دلارانک خاتک حضورنده قلوبک حقنده
 صرف ایتمش اولدیغی بر طاقم احتیاط سز کلاملردن
 قلوبک شاهک کوزندن دوشوب طرد و تبعید
 اولدیغنه سبب اولدیغی و بونک ایچون الی هذا لان
 ندامت چکیمکده بولندیغی بیان ایتدی ایسه ده قلوب
 افندم بونلرک جمله سی قدردر . شمدی سزکاه
 حصوله کلان مواصلته تشکر ایدوب ینه کنده یزی
 بختیار عدایده لم . شو قدر که سزک بورایه کلیمک
 نصورتله اولدی آنی نقل ایدک دیدی

دلارا سمرقنده نوجمله کلدیکنی نقل صد دنده دیرک
 افندم پدرم ایلیچیاک ایله سمرقنده مأمور اولدیکنی
 وقت تاجر مظفرک خانه سنده مسافر اولوب
 و قدیمدیر و دوستی دخی ایلوق ملا بسه سیله بی او علی
 طاهره تزویجه بینلرنده قرار ویرد کلرندن قره قریمه
 عودتنده بی سمرقنده کوندردی . بنده کز ایسه
 ذات عالیکنی کوردیکم کون سزه زیاده سیله محبت
 بغلدم ایسه ده سزه بیلدیو میوب یالکیز درونم آتش
 عشق کزله یانوب تو تمکده ایکن مجرد بنم تدبیر سز
 و اداره سز لکم سیمسیله خاتک یانندن وقوعبولان
 مفارقت کز بنده کزک بر قاندها آتش محبتی علورین
 ایدهرک کیجه کوندز کوزلرمدن یغمور کی آقان یاش
 ینه حرارت عشقی اطفا ایدمهز ایدی . نه چاره که
 پدرمک امر ینده امثالاً سمرقنده کلوب بویه معامه
 زوجیت بیلنر حدید المشر بولی مثالی طاهره بی
 تزویج ایتدیله . ایشته سزدن مفارقت اولان
 کوندن شمدی به دکن ذاتکیز بر آن خاطرمدن دور
 اولدیغی کبی ینه قاوشمق مأمول دخی قلبمدن
 کیمز ایدی . ایشته بونه حکمتدرونه اسرار در

که بود قدر مدت تحسرو اشتیاقیله محنتکش اولدیغم ذاتی
 بو کیمجه با امر آلهی بکاتر ویج ایتدیلر دیدی . دایه
 بور ایه کله دکه اقسام ولد یغنی کور مسیله سکوت
 ایلدی

✽ اوتوزیدنجی کون ✽

دایه نکمیل حکایه یه شروع ایدوب دیر که
 قاف مومی الیه ایدن ایشندیکی شوسوزلر
 دنشاشی بونک دلارا اولدیغینه ارتق درجه
 شبه سی قالمیه رق و بویله مأمولک غیری مظهر
 اولدیغی نعمت وصله تعجب ایده رک همان
 دهان سروری کشاد وای افندم قولکزا حالیده
 عینی سزک کی اولوب درد محبتکز کو کلمی استیلا و الم
 افتراقکز بتون اعصنای جوارحمی املا ایدوب
 دیوانه کی سر سری سر سری کزه رک سمرقنده
 قدر کلد بکم جهنمه نه چوق شکر جناب حق
 موفق آمال ایده رک سزکله زوجیتی نصیب ایتدی
 خانک نظرندن سقو طایله افندمدن دور
 اولمقلغم کر چه کرک سزک و کرک بنده کزاک
 موجب الم و اسفمنز اولدی ایدوده بالا خیره

(پایت)

عش مو اصلتمز اولدیغندن و بو حال سعادت نالی
 خانه مقرب بولمق شرفنه یلک کره ترجیح ایدوب
 جمیع انسانلردن کند می طالع ساز طوتارم
 دیه رک حاصلی صبا حه قدر بر برلینه عرض
 محبت ایده رک اظهار حبور و مسار ایتدیلر .
 صبا حه یقین اوطه قیوسنه مظفرک کوله لرندن
 بری کلوب قیوی شدتله اوره رق و سسی چیقدیغی
 قدر اغامیسن افندی میسن بک میسن نه سن قالدق
 بقالم صباح اولیور اوطه دن طیشار و چیق
 دیو حقارتله باغیرمغه باشلادی . قلو فک
 بوسوزلر و کورلدیلر اصلا قولاغنه
 کیر میوبینه دلارا ایله محبت ایدرایدی . ولکن
 شورویا کبی اولان سووچی برار
 وقت ایچنده مبدل غموم و هموم اوله جفنی و کانه
 جانی جسدن آریلور کی آریله جق وقتک تقرب
 ایتدیکنی هر قوم کوله نک لاینقطع قیوی اوره رق
 باغیروب چاغیرمسندن اکلا یوب برآه چکه رک
 دلارایه دیدیکه کور میسکز بو حریف لراک عجله
 و تلاشی سزکله بر دقیقه زیاده بولمقلغمزه راضی

اولمقدن بشقه راحت و حضور ببله و یزمیور لر
 آه افندم بزهر نقد در نکاحلی ایسه کده بنده کنز
 صبا حلین سزی اطلاق ایده جگمه یمن ایتدم .
 و آنلری و عدویمینه اعتماد ایتدیردم . شمدی
 نه پیا جغز دیدی . دلارا و اقعاسزهر نقد ر قسم
 ایش ایسه کزده بنم اولدیغمی بیلمدیکز . یونل
 ایچون و عدیکزدن خلف ایده بیاورسکنز .
 ایتدیکز حالده بویله بر و عدده طور مقلق بزم عشق
 و محبتزه منافق دکلیدر . و بوجاریه کزک خاطر
 و محبتی بو و عداک اجر اسنه نصل جیکنده بیاورسکنز
 دید کده قلوب و اقعاً حق کز و اردر فقط بو آدم لر
 قدر و حیثیت صاحبی اولدقلرندن بن غریب الدیار
 بیکس و ییوایه بر آدم اولدیغم جهته بکا هر برشی
 یا پیغه مقتدر در لر . بنده کز بو نلرک قدرت
 و نفوذینه نصل تفوق ایده بیاورم دیسی اوزرینه
 دلارا خیر انندم سز انلرک تحویف و تحقیرندن
 اصلاً قورقوب و ویره چکلری احسان و انعامی
 قبول ایتوب شرع شرفندن آیرلمدیغکز حالده
 سزه کیمسه برشی یا پیغه مقتدر اوله میوب نی سزدن

(آیره)

آیره هنر لر دیدی

قلوف فی الحقیقه بنده کنز یحیمنده حانت دکلم و بویابده
 بکا نقد رازا و جفا ایتسه لر اولمک و اردر نک یوقدر
 معلومکنز اولسون بنده سزی بر اقیه جغم دیه رک
 دلارایی تأمین ایتکده ایکن عاشق ایله معشوقه
 قیصه کلان کیمجه طاهره غایت اوزون کلدیکندن
 صبره قدراری قالمیوب او طه قپوسنه کله رک بی آدم
 کوندز اولدی . وار کاندن قالمغا کنز سزه
 بیلدیر لیدی . و ویرلمسی و عدا اولسان انعام
 حاضر لندی . و نائب کلدی . چابق اولیکز شو
 ایشی و قتیاه بتوره لم دیو قپویی اوردی . طاهرک
 بو کلاملری اوزرینه قلوب کینوب قپویی طاهره
 آچه رق قلوب فی الوب جامه کورتور دیلر و جامدن
 چیققدن صکره تمیز جامه شیوی و البسه لر
 کیدیر یلوب مظفر و اوغلی طاهر و دانشمند بر لکده
 اورتور دیقی او طه به کتور دیلر و حقنده اشوری
 درجه حرمت و رعایت اولنه رق و طعام
 سفره سی احضار اولند یغندن طعام دخی
 ساول اولند قدن صکره دانشمند قلوبی تنها

بربره چکوب برقات جامه شوی ایله الی عدد التوا
مظفر طرفندن اعطا و زوجه سنی بوشایه ره
سمرقندره طور میوب چیمسینی تنبیه و انبا و دوه بی
کور دونغی دیو سوال ایدنه بدن اولسون دیو
سویلمسینی ایما ایلدی . دایه حکایه دن بو محله
کلر کده اقشام اولدیغندن سـکوت ابتدی
* اوتوز سکزنجی کون *

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه دانشمند کلامی
تکمیل ایتدکده قلوب کمال تهورله کندویه
ویریلان بو غجه بی و احسانی قالدیروب پره آه رق
ظنمه کوره سمرقندره و خصوصیه اوزبک خاتک
زمان حکومتده احکام شرعیه جاری و معدلات
و حقانیت باقی اولماید . و یا خود خان
بشار الیهی اغقال ایدیورلر که فقر او غریبه
از انسان ظالم و اعتسافدن خبرلری اولیور .
بنده کز سمرقنده کلدم تا جرک بری نی تلطیف
و تسری ایله خانه سنه دعوت ایده رک برنجی شر
عشریف بکا برزنی عقد و تزویج ایتدکن صکره
شمدی زور ایله بندن آیرمق ایسته بور . بو نصل
(حقسز لقدر)

حقسز لقدر . و نقد را انصافسز لقدر .
بود عوادن و از یکیکز شمدی باشی برلره اوده رق
کیدوب اوزبک خاتک ایا قلمینه دوشوب حالمی
عرض ایدرم بقالم هیچ بر کیمسه نک قبول اینیه جکی
بویله برغدا رلغد حسن رضاسی اولور می
دید

دانشمند قلوب طرفندن تشکر مأمول ایدرا بکن
بوصـورتله الـدیغی جوابلر دن تعجب کان
اوله رق مظفری چا غیروب قولاً غنه قلوبک
جوابلرینی بیان و قیزی قلوبدن آیرمق کوچ
اوله جغنی عیان ابتدی . مظفر بو کاجوابا
بلکه احساساتک از دیا دینی مراد ایدیور دیه رک
یوزالتون ویره جکنی فقط شمدی سمرقنددن
چیـقوب کیمسینی سویلینجه قلوب بو کلامی
ایشند یکنندن مظفره خطا با دکل بویله یوزالتون
یوزیک اتون و بلکه واریتکزک کافه سنی ویرمش
اولسه کز تحت نکاحده اولان زوجه مدن اصـ
و قطعاً و از یکیم دیمسی اوزرینه کرک دانشمند
اولسون و کرک مظفر اولسون قلوبه بویله

پاك چوقى نصيحت ويره راك بويله عنانده مصر اولور
 ايسه بالا خيره حقنده پاك بول ذنالغرتو لدايده جكني
 و نهايتده پشيمان اوله جغنى سويلايلر ايسه ده
 قلاوف بو كلاملرلا برينه احاله سمع ايتمه رلك شو كوسر
 ديكر كز تهديدات بنده كزى هيچ خوف وتلاشه
 دوشور من . و خلاف شرع شريف اوله ورق
 بكاهيا اى زور ايله برا قدر مغه حق كزده يوقدر
 ديد يكننده طاهر اوزرينده وار يكر قاضيك
 تردينه كوتوره لم . و ايجابى وجهله نأديب
 ايتديره لم . ديدى ايسه ده قلاوف نه فتور
 ايتد يكنندن نهايت دعوا محكمه يه دوشوب قلاوفى
 حضور حاكمه كوتور ديلر و وقوع حال تماميله
 حاكمه بيان و تقرير اولوب حاكم دنى قلاوفه باقوب
 بى آدم سن افقر فقرادن بر كيمسه اولديغك
 حالده شو جامع كوشه سنده اوتور وب سكا
 مر حتا و يريلان بر چفت فدوله ايله كفاف نفس
 ايد را يكن نصليه بونيكاح حله باشينه كشمش شمدى
 برا قام ديد يكك قير غايت ز نكين بر آدمك الله
 اولديغى حالده سن بونى نصل اداره يه مقتدر

(اوله جقسك)

اوله جقسك سنك بواد عاده مصر اولقلاغك عاده
 چنندر . سنك كى فرومايه و مجهول الاحوال
 بر آدمه صاحبه حسب و نسب بر قير و يريلور مى
 بر كره كفوى اولق شرطدر . بوسنك
 كفولا دكلدر . شو سودادن و از چكوب خاقونى
 ترك ايله مظفر ك ويره جكى انعام و احسانى الله
 بود ياردن كيمكه باق . اكر بويله راضى اولمز
 ايسه ك يوزد كنك ييكه كند بى حاضر طون
 ديدى . قلاوف حاكم بو صغوق سوزلرينه
 و معامله شديده سنه ذرجه قولاق اصما يوب
 سوزى اوستنه اصرار ايلد يكنندن همان اوراده
 قلاوفه يوز عدد د كنك ضرب اولوب و حاكم
 بوكون بو قدرله اكتفا اولسون يارين ايكي
 قاتى اجرا ايدر زدها اولمديغى صورتده بشقه
 بر شديد جزا ايدر بوكون حرمك ياننه كسون
 ديدى . طاهر ايسه ته اوله جق ايسه اولكون
 اولسنى ايسند يكنندن اوريله جق طياغك
 بونك ايچون ايراسى كونه تا خير اولمسته كوكلندن
 اصلا راضى دكل امانه ياپسون كند و الله

برشی اولدیغندن حاکم یوزد کنگ ضریله دعوانک
 فصلی فردایه تعلیق ایتدی . قلوب بو وجهه
 یوزد کنگی ید کدن صکره اول اقشامده جانانک
 ز دینه کیده جکندن طیاقدن وجودنده
 حاصل اولان یاره و بره لره محبوبه سنه اوله جق
 مواصلت مرهم اولوب دواساز اوله جفی
 جهته فتور ایتیه رکینه مظفر و مخدومی طاهر
 و قلوب اوچی برلکده اوله رق خانه لرینه
 عودت و قلوب ضربات عشقیله الشمش اولدیغی
 نازنینه مواصلت ایتسیله کانه هیچ طیاق
 یمامش کی اولوب وجودنده بر ایولک و قلبنده
 نشئه بولدی . دایه حکایه دن بورایه کلد کده
 اقشام اولدیغنی کور مسیله سکوت ایلدی
 * او توز طقوز نی کون *

دایه حکایه به شروع ایدوب درک هر نقدر
 قلوبی بویه تضییق و ضرب شدید ایله متأذی
 ایتدیلر ایسه ده مظفرینه بر طالتولق ایله اقشام
 وارضا ایلکه سعی ایده رک قلوبی او طه سنه
 الوب بکدن بر چوق و عدل ایدوب او چیوز
 (التون)

التون و بره جکفی بیان ایتدی اما قلوبی الزام ایتک
 ممکن اوله مدی . بو اثناده قلوبدن اول طاهر
 دلار انک یاتسه کیده رک دلار ادخی حاکمک
 حضورنده اولان وقوعا تدن بر آن اقدام خبر المی
 ایچون بیحضور اولوب تعریف اولمن درجه ده
 بر اندیشه ایلله قلوبک و رودینه درت کوزله منتظر
 اوله رق و سوزنده دخی ثبات و متانت کوسره جکفی
 مأمول ایدر ایکن ایلاک اهلی طاهر او طه قیوسندن
 ایچرو کیردیکی کی تکرار بونی بکانکاح ایتدیلر
 ظن ایده رک دتره مکه باشلیوب و چهره سی
 اولوبکزی کی اوله رق بر فنا حاله کیردیکه از قالدی
 بایله جق ایدی . طاهر مومی الیهانک بو حالنی
 کور مسیله قلوبک براقدیغی حوادثنی الایدیغندن
 مکدر اولدی ظن ایده رک اقدام اصلا کدر
 اینجه سکزدها امید مز و اردر . حله اولنسان
 فقیر ادم سزی بو کون بر اقق ایسته مدیکندن
 کند و سنه یوزد کنگ ضرب اولندی فقط
 یارینکی کونینه عنادنده مصر اولور ایسه
 جزاسی ده از یاده تشدید اولنه جفته قاضی

افندی قرار ویردی . ارتق نه چاره بو کجه ده
 انکله اوله جقسکز . بو کجه ده قاتلانک زده
 انشاه یارین یندن سزک زوجکز اولورم دیدی
 دلارا دخی افندم بو حال بند کزه پک طوقندی
 زیرا بو کون راحت و حضورم سلب اوله رق
 قورقارم بوایش بنم مرادم اوزره اولیه جقدر
 دید کده طاهر افندم بند کزه اولان حسن
 توجهکز و محبتکزه نه درجه ده اولدیغنی بیلورم
 سز اصلا مراق اوزره اولیه سکز یارین نکا جز
 تجدد اولنه جقدر دیوب دلاراک دائره
 سندن طشره چیقہ رق بعده قلوب کیردی
 دلارا قلوبی کوردیکی کبی الم و کدری سروره
 مبدل اولوب افندم بو اقدام وثباتکز مکافاتنه
 انشاه یقینده بتون بتون مظهر اولور سکز
 وجاریه کز ایچون حاکم حضورنده سزه اولان
 معامله غیر لایقہ بی و وقوعه بولان حالاتی
 طاهر کلوب بند کزه سویلدی . بو کون
 کوسر مش اولدیغکز ثبات موجب محظوظیم
 اولدی ایسه ده بر طرفدنده اولنان معامله

(داغ)

داغ درونم اولوب ویارینک طسائی شمیدین
 درونمه روشدی . دید کده قلوب دخی
 حقنده توجهله اذیت اولنسه درجه قشور
 ایتیه رک و شوایشدن اصلا کفاید ایتیه جکنی
 وبونلرک هیچ بریسی کرک اذیتله و کرک اچقه ایله
 اسکات و الزام و اقتناع و ارضا ایده میه جکلرینی
 و کندوسی جناب حقہ متوکل اوله رق قدرینه
 بغنوب دلاراک یولنده یا اولمک و یا خودیشا مق
 قنغیسی ظهور ایدر ایسه شمیدین کو کسینی
 کر مش اولدیغنی تکرار بیان و افاده ایتدی
 دلارا بونک اوزرینه افندم سز حاکم حضورنده
 خانک حد متنده بولند یغکزی سویلد یکزی
 دیو سوال ایلدی . اولدخی بن طرفسز
 و کیمسه سز اولدیغمدن بکا صد د ن خارج
 برشی سویا تمایلر دیدیکنده دلارا مادامکه بویله در
 شو بو کونکی اذیتدن قور تولق ایچون شمیدی
 سزه ویره حکم بصیحتی طوتوب اولوجهله اجرا
 ایده سکز شویله که (قونثران) شهرنده غایت
 واریتلو و شهرتلو مسعود نامنده بر تاجر و ادر سز

انی بنم پدرم دیوب بوسوزدن ایرلانی واصل
سرشته و بریده رک خلقی قاندره جق صورتده
بفیده پدرم دن کاغذاله جغم دیوسوبله دیدی . دایه
اقشام اولدیغنی کوردیکی کبی سکوت ایلدی

✽ قرقچی کرن ✽

دایه کلامه شروع ایدوب دیرکه قلوب دلاراک
بورانی قبول ایله شویلا نی سوبیلکدن بروقتده
نگول ایته جکنه دلارایی تأمین ایتدی . وکله جک
اولان عقوبت و آلامک انکارینی فراموش ایله
اولکیجه ذوق و صفالینه باقدیلر و اولکون اقشامه
و اولکیجه صباحه قدر اولان مدتی کندرلینه
بریوک غنیمت عدایده رک مدت مر قومه یی بیهوده
کچور میوب اصلا او یخو او یومیه رق محبت و صحبت
ایله کچور دیلر ایسه ده صباح و انجه محضر ایله طاهر
اوطه قیوسنک اوکنه طیانوب قلوب قالدق بقالم حضور
شرعه پیورون دید کاری کبی قلوب ایچنی چکه رک
کیمکه باشلدی دلار اقلونک بو حالندن و کندونک
شدت محبتدن ارتق صبره تحملی قالیوب آه و این
ایده رک اغله یه یاشادی کوزلر دن سیل کبی

(باش)

یاش اقدی قلوب بونی کورنجه اقدم قولکونک
یاره لی یوره مکک اوزرینه بویله کوزیک کونک یاشی
اقدی یاره لر م بتون بتون مشد و حال الک خسته
اولنلرک حاندن اشد اولدیغندن جناب حقه
استناد ایده لم بزم معینه اورد . هر حالده بزه
یاردم و اعانه ایدر . تأسف ایمان دیه رک قپودن
چیقوب محضر و طاهر برلکده حضور حاکمه کمدیلر
قاضی افندی قلوبی کوردکده بو کیجه کوزل ملاحظه
لر ایدوب بوسودا دن و ازیکجه جکسک ظن ایدرم .
البته اکلامشکدر که سنک کفوک دکلدر دینجه قلوب
سزده بنده کونک اوزریمه پک دوشدیکن سزک مأمولکن
کبی مجهول الاحوال و کیمسه سز بر آدم اولدیغنی سز
بیلدرمک لازم کلدی معلومکن اولسونکه بنده کونک
اسم رکن الدیندر و قونتران شهرنده تجار معتبران
و ثروت و سامانده نادر الاقران مسعود نام ذاک ولد
بکانه سی یم و پدرم ایسه مظفردن زیاده زنکیندر .
اگر بو حال ی پدرم بیلمش اولسه بکا دوه یو کیله التون
کوندر و حال ی سمرقند شهرینک نسوان طائفه سی
کورسه لر الدیغم قیرک سعادت حال و اقبالنه حسد

ایدرل . بنده کزی شهرک یقیننده حرامیلر
صویوب بو حاله قویه رق جامع کوشه سنده قالدیغ
ایچونمی هیچدن صایلوب بو حقارت و جفایه لایق
اولدم . عفو یوردر سز . بو خصوصده سزک
بک الداندیغ کزی و حق عاجزانه مده ایتش اولدیغ کز
خطایی سزه اثبات ایتک ایچون شمیدین پدرمه کاغد
یازه جغم . بنم بو حالدن خبردار اولمسیله برابر
کوردر سکنه لر اوله جقدر دیدی
قلوف کلامی تکمیل ایدنجه قاضی مادامکه ایش بویله در
دونکی کون نیچون سـویلدک اکر سویلش اولسه
کزایدی کوردیکز معامله غیر لایقه به اوغرامامش
او اسوردیکز دیه رک مظفره عطف نظر ایدوب
شمیدی ایشک رنکی دکشیدی . چونکه بونی بزم
تضییقمنز انجق فقر حالی جهتیله کفوی اولمدیغنددر
بویله اولنجه شرعاً اجباره حقمنز اوله عز دیدکده
طاهر افندم سز بو کذاب حریفک سوزینه اعتماد
ایلدک کز بونک سـوزی بو کون طیا قدن قورتلوب
وقت قزاق ایچوندر . دیدیکده قاضی دخی بن
سزک ایچون برخیلی چباله دم بونک اوزرینه

(نه پایا ورم)

نه پاییلورم شو قدر که . حقیقتاً تاجر مسعودک
اوغلی اولدیغنی اثبات ایدر ایسه کیمسه نک بر دیه جکی
قالماز دیسیله مظفر بر دفعه تاجر مسعود بورابه
کلمشیدی و آنکله براز کوز آشنالغ واردر . صحیحاً
کندوسی مال فراوانه مالکدر . اکر مساعده کز
اولور ایسه بنده کز کندو طرفدن مخصوصاً
قونتران شهرینه آدم کوندریم . شهر مذکور
بورابه یدی کونلک مسافه در . عزیمت و عودت
اون درت کون ایدر . نهایت اون بشنجی کون
خبرالته بیلوردیدی . قاضی دخی مناسب اولور
مسعودک اوغلی اولدیغنی تبین ایدر ایسه اولوقت
زوجه سنی کندویه ترک ایدر اکر کذب ارتکاب
ایدوب بویله بردسیسه قوللاندی ایسه بنده بونک
اعدامنه قدر یوریرم دیو قسم ایتدی . طاهر
قونتراندن خبرالته یه قدر . بو آدم زوجه سندن
ایری بر محله توقیف اولنسون دیدیکده قاضی خاتون
زوجی ایله برلکده کرکدر . بو شرعک خلا فیدر
بویله شی اولمز فقط سز شمیدین چابق آدم چیقارک
دیدی . دایه حکایه دن بو محله کلدکده ایشام

اولدیغنی کور مسیله سکوت ابتدی

✽ قرق برنجی کون ✽

دایه کلامه اغازایدوب دیر کد دعوا یه بو وجهله قرار
ویریلوب ومظفر ومخدومی طاهر بحاله قونثران طرفنه
حقیقت ماده بی تحقیق ضمیمه کسند و خدا ملرندن
برنی چیقاروب سریعاً کوندر دیر کله لم
شمعی بیچاره قلو فک حاله قلو فک همان دلارانک یانه
عودت ایدوب قاضینک حضورنده وقوعبولان حالی
وویریلان قرار ی بر تفصیل دلارایه اکلادی
دلار ادخی بو ایشدن زیاده سیله ممنونیت اظهار ایدورک
شمعی ایشیمز یولنده در دید کنده قلو فک نیچون دیدی
دلارا افندم بز بو ایشده بورادن فرار ایتک ایچون
بروقت فرصت قزانلق فقط بوده بو اوده
کوز جیلرک چوق اولدیغندن بورادن چیقوب دیگر
بر محله نقل ایتکه محتاجدر بو املنه موفق اولدیغمنز حاله
بخارا طرفنه فرار ایدوب اوراده بنم الماس طالعلم ایل
بک اعلایکینه یلورزدیدی . بونک اوزرینه قلو فک
واقعا بک مناسب مطالعه ابتدیکز دیوب بونلر فرار
ایتکی کرکی کبی قوروب دیگر برخانه یه نقل

(ایده)

ایده جگمزی بر کره رسماً مظفره بیان ایدور زاکر قبول
ایتمیوبده عمانعت ایدرایسه او وقت محکمه یه مراجعت
ایدوب کیفیت قاضی افندی یه بیان ایدورک باشمیزک
چاره سنه بقارزدیوب یدنلرنده ایشه بو وجهله قرار
ویردکلرندن اکا کوره کیفیت مظفره بیان ایتدیله
مظفر بو کار اضی اولدی وطاهر دخی اصلاً روی
رضا کوسو سترمدیکندن بو دعوا دخی
حضور قاضی یه طیانندی . قاضی اشدی
بونلرک بودفعه کی دعوا لرینی دخی د کلیوب
قلو فک دیگر خانه یه نقلنه سبب نه اولدیغنی سوال
ایلد کده افندم پدرم مسعود دن وقتیه
نصیحت ایدمدیکه دشمنک یاننده اوتور مقدن
آبری اوتور مق دها اولوا واحسن ایش ایشته
بوسوز قولاً غمده کوبه کبی قالوب انکیچون
خبر کانهجه قدر بشقه برخانه ده اوتور مق استرم
وزوجهم دلار ادخی چیقوق ایسترو اول اوده
اوتور مقی وطور مقی اصلاً قبول ایتور دیدیکی
کبی طاهر فریاد ایدورک کمال غضبه آه یلا نچی
خائن حریف دلارانک باشینه بو ایش کلدیکی

کوند نبر و آه و این و حزن و ماتم ایده یور .
 و کوزینک یاشی سایل کی اقیور سن شمدی
 اوتانمەدن بویله بر طاقم یلانلری ارتکاب ایدوب
 اودن اییرمق ایسته یورسک دیدی . بونک
 اوزینه قلوب کمال حلیتله بنم حرم بنی زیاده
 سودیکچون سزدن اوزاق اولمغی ایستر
 مادامکه سز بویله سویله ورسکیز بورایه جاب
 اولنوب سؤال ایدیور اکر بندن خشنود دکل
 ایسه و بنم بوسوزم کذبه چیقار ایسه هیچ
 خبر بکله میوب شمدی حضور حاکمه برا قورم
 دیدی . قاضی طاهره خطاباً بوکانه دیرسکیز
 دیدکده اوت تمام شمدی لسانیه طوتیلدی
 دلارای همان بورایه جلب پیوریکیز دیدیکنده
 قاضی نائی بولسان دانشمندى مومى الیهایی
 کتورمک اوزره مظفرک خانه سینه کوندردی
 نائب افندی عجله قوشوب دلارای حضور
 قاضی به کتوردی . قاضی دلارادن یکی
 عیالندنی یوخسه اسکی عیالندنی خشنوددر
 و مظفرک خانه سندن چیقمق ایسته یورمی بورالری

(سؤال)

سؤال و اصلاً چکنیه رک طوغری سویلمسنى
 اجبار ایلدی . طاهر ایسه حقیقتاً دلاراک
 کندویه میل و محبتی وارد رظن ایلدیکندن
 قاضینک بوسؤال لرندن ممنون اولوب هر حالده
 کندوسنى ایسته یه چکنه شبهه ایتمه رک و شدت
 سوئچندن کندویى طوته میوب دلارادها جواب
 ویرمکسزین دلارایه خطاباً خام طوغریسنی
 سویله ایشته بزه اهانت ایدن شوحر یفدن
 قور تیلوب ینه بنم تحت نکاحه کچمه نک صبره سیدر
 و سز بنم اوله جقسکیز دیدی . اولوقت دلارا
 مادامکه سوزک طوغریسنی ایسته یورسکیز
 طوغریسنی مسعودک اوغلی اولان ایکنجی عیالم
 قلوبی ایسترم وائی سوه رم و مظفرک خانه سنده
 اوتورمغی انسته مم کرم پیوروب بزه رخصت
 ویریکیز اخر بر خانه ده اوتوره لم دیدی . قاضی
 دلارادن بوجوابی النجه ارتق مظفر و اوغلی
 طاهرک برحق اولیوب بوکابرشی دیمک لازم
 کلیه رک عادتاً ایستدکلی محله چیقملرینه
 مساعده ایلدی بونک اوزرینه طاهر دلارایه

آه ظالمه دونكى كونه كلنجه به قدر افكارك بويله
 دكل ايدى شمدى سوزندن فصل نكول ايتدك
 وقاضى به دخی افندم سزبوا جنبى آدمى عادتا
 بزه غلبه ايتدر ديكز وبونك مسعودك اوغلى
 اولوب اولديغى تبين ايتد دن قولايقله دلارايى
 المسنه رضا كوستريور سكر ديد كده قاضى
 خيرا كر مسعودك اوغلى اولديغى حقيقتا تبين
 ايد رايسه بويله كذبى اختيار ايد رك بزي
 الدتديغى ايچون بن بونك قتيله ييله متسلى
 اوله مم ديمسى اوزرينه افندم بونك ديكر خانه به
 چيقمسى مجرد زوجه سنى الووب بو ملكتدن
 فرار ايتك تصورينه مبنيدر وسرك بو قدر كوستر
 مش اولديغكز تهديدات اوزرينه بو آدم
 دليميدر كه بو ملكتده اوتورسك هيچ شبهه ايتم
 مطلقا فرار ايد جكدر صكره بوراده بوله ميه
 جقسكز كه مجازات ايد سكر ديدى قاضى
 بونك چاره سى يوق دكلدر . بونلرك چيقد يغي
 خانه نك اطرافنده كوزجى بكدوب قاچيرم
 ديه رك سوزه فيصل و يريلوب مظفرك خانه سندن

(چيقلرينه)

چيقلرينه قرار و يرلدى
 دلاراك چهير طاقى بك جوق اولوب مجوه رانه
 متعلق شيلر دخی كليتو اولديغندن بونلر
 همان مظفرك خانه سندن چيقوب ديكر
 بر خانه به نقل ايد رك و خدمتيلرنده استخدام
 اولمق اوزره بر قاج رأس جاريه اشتر او قلوب
 صحيجا مسعودك اوغلى كي وكله جك خبر دخی
 صانكه بونلرك دخواهى اوزره كله جك بولده
 اصلا فتور ايتد رك ذوق و صفا ايله امراد
 اوقات ايتكه باشلديلر دايه حكايه دن بو محله
 كلكده افشام اولديغى كور مسيله سكوت ايلدى
 * فرق ايتكى كون *

دايه كلامه اغاز ايدوب ديركه مظفرايله اوغلى
 طاهر بو حله ماده سنك كتم و اخفاسى
 خصوصنده هر بر اسباب و وسايله تشبث ايد رك
 و هر نقد ر سعى ايتديلر ايسه ده بو وقعه سهر قند
 اچينده شيعوع و بين الناس و لوله انداز
 و اكثر يسك رقتى استجلاب ايله باعث اظهار
 و حزن ايتار دموع اولديغندن بو ايكي ماشق

ممشوقی کورمکی آرزو ایلد کلسرندن قلوبک
 خانه سی هر کون مسافر ایله مال مال ایدی
 کونلردن برکون مومی ایهمک خانه سینه بر آدم
 کلوب کند و سنک ملک مقربلرندن اولدیغنی
 و حضور حاکمه و قوعبولان کیفیتلردن معلوماتی
 اولوب کند و لینه هر وجهله اقتضا ایدن
 شیده اعانه ایده جکنی بیان و تفهیم ایتسی اوزینه
 بونلر ابراز لشکر ایده رک بر لکده طعام ایتلرینی
 رجا ایلدیلر دلارا در عقب باشندن اورتویی
 اتوب عرض جمال ایدنجه مسافر مومی الیهانک
 حسن جالنه حیران و حله دن طولایی حضور
 حاکمه کوسر دکلری متانت و ثباتدن تعجب کنان
 اولدی . اول ائنده قلوب ایله دلارا مسافری
 الوب طعام او طه سنه کوتوره رک مهیا
 اولان سفره یه قعود ایله اطعمه نفیسه
 و اغذیه لذیذه تناول اولندقدن صکره دلارا الینه
 برلا و طه الوب انی چالوب چاغردقدن صکره
 برطنبوراله رق قلوبک مغضوباً قره قورمدن
 چاقوب وقت غیبتینده دلارا شدت عشقندن

(قلوفدن)

قلوفدن اولان افتراقی اوزرینه ترتیب و انشاد
 ایلدیکی شرفی بی او قودی و بوشرفینک
 تغیبسندن قلوب زیاده سیله متأثر اوله رق صبر
 و قراری قالمیوب برآه چکه رک اغلغه باشلدی
 مسافر بو حال حزن مالی کورنجه بکا سنک
 سیمینی سؤال ایلدیکندن قلوب افندم بونک
 سیمینی سزه بیان ایتمکدن برشی حاصل اولیوب
 بیهوده بره سزی تصدیع ایتیش اولورم شوقدور که
 بو حالم یکمشته او غرامش اولدیغم فلاکت عظیمه
 و یقینجه جقده او غرایه جغم بلایای جسمه نک
 افکار و خاطره سیدر دیدی ایسه ده مسافر
 بونکله قانع اولیوب بک زیاده رجا ایده رک سرک
 شمتنی حکایه ایتسی اجبار و کند و لینه
 اعانه ایده جکنی اشراب و اخبار ایله مطلقا کشف
 راز ایللرینی بیان ایتدی . قلوب هر نقدر
 سوبلامک ایستدی ایسه ده ناچار قالدیغندن
 ارتق کتم و اخفادن و از کچه رک کیفیتی ابتدا سندن
 اخرینه قدر نقل و حکایه ایدوب مسعودک
 اوغلی اولدیغنی بیان و دلارایه مالک اولیق

ایچون قوللان دیغنی برحیله اولدیغنی و تحقیق
 ماده دمننده کوندریلان تاتار اون بشکونده
 عودت ایده جکندن کافه خدعه و دسیسه سی
 میدانه چیقہ جغندن قاضی کندوی اعدام
 ایده جکنی اتیان ایلدکن صکره کندوسی
 اولدکن اصلا خوف و حذر ایتموب شو قدر که
 محبوبه سی اولان دلارادن مؤیداً وقوعه جق
 اذراقک وقتی تقرب ایتدیکندن بوکا متأسفا
 اغلادیغنی سرد ایلدی قلوب بو وجهله آه
 این ایده رک و بلا آرام باران کی کوزلرندن یاش
 دوکه رک حکایه سی نقل ایدرایکن دلارادخی
 اغلیدرق کندوسنک افکاریده قلوب فنی کی
 اولدیغنی اظهار ایلسیله مسافر یونلرک حال
 بر ملا لندن غایت متأذی اولوب قلوبه خطا با
 عاشق بیوایه بن سزه اعانه ایتکی و سزک نوش
 ایده جکن مفارقت شمراب مشؤمنک
 کاسه سی شکست و بوتک سکرنندن قور تاروب
 مواصاف ابدیه به پیوست ایلکی آرزو ایدر
 و شو امله موذقی اولغنی ایستر ایسه هده قاعنی

(اصحاب)

اصحاب تیقظ و اتبهاهدن و غایت مر حشر
 بر آدم اولدیغندن بوتک اغفال و اقناعی
 پک عسیردر . خصوصیه انی الداتق ایچون
 قورمش اولدیغکز دولاب مکیدتد ناشی
 عفو اولمیه جغکز امر مجزومدر . فقط مدبر
 الامور و مرتب اللیل و النهار و ازمان
 و دهور اولان خالق بیچون حضرتلرینه
 توکل و بوایشک حسن نتیجه سنی درگاه
 الوهیتندن تضرع و نیاز ایلیرک تماماً توسل
 ایلیمکزی سزه نصیحت ایده رم دیه رک رخصت
 الوب کندی دینجه دایه اقشام تقرب
 ایتدیکنی کوروب سکوت ایلدی
 * قرق او چنجی کون *

دایه کلامه اغاز ایدوب دیر که بوا یکی بیچاره مسافر لری
 کتدکن صکره برایی کون دها او تور دیلر ایسه ده
 تاتارک عودتی و مملکت موصلتی کوئی تقرب ایتدیکی
 جهله بونلره اندیشه مستولی اوله رق ارتق آه و این
 ایتکه باشلیوب حال لرینک نه به منجر اوله جغنی تحظر
 و تفکر ایدوب فرار ایتکی تصمیم ایتدیلر ایسه ده

محافظه لرینه مأور اولان بکجیلری اغفال ایتک
 کوچ اولدیغندن بوندن دخی صرف نظر ایتدکارندن
 نهایت مدت مر قومه منقضى اولدی مدت مذ کوره نك
 تکمیلی اولان کونک کیجه سی بونلرک کوز لرینه اوینجو
 کیرمیه رک صباحه قدر در دلشده کارندن کونش
 طوغدی و قلوب ضیای شمسى کودیکى کى برا برايشه
 بو کونشی نهایت کورمى اوله جغنى تخطر
 و دلارانک یوزینه باقوب انک دخی کندوسی کى
 مأیوس و ناامید اولدیغنى کورمسيله ظهوره کله جک
 مفارقتی تفکر ایده رک اویله بر حزن و کدر
 و کسک صدا ايله دلارایه خطاباً بر لحظه مفارقتنه
 تحمل ایده مدیکم سوکیلی افندم ایشته بن بو کون
 اولمکه کیده یورم سنی خدایه امانت ایتدم سنک فرط
 محبتکله کندوسنی پنجه اجله القا و بوسيله مفارقت
 مصیبتنی باشنه چیقاروب بو قدر سعینی محو و هبا ایدن
 بو بیچاره بی دنیاده یشاد یغک مدنجه اره لق
 اره لق اولسون یاد ايله دینجه دلارابر صیحه ایده رک
 اء افندم سز اولمکه کتد یککز حالد بنم دینده
 یشامق لغمی بکا نصیحت ایده یورسکز حاله بو که

(ظن)

ظن ایدر ميسکز بوندن بویله سن سز دنیاده بکا
 یشامق ممکن اولسون دیو صاجلرینی یوله رق و سز کله
 برا بر کیدوب بن دخی یولکزده اولمکی اختیار
 ایده جکم و بنم صورتده عاشقم و سیرته رقیم اولان
 طاهر دخی سز کله برابر دفن اولندیغمی کورسون
 ولا یقیله دوشینلد یکی حالد قتل بن لایقم سز دکل
 سکز چونکه بو کذبى سز بنم تشویقم و تعلیم ايله اختیار
 ایلد یکن سزک مجازاتاً قتلیکن لازم کلور ایسه عینی
 بنم دخی قتل اقتضا ایدر . ویورن میدان میا
 سته بر لیکده کیدوب بن سزک اوزر یکنه یشامق
 ایسه ایکنز بر لیکده جام موتی نوش ایتکی ترجیح
 ایتش اولدیغمی جله عالمه کورتمکی آرزو ایدرم
 دیوب ختم کلام ابتد

قلوب دلارایى بو افکاردن کچورمک ایچون پک
 چوق اوغراشدی ایسه ده هیچ بریسی مومی
 الیهایه تأثیرا یئوب نهایت بو کادار بر چفت
 کلام ایتماسنی قلوبدن رجا ایلدی بونلر بو صورته
 درد لر یله اوغرا شقهده ایکن خانه نك قبوسى او کتده
 بر ییوان کورادی اولدیغنى استماع و قبولیه

طوغری باقدقلرنده خانه نك حولیسنه قاضی و مظفر
ایله اوغلی طاهر بر قاج کشی کیردکلرینی کوزملریله
بر ابردلار ابا ییلوب بره دوشیدی . و بر قاج جاریه
کلوب موئی الیه یاه رو حلقو قله ده رق مشغول
ایکن قلوب در عقب قاضینک حضورینه کندی
وقاضی قلوبی کوردیکی کبی بر طاقم التفات و معامله
درفقیه ایله قلوبه خطا با افندم کچنلرده قونثران جاننه
تحقیق سفینده ارسال اولنان تاتار بورایه کلدی
و تاتار کد رفاقتنده پد ریکز مسعود کد خادملرندن
بریله قرق دوه یوکی قاش و اشیای سائره وارد
سره کوند ریش جمله سی تمامأ واصل اولدی .
وسرک دخی مسعود کد اوغلی اولدیغکزه شک
و شبهه مزقالمدی . سرک حقکزه وقوعه کتوردیکم
قصورمک عفونی استر حام ایدرم دیدی . قلوب
حاکمک بو کلا ملرندن متحیر ایکن مظفر ایله اوغلی
طاهر دخی عفو طلب ایده رک و دعوالرندن کفاید
ایدوب فقط طاهر قلوبه سر دخی دلاری بنم کبی
تطبیق ایدوبده حله لازم کلور ایسه سرده بی
انتخاب ایده رک بکانشکاح حله ایتمکزی

(نیاز ایدرم)

نیاز ایدرم دینجه بیچاره قلوب کرک قاضینک بومعالمه
سندن و کرک طاهرک بو وادیده اولان کلاملرندن
کندوسنی استهزا ایدیورلر ظن ایتدی
بو ائساده ایچم رویه بر خادم کیروب قلوبک اتکزی بوس
وافندم پدر و والد کز صحت و عافیتده درلر و سرک
حسرت و اشتیاقکزدن بشقه برالم و کدرلری
یوقدر . و سزی کورمکی زیاده سیله ارزو
ایده یورلر دیوب بر مکتوب دخی چیقاروب
تقدیم ایلدی . قلوب خادمک بو کلاملرندن
قیراروب هیچ بر جواب بوله میهرق مکتوبی الوب
آچدی شو مألده تسطیر اولمش ایدی (جناب
باری به جدو ثنا و رسولنه صلاة و تحایا ایفا
اولندقدن صکره بنم سوکیلی او غلم سرک مفارقتکن
دنبر و خواب و راحت مملوب و حسرت اشتیاقکن
زهری و جودمی استیلا ایده رک یواش یواش حیاتی
افنایه ملقوب ایده یور مظفر معرفتیه طرفه
کوندریلان تاتاردن باشکزه کلان ایشلر بالاطراف
معلوم اولدی . کروان باشی جـ وهره تودیعاً
سره قرق دوه یوکی اشیای کوندردم . بونلری

صفای خاطر ایله قوللا نو ب و حال کز نصل اولدیغنی
 سریعاً طر فزه بیلدیروب بزی مراقدن قورتاریکنز
 قلوب بو مکتوبی او قورا او قوماز مذکور دوه لر
 حولیدن ایچرویه کیردیکنی کوردکده کروان باشی
 دخی حضورینه کلوب افندم امر بیوریکز یوکلر
 نره یه قونیه جق ایسه اورایه ایندیره لم دیدی
 قلوب بو واقعه دن زیاده سیله متحیر اولوب عجباً بونه
 اوله دیو کندو کندو سنه تفکر و بن پک چوق حادثه
 عجیبه و غریبه کوردم ایسه ده بودر لوسنی اصلا
 کوردم دیوب ملا حظه ایدرایدی
 حاصلی قلوب بو فرصتی الدن قاچر مامغه نیت ایدهرک
 و بو ایشک صوکی نه یه منجر اوله جغنی وقت وزمانه
 حواله ایلدی . دایه بورایه کلدکده اقشام اولدیغنی
 کور مسیله سکوت ایتدی

اشبو کتابک برنجی جلدی بو محله ختام بولسیله بوندن
 اشاغیبی در دست طبع و اخراج اولان سائر جلدلره
 درج اولنه جقدر مکتب فنون حریره جتباب
 ملوکانه مطبعه سنده طبع و تمثیل اولمشدر

(*) (الف النهار و النهار) (*)
 (جلد ثانی)

(**) (الف النهار والنهار) (**)

(جلد ثانی)

بوعالم مکنونانده ظهوره کلان حوادث عزیبه
ووقوعات عجیبه يك چوقدر ودهور وعصور
يكجگه هر عصر وزمان ایچنده ظهور ایدن
وقایعدن باشلیلری تاریخ اولغه سزا اولدیغندن
وقایع نكارتاریخ قسمی بشقه اوله رق ضبط ایدوب
اسلافك احوالندن اخلافه خبر براقش لردر که
اوده تاریخه متعلق کابلرده مسطوردر . وبوقسمی
انسان ایچون اوقیوب اکلامق مرتبه وجوبده در .
قالدیکه قسم تاریخه ادخاله شایان اولمیوب ووقوعی
دخی محتمل اولان بعض وقایع عزیبه بیده هر قوم
ادبای اسلافك کند ولسانلرنجه فصاحت و بلاغی
مشهور اولنلرندن حکایه یو الو غایت
کوزل اوله رق قلمه الوب اخلافه اثر
براقش لره . وبونلردن وقوعی اصلا محتمل اولمان
برشیمی دخی صحیحاً وقوع بولش کی
خیالخانه تصور لرنده تصویر واک اوافق بر ماده بی
مرایای قریمده اعظام و تکثیر ایده رک پیش
(انظار)

۲۹۹*

انظار عرفایه قوی شلر . ایشته حکایات لطیفه نك جمعی
ووجوده کلی انجیق بومقوله سعی و همتلره اولمش و بویله
رسائل مدونه فقرات ایلده هر بلده نك کتبخانه لری
طولش در . خصوصیه بین الادبیا شهر تشعار
وحکایات لطیفه ایله عندالظرفا کسب اعتبار
ایتمش اولنلری برلساندن لسان اخره نقل وترجه
ایدیله رک هر کس نفعندن حصه دار
اولمده در . بوکاده بو قدر اهمیت وبرمک
بجرد مثل و حکایه کابلری اخلاق و آداب متعلق حکایه
وقصه لری بیاندن عبارت اولدیغندن انسان ایچون
بو کابلریده اوقویوب اکلامق لازمدر که قصه دن
حصه الهرق اخلاقی تهذیب ایدوب حال
واستقبالده اطوار و مشواری اکا توفیق ایتسون
یوقسه اوله صالدر صالدر اوقویوبده اصل فائده
بخش اولان محلی کجوب هیچ استفاده اولنه میه حق
کوشه لرندن کسب تلذذ ایده رک ایشی قهقهه و مذاقه
حصر ایدرایسه بر شپنه براماز . بورالری بیاندن مقصد
محض شوینک برکون حکایه سیده غایت پر لاق فقراتی
شامل وفوائد بسوطه و مشروحه بی جامع و مشتمل

کتاب حکایات اولدیغندن برنجی جلدی بوندن اول
لسان اجنبیدن زبان عذب البیان ترکیه ترجمه
اولندیغی کی بوکرده ایکنجی جلدی ترجمه سی ختام
بوله رق طبع و تمثیلنه شروع اولندی

(قرق دردنجی کون)

تتابع ایام و تعاقب ایام موجب الظلام
دوران ایتدیکه دایه نراحت مایه فرخنازی
لاجل الاقناع هرکون کونا کونا امثال و لطایفی
شامل حکایه ایرادینی عادت ایتیش اولدیغندن
ینه کیجه نک پرده ظلامی جهت افقه عروج
وضیای شمس و رای حجاب ظلمتدن و کوج ابله
عمیون عالمی تنویر ایتدکده تکمیل حکایه به شروع
ایدوب دیرکه قلوب هر تقدیر بووقوعاتدن متحیر
ایسه ده حیرت و استغرابنی کتم و اخفا و اشغال
بر مناسب محل کوسر بله زک اورایه ایندیرلمسنی بیان
وانبا ایلدکن صکره جوهره مسعود فاملیاسنه
دائر بعض سؤال ایتدی . جوهر دخی بر طائف
حوادثلر ویرمه راپیدر نک بر از ناهراج اولدیغندن
(قلوفی)

قلوفی کورمسنی آرزو ایلدیکنی و زوجه سیله برابر
قوترا نه کلمسنی اخطار ایلدکنی شفاها کندوستنه
امر و تنبیه ایتدیکنی افاده ایلدی جوهر بووجهله
بسط مقال ایدرکن قاضی و مظفر و اوغلی طاهر
قلوفدن رخصت اله رق و جله سی قلوبک صحیحاً
مسعودک اوغلی اولدیغنی اکلا دقلری حالده
چیقوب کتدیله و خانه سنک اطر افنده بولنان
کوز جیلری قالدردیلر بونلر بووجهله کمال شرم
و حجاب ایلد کتدکن صکره قلوب دلارانک
یانه کیدوب و مومی الیهانک عقلی باشنه کلدیکنی
کوردیکندن زیاده سیله ممنون اوله رق وقوع حالی
بیان و مسعود جانبدن کلان مکتوبی دخی ارانه ایلدی
دلارامکتوبی او قودقن صکره یار بی سن بوا یکی
بیکس عاشق و بیچاره کان صادق قوللرینه
مرحمت و شفقت پیوروب یوزلرینی دشمن
بدخواه لری ورقبای فرصت جولری تزدنده قاره
چیقار مدک و بربریمزدن دور و مهجور ایتدک دبه رک
ازدل و جان تشکر و محبت ایتدی و سرور
و حبورندن باشو کوکه یتدی قلوب دلارانک

بویله کثرت حبور و وفرت سرورینی کورنجه افندم
 بو قدر مسرور او لمایک بزیم ایتمیز که دهاپک چوق
 صوکتوریری واردد . بزالا آن مخاطرهدن
 قورتیله مدق چونکه بو حالدن اکلاشیلان مسعودک
 او غلی شبهه سر سمرقندده اولمیدر . فقط کروان
 یاشی مسعودک او غلی شخصاً بیلدیکندن بنی
 ظن ایلدی و بوندن مظفرک تاتارینک یا نیلدریغی
 دخی اکلاشیلدی اگر بوایش براز وقت میدانه
 چقمز ایسه بزم فلاح و سلا متمر ممکندر .
 و بومدت ظرفنده بورادن فرارایده بیلوروز . حالبوکه
 بویله قرق دوه یوکی اشیانک کلدیکی مملکتک ایچنده
 شیوع بوله جغنده و مسعودک او غلی دخی ایشیده
 جکنده شبهه اولدیغندن معاذاه اگر بو کیفیت
 بویله ظهور ایدر ایسه البته کفیتی حاکم خبراله جفی
 جهتمه قباح قباح اوستنه اوله جغندن بوکره
 حاکمک الندن بر صورتله قور تولمک چاره سی
 اولیه جفی آشکاردر دیدی ایسته قلوب
 برطرفدن فرار اتمه نک چاره سی دوشونمکه
 و دیگر طرفدن بوسری میدانه چیقار ایسه حالی

(نهیه)

نهیه منجر اوله جفی خوف و خشیتیه اوله مضطرب
 الحال و مکدر البال ضرر مقده ایکن بر قاج کون اول
 خانه سنه کلش اولان و مملکت مقر بلرندن بولنان
 معهود مسافر تکرار کلوب قلوبه افندم جناب حقت
 عون و عنایتیه شوقور قش اولدیغکز بلیه دن خلاص
 اولدیغکز معلوم اولدیغندن هم بوبابده حاصل
 اولان سرورمی اظهار و همده رسم تشکری
 ایفا نموده کلام دیدی . قلوب دخی رسم خوش
 آمدی بی ایفادن صکر بونلرمصا حبت کیرشد کلرنده
 مذکور مسافر مادامکه سز صحیحاً مسعودک اولادی
 ایمش سکر بوندن اول سزه کلدیکم وقت بندن
 نیچون کتم و اخفا و بنیده کندیگز کبی و هم
 وتلا شه القا ایلدک دیمسیله قلوب ینه کلامه
 باشلیوب سزه مقدمه سرگذشتی بر بر بیان
 ایتش ایدم و حقیقت عالم طبق اوله اولان تقریرم
 وجهله در . هر نقدر بکا بویله اشیامک کلوب
 بن دخی قبول ایلدم ایسه ده بوایشه جرأت بنم
 حقیقتاً تاجر مسعودک او غلی اولمق لغمی اثبات ایتمز
 چونکه یک اعلا جزم و تیقن ایدر مکه شوکلان

اشیا و هدایا مسعودك سمرقندده بر او غلی او لوب
اکا کی ده جک ایکن یا کاشلقله بکا کلدی
و بوايش ایلر و ده طویل لوب میدانه چیه قه ورق صکره
ایکنجی دفعه اوله ورق حاکک ید ظلم و اعتسافنه
دوشه حکم اما نه چاره شوارالق بر فرصت
بولوب قاجه نك یولنی بوله بیاور میسیم دیو کندیمی
ینه بر بیوک تهلکه ایچنه آندم دیو مسافره کیفیتی
سویلدی مسافر دخی قلو فک بوافکارینی بکنوب
وقت فوت ایتمکسزین بر آن اقدام فرار ایتلرینی
و بوضورتله و اصل سلامت اوله جقلرینی بیان
ایلدی ایسه ده قلو ف قورقوسندن زیاده تلاش
ایتدیکی جهتله مسافر بوکا بر طاقم نصیح و پند ایدهرک
تسلیت و پروب و جناب باریدن امیدلرینی کسماملرینی
اخطار ایله عزیمتنه رخصت اله ورق و داع ایدوب کتدی
قلوف ایله دلارا یالکز قالوب بینلرنده ارتق فرار
ایتمکی قویجه قرارلشدیره ورق یول لوازماتی
احضار ایله دهاسا ئر ایجاب ایدن شیلری
الوب بی صبر و قرار کیجه نك حلوانه منتظر
اولدیلر بونلر بوبله بر حال خلیجانه ایکن ناکاه
(خانه)

خانه لرنك حولیستنده بر کورلدی قوپدوغنی
ایشتمدیلر و کمال خوفله باقدیلرکه بر طاقم اتلو
عسکریدر بیچاره لرك عقالری باشلرندن کیدوب
عجبابونه اوله دیو یأسله دوشونمکده اولدقلری حالده
ملکک خاصه عسکری ضابطا نندن بر ضابطا انده
بر بوجه ایله قلو فک یا نه کلوب کمال آداب ایله سلام
و یرهرک و بوجه بی بالتقدیم افندم مملکتتمزک ملکی
اوزبک خان سنك مسعودك او غلی اولدیغنی
و باشنندن کچن فلاکتلری ایشتمش و شمیدی
بالذات سزدن دکه مک ایستدیکندن بوبوجه
دروننده اولان قفتانی اکسا ایله سنی حضور لرنه
کو تور مکلکمی فرمان بیوردیلر دیدی قلو ف
بویه حضور شاهه دعوت اولنمستندن هر نقدر
ممنون اولدی ایسه ده کتمکدن امتناع ایتمکده
بروسه یله بوله مدیغندن ضروری مذکور قفتانی
کییوب مذکور ضابطا یله برلکده کتمک اوزره
خانه نك حولیستنه ایندکارنده مخصوصاً خانك طرفندن
کوندولمش و انواع مجوهرات ایله مزین و مصنوع
طاقله دونادولمش رکوبی ایچون قلو فک التینه

براعلا اسب چکيله رك و دبدبه واحتشاهله سرای
ملکه کو تور دیلر . دایه حکایه دن بو محله کلد کلد .
اقشام اولدیغنی کور مسیله سکوت ایلدی
(قرق بشنجی کون)

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه قلو فی بویله برچوق
طنطنه ایله سرای خانه ایصال ایله باب سر ایدن
ایچرو کیر دیکنده سرای خلقی استقبال
ایده رك احترامات فائقه ایله دیوان او طه سینه
کتوروب و ملک وزیر دخی اوراده اولدیغندن
وزیر ایله بعد الملاقات بالذات وزیر قلو فک اوکنه
دوشه رك ملک تخت او طه سینه کیر دیلر . ملک
ایسه امالی کور لمامش اقشه نفیسه دن البسه
ایله ملبس وجواهر کونا کون ایله مصنوع و مزین
بر تخت اوزرنده جالس اولدیغی حالده بالجمله وزرا
ووکلاسی حضورنده صف بسته قیام ایدیلر .
قلوف بو هیئت کورنجه بر طرفدن موج ودا اولان
تزییناتدن کوزلری قاشوب و دیگر طرفدن
دخی هیئتک هیبت ودهشتندن یوره کی او غوشوب
باشنی اوکنه ایکه رك سوکلم بوکلم قورقه قورقه
(حضور)

حضور ملکه طوعزی کیدوب خانلره مخصوص
اولان مراسم وادابی بعد الاجرا طوردی ملک
قلوفه خطابا ای مسعودك اوغلی سمرقندده باشنه
کلان احوالی هیچ برشی کتم و اخفا ایتمکسزین
طوعزیجه و تمامیه نقل و حکایه ایله دیدی قلو ف
ملک سنی ایشندیکی کی باشنی قالدیروب باقدیکه
ملک مقربلرنده نم دیه رك کند و خانه سنه کلش
و بالجمله اسرارینه واقف اولمش اولان
مسافردر . قلو ف خانک حضورنده ذاتا درونی
قورقو استیلا ایش اوله رق طور رایکن برده حالی
بویله کورنجه قورقوسی بر قاتدها تزیاید ایدوب
بتون بتون عقلی باشندن کیده رك دتره به دتره به
بیچمال یه دوشیدی همان وزیریاتنه کلوب
بونک الندن طوطه رق قالدیروب تکرار ملک
ایاقلرینه یوز سور مسنی اخطار ایله قلو ف دخی
سرسم سرسم کیدوب ملک ایاقلرینه قپانه رق
کیرویه چکیلوب طوردی ملک قلو ف
بو حالرینی کورد کده تختدن اشاغی انوب
قلو فک یاتنه کله رك الندن طوطه رق بشقه بر

اوطیه کوتوردی ای قلوب سنک دلاریه
اولان عشق و محبتی و باشینه کلان ورطه لری
بن ایشتم و بو وجهله کوسه تردیک صدافت
و متانت غایتله خوشومه کتدیکندن سزی کورمک
ارزو ایلدیکم جهته له تبدیلا سنک خانکه کلدیم
وبکا اولان اعتمادک سببیه باشینه کلان شیلری
نقل ایتمکک ده از یاده محظوظیتمی موجب اولدی
ایشته بوندن ناشی سزک بربریکزدن مفارقتکری
دروغمه کلان رحم و شفقت استمد یکندن
شوا فکرمی میدان حصوله چقارمق ایچون
سزدن ایرلدقن صکره سنک کذبنی سترایله قوروش
اولدیغک دام حیهله سنی دو شمدکن قور تاروب
ایشی اطرافه صحیح بیلدرمک یولنده همان قرق
دوه یوکی اشیا ترتیب و مسعود طرفندن یازلمش کی
بر مکتوب تسطیر و خادم لرمدن جوهره اشیا
مذکوریه بی بالتودیع طرفته تسیمیر و قونثر اندن
عودت ایده جک تاتارک یولنی دخی بکلده رک کلمسیله
برابر چویردوب نزدیمه جلب ایله سنک مسعودک
اوغلی او اقلغک حقنده لازم کلان تنبیهاتی بالاعطا

(بوخصو)

بوخصو صک اجر اسنده ساق غیرتمی شمیر ایندم
حالبوکه بو ایشلری هر نقدر بویله یایدم ایسه ده
سنک معلوماتک اولدیغی جهته له بر حال امنیتده
بولنه میوب فرار ایتمکی کرکی کی قور دیغندن
شودوشمش اولدیغک وهم وتلا شدن سنی بتون
بتون قور تارمق اوزره کندمی بیلدرمک صد دنده
سنی نزدیمه جلب ایلدم ارتق مستر مخ اول و ذاهب
اولدیغک خواطری ترک ایله وسنک ایچون سرایمده
مخصوص بر دأره ترتیب و تمیسه اولمشدرالی اخر العمر
اول دأره ده اقامت ایتمک اوزره دلاریده جلب
ایت دیدی قلوب بو کلاملری ملکدن ایشدیکی
کی زوالی سونجندن نه اولدیغی شاشیروب
ودر عقب ملکک ایاقلرینه قپانه رق ادعیه لازمه بی
ادا ایله برابر تشکرات مقتضیه بی ایفا ایدوب
کندوسنه کوستریلان دأره یه اول کون دلارا
جلب اولنه رق و بونلرک مصارفات واقعه
ضروریه لرچرن مستوفی معاش لر دخی تخصیص
اولنوب الی اخر العمر بر مراد اوله رق اوراده
یشادیلر و بونلرک باشندن کچن احوال غریبه بی

ملك خاصه سمرقندك مشهور وقعه نويسلرينه
تحريرا تديره رك ضبط صحيفه سطور قلندي ديودايه
قلوفك حكايه سني تكميل وفر حنازدن
ظهور ايده جك جوابه منتظر اسكوت ايتدي

فر حنازك ايسه ار ككلر حقنده كوسترد يكي بغض
ونفرت قلبنه يرايمش وبوقورتيدن كچورمك
بياغى كو چلشمش اولديغندن كرك دايه
اولسون وركك حاضر بالمجلس اولوب حكايه بي
استماع ايدن سائر جوارى ونديمه لر بولنسون
بولرك افكارى طائفه ذكور حقنده كوزل

وظنلري موافق امل اولديغندن حاضر بولنانلرك
جمله سى بو حكايه دن الدقلى حصه لره برر كونا
معنار ويره رك ار ككلرى مدح وستايشده
بولنشلر ايسه ده فر حنازدها بولرك افكارى
مرتبه سنه هنوز واصل اوله مديغندن معترضانه
ومدققانه كلامه اغاز ايله مادامكه قلوب عاشق
صادق ايدى نادر خان مملكتندن سوروب
چيقارديغى وقت هر تقدري بخله وسرعتله طرد
وتبعيد ايتدي ووقت غايت طار بولندي

(ايسه ده)

ايسه ده اولادلارايه اولان عشق ومحبتي اول
مدت قبله ظرفنده دلارا ايله بركره ملاقات ايدوب
وداع ايمه نك چاره سنى بولدير ايدى مرقوم بورالره
بقمقمز ين مملكتدن چيقوب كتدى ايكنجيسى
سمرقنده كاد كدن صكره كند وسنه نگاه حله تكليف
ايتديلر تزوج ايده جكي خاتونك دلارا اولديغنى
بيلمز ايكن عقده رضا كوستردى اكر صحبأعاشق
ومحب صادق اولسا ايدى عشق ومحبتي بوايشى قبوله
ممانعت وطريق استنكافه عزمه مجاسرت ايتدير
ايدى . او چنجيسى بو آدم اكر سوزنده طور در كيمسه دن
اولمش اولسه ايدى نكاح وقتى اولنان مقاوله
اوزرينه ايمش اولديغى يمى يرينه كتورمك ايچون
دلاراي اطلاق ايدردى بويله برعاشق ايچون حاث
وبمين ايله آثم اولمق عجب الويررمى ديوكلامنه ختام
ويردى دايه دخی جواباً افندم قلوبك طومش اولديغى
ايشلرده يالكز جاي تعرض شوراسى اولوب بوكا
ينده تعجب ايدرمكه مؤخر آيمى اوزرنده طور ميوبده
حظوظات نفسانیه وتلذذات شهوانیه
سنه تبعيله نقض عهد ايتسيدر . اكر چه يمى اوزره

اطلاق ایدہ رک اعاده انجش اولسیدی زها یو کورینور
ایدی . مادامکہ سزیک افکار عمیقہ و تدابیر انیقہ یہ
دوشویور سکر بوسیدن ابوالقاسم و قلوبک
حکایہ لرینہ نسبتاً دھادقتہ شایان بولہ بیلہ جکرکز
دیگر سزہ بر حکایہ نقل و بیان اینکہ حاضر مکہ
بو حکایہ نک ازہ سمنده کچہ جک احوال غریبہ
مسموعکز اولد قجہ افکار یکرزک واهی اولدیغنی
اکلار سکر ظن ایدرم دیسیلہ کراک فرحناز
وکرک سائر حاضر بوانانلرک جملہ سی بو حکایہ بی
دکلمکہ کندولرینی زیاده خواہشکر کوسر دکلمدن
نقل و بیانہ بدآیلہ دیرکہ

(چین ملکہ سیلہ شہزادہ قلاک حکایہ سی)

ازمنہ ماضیہ دہ نغای تاتارلری خان زاده لردن
(قلاف) نام شہزادہ ہمعصری بولنان ملک
زادہ لری اخلاق جیدہ و اوصاف جمیلہ ایلہ قات
اندر قات کچمش و مزیت و فضیلت جہتیلہ
مرتبہ کمالہ و ارمش و علوم عالیہ بی ارقیوب مفسرین
و محدثین زمرہ سمنہ داخل اولہرق تفاسیر
شریفہ نک حافظ و حاملی و احادیث نبویہ نک

(شارح)

شارح وقارنی و موجود اولان علمانک ال
عامل واعی و آسیای شرقینک قہرمان
یکانہ سی اولوب عصرینک تاریخچی مومی الیہک
صیت و شہرتیلہ طولمش بر ذات اولہرق دھاسنی
اون سکرزندہ ایکن مقتضای درایت و فطانت
یدری تیمورطاش خانک مستشارخانی اولدیغندن
ہرقنغی مادہ اوزرینہ مذاکرہ اولوب رأی ویرلک
لازم کلسہ ارکان موجودہ نک مشہور اولنلری
بونک منانت رأینی تغییر و تحلیلدن عاجز قالہرق
آراکند و طرندہ مدہ قالب جملہ سی تصدیق
ایدر لر ایدی بوندن بشقہ محار بہ زماندہ
میدان حرب و وغادہ قومانداسی التندہ بولنان
عسا کرک باشندن ایرلیوب بسالت و شجاعتیلہ
برابر تدابیر و ترتیبات سمنہ سی سایہ سندہ از وقت
ایچندہ غلبہ یہ مظهر و کوشہ بوجا قدہ دشمنی
قوغوب طوتر اولدیغنی کوریلور ایدی مومی
الیہک قوماندہ سمنہ بولن عسکر بویلہد فعاتلہ
نائل فتوحات اولد قجہ از وقت ایچندہ غلبہ لری
سایہ سندہ دنیادہ موجود اولان عسکرک ال جسور

و مهمیب اولد قتری شهر تنی قزاندا قلدن همجواری
بولنان حکمدارلک شان و شهرت و بسالت
و هیبت کی اولان صفتری عادتاً محو و نابود
ایتمیشلر ایدی . ایشته پدری بولنان خانک مصالحی
بو یولده جریان ایتمکده ایکن سلطان (قارزمی)
دن بر ایلیچی کلوب حضور ملکده سبب ورودی
استفسار اولند قدده نغای تارلرینک ویرکوری سنه
بسنه سلطان قارزمی طرفه ویریلرک خراجگذاری
اولملری اکر بوتکلیفی قبول اولندیغی حالده ایکیوز
بیگ موجود قوه عسکریه ایله کلوب تاج و تختی
پریشان و بنای حکومتی هدمله بی نام و نشان
ایده رک جبراً و قهراً تکلیفی قبول ایتمدیره جک
اولدیغی بیاندن عبارت ایمش خان ایلیچیدن
بوتقریری الیدیغی کی مذکور تکلیفی قبول ایتمک
ویا خودریله جواب ویرمک شقلرندن قنغیسنک
مناسب اوله جغنی لاجل الاستشاره ایشی مجلس
وکلایه حواله ایتمدیکندن قلاقله وکلای موجوده نک
رأیلری متفق و متحد اولدیغی حالده تکلیفک
قبول اولنماسیله ایلیچینک اعاده اولمنی مناسب
(کور)

کور دکلرندن اولو جهله ایلیچی اعاده اولندی ایسه
ده ایشک نتیجه سی حربه قرار قلدیغی جهله
اولکوندن اعتبار ائدارکات حربیه و ترتیبات سفریه یه
باشرت ایتمدیلر . تیمور طاش خانک ایسه قوه
عسکریه سی دشمننک عسکرینه نسبتله دون
اولد یغندن هر حالده اعانه یه احتیاجی اولق
جهتیه همجواری بولنان رؤسای قبائل اترک
و چراکسهنک کندوسنه یاردم ایتملرچون داخل
دائرة اتقاقی اولملری قرار ویره رک و بونلرایله اولان
مخبراته نه شو و جهله نتایج حسنه بیان ایتمدیکه
سلطان قارزمی غالب اولوبده بنم حکومتی قبضه
تسخیرینه الور ایسه افراتدرجه ده اولان حرص
و طمع مقتضاسی قبائلی دخی برر بر داخل
دائرة حکومتیه کچیروب جله سنک حکمدار لغنی
محو و مضحل ایده جکندن فقط شمیدین جله مز
بردن رشته اتقاقی بند و عقد ایدوب دشمنی طرد
و تبعیده سعی و غیرت ایدر ایسه کسرنک دخی
نجاتکز مقرر اوله بیلور و قارزمینک افکاریده
حقیقتاً بومر کرده در دیرک اطراف واکفاده

بولنان بالمله رؤسای قبائلی دائره اتفاقه ادخال
ایله بونلر طرفلرندن الی بیک عسکرله اعانه اولنه
جغنه قرار و بریلوب اسمداد خصوصنی بو وجهله
در میان ایتدکن صکره قوه حنودیه سنی جلب و جمع
و حال حاضر دن حال سفره کچوردی و شو ترتیبانی
اکمال ایک اوزره ایکن سلطان قارزمی ایکی یوز بیک
عسکرله محندن حرکت و قورانده واقع سیحون
نهرینی عبور و (ایلاس) و (ساغنا) ممالکنی مرور
و محتاج اولدیغی ذخایر و ارازی ارازلردن تدارکله
قلاف واسطه سیله قومانده اولنه جق هنوز
طوپلانماش اولان تیورطاشک اردو سندن اول
(ژونده) قدرایلروله دی قلاف دخی جلب
و جمعنک تکمیلانی بکلمکده اولدیغی اردویی
طوپلایوب بالاسه صاحب صکره دن حرکت و
(ژونده) طوغری توجیه جام عزیمت ایلدی ایسه ده
(ین جیکون) نام محلی کچدیکی کبی جا و ساری
معرفتیله اوکلرنده دشمنک حرب نظامنده کورندیکی
خبرلرینی المسیله برابر در حال عسکرینی توقیف برله
نظام حرب به ادخال ایتدی دایه باقدیکه ضیای شمس

(عالم دن)

عالم دن مفقود و کواکب سیاره و ثابته طرفین
اردوسی عسکر کی روی اسمانی استیلا ایدیه رک
رونمود اولدیغی کور مسیله سکوت ایدی

* قرق النجی کرن *

دایه تکمیل حکایه به مباشرت ایدوب دیرکه بوا یکی
اردونک قوتی همان بر برینه مساوی و عساکر
موجوده مرکبه سنک احلاقی یکدیگرینک عینی
راده لرنده ایدی . ش و حالده علی الصباح
طرفین اردو قوماندانلری ترتیب و تسویه صفوف
و اعمال سنان سیوف ایتدکه مباشرتله حربیه
طوتوش یلوب حرب و قتال اقشامه قدر ممتد اوله رق
و ایکی طرف امر او ضابطان و نفراتی بورجلی
اولدقلری خدمتی لایقیله ایفا و غایت دلیرانه
و شجیعانه حرکتلرا حرا ایتدکلرندن زیاده سیله
قائلی بر حرب اوله رق و شهرزاده قلاف و سلطان
قارزمی کی المشهور جنگی قوماندانلردن
بکلیله جک حرکات غصه فرانه بی ایک بیسیده
تمامیله ایفا ایدوب کندولرینی بر قاندها معیتلرینه
کوستردیلر ایسه ده بو حالده طرفین یکدیگرینه

گاه غالب و گاه مغلوب بر برلینه برتر کنه مجبور
 اولورلرایدی ایسته نسیم ظفرهنوز برطرفه
 وزان اولقسزین شمس عزوب ایدهرک کجه نك
 ظلامی اطراف استیلا ایلدیکندن فرداسی کون
 ینه مباشرت اولمق اوزره ایکی طرف اردولری
 محاربله حربدن چکلمك اشارت لرینی ویردیله
 لکن اول کجه چراکسه قبیله سنك رئیس اهانت
 نیتیه قلا فک اردوسندن برتقریب چیقوب
 قارزمینك طرفنه کدهرك وقارزمی ایله
 کوروشوب چرکس لرك میدان معرکه ده نغایلری
 ترك ایله بیطرف بولملری وکنندولرندن بعدما
 ویرکوالنماسی مادرینی بر معاهده نامه یه درج ایله
 بونی اجرا ایده جکلرنده بربرلینی تأمین ایتك ایچون
 دینلری اوزرینه ایکسیده عین دخی ایتدکن
 صکره رئیس مرقوم قرارگاهنه کلدی
 صباح اولدقده طرفین اردولری حربه طوتشمق
 و قلاف ایسه عسکرینه هجوم نظامنی یکیدن
 الديرمق اوزره ایکن چرکسلر قلافک اردوسندن
 ایریاوب مملکتلری یولنی طوته رق چیقوب کتدیله
 (چرا)

چراکسه نك طوتشمق اولدیغی حرکت نامرضیه دن
 ناشی قلاف اردوسنه طاری اولان ضعفیدن
 يك چوق کدر ایدوب محاربه دن محاببت ایتك ایستدی
 ایسه ده نه چاره که دشمن اردوسیه میدان حربده
 رو برو بولندقلرندن حربدن فراغت ایتك ممکن
 اوله میه جغنی وبتون بتون محو اولنجیه قدر
 اوغرا شلمق لازمکله جکنی تخطر ایله دشمنه مقابله یه
 حاضر اولدیله سلطان قارزمینك اردوسی
 قلافک اردوسی اوزرینه شدتله هجوم واراضینك
 هریرنی طوتغله استفاده ایدهرک نغایلری هرطرفدن
 چویردیله و بونلر هر نقدر قوی اولان معینلرندن
 ایرلمش و دشمنله اطرافلری چویرلمش ایسه ده غیرت لرینه
 اصلا فتور کتور میوب قوماندانلری اولان قلافک
 غیرتیه غیرت لنوب دشمنلرینك کرائله اولان هجوم لرینه
 يك چوق مقابله و مقاومت ایدهرک انجاه کارتاب
 آور مقاومت اوله میه رق اره لرینه دشمن کیردیکندن
 اولوقت قلاف غلبه دن نا امید اولوب ارتق
 جاننی قورتارمق ایچون معیتنده بولسان برقاج
 یوزاتلونك اوکده دوشهرک دشمن اردوسی اوزرینه

غایت شدله بر هجوم کوستره رک کندوسنه یول آچوب
 یکدی . قلائک بوو جهله ار دوی یاره رق
 یکجوب کتدیکی سلطان قارزمی خبرالمس-یله برابر
 تعقیب ایتک ایچون ارقه سندن التی بیک انلو
 کونردی ایسه ده یولاری ییلا کلرندن قلاف
 بونلره شاشرتمه لر کوستره رک اوکلرندن قورتیلوب
 ویرقاچکون مرورنده پدری خانک حضورینه
 واصل اولدی

تیمورطاش اردوسنک بویله انهمزام ویریشانیتندن
 مغموم وایشیدن اهالی ایسه کر قنار پنجه
 هموم اولدیلر. قلائک عجبجه غوغادن قورتیلوب
 کلان برضابط قارزمی محاربه محله ده قلان نغایلرک
 برازینی اسیر ورچوغنی کشته شمشیر ایدرک
 خان فام یاسنی دخی بتون بتون قهر و تدمیر و حکومتی
 ضبط و تسخیر ایتک و اهالی بی کندوسنه
 مطاوعت ایتدیرمک اوزره کلمکده اولدیغی
 خبر یأس بر حال ناامید ایل ویردی تیمورطاش
 خان بو خبر یأس اری الدیغی کی قارزمینک
 تکلیفاتی قبول ایتوب حربه قیام ایتدیکنه ندامت
 (کتوردی)

کتوردی ایسه ده نیلبه ملکه بعد خراب البصره
 خواستجه ایش بتمش وکندی قورتیق وقتی
 دخی زیاده طارلمش و بیکه قارزمینک پنجه
 قهرینه دوشمک راده سینه کلمش ایدی ایسته
 شواز وقتی کندولرینه فرصت عدیله تیمورطاش
 وزوجه سی و اوغلی قلاف همان یو کده خفیف
 بهاده اغراش-یا و ام-والی بالاستصواب
 پای تختلری اولان (استیرقان) نام شهری ترک ایل
 عجله چیقیدیلر. و بوا شاده محاربه دن قورتیلوبده
 قلافله کلمش اولان عسکر ایله سرای خدمه لرندن
 بعضیلری دخی بونلردن ایرلمسنی ایسه نه میه رک
 بر لکده کتدیلر

بونلرک نیت و افکاری ایسه بعض حکمدار
 التجا ایتک اوزره بلاد روم جانبه کتمک ایدی
 بومقصدله ترک حکومت و اول جهته طوغری
 توجیه حرکت ایتدکلرندن قافقاسی اطاعلرینه واصل
 اولملریله طاغ اها لیسندن درتیک مقداری حیدود
 بونلرک اوزر لینه هجوم ایتدیلر بیچاره لر بلیه نک برندن
 قورتولملریله دیگر بردا هیه عظیمه به دها اوغرا دیلر که

مذکور حیدودلری سوزایله اسکات ایتک والارندن
قور تولق ممکن اوله میوب وکندولری ایسه انجه
درتوز کشیدن عبارت بولندقلری حالده حیدودلر
طرفندن اولنان تسلطاوزرینه مجبوراً مقابله بالمثله
ابتدارایتدیلر ایسه ده از لقلری جهته عسکرلرینک
جمله سی شربت موتی نوش وهربری برده ده لقمه
طیور ووحوش اولدیلر . و حرب وجدال
اره سنده حیادید هر قومه بر طرفدنده اموال
واشیالرینی یغما و غارات ایله مشغول اولورلر ایدی
نهایت الامر خان و زوجہ سی و قلاف حیدودلرک
ید تظلملرینه دوشد کلرندن ارتق بونلری قتل
وتلفدن عفوایدہ رک حیاتلرینه تعرض ایتدکسزین
اوزرلر نده بولنان البسه لریده الوب جسملرینی
عریان وجکرلرینی سوزان ایدہ رک ذروه جلمده
براقوب چیقوب کتدیلر .

تیمورطاش کندی نی شو حالده کوردیکی کبی بر حزن
واله دوچار اولدیکه تعریفی ناقابل ایدی شدت
یأس و کدرندن دنیاده بواله یشامخی ایستمدیکندن
کندوسی صاغ قالد یغیچون معیتندہ بولنوبده

(حیدود)

حیدودلرک طمعه شمشیریه وفات ایدن نفراتک
هر برلرینه بشقه بشقه غبطه ایدہ رک کندوسنیده
اولدرمک ایستر و دیگر طرفدنده زوجہ سی اغلغه
باشلیوب کوزندن اقان یاشلر سیل کبی کیدر
وآه اینی طاغلری طاشلری اکیلہ در اطرافنه
ملیل ملیل باقدیقه نظر حزن اثری هوا و نباتاتی دترہ در
قلوف ایسه مقدرات الہیہ یه تسلیمات تامه ایله
تسلیم اولدیغندن بو حاللرک برندن کندوسنہ
درجه فتور کتور میوب بویله بر حال ادبار و طالع
نحوست آثارک ثقلی التندہ کمال متانتله صبر و ثبات
ایدوب شوقدرکه والده سیله یدرینک شویأس
حزنلرینی کوردیکه متالم اولدیغندن بونلری تسلیم
ایچون ای بنم اعزا کرم والدهم و پدرم کندو کزه
کلیکزه و برکزه ملاحظه ایدیکزه که جناب حق
علم از لده بزم ایچون هر نه که تقدیر ایتش ایسه انی
کورماهک ممکن دکدر . و حکم تقدیر تدبیر ایله
احلال پذیر اولماز . بزه لایق اولان شودرکه
مقدرات الہیہ یه بیون ایکوب اصلا شق شفه
ایتمہ رک صبر و تحمل ایله رضا کوسر مکدر . عجبا

بودنیاده تاج و تختلری اللمندن کیده رک فله کزده
اولمش و وادی یأس حرامانده قالمش
اولانلرک بزبرنجیسی مییز و بزردن بشقه یوقیدر
بزردن اول کلان حکمدار لرده بویله تاج و تختی
ضایع ایدهرک و عمرلری اولومدن بش متر اولان
بیگ درلوبلا یا ایچنه ده و اجنبی طیراقلرنده ذل
و حقارت و سفاکتله کچورنلر و بونلردن غائب
ایندکلی صندالی حکمداری به تکرار جالس
اولانلرک امثالی مسبو قدر و ایشته بزده جناب
و اهب الامال حضر تلرندن امیر عزیزی کسمیوب
بولند یغمز حال پریشان ماله رحم و شفقت الهیه سنی
جلب ایچون دعا ایدهرک و دعا مزک دخی نزد الوهیتنده
مستجاب اولمسنی امیر ایدهمده بزری بو حالدن
حال اصلیمزه ارجاع و اعاده ایمکه مقتدر در
بویله یأس کتور مک فائده و یرمز دیدی و بونک
اوزرینه پدر و والد سی قلاک بویله تسلیت آمیز
کلاملرندن متأثر اوله رق فی الواقع بوبزم کوردیکمز
بلیه قلم صنع ازل ایله شانمزه تسطیر و صحیحابزم ایچون
تقدیر اولمشدر بناء علیه کند عزیزی مرحمت و شفقت

(الهییه)

الهییه به براقه لم و جد ایدهرک ثبات ایدهم
جناب حق بقالم نه احسان ایدر دیهرک بولندقلری
مخلدن قالقوب کیمکه قرار و دکلرندن و سوار
اوله حق حیوانلری دخی اولدیغندن پیاده اوله رق
یوله روان و کتدکجه راست کلدکلری اشجار مثمره نک
میوه لرینی غذا ایدهرک کذارنده آوان اولدیله
بومنه وال اوزره کیمکه ایکن چله چقدیلر که
اراضیسی اشجار و نباتاتدن خالی اولوب نهایت
برایکی کون کیدنجه عد اله جق برشی بوله مدقلرندن
ارتق اچلق ضعفیت و یره رک غییرت لرینه فتور
کلوب پای اقتدار لری قوت رقتار دن معطل
قالدی چونکه خان برازمسن اولدیغی جهته
قوتسزلکنی حس ایمکه باشلیوب و زوجہ سی
ایسه زاتاً بویله اذا ایله الفتی اولدیغندن انک حالی دخی
فناالش و ب جانلرینی دیشلرینه اله رق هر قدر
غیرت ایمکه ایسه لرده قلاف شو قوتسزلکیله
برابرینه والدینیز بربرر آموزینه الوب منا و بتاً بشر
اور خطوه ایلرویه کوتوروب دکندیر ایدی حاصلی
اوچی بردن اچلق و ص و سزلق و یور غونفدن

بجالت وهر طرفدن شکست پروبال اوله رق
بر محله واصل اولدیلر
بو محل غایت یوکسک و اوچورم اولوب او بر طرفه
چکمک ممکن دکل ایدی بونکله برابر قره طاشلق
وهر طاشده بررکونا غار مثالی اویوق
واویوقلرک اره لری ایسه کسک کسک
واغاجلری بیوک اولدیغی حالده قره چالی ودکندن
عبارت اوله رق غایت صبیق بویله برس-یاه
سنکستانکه غارستاندر وهر غارده براردر
اوتورر وهر اغاجک قغوغنده بر قیلان اویور
کبی زیاده سیله مهیب وقور قنج بریر اولوب
اول محله کیرن کیمسه لرک خوفندن تویلری اولپدر
ایدی خانک زوجه سی شو-وقور قنج محله
او غار و-یو مثالی دلکلی کورمسیله زیاده
قورق-وسندن وج-ودی دتره یه رک اوازی
چیقدیغی قدر حایقیروب باغیرمغه واخلغه باشلدی
خانک دخی عنان صبر و تحملی النندن چیقه رق خوف
و خشیته دوشوب بنم طالع ناسازم اقتضا سنجه
بو قدر محن و مشقتی چکدم ارتق صبره تحمل
(قالمدیغندن)

قالمدیغندن شو-کورینان مهیب قبولر بلکه بکا
مزار اولق ایچون یزاد لمشدر بو حال بد مالی چکمکدن
ایسه کندی انلرک برینه اتوب قور تولق و بویله
برفتا حیاتی حفظ ایتکدن اولک البته ییدردیدی
دایه حکایه دن بو محله کلده کجه نک قرانلغی
غارستانک سیاهلغی کبی اورتالغی قیلادیغی
کورمسیله سکوت ایلدی

قرق یدنجی کون

دایه تکمیل حکایه یه شروع ایدوب دیرکه خان
بو وجهله خوف و خشیته تبعیتله کندوسنی
موجود اولان قبولردن برینه آتق اوزره ایکن
اوغلی قلاف قوللرینی آچه رق پدرینک اوکنه
طوروب ای پدر عزیزم نه یایمق استیورسکز
و نره یه آیتلیورسکز و بوطوتدیغکز ایش اللهم
امرینه مخالف کلیمدر کندیکزه کلیمکز بو زمان
اللهم امرینه تمامیه صبر ایدوب مکافات
قزانه جغمز وانجق مرحمت الهیه یی استجلا ب
ایده جکمز زماندر

فی الواقع بزرگ مخاطرہ لی بر محلہ یزکہ شو
غار لک اراستدن بر مہلکہ بہ او غرامقسنین کچہ بیلہ
جکمری بیلہ میر . فقط بلکہ صحرا بہ داخل اولق
ایچون بر یولده بولمق احتمالدن بعید اولدیغندن صبر
وتحملی الہ الوہ سکوٹ ایلہ وکرم ایدوب بورادہ
بر مقدار ارام ایدہ رک بکادخی بر یول ارامق ایچون
مساعده پیور کر دیدی . پدیری بونک اوزرینہ رضا کوستر
دیکندن قلاف بر یول ارامق اوزرہ بونلردن ایریلوب
اوتہ بہ برویہ قوشوب طولاشوب ہیج بر طرفدہ بر یول بولہ
مدیغندن زیادہ سیلہ مکدر و مأیوس اولوب اغلیہ رق
در عقب سجده ایلہ جہہ سائی زمین نیاز و دهن کشای
دعای بارگاہ بی انہاز اولوب قالقہ رق یکیدن ایز
ارامغہ مباشرت ایدہ رک براز دھا طولاشدقندن صکرہ
طوغری صحرا بہ کدیور بر یول بولدی . وجناب حقہ
شکرو سپاس ایدوب یولک بونجہ کیدوب صحرا بہ
داخل اولہ جق پردہ غایت لطیف بر چہزار
وایکی عدد اطرافہ سایہ صالمش کبیر اشجار میوہ دار
وبراق و صافی ماء جاری بی حاوی بر پیکار اولدیغندن
قلاف بو محل کور دیککی کبی شو کشفندن ممنون

(اولہ رق)

اولہ رق سونجہ قوشارق والدینک یانہ کاوب
وہو خبر مسرت اثری انلر ویرمسیلہ انلردخی اشوری
درجہ دہ مسرور اولوب وشو محلاک بولمسنی بوندنبویلہ
حالی رینک ایولکہ مبدل اولہ بیلہ جکمنہ فال خیر عدایت دیلر
قلاف بونلری اورادن قالدیروب اول محلہ کونورہ رک
بیچارہ لرایسہ اچلق و صو سزلقدن حیاتلرینی غائب
ایتمہ درجہ لرینہ کلد کلرندن پیکارہ قوشوب شدت
عطش و حرارتدن پارہ پارہ اولمش دوداقلریلہ
اول صودن ایچہ رک تازہ حیات بولدیلر . واول
اٹادہ قلاف میوہ لردن قویاروب والدینک اوکلرینہ
کتورہ رک یمکدہ ایکن بونلرہ خطابا بر کرہ تفکر ایدہ
یور مہس کز بن اغلیہ رق جناب حقندن استمداد
ایتدم واولدخی بزه بو احسانی کوستروب بوندن
ازاوجنہ اوغرامش اولدیغمن بلیہ بی شواندہ بزه
اونوتدردی . ایشتمہ حضرت صاحب العطایا
قلبلرینی بتون بتون کندوسنہ ربط ایدرک
وصبر و ثباتنہ فتور کتور میوب بزم کی بلای عظیم
ایچندہ بولنان بیکس و بیواہ قوللرینک استمداد آوازی
ایشید بی وانلرہ یاردم و شفقت اید یچیدردیدی

بونلر ضایع ایتمش اولدقلری قوت بدنیه لرینی
قزاق ایچون اول محله ایکی اوچکون
اوتوردقدنصره قطع منازل و طی مراحل ایتک
قصده مقدار وافی و کوتوره بیلرینه کافی میوه
توپاروب ارقه لرینه یوکلنه رک صحرایه طوغری
یوریدیلر . برقاج ساعت قدر کتد کد نصره
اوکلرنده اینیه و سوری غایت کوزل طرح اولتمش
بربیوک شهر کوردیکندن شهره متوجه اولدیلر
ایسه ده وجودلری البسه دن عریان و شدت
حرارت شمس و توزطیرقدان حاللری پریشان
اولدیغندن نه اولدقلری بلور سبز بولنه دیغنی جهنمه
شهره کوندز کیرمه یوب کیجه کیرمک اوزره
شهره قریب اولان براغاجک سایه سی التپنه کیروب
اوتوردیلر . محل مذکورده برخیملی وقت توقف
و آرامدنصره شهر طرفندن بر اختیار آدم
بونلرکیاننه کلوب و سلام ویره رک اوتوردی بونلردخی
حصه لرینه دوشن قاعده ردسلامه رعایت
ومملکتک اسم و شهرت و احوالی تحقیقه مشابرن
ایتدلر . اختیار کامل العیار شهرک اسمی (جایق)
* اولدیغنی *

اولدیغنی و جایق نهرینک منبغی بوراده بولندیغنی
ولنک خانک پای تختی ایدوکنی بالیان وارد اولان
سواللرندن و هیئت و قیافتلرندن غریب الدیار
وبرمصائبه گرفتار اولدقلرینی حس ایله حاللرینی
تفتیشه باشلدقده خان دخی کندولرینک مسقط
رأسی قارزمینک حکومتنده اولان ممالکدن بحر
حز زسوا حله متوطن اولدقلری حالده برقاج بیوک
تجار ایله قاجاق مملکتنه مال کوتوردکلری اثناده
یولده اوکلرینه قطاع طریق چیقہ رق اوزر لرینه
هجومه محاسرت و بالجمله اموال و اشیا لرینی نهب و غارت
ونهایت بو حاله قویدقلرینی بیان و اشاعت ایده رک
قفقاسیه طاغلرینی آشوب کچمشلر ایسه ده نه طرفه
طوغری خطوه جنبان عزیمت و قنغی بلدییه
ارخای عمان رحلت ایده جگمزی بیلیر دیو ایراد کلام
ایتدی . اختیاره مشفق اثار بونلرک شو حاللرندن
اشوری صورتله مکدر اولدیغنی اظهار ایله
برایولک نیته بونلری الوب اقشامدن صکره خانه سنه
کوتوردی . خانه سی ایسه بر کوچک او اولوب
دوشمه و طیاره سی عادی اقشه دن ایسه ده ایچنده

بولنان اشیا منظم و کند و سنه مخصوص کوزل برتریدیه
 بولنه بدیغندن برزادکان اوی طرزنده کورینور
 وجهه سی ارتور دقدنصکره اختیار متصف شعار
 خدمتند بولنان کوله لرندن برینه ویردیکی امر اوزرینه
 برزمان هر ورنند نصکره بر بونچه بی حامل
 و بونچه لراقشه نفیسه دن ذکور و اناته مخصوص
 البسه فاخره بی شامل ایکی تجار کاور
 و بونچه لر بونلرک اوکارینه تقدیم اولنور صاحب
 خانه طرفدن اولنان تکلیف اوزرینه خان و قلاف
 و والد سی مذکور البسه بی کیپنور و ائمانی
 دخی تجار لره اختیار وفادار طرفندن ویریلور
 اندنصکره طعام سفره سینگ حاضر انمنی
 امر ایدوب سفره نک طاق و ادواته مخصوص اولان
 طولابی کوله لر کتوره رک بر سفره قوردیلر که بونک
 طباقلری عود و صندال اغاجندن و قوپه و قدح لری
 کر کدان بونیه ووزندن یا پشمش و عنبر له
 توتسولمنش ایدی . جله سی برلکده سفره یه او توردیلر
 و کلان طعاملر ایه غایت اعلا چور باوایکی طباق
 مر سین بالغی مورطه سی و برتبیسی یوفقه بورکی
 * و و لغا *

و و لغا نهرینه ک لذتده مشهور اولان بالقرندن
 (تیزی بریقه) نامنده اولان بالق و بشقه نوع اوزره
 پشمش ایکی عدد مر سین بالغی واورته سنده اوج
 عدد چیل قوشی یا غده قیزارلمش اولدیغی حالده
 برتبیسی پلاودن عبارت اولوب بونلری تناول
 ایتدیلر . دایه کیلامی بورایه کتور دکده اقشام
 اولدیغنی کوردیکندن سـ کـوت ایتدی

* قرق سـ کـزنجی کون *

دایه تکمیل حکایه صد دنده کلامه اغاز ایدوب
 دیرکه اختیار شفقت مدار مسافر لرندن خشنود
 و بوقدر حق اولسون اگر ام ایده بیلدیکنه محظوظ
 اوله رق بونلرک احوال متألمه لرینه داء ماتأسف
 کورینه رک بر صورتله تلطف ایتکه چبالر ایدیه ده
 مسافر لرینک نشاطی اولدیغندن سزک باشیکزه
 کلش اولان مصیبتی تفکر و تخطر ایتکدن سزی
 کچورمه که هر نقدر سعی ایدیور ایه سـ مـده هیچ
 بروقتده خاطر کزدن چیقیدیغنی بوقدر . و بنم بوسعیم
 ییموده اولیور دیمکدر . بونک ایچون اقتضایدر که

سزى بويله تفكرات مكدرة ايچنـده براقه يم لکن
 کوکلم بوسکاده راضى اولمديغـدن مساعده
 ايدرايسه کز شوافکار متألله ي سزدن کچورمک
 اوزره سزه بعض شيلر بيان ايديم . ابتدا سز شونکله
 متسلى اولميسـ کز که حيدودلر اموال و اشيا کزى
 غصب ايدوب حيانکزي سزه باغشـلشـدر . ثانيا
 شو کچورد يکز وقوعات دنياده دها يکي و يالکز
 سزک باشـيکزه وقوع بولـش برشى اولميو ب
 بولـيلر و تاجرلر و سياحـلر هر کون بو حالى کوروب
 کچورمکده درلر . و بو کيفيت حتى بنم حين صبا و تمده
 موصلدن بغداده کيدر ايکن باشـمه کلـمشـدر که
 حيدودلر اموال و اشـيـاي کثره مى الدقدن نصـکره
 بوکاده قناعت ايتمه رک طاتلى جائمه قيمق راده سنه
 کلـمشـلرايدى . مادامکه سزده بنم بولـنديغم حالده
 بولـنيورسـکـز بن هر زمان متسلى اولوبورم سز نيچون
 اولماز سيـکـز . خصوصيله بنم باشـمـدن کچن حال اولقدر
 چرکين و بد بر حال ايد يکه بولـنديغم حاله نسبتاً بن کندي
 سائلـمـده کوردم . و بنم دوچار اولنديغم الم واضطرابي
 و بد بختـمـلک ايله کوروب کچورد يکم وقوعاتي

سزده بيان ايتک صبر و تحمـلـده غيرتکزي تزييد
 ايتک فوائدي منتج اوله جغـنـدن دکله مکزي آرزو
 ايدرم ديوب و کوله لرينه طيشار و چيقملريني احـر
 ايدـه رک سرکـذـشتـني حکايه معروضـده کلامه باشـلـدي

{ موصل حکمداري ارتوقـک اوغـلى }
 ملاک فضل اللهک حکايه سي

بنم اسمم فضل اه اولوب موصل حکمداري مشهور
 ارتوقـک حديقه نسـلـنده نهال و جودم پيدا
 و حضور پدرازنده تربيه اوله رق نشوونما بولدم .
 سنم يکرمي به رسیده اولدقده پدرم تأهل ايتـمـکلـمـي
 مراد ايدـه رک بوايشـه بنم طرفدن ميل و رغبت
 بکا برطاقم حسنا جوادى کوسـتـريلـه رک انلرک برينه محبت
 ايتـمـکلـمـ ايله حصوله کلور تدبيردن ناشى حضور مه
 غايت حسنا و بربرندن اخلا و بالا جاريه لر
 کتورديلر ايسـه ده بن انلره هيچ نظريـله باقوب
 و ايچلرندن بريسـي بـيـله بولـنديکه بنم قلمـه بر محبت
 تأثيرى حاصل ايدـه بيلـسـون بونلر بنم قلمـي
 جلب ايدـه مد کلرندن تزدمدن مأیوسـا کتـدـيلـر .
 پدرم بنم شو حسـنا کـمـي کوره رک متحير قالدي ايسـه ده

بلکه بر قاجانی بکنوبده انتخاب ایتمکدن عاجز قالدم
ظن ایتدیکندن تکرار وقوع بولان اصراری
اوزرینه تأهل خصوصنده اولان عدم رغبتی
وبغداد جانبه طوغری سیاحت ویره که اولان میل
ومحبتی وعودته تأهل ایتک اوزره اذن استحصالده
اوله جق مجاسرت ومجبوریتی افاده ایتدیکندن
بوامل وآرزومه ترک ممانعت وهمان بمنونا اعطای
رخصت وبغداد شهر جسمینه حکمدار زاده
صفیله کیره کلکم ایچون بریوک قافله ترتیبی
خصوصنده اختیار کلفت ایله تهیه واحضاری
امرینی لازم کلمه ویردی مصارف لازم
ایچون خزینه سندن درت دوه یوکی التون
ومعیتی ضابطا ننددن بر قاج ذات ایله وخاصة
عساکر منظمه سندن یوز نفر مقداری جبهه لور فاقمه
ویره رک بوصورتله بریوک قافله دوز و لوب قوشولدی
ایشته شوجعیت وفیره وقافله جسمیه ایله بغداده
کتمک اوزره کمال دبده وطنطنده ایله موصل
بلده سندن چیقدم ابتداری مستریج البال کیده رک
وهیج برتهلکه به اوغرامدق ایسه ده چادر قورورق
* اوتورمش *

اوتورمش اولدیغمز مرحله نک برنده استراحت
ایتکده ایکن قبائل عرباندن برقیبله کیجه وقتی
آنسزین شدتله اوزریمزه هجوم ایتدیله و برنه
اولدیغمز اکلایه مقسزین معیتیم بولانان عساکری
نصفنه قریب تلف واعدام ایتلری اوزرینه ضابطان
وبقیه السیوف عساکر موجوده ایله مدافعه یه قیام
وبدویلرک اوزرینه غایت دهشتلو هجوملرایده رک
او چیوز قدرینی قلیجدن کچوره رک وصباح اولوب
کونش طوغدقدده اطر افزی قوشادوب بکلمیکده
اولان حیدود بدویلر بزم قلمزی کور مسیله
کند ولرندن ویردکلی تلفات کثیردن ناشی ده
زیاده غضب وحدت وسعی وغیرتلینی تضعیف
ایله هجومده شدت کومترد کلرندن برزخی
هر نقدر غیورانه مقابله ایتدک ایسه ده نهایت الامر
بیمجال وغلبه چالمق ارتق پک محال اولدیغندن
بو امید سزالک ایله سلاح ترک ایتکه مجبور
اولدیغمز دن برنی اسیر ایتک ویا خود طالمزه رافه رق
کلدی کمز چوللرده ذلت وحقارتله کیده حکمز یرده
تلف اولان ارقداش لمرینک انتقامنی المی ایچون

جمله مزی قتل وتلف ایتک ایستد کارندن مقابله
ومقاومتدن عاجز قالمش اولان رفقامک کافه سنی
شود نائت و وحشتله بنم کوزومک اوکنده
کسید کلرندن نهایت نوبت موت بکا وصلت ایتک
هنکامنده ایکن کندمی طانیدر ایسه م قورتیلورم
امید یله طوریکز یا اهل قبیله بن موصل حکمداری
اورتوقک اوغلی و ولی عهدی فضل اللهم دیدیکمده
رئیسلی بولغان غدار خلیع العذار سنک اغزندن
بوکلامی ایشتدیکه ممنون اولدم . چونکه بنم رفقامدن
بعض کسه لر سنک پدرینک الینه دوشه رک صلب
اولندقلرندن چوقدنبور و در پدرینی اولدرمک
قصندنه ایکن الله سن دوشد یکندن شمدی
سکاده بنم رفیقلمه اولان معامله نک عینی اوله جقدر
دیه رک بنی بغلدوب و کافه اموال و اشیا می الدقدانصکره
ایکی طاع ار اسنده اورمانلق بر محله برابرجه
کوتور دیلر و کندولی خر که نشین اولدقلرندن
اولمحلده قیلدن منسوج یکهدن کوچک کوچک
چادر لر قورلمش اولدیغندن مسکنلری اوراسی
اولدیغنی اکلادم . بنی بو حال ایله چادرک اورتی سنده

﴿ قورلمش ﴾

قورلمش بولسان وجهه سندن بیوک اولان
رئیسلرینک چادر ی التینه کوتوره رک و برکون
اقشامه قدر اوراده اطوردوب بعده رئیسلی بنی
براغاجه بغلندی و قبیله اها لیبسی اطرافنی قوشاده رق
بنی اللرنده اولان مزر اقلرایله بردن بره اولیه جک
درجه ده ضرب و شـ و صورته اذیت ایتدکلرندن
مئلذ اولد قلیرنی و هسان اوآنده اولدر میوب
آچ و صوسن براقه رق و هرکون بویه رنج و اذایله
آغراغر حیاتم زائل و جسم عالم فنادن بقایه راحل
اوله جغنی اکلادم . دایه حکایه دن بو محله
کلدکده اقشام اولدیغنی کورمسيله سکوت ایتدی

﴿ قرق طقوزنجی کون ﴾

دایه کلامه بدایدوب فضل اه نقلنده دیرکه خیلی وقت
بو اغاجده باغلی و وجودم نیزه و حربه ایله
داغلی یاری جانسز یاری جانلی اولدیغم
حالده طور مقده ایکن یدی سکنز قوناق مسافده
بربیوک کروانک اولدیغنی و فلان محله ده بیتوت
ایده جملری و غایت کوزل بر اورغون اوله جغنی

برجاس - وس معرفتيله رئيس - لرينه خبر و يرلد يکندن
 بو شکاریده قاچيرماق ایچون در عقب حاضر لنوب
 یوله چیقملرنی قبيله سنه امر و یرمی اوزرینه همان
 جمله سی بردن حاضر لنوب اتلرینه بنه رک عود تلرنده
 بنی اولو کورمک اوزره اول حامله براقوب علی الفور
 چیقوب کتدی لر حال بوکه جناب حی لایموت دست ظلم
 پیوستلرندن پیمانه نوش موت ونهال وجودم ضربات
 غدارانه لرندن شکست اولمغی ه - نوز نصیب
 قیلامش اولدیغندن رئیس اشقیای بد کردارک
 زوجه سی بکا مرحمت ایدرک برکیجه یا نمه کلوب
 ای دلو قانلی بن سنک او غمرا دیغک شو حال موت ه آلدن
 پک ه اثر اولدیغمدن اگر قاچه رق کندو کی قوتارمغه
 قوت واقه دارک و ارایسه سی قورتارمق ایسه - ترم
 دیمسیله بن دخی سزک قلبه کزه شو و مرحمت
 و شفقتی القایدن اه البته بکاده یورو مک ایچون
 اقه ضاییدن قوت و قدرتی احسان و اعطا ایده جکندده
 شبهه م یو قدر دید یکمده مزبوره در حال بنم بغلرمی
 چوزوب وارقه مه قوجه سنک براسکی قفتانی ایله الیه
 برایکی پارچه اتمک و بره رک کوسترمش اولدیغی بریولدن
 ایرلیوب

ایرلیوب کتمکله - حی وایلروده بر شهره واصل
 اوله جغمی تنبیه ایله بن دخی برچوق تشکر لرایده رک
 آیرلدم و او یولدن چیقمقسزین بتون کیجه صباحه
 قدر کیدوب صباح اولدقده اثنای راهده او کنده
 یوکللی بربار کیرس - و ر و کندی سی دخی پیاده
 اوله رق کیدر برآمده راست کلد م او جوار لری
 بیلیوب غریب الدیار و وجودمک قوتی تارمار
 زیاده ضعفیه دوچار اولمش برآدم اولدیغمی
 و کندوسنک نه طر فه عزیمت ایلدیکنی سویلدیکمده
 مال صاتمق ایچون بغداد کتدیکنی و بغداد
 بولند یغمز محله ایکی کونلک یول اولدیغنی بکا خبر
 و یردیکن - نندن بن دخی بو اده رفیق اوله رق اندن
 ایرلیوب دوشه قالقه بغداد واصل اولدق رفیق
 ایش صاحبی اولدیغندن بندن ایرلیوب بن دخی برجامع
 بوله رق کوشه سنک برینی هکان و پچوردیکم
 فلا کتلری تخطر ایله اورای دارالامان عد
 ایش ایسه مده برطر فندده بولمندیغم محله دن
 چیقارایسه م و وصل اها لپسندن بغداد دده بولنانلر بنی
 بو حالده کوردر و خیال و خاطره کلنز شو حال بد مالمه

واقف اولورلر ديه رك حجابمدن طيشار و
چيقميو ب كندومى اوراده كيرلك ايستر ايدم نه چاره كه
آچلاق حجابمى كیده ره رك تدارك اقوات يويه اچقون
ايلروده برواسطه ديكر بولق اوزره اول ارهلق
تسئل ايتكه ذهنده ايو جه قرار و يره رك شو
حالده شهره چيقدم ايسه ده سلوك ايتد يكم مسلك
تسئل بنى حجابمدن نار حميمه القا و اچلاق
ايسه وجودمى افنا درجه سنده كتورد
يكيندن اصل ديلنه چكمي ده يله مز ايدم ايشته
بو حال ايله شهرده طولا شور ايكن تصادف
ايلد يكم بريوك خانه نك الت قاتى پنجره لر نك
بريسنك او كنه كیده رك كندومى كو ستروب بلند
آواز ايله مطالبه صدقه يه ابتدا والنده براتمك
پارچه سى ايله براختياره جاريه چيقوب در حال بكا
اعطا ايتدى بن دخی المق اوز ره ايلروله ديكم
زمان بنم طالع ناسازم اقتضاسى او كنده طورديغم
پنجره نك پرده سنى روزكار قالدردى و اچقروده
بولنان غایت كوزل محبوبه جهان ونادرة الاقران
برقير كوزمه ايلشمسيله كوزللكى بنى درياى حيرته
طالدر

طالدردى وشعله جبالى ايسه شمشك كى
كوزلر يمه اوروب قماشدردى واول انده بونك
آتش عشقيه درنم كلخنه دوندى قالدى ايشه
درجه عقلم باشمده قالميو ب اويله برمستلك حاليله اتمكى
الوب و تشكرات لازمى ايفايده جك پرده
جاريه مز بوره نك او كنده بيجال اوله رق مبهوت
ومد هوش قالددم و برحاله كير مشمكه مز بوره دخی
بنى شعور برمحنون قياس ايدرك چكيلوب خانه سى
دروننه كتدى بن ايسه عجبنا ناكهاني مساعده
برروزكار دواكار دها اسرده ينه پرده يى
قالد پروپده بخت سياهم بر ازدها مستفيد اولورمى
خلياسيله پنجره يى كندومه نظرگاه اتخا ايدرك
اورايه باققله مشغول اولوب اول كونى تكميل اوراده
چكورد م ايسه ده كيجه تقرب ايدرك ارتق خواه
ناخواه چكيلوب كتمك زمانى كورد يكمدن كتمكه
مجبور ايسه مده اورادن اوزا قلش مزدن اول
اول خانه كيمك اولديغنى اكلامغى تصميم ويولدن
كچن اختيار برآدمه سؤال ايلد يكمده اوت سابق مملكت
محافظى عضبان زاده نك اوى اولوب كنديسى متول

واشراف بلده دن و خیل و قندنبرو مملکت محافظی ایکن
حاکم افندی ایله چینه مدیکندن حاکم کمال عداوتندن
ناشی خلیفه یه چمسنندن عزل اولنه رق شمعی منکوبا
خانه سنده اقامت ایتکده درجوانی الدم و اورادن
لایعقل اوله رق چکیلوب کندمه بریاته جق برارامق
اوزره شهر دن چیقوب بریوبک مرارستانه کیردم والدیغم
اتمکی آراشته ایله بریار چه یوب برمرارک یاننده باشیمی
طاشه قویه رق یاندم ایسه ده حسن جالیه دیوانه
اولدیغم دختریری پیکرک خیال لطیفه سی کرزمدن
کیم یوب شرر آتش عشقی بتون بتون وجودمی استیلا
ایده راک بحضور ویدیکم اتمک ایسه اوینجو حصولی
ایچون درجه کفایه ده بنجار حاصل ایدیحی و اسبیلچی
اولدیغندن قوتدنده دور بولندیغندن او یومق
ایچون پک چوق صقندی چکه راک و بو خیالات ایله
مشغول اوله رق هر نصله شویله برازاغوشمشم
بوده چوق سورمکسزین درون مزارده پیدا اولان
و او یلا ایله بردن بره پیدار و زیاده خوف وتلاشه
کرفتار اولدم دایه حکایه بورابه کتوردکده
اقشام اولدیغندن سکوت ابدی

دایه تکمیل حکایه صدنده کلامه اغاز ایله فضل
نقلنده دیرکه شو مزارده پیدای اولان
کورلینک نه اولدیغنی اکلامقسزین کثرت خوف
بنی اورادن تبعید ایتدیکنندن مرارستاندن
چیقماق اوزره ایکن یول اوزرنده باتمقده اولان
ایکی آدم بنی کورماریه توقیف وکیم اولدیغنی
ومرارلقده نه یالیدیغنی سوال بن دخی غریب الدیار
وفلاک زده اوله رق سائل بولندیغنی و شهرده
یتاجق یوم اولدیغندن کیم یی قبرستانده
کچورمک اوزره کلدیکمی سویلدیکنده بریسی
مادامکه سن برسائل سک بره راست کلدیکنه
تشکرایت سنک قارتی طویوره لم دیه راک بنی الوب
اورادن برازا ایلروده وقبرستانک ایچروسنده
بولانان دیگر درت نفر رفیقلرینک یاننه کوتوردیلر
و مستطیل واری برده اولان برمرارطاشنک باشینه
سفره یه اوتوررکی اوتوره رق اکل ایتدکلری
خرما و طورپدن بکا دخی اکرام ایتدکلرندن
بنده اوتوروب برلکده ییوب و حاضر اولان

شرابدن دخی ایچرک ایسه ده بن بونلرک ناصیه
 حاللرندن وهیات و قیامتلرندن برابو آدلر اولمیرب
 حرامی اولدقلرینی حس ایتدم لکن پکده حکم
 ایده مزاید صکره اوکوسکی کون متاسر اولدقلری
 بریو ک سرقت ذهل نضال یخندن بحث آچمه ورق
 بن بویله الده آوچده یوق برسائل آدم اولد یغندن
 بوفعل فضاحی ایشلمکه شدت احتیاجم
 اوله جغنی و رفاقلرینه دخالته ممنون بولنه جغنی
 تصور ایله بنی دخی رفاقلرینه دخالته ترغیب
 وتشویق ایده رک ایلردن اولقلغنی تکلیف ایله
 بنی برمهیب ثقات التمه الیلر . بنایسه معاذاه
 اجلغندن اولسه هم سائک عارینی ارتکاب ایله
 بومار سرقتی و بویله برنعل فضیلتی ارتکابه اصلا
 رغبتم اولمهوب فقط انلرده بردن بره عدم قبول
 وردیله جواب ویرسه هم بلکه غضبه کاوبده
 بکا بر ضرر لری طوقنور دیه رک بوندنه تحاشی ایله
 نه جواب ویره جکمی و فصل ایده جکمی دوشونمکده
 ایکن حاکم قائم مقامی قوله چتمش بولند یغندن
 بکرمی نفر مسلح ضبط ایله کاه رک بزنی اوراده

بصدیروب

بصدیروب طوند قلرندن طوغریجه حبسه کتوردیلر
 مر قوملرک بکا اولان اغر تکلیف لری سیمیه اتنده
 قالدیغم بر بار ثقیلدن قور تیلدیغمه بیک کره تشکر
 ایده رک اول کیجه بی حبسه خانه ده کچوردم
 فرداسی کون لاجل الا ستغطاق بزنی حاکم
 حضورینه چیقاردیلر . سارقلر متجاسر اول قری
 قباحلری اصلا کتم و اخفا ایتوب برر بر اقرار
 و اعتراف ایله نوبت بکا کلنجه بنده انلره اصل تصادف
 ایلدی کمکی و بو حاله نصل دوچار اولدیغمی افاده
 و سارقلردخی تصدیق ایده رک حاکمی تأمین ایتدیلر
 حاکم بنی صالحی ویره جکی یرده ده بعض شیلر
 سوال ایتک اوزره بنی ابروجه بر محله کوندروب
 کندوسی دخی کله رک بنم زهلی اولدیغمی و بغداده
 نصورتله کادی کمکی و قبرستانده نه یایدیغمی حاصلی
 بونک کبی بیک کونا سوالر صورت ویندن
 خالصانه جوابلر الدی ایسه ده بنه مسقط رأسمی
 کندوسنه اچیه ورق بتون باشمه کللری لایقوله
 و کوزل کوزل افاده و بیان ایتدکن صکره
 برکون اول خنجر عشقه سینه می مجروح ادن

محافظة قزینك فقره سـ نیده آچه رق بلیه عشقه
 فصل مصاب اولدیغنی اکلا تدم بونی سولدیکم
 آنده حاکم کرزلی دونوب برازمدت توقفدن
 صکره بریشاشت حالیه ای دلی قابلی محافظک
 یتشمش اولیه برقزی اولدیغنی بکا سولدی
 ایدی . مادا که سـ نده بوکا نعش ق ایش سـ ک
 وصالتیه بکام اولمقلغک برشی دکدر . وسـ نک
 احص امالک ارلان شوایشی حصوله کتورمک
 ایچون صرف ایده حکم سعی وغیرته درجه
 قصور کتورمامکی کندومه عادتا واجبه ذمت
 عد ایدرم دیسـ یله بویولده اوله جـ ق نیت
 وتصـ ورنی اصلا سـ و ال ایتکسزین همان
 تشکرات مقتضیه بی ایضا ایتدیکم صره ده بی
 خادم لرندن برسیاه اغایه ترفیق ایله حامه
 کوندردی بن حامده بونی دیغم مدت ظرفنده قزک
 پدری سابق محافظی سریرعاجلب وهومی الیه
 یانه کیردیکی آنده کمال حرمت ورعایتله معانقه به
 بالابتـ دار تطیب قلب وکونا کونا التفات
 ونواز شرایله میانه لرنده اولان عداوتی سلب
 ومحافظ

ومحافظ دخی بو آدم بنم پک بیوک بردشتم ایکن
 بوکون کوسردیکی شـ و حال دوستانه عجبانه دن
 نشئت ایتدی بونت اتندن البتـ برشی چیقـ جغه
 ظنی اغلب اوله رق نتیجه مراده منتظر ایکن
 حاکم برطاقم اعذارات سردندن صکره بونلرک
 بویله بربرینه عدو بولمیرینه جناب حقک رضاسی
 اولمیدیغنی واوته دنبرو یکدیگر ندن آیران کین
 وعداوتک رفع وازاله سـ نه باعث برکوزل وسـ یله
 ظهور ایتدیکنی اودخی بصره ملکک مخدومی
 پدرندن استحصال مساعده ایتکسزین دون اخشام
 بغداده کلدیکندن وکریمه سـ نک وصفی ایشتمش
 رسمی کورمش محبت با ایش وعقد ونکا حـ نه
 زیاده سـ یله طالب وبوایشک حصولی
 واسـ طه مله اولمسنه راغب اولدیغنی وبویله
 برشرفلی ایشه توسط ایتسی کندنجه پک بیوک افتخار
 بولندیغنی افاده ومحافظ دخی جوابا طوغریسی
 بویله برملک زاده نک بنم کریمه مزمر دی تزویج ایتسی
 واقعا بنجه وفاملیا مجه پک بیوک شرفدر . فقط
 بنم بویله برشرفه وصوله سزدن توسط ودلالتی

أموال ائتم . چونکه سز دائما بنم خرابه وذل
و حقارت کور مکلکه سبب اوله جق شیردن بقشه
برشی دوشو نمزیکنز . دیمسه یله حاکمینه الماضی
لاید کردن بحثه کیریشوب شـ وعقد وتنکیح ماده
خیره سی موجب رفع کین وعداوت ویکیدن
عقد رشته حب و مودت اوله جغنی و باقی عمر لرینی
بر مسالمت حال و مسرور البال ایله
کچوره جکلرینی تکرار بیان ایتمش محافظ ایسه حاکم
نسبتله حسن اخلاق صاحبی و غرضدن بری
بریکسه اولدیغندن عدوا کبری بولنان حاکم
ساخته اوله رق اظهار ایلدیکی محبتله و نوازشله
ودو کولشله الدانوب حاکم غبار رنج و غضب یله
مستور اولان قلبی هر برفنا لقدن تمیز لنوب اول
آنده حاکدن امین اولوب و عدو عید لرینه
بل بغلیه رق محبت لرینه ک بوند نبویه بردها
بوزایه جغنه قسملر ایتکده و تکرار بربر لر یله
صاریلوب قوقلا شمه لر ایکن بولندقلری اوطه یه
بنم سوقه مأمور اولان خادم ایله برابر داخل
اولدم . بنم قیافتیم ایسه حمامدن چیققد قد نصکره

مرقوم خادمک کتـ درمش اولدیغی آغر
قا شیردن البسه فاخره ارقده و هندک التون
باش صاریغی بـ شمه اولوب غایتله مزین ایدی
بنی بویله کردکاری آنده حاکم بکا خطابا ای بنم
کریم الشیم ملک زاده م بغداده قدومکر
مبارک اولسرن زیرا خانه عجزانه می شرف
قدومکرله مشرف بـ وردیف کردن بویله بریسوک
شرفه نائل اولدیغیمک و حیه تشکرینی قنغی دل
ونصل اغزایله ایفایده حکم بوبایده عاجزم ایشته
محافظ انندی یه سزک بومملکته اولان سیاحتکرک
سبب احلیسن بیان ایتدیگدن کریمه دیشانلرینی سز
عقد و نکاح ایتکده را دنی و خـ نمود در . حاکم
بوکلاملری اوزرینه محافظ بکا تعظیفات فائده
واحترامات کایله ای ملک زاده کریمه مک
سزک زوجیتکر شرفنی احراز ایتسنک تشکرندن
بنم عاجز قالدیغم کبی کندیسیمده سزایکرده بولنان
ملکله لک جاریه لری صمره سنده بولنسه یله یه
کندوسـ بنی بختیار عید ایدریدی (باقیکز برکوه
آصو رایدیکز که شو تکتون ایدن کلاملرینی دریای

حیرته نصل مسـ تغرق برا قشـ در عادتاً جواب
ویرمکن عاجز قاله رق سو قدر که مرمی آیه محافظه
لا ینقطع معامله رسمیه ابراز ایدر ایدم) بوار، لق
حاکم بنی او یله حیرته کور دجه بلکه اغزمـدن
مناسبتسر برسوزقا چریرمده قورمش اولدیغنی دام
ترویری بوزارم خوفندن بنم اغزمـدن دهـا کلام
چیمقسرین جوابلری بنم طرفمـدن عجله کندوسی
ویرر ایدی . حاصلی اره دن وقت کچور میوب ایشی
همان اول کون بتور مک وعقد جهیتنی احضار
ایمک اوزره اغوانندن برینی بعض کیمسه لری سریعا
جلب ایمک ایچون کوندردی واول اثناده نصورتله
عقد اولنه جغنه دائر لازم کلان مقاوله یه دخی
تمشبت ویردی . دایه کلامی بورایه ایصال ایلدیکنده
اقشام اولدیغنی کور مسیله سکوت ایلدی

﴿ اللہی برنجی کون ﴾

دایه کلامه باشایوب فضل اه نقلنده دیرکه کیدن اغا
نکاحده بولنه جق ذواتی ونا هدلری کتوروب
موا جهه لرنده عقد و نکاح اولنه رق حضار
طاغیاوب کتدکن صکره حاکم محافظه خطاباً افندم

﴿ زادکا ﴾

زادگانک ایشی او یله عادى کیمسد لک ایشلرینه
بکره مدیکندن ایشـی او یله د غدغه و طنطنه یه
دوشـور میوب بونده غایت محویت ایمک واجرای
زفافده سرعتی التزام ایمک ایجاب ایده جکـندن
دامادکزی همان الوب خانه کره کتوره رک بوکیجه
لازم کلان ضیافت و جمعیتی فاملیا جه و مخفیجه
اوراده اجرا ایمک مرکز دیددیکـندن قاین پدرم دخی
بو ترتیبی تنسیب ایتدیکـندن اورادن قالقوب حاکمک
قونا غنده غایت الایشلی مسـ و سالی طاقـلر ایلـه دونا
دیلـه رق حاضر نمش اولان ایکی رأس استره راکباً
وحاکم دخی بزى بنک طاشـینه قدر فوق العاده
تشریفات ایلـه تشییع ایدـرک بو صورتله قاین پدرمک
خاسنه کلدک مومی الیه دها برنجی دفعه بندن اول
همان استردن اشـاغی صحرا یوب بنی اندر مک
اوزره یانمه قوشـه رق حیوانمک اوزنک پسته
صارلدى ایسه ده شومعامله دن اشوری درجه ده
محبوب اولدم . بعده المـدن طوتوب بوتقاری
چیقه ره رق معشوقهـم اولان کریمه سنک دائره سنه
کوتوروب وقوع حالی اولدیغنی کبی کریمه سنه

حکایه ایله بزى يالکز براقوب کندی

زمر دایله روده قاعد تخت سلطنت اوله جق بصره
ملکک ولی عهدینه نکاح اولندیغنی اکلا یوب
اظرار حبور بن ایسه حسن جهانله مفتون
اوله رق اواده وشدت عشقیله دیوانه ایکن
بوم واصلته مظهر اولدیغنی کوردیکمدن مسرور
بنم ایچون انک قلبنده دخی بر محبت حاصل اولمسنه قاباً
جناب حقّه تمئیده سعی وفور ایدر حالده
او تور دق کندوسنه عرض ایلدیکم خلوص ومودتم
اقتضاسی انک قلبنده دخی اثر محبت حصوله کلد یکنی
اکلا دیغمده بوباید صرف ایلدیکم همتک پیهوده
اولامسندن زیاده سیله محظوظ اولدم . وقلبنی
جلب ایچون هر نه کونا اسبابه تشبث ایتک لازم
ایسه اکا تشبده اصلا قصور ایتیه رک آن بان
انک قلبنده دخی حاصل اولان عشق و محبتک
ترقی بولندیغنی کورور ایدم . بزم اوراده او تور دیغمز
اثناده قاین پدرم فاملیاسندن عبارت اوله رق
دعوت ایتش اولدیغنی ذواتک بولندقلری دائرهیه
بنی زوجم زمر دایله برابر کورتوردی . و احضار

اولمش

اولمش اولان طعام سفره سنه او توروب
وزمردک حسن جهانندن بشقه اثنای طعامده
ابراز ایکی ناطقه وحریره و نزاکت برقاذه
کوزلا یکنی تزیید و عشق و محبتی تشدید ایتدی
وبعد انتاول طعام غایت حسنا و بربرندن اعلا
ورعنا خرانده و سازنده ورقاصه جاریه لر کلوب
اجرای تغنی ورقص ایدرک حضار بونلری
دکایوب سیر و تماشا ایتد کلمری اثناده زمر دایله
قاین و والده اورادن قالدوب کیت دیلر
اره دنک رق وقت یککمه سزین قاین پدرم کلوب
بنی اولدیغیم محامدن قالدیره رق مزین و مرتب بر دائره
مخصوصهیه کورتوردیلر و تزییناتجه تعریفی ناقابل
وجله مزینات مقبوله یی شامل بر او طهیه
داخل اولد قکه التوندن مصنوع بریتا قلق اوزرینه
یا بلمش بتاق و اطرافنده کش شمعدانلر ایچنده یاند قجه
رایحه صیبه و پچار بلورلری بنار اولدیغنی حالده
مربوط پیونه از دواجی اولدیغیم زمر دخی اوراده
موجود اولدیغندن والده سی صویوب دیکر بتاق
البسه سی کیدیره رک زمر دایسه انواع ناز

واسـتـغـنا کـو سـتره راک بزى بر بریزه ترك ایدره راک
یا لکنز جه بر اقوب چیه قوب کتدی بن ایسه ه جانب
مناجات جالب قبله یه فرش اولمش اولان سجاده یه
قیام و ایفای صلوٰه و تضرع تام ایتد کدن
صکره و صلتی خیال خا طره ه کلیموب بندن دور
بولنان محبوبه مک و صلتنه بویه غایت سه و لته نائلیتی
کنندیمه نعمت جسمیه و سعادت عظیمه بیلهر راک
یاننه کیدوب آداب زفافى اجرا بو صورتله
شـبـستان پیرای خلوتخانه ده ادا ئه صفا ایدر
اولدیغمرز حالده فرداسی صباح او طه قیوسنک
اورلدیغنی ایشتم و همان قالقوب قیوی اچدیغمه
قولتر غنده بر بونجه بی حامل کوزلری نسهاده
مائل هزیان قائل بر حرم اغاسی کوردم
و بردن بره ظن ایتدمکه حاکم افندی طرفندن بزه
بردقات البسه هدیه کلدی و کرا ندتم اول اراق
مرقوم خنده ایله بنی استمز ایدره راک حیل کار اندی
حاکم افندی سلام ایتدی بصره ملک زاده سنک
چاقنی کوسـتره مک ایچون دونکی کون اکره تی
کیدیکک البسه بی ایسه تر و البسه دائمه کز اولان

چول چاپوت اسـ کی قاپوت بونلری سزه رد ایدر آل
دیمسی اوزرینه اشـ وری درجه ده شاشوب تفکره
واردیغمه حاکمک منصف اولدیغنی صفت شیطننت
و دوزمش اولدیغنی حیل و لعنت نه اولدیغنی
حسن ایله ه هود کهنه و فرسه ووده البسه ه می
الوب حاکمک البسه ه سـ نی ویره راک اعاده ایتدم
زهره ایسه هرسـ ول ایله بزم یلغمرزه تگون ایدن
هکالمنک برازینی ایشـیدوب و بنم اسـ کی یوسـ کی
اوربه لریمی کوردیکی آندکمال حیرتله بوتبدلاته
سـ بب ندر و بو کلان سزه نه سـ و یلـدی دیو
صوره ه سـ ی اوزرینه افندم بو حاکم انعالی فاسـد
افکاری کاسـد بر آدم اولوب سزاک ایچـ ون
برکوزل طولاب مکیت قوردم و سزی غایت حقیر
و بدنام بر کیمسه ه یه ویردم ظن ایدره راک ممنون اولدی
اماز و الی شاشیروب یک چوق الدندی و بوایش
بتون بتون افکارینک خلا فنده ظهور ایتدی
چونکه سز صحیحاً بر ملک زاده ایله تزوج ایتدی بکرکه
دونکی کون تصور بیسورد یغکر ملک زاده مک
مادوننده دکل و بن شـ و یله بر حکمدارک او غلیمکه

بنم بدرم حالا موصل حکمداری مشهور اور تو قدر
وانك ولي عهدی فضل اللهم دهرک بشمندن
چکن وقوعانی اولندن آخرینه قدر مری الهامه حکایه
ایتدم . بکا جواباً ای بنم ایتدم سز بویه بو حکمدار
زاده بولنامش اولایدیکز بویه بنم سزه بولمش اولدیغیم
عشق و محبتیه اصلاً خل کلیوب ذره قدر ندنی ایتمز
سزه اولان محبت و مردتم بکالدر . و سزی شو بویه
تأمین ایدره که سزک احباب قدر و حیایتندن
بولدیغکزی و مرتبه علیاده اولدیغکزی اکلا بویه
هر نقدر ممنون اولدم ایسه ده بو ممنونیت بنم نفسم
ایچون اولیوب مجردیدرمک افران و انال ایچنده
حاکم ایتدیکنندن طولانی محجوب اولیه . جغی
ملاحظه سنده مینیدر . بوقسه بنم سز دن ارادیغیم
حسب و نسب دکل کرزل خو کو زل رو کو زل کو
بوصفتلردر . بونکله برابر یا لکز بکامحبت ایدره که
بنم اوزریمه دیگرینی سز و بده بکا اورت قلم پیدا
ایتمکزدردیدی . بن دخی جانم نمدن کمدنجه یه
قدر رشته محبتیه اصلاً انقطاع طاری اولدی جغی
افاده و هر صورتله کندوسنی تأمین ایدره که

تکرار بر قاتدها محبتله طرفیندن متانت و برد بکمز
صروه ههمان بر جاریه چاغیروب تجارک برندن
خفياً بکا برقات البسه کتور مسه . امر
ایتدی . و سز بوره کیدوب بر مدت صکره کلدیکه
کندوسنه امر اولان خدمتی مطرب و حمله ایفا
ایدره که هند قاشندن موصل واری کدیلوب بچلمش
زیاده مزین برقات قیمتدار البسه کنوردی و کون
اول کیدیکم البسه بونک یاننده هیچ قالور ایدی
ایشته بر زمره ایل بویه مصاحبت ایدکه ایکن
موی الیه حاکم بنم فاملیام حقند بوانه قدر ایتش
اولدیغی ظلم و غدره قناعت ایتوبده یه بشقه جه
موجب کدر اوله جق برشی یا یق نیت فاسده سیله
بر شرف دائمه استیصال ایتدر مش اولدیغندن
بونک کنه و حقیقتنی اکلا دیغی وقت نه مرتبه میرنده
قالوب مکدر اوله جقدردر . و شمدی بری احوال
متألمه و متأسفه استیلا ایدره که اویه . ایلوس بحالیه بر
قیاس ایدر . هر نقدر خصمه سینه کدر ائی قصدیه
ایتش اولدیغی بویه برابولکی مؤخرأ ایشیدنجه
دوچار اوله جغی غم و غصه عادتا کندوسنه بر نوع

مجازات اولور ایسه ده بنم کوکلم بالکمز بو کاره ای
اولیوب مرتومی اجزاء من جنس العمل عزایانه اوغرا
ده رق حدنی بیلدره منکم الزم و بواشی ایشلکه
بکار خست ویره کز ملتر مدر و ساکن اولدیغمز
شو بلده ده بویاجی اصنا فندن برینک برقری
اولوب برصورتده چرکین براد لشد که
تعریفی ممکن اوله میوب نقد آنی کورن همه حال
خوف خشیته دوشما مک محالدر سره شمدیاک
بوندن زیاده معلومات ویره مم شو قدر که ایشک
صوکنه منتظر اولکزی نیاز ایدرم واندن پراخه
نارایده یمکه حاکم اولدیغنه و بو مثالو ایشلری
طوتدیغنه و بردها طوته جغنه پشیمان و پیا جغم
حالات کتب حکایات و دللرده دستان اولسون
دیدي دایه حکایه دن بو محله کلد کده اقشام
اولدیغنی کور دیکندن سکوت ایلدی

﴿اللی ایکنجی کون﴾

دایه حکایه بی تکمیل ایتک نیتله کلامه باش ایوب
فضل اه حکایه سنده دیر که ارتق پک اعلا اکلا ده که
حاکم محافظه اولان عداوتندن ناشی کریمه سنی

﴿حیله﴾

حیله ایله ادنا برآدمه ویروب محافظی تزیل ایده رک
بو صورتله اذا ایتک اولدیغندن بن کیم اولدیغمی
هر کسه اکلا تمق داعیه سنه دوشمش ایسه مده
چونکه طائفه نسانک حالی معلومدر نقصانی عقلری
سببیه اخذانتقامه ذکوردن زیاده حریصه
اولدقلرندن مومی الیهانک شو تصورینک فعله
کلامیچون برخیلی اوغرا شدم ایسه ده برادرلواوکنی
اله مدیعمدن مومی الیها همان عادی برالسه کیوب
چار شبه بورونوب بندن رخصت اله رق بالکمز جه
حیقوق کتدی

مومی الیها طوغریجه حاکم حضورینه کیدر
حاکم ایسه اصحاب حاجاتک مصالحی رؤیتله مشغول
و کثرت فصل دعوا ایله حالی مغلول ایکن
دیوانخانه نک برکوشه سنه چکیلوب طورر
حاکم اول اراق بونی کور مسیله نه ایچون کلد یکنی
و کیم اولدیغنی تحقیق ایتک اوزره کوندردیکی
محضره شهرک اصنافندن برینک قری اولدیغنی
و حاکمه خفیاً برایشک افاده سیچون کلد یکنی بیان
ایدر محضر دخی بوو جهله کیفیتی حاکمه افاده

ایتدیکندن حاکم همان یرندن قالقوب اول دأرده
بولسان دیگر براوطه یه کیره رک زمر دیده مر امنی
اکلامق اوزره جلب ایلر . مومی الیها اوطه قپو
سندن ایچر و کیروب رسم آدابی اجرا و شیوه
ورفتاری ایما ایدر رک موجود اولان صند الیه رک
بری اوزرینه اوتور مسیله چارشبی یوزندن قالدیروب
هنوز طوغش آی کی جالنی اظهار ایله اوطه یی
نویر و حاکمک ذاتاً بوزق دوزن اولان
قلبی بتون بتون تغیر و عمری ایچنده
لطف و جمالده نادر و حسن اعتدالده تقدیر
ایتمک ایچون هر عقل قاصر بویله برکوزلدها
کور مدیکندن عقلی باشندن کتمش و بحر حیرته
طالمش اوله رق مومی الیهایی یانه اوتور دوب
بنم کریمه عزیزه مدیه رک حاجتکز ندر سوالی
ایراد ایدر . مومی الیهایی جوابا افندم سر
شرعشریفک محافظی و بنم کی مغدوره لرک حامی
و محافظی بولند یغکز دن غنی فقیر و خور حقیر
جمله سی عندکرده براولدیغنی بیلد یلمدن بنم حال
پرملالی نظرامعان ایله کورمک و افادات و شکایاتی

اذن جان ایله ایشتمک و حقمنده رحم و شفقت
بیور مق استرم دیر . حاکم دخی و هله اولیده جانمه
و باشمه و کوزلر مه و مالله یمین ایدر مکه شوسنک
مطلوبک اولان ایشتمک بتمه سی کرک ممکن الحصول
اولسون و کرک تمتع الحصول بولنسون سنک ایچون
اجراسنده درجه دریغ همت ایتم سن مرادک
نه ایسه همان سویله دیوجواب و یرر . مومی الیهایی
چارشبی باشندن وارقه سندن بتون بتون آتهرق
کندوسنی بیک ناز ایله عرض ایدر رک شکن کپسوسنی
اوموز لری اوزرینه دوکر و کر دان قیره رق صاحب لری
طالغندر دقجه سمور کی پارلار و شمیم عطر
ساتنسم ایتدیکجه او طه مسک قوقو سیله طولار
بواسلوب ایله حاکمه افندم دقت بیور کر
شو صاحب لرمک رنکی و هیئت خلقی و طبیعی دکل
عجبا ثقیلک وارمیدر . و سیمامه و اندامه برابوجه
ود قتل باقنده نه رنده برقصورو چرکینلک واردر
بویابده اولان ملاحظه تکرزی بیان ایتمکزی ریج
ایدرم دیر . حاکم شو حالدن و بولکلاملردن اولدرجه
متلذذ اولور که اداره اراده سی دست شهوت

پیوستندن چیقہ رق حایقروب بلند صدا ایله
برب الکعبہ سنک کوز لکده برنقصانی کور یورم
صاجلرک سمورہ قاشلرک کمانہ کرپکلرک اوقہ کوزلرک
ترکزه بناقلرک کوله دوداقلرک لعلہ غرک اینجوايله
دوتش جواهر قوطیسنه کردانک بلاورہ بکزر
دیمسی اوزرینه مومی الیهاهمان ایاغہ قالقوب
اوطه نك ایچنده برقاچ خطوه سروی کی صالینه
صالینه رفتار ایله قد وقامتہ دہر اوجہ باقین
قوللرمده چولاقلق وایاقلرمدہ اقساقلق
یورویوشمده طوپاللق ودهاسائر بوکامائل برحال
وارمیدر و غیر منتظم بر هیئت و قیافت کور یور
میسکر تناسب اعضا دن بری میم دیدیکنده حاکم
تکرار افندم دنیاده سنک کی برکوزل دها کور مدم
حسن جالنه مجذوب و تناسب اعضا نه مجلوب
اولدم مومی الیهاینه امان افندم مرؤت یورون
برکرده شوقوللرمک بیاضلق و بچمنه و حسن
اندامنہ باقین دیوب قوللرینی صیوامسیله برابر حاکم
بتون بتون کندوسنی شاشیره رق جام صبر
وتحملی الدن بر اقوب و آتش عشق ایسه وجودینی

استیلا ایتدیکندن آه ظالمه سن بنی اولدیره جکمبسک
دهادیه جک بر شیک وارا یسه چابق سویله عقم
باشمدن کتدی و بو قدر ایتدیک کتدی
زیرا کوزمک اوکنده سنی بویله طوتمق ایچون صبر
وتحمل بتدی دیر زمر دایشته افندم بنده کورمش
اولدیغکر شو حسن جالی و جاذبه و تناسب حالی
جناب خالق بیچون بکا احسان ایتش اولدیغی
حالده پدرم بنی اره ویرمامک ایچون اولک برقرانلق
محلنه قیایه رق حتی بکا بلکه تسلی ویردر دیو یا نه
فساطائفه سنی بیله او عزایم یوب کیمسه یه کوسترمز
وقزی اولدیغی بیابوده سوال ایدنلرک بعضیلرینه
اغاج کی قوری و چوپور کیمسنه ده ششمان
طوپال و چولاقلق و قبور و بعضیلرینه مستسقی
واویوز و دلی و دیوانه هر شیدن مأیوس دیو افاده
حاصلی جمعیت بشریه ایچنده هیئت بشریه دن
محروم برنوع حیوان شکیلنده بولندیغمی بیان
واشاعه ایتدیکندن بنی هیچ کیمسه ارا میوب
تزو بجه رغبت کوسترمد کلرندن بویله بکارت
دائم ایله اوکوشه سنده قالدیم دیهرک ترکس

مچوردنن یاشاردوکر و دوکدیک یاشلری
کل یناقلرینک اوزرنده اینجودانه سی کی طور
حالی کورنلر آجراغلر حاکم دخی واه واه دیوهم بنار
وهم سوزلرینه بل بغلر حاکم بو حالده بغره رق
وآی ظالم غدار بابا بویله عذیمه الامثال نادره حسن
جبال برقر حقه ده بو قدر شدتی نصل پیا بیلمور سک
بویله بی همتایتشمش براغاج نصل میوه سزقاله بیلمور
هرتقدر بونک چاره سنی بوله بیلمور ایسه کده عجب
پدرینک بوایشی بویله طوتمقدن مرادی ندر
دیدیکندن مومی الیهها ساخته اولان اغلمسنی
برقاند هاترید ایدهرک بوندن مرادی نه اولدیغنی
کرچه بیلز ایسه مده ارتق بوبابده بیسمجال
وبولندیغم شو حال خسران ایله یشامقلاق بنم ایچون
محال اولدیغندن بو کونکی کون سزه حالی
عرض ایله معاونتکزی نیاز ایتک وزیر جنا حنه
صبغتمق اوزره برفرست بوله رق قورتلوب
کلدیکمدن یابنی عدالتکزدن حصه مندا ایدهرک
طریق نجاته ایصال بیوررسز ویاخود بویله
یشامسنی ایستمدیکمدن خنجرم ایله کنسیمی

اولدر

اولدرمکی وایام مکدرمه بو صورتله ختام ویرمکی
کوزمه الدردم دیر دایه حکایه دن بو محله کلد کده
ظلام لیل زمردک دور کدری کی اطراف اسیلا
ایلدیکنی کوزدیکندن سکوت ایتدی
الللی او چنجی کون

زمردک جالی جارالتندن چیقوب حاکمه کورندیکنی
کی شمس مطاعندن طلوع ایدهرک عالمی تنویر ایلد کده
دایه حکایه یه یا شلیوب فضل اه نقلنده دیر که زمرد
شونهایتکی کلاملریله ده حاکم برقاند هاتر
وادارکنی الوب مجنوندن زیاده بر مجنون ایدوب
جواباً یوق افندم یوق سز نه کنسیدیکزی اولدره
جکسیکز ونه ده بوندن بویله کنجاککزی آه وانین
ایله کچوره جکسیکز و بوندن صکره پدریکز سزی
ظلمنده طوتمغه حق اولیوب حتی بو کوندن صکره
بغداد حاکمینک حرم خاصی بولنه جقسیکز وراضیه
اولدیغک حالده سزه حقیقتاً اقرار ویرر مکهن سزی
تزو یج ایتکه حاضرمدیر مومی الیهها دخی افندم
اکر سز بکار و اشراف بلده دن بر ذات بولنماش
اولسه ایدیکز بوایشدن امتناع ایدردم فقط

غایت مرغوب بر ذات کوردنیک کز دن سزی ایسترم
و قرابت کز له پدر می تسریر ایده جک ایسه کزده
ینه اقناع ایدوب بنی الامر سیکز خوف
وتلاشده یم دیر.

حاکم ارتق راحت اول بو خصوص ایچون هیچ
مراق ایتمه شه و قدر که پدرینک اسمنی و صنعتنی
ونزده اولدیغنی بکا خبر و یردیمسی اوزرینه
پدرینک اسمی عمر و دجله نك ساحل شرقیستده
بویاچی اولدیغنی و دکانک اوکنده اوزرنده میوه لی
برخر ما اغاچی بولندیغنی خبر و یرر. حاکم طرفندن
برطالم دها و عدل و مقاوله لر اولنه رق نهایت زمره
چار شنبه برینه رک چیقوب خانه مره کلور. و ماجرای
بکا اولندن اخرینه قدر بر تفصیل حکایه ایدوب
اول درجه اظهار مسروریت ایتدیکه کندوسنه
مالکه دکل ایدی

و بزی خلقه کولدر مک املنده بولنان دشمنمزدن
بر انتقام اله جغه که روی ارضده ایشیدوب کولیان
قالسه کر کدر دیدی. زمره حاکمک نز دندن
جیقمسبله برابر موی الیه وقت فوت ایتمک ایچون همان

اوسته عمری بر محضر واسطه سبیله جلب
بیچاره بویاچی عمر ایسه بر شکایت واقعه
اوزرینه لاجل الترافع بنی حضور حاکمه
کوتور یورلر دهرک یوزینک بویاسنی اته رق
رنکدن رنکه کیره رک دوچار خلجان قاب
و حاکمک یا نه کیرد کده بونک الندن طوتوب
زمره دایله مصاحبت ایتدیکی او طهیه کوتوره رک
و مومی الیهانک اوتور مش او لدیغنی صندالیه
اوتور وب مرقوم حقنده بو حرمتی کودیکی کی
تعجب ایده رک قلبنده کی خلجانی سلب

و کوردیکی فرط رعایت و حرمتدن ایسه با لعکس
شرمسار بسته لب اولوب قالدی. حاکم
مرقومه خطاباً اوسته عمر سن اهل زهد و تقوی
و اوقات خسه بی جامع کبیرده ایفا ذوق
و سفاهت و عیش و عشرتدن مبرا دائماً
قرآن کریم تلاوتیه قلبنی احیا و صلابت
دینیه ک مناسبتیه شهرته یکتا بر آدم اولدیغنی
چوق و قدر ایشیدیرم سنی کوردیکمه طوغریسی
یک ممنون اولدم دیر

او سته عمر اوت افندم حقمده سويلد يکز شوسوزلر
 صحیحدر. حتی حفظمده در تیک حدیث شریف
 وارد در. بوسنه حج شریفه عزیمت نیت اتید یکمدن
 حاضر لمقده یم. دیمسی اوز رینه حاکم سوزی
 مقصدی طرفنه نقل ایله مسموعه کوره سزک پرده
 عفت وعصمت ایله مستوره والآن پاکیزه و پاکره
 بر کریمه کز وار ایش دید یکنده اوسته عمر اوت
 افندم هر غم و غصه چکان و هر فلک زده بولنان
 بنم کی طالع سز لک مرجعی و دارالامانی بولند یغکز
 جهته سز دن بویله برشی کتم اتیک اولماز فی الواقع
 یتشمش و وقت تروچی کچمش هنوز اوتوز یاشنه
 یصمش و هیچ براره ویر یله میه جک درجه چرکین
 سیمایه هیئتده برادیش عادتاً بکا بیوک یورک آجیلری
 اولمش بیچاره و هر شیدن محرومه بر قزم وارد در
 منظری غایت ثقیل و قبور لقی و چولاقلق و سقطلق
 و ابوزلق ایله ذلیل حقیقتاً هیچ کورلماش قورقخ
 بر حال و هیئتده اولد یغندن کور نلر قور قوسندن
 و نفرتندن استعازه ایله دعا ترتیل ایدر لردیوا اولان
 افاده سنه حاکم بیق التندن خنده ایدرک قز یکزی

بک اعلا مدح و ثنا ایتدی کز ظنه کوره اعضا سنک
 هر بر دری عجایب صورتده و بتون جسمی غول یبانی
 هیئتده اولان قز یکز بر ذات طرفندن زیاده بکلمش
 و شدتله سولمش و تزویجه لایق و سزا کورلش
 بوکانه دیر سیکن و اول آدمده ایشته بنم دیر. اوسته عمر
 حاکم بولما و اولان کلام لرندن ظن ایدر که قزینک
 بو حالده بولمسنند ناشی حاکم کند و سیله استهزا
 ایده یور. اکا کوره معامله ده بولنور ایکن حاکم
 سوزینی تأکید ایچون بن لطیفه ایتیمورم حقیقتاً
 قزینک عاشقی بولند یغم جهته با امر الهمی ایتیمورم
 دیر اوسته عمر ارتق تحمل ایده میهرک حاکم
 شوسوزلرینه قهقهه ایله کوله رک امان افندم
 کرم ایدیکز بنم قزم اویله تزویجه قبول اولنور برشی
 اولوب سزه طوغریسنی خبر ویره یورم. کندوسی
 چولاقلق طویال قنبور مستسقی و یوزی ایسه قورقنج
 شیلردن بر شینیه تشبیه اولنم درجه ده چرکین
 و قورقنج بر صورتده در. حتی اسمنه غول یبانی تسمیه
 ایتش لردر. سزی تأمین ایدر مکه صحیحاً اسمیه
 مسمادر. سز بو افکار و نیتدن و از یکیز دیر. حاکم

بونك اوزرينه جانم پك اعلا ديورسك
 وبوسويلديكك اوصافي جامع اولان قزندن حظ
 اينديكم جهنله تزويجه مشتقم وعيني سويلديكك
 صفتلرله طانيورم . ديد يكنده اوسته عمر تكرار
 قارشوله مق ايسته مش ايسه ده حاكم دورونندن
 برآه چكوب غضب و حديد تله بهي حريف ارتق
 سكا ادله معقوله و نام معقوله ايراد ايتك كن هم
 اوصاندم و همده يورلدم حاصل اللهم امريله
 شوسنك غول ياني قزني ايستورم شو قدر كه
 سنك اقرارني ايسترم بشقه كلام ايسته مم ديد يكنندن
 اوسته عمر حاكمك بويله صورت قطعيه ده اوله رق
 تزويجه و برديكي قرار دن ديكر برقره عاشق
 اولوب ياكلش اوله رق كندى قزني خبر و برديكرني
 و حاكمي بوسودا دن واز چورمك ايچون غايت
 فاحش صورته مهر ايسته مسني ملاحظه ايدرك
 حاكمه افند ابتدای امرده مهر معجل اولمق اوزره
 بوجه پشين بيك عدد دينار ايسترم ديمسيه حاكم
 شو يستد بكر پاره هر نقد چوق ايسه ده بر عددني بيله
 دريغ ايتام ايستد بكم همان پاره اولسون ديه رك
 التون

التون طور به سني چيقاروب اوسته عمر ك او كنه
 بيك عدد دينار صايه رق تسليم ايتد كدن صكره
 در عقب عقد جمعيتك حاضر نمسني امر ايتمش
 اوسته عمرينه موافقت ايتيه رك علما و فضلاي
 بلده دن لا اقل يوز كشي عقد جمعيتنده حاضر
 بولند قجه اقرار و يرميه جكني بيان ايدر . حاكم
 مرقومك بوسوزندن تكرار مغبر اوله رق بهي آدم
 سن حالا بنم سوزيمه اعتماد ايتيوب و ايشي مهمسه
 ميورسك سني اقناع ايتك ايچون هر نه ياقق لازم
 كلور ايسه سويله جمله سني اجرا ايدم يم و قرك بنم
 اندن اصلا قور توليه جقد رديه رك در عقب جلبی
 مراد اولنان علما و فضلا و كبرای بلده نك طو پلنمسي
 لازم كنلره امر ايدوب واز وقت ايچنده كلملري
 مطلوب اولان كساندن يوز كشي بي متجاوز آدم
 طويلانور . دايه اقشام اولديغني كورد يكي كبي
 سكوت ايتدي

اللي دردنجي كون

دايه تكميل حكايه صد دنده سوزه باش ليوب
 فضل اه نقلنده دير كه شوجلب و جمع اولنان

ذواتك جمله سی حاکم افندیك یاننه کیره رک
 اوتوردقدن وهر بررلرینه علی مراتبهم حرمت
 ورعایت اولندقدن صکره اوسته عمر حضارک
 مواجبه سنده باق حاکم افندی زیاده اولان
 اشتیاق وطلبکر اوزرینه قزمی سزه عقد و نکاح
 ایده حکم فقط الدقدن صکره کور ویده بکنیه رک
 اطلاق ایده جک اولور ایسه کز سزدن پشیناً
 الدیغم پاره کبی بیک عدد دیناردها ویرمک
 شرطیله ویریرم قبول ایلدیکر حالده بوجعیتده
 حاضر بولنانلرک استشهادینی ایسترم دیر. حاکم
 افندی دخی بو شرطی قبول ایدوب و حضاری
 شاهد طوته رق اوسته عمرک رای و اقراری
 اوزرینه قزینک عقد و تنکیچی اجرا اولندقدن صکره
 مرقوم قزینی کوندرمک اوزره عقد مجلسندن
 قالقوب خانه سنده کیدر اوسته عمر چیقوب
 کتد کدن صکره حضار دخی طاعل دیغندن
 حاکم افندی یالکر قالدی ایسه ده ایکی سنه اولی
 بغداد تاجرلرندن برینک کریمه سنی عقد و تزویج
 ایتدیکندن متأهل بولنسی جهته عیالی همدها

ایکی سنه ک اولدیغی و همده حسنا بولندیعی حالده
 حاکم بویله اوزرینه تأهل ایتدیکنی طویدیغندن
 زیاده سیله کوجنه کیدوب حاکم حرمه کیرمسینه
 برابر زوجه سی باق افندی ایکی باش برفسه
 وایکی ال برالدیوانه وایکی قلیج برقینه وایکی خاتون
 برخانه یه نصل اولور. بنم جرم و عصیانم نه درکه
 بواشی اوزرینه طوتدک. سکا اولان کمال محبت
 وصدق و استقامتله برابر سنک متلون اولان طبیعت
 و ثبات سزلغنک اوکنی المغه شو کنجلکم ایله مقتدره
 اوله مدیغم ایچون شودقیقه دن اعتبارا یتاغی بکا
 شریکه اوله جق سوکیلوکره ترک ایتدم. و سن
 دخی بنی شمدی اطلاق ایت پدرمک خانه سینه
 کیده حکم دیر. حاکم مزوره دن بوس و زلری
 بکلدیکنی و نصل طویور ویده بونی باشندن
 دفع ایده جکی طاسه سنده بولندیغی و زوجه سنک
 شو و معامله سندن ممتون اولدیغی و اطلاق
 ایتد کدن صکره پدرینه دخی برمعلا و مات صحیح
 و موثوقه اولق اوزره کندی وایکی نفر شاهد
 امضا سیله ممضی اوله رق بوشادیغنه دائر برکاغد

يازوب بشقه جه الينه ويره جگني بيان ايدەرك
 همان چكهمجه سندن قزك مهر مؤجلى اولان
 بشيوز عدد التوني صايوب الينه تسليم ايدەرك
 و طلاق ثلثه ايله اطلاق ايدوب عيني ديدىكى وجهله
 كاغدى يازه رق قزك اشياسيله برابر قزى
 وكاغدى پدرينك خانه سنده كوندريز
 حاكم زوجة متروكه سنك اوك قپوسندن چيقديغنى
 كورمسيه على العجله يورغانچيلرى جلب ايدوب بىكى
 كله جك اولان زوجة سى ايچون غايت مكلف
 و مزين و مفروشاتى اقشە نفيسه دن براوطة
 مخصوصه دوشتمەكەن بشقه خانه نك مفروشات
 سائرە سنى دخی تجدید ایدەرك درت كوزله كلينك
 كلمسه منتظر و كلين ايسه كچك كچه صبر و ثباتى
 قالمیوب زیاده مراق بصديغندن امكدارى
 اولان حذمتكار لرندن برى جلب ایدەرك كمال آرزو
 و اشتیاقله بكمكده اولديغم نازنين شمدى به قدر
 تشریف بيوره جقلرايدى بو آنه قدر پدرلرينك
 خانه سنده توقفه سبب نه در . ذير اصبره طاقم فالمدى
 چابق كيت بكار خبرالوب كتوردیه رك اوشاغى كوندريز
 * اوشاق *

اوشاق ايسه اوطة قپوسندن طيشار و چيقار
 ايكن اوزرى يشل جانفس ايله اور تومش برتخته
 صندوق ارقه سنده اوطة قپوسندن ايچرو برحال
 كيرديكنى حاكم كور ديكى كى بوكتور ديكك ندر
 ديوسوأل ايدر . حال ارقه سنده اولان صنديغى
 يره اينديرەرك اوزرندن يشل اور تويى قالدیركده
 نه اولديغنى كور سى كز ديدىكندن حاكم يرندن
 قالقه رق صنديغك باشينه كيدوب اور تونك
 اوچندن طوتوب قالدردقده دروننده اوچ بچق
 قدم اوزونلغنده بويى فلجان بيوكلكنده كوزلرى
 و ايچروسى قانلى غايت اوزون يوزلى برونى
 ايسه زياده بصى اغزى تمساح بالغى اغزينه
 شبیه ديشلرى دستره ديشى كى سىورى وسياه
 وجودى اوزدن دو كىلور درجه يه كمش
 عجيبه الشكل و كريمة المنظر برشى ياتديغنى
 كورمسيه قورقه رق الندن اور تويى اتوب كيويه
 چكىلوب حماله بو قورقچ شىي بورايه نيچون
 كتوردك دير . حال دخی افندم بوسرك كلين
 خاندەر بوياجى اوسته عمر ك قزى اولوب سزآنى

نکاح ایتش س-یکز بنم ایله کوندردی دیدکده
 حاکم عجایب هیچ بویله بر قور قیج شیء تزویج ایتک
 ممکنیدر دیوس-ویلمکده ایکن چونکه اوسته عمر
 حاکم نه حالده بولنه جغنی بیلدیکن-دن اول
 ائناده حاکم خانه سینه کلور-و حاکم بونی
 کوردیکی کبی مرقومه اوست پرده دن خطاباً
 به حریف به مس-کین آدم سن بنی کیم ظن
 ایدوبده بوایشه متجاسر اولویورسک-وبندن
 قورقه یورمیسند بویلا نچیلغی ارتکاب ایدهرک بنی
 الدادیورسک-وبنده خلقک یوزینه باقه جق
 یوز بر اقه دک-وبنم دشمنلرمدن قولایلق ایله انتقام
 الدیغمی جمله کنزیک کوزل بیلورسیکز-خدا
 حقیچون سنی حبسخانه لرده چورودیرم-بنم
 حدت وعضمدن حذر ایله-بو بایده س-کا زیاده
 ضررم طقونه جقدر-شوبلایلی الده بنم باشمدن
 دفع ایت-وحسن جمالده عالمده امثالی اولمیان
 کورمش اولدیغم اوته کی قزینی بکاوپر-یوقسه
 بر حاکم درجه اقتدار ی نه اولدیغنی سکا بیلدیریم
 دیر-اوسته عمر حاکم کورمش اولدیغنی شوه عامله
 بارده

بارده دن طولایلی افندم اکتساب ایتدیکن حدتی
 براق-وکوس-نرمکده اولدیغک تهدیداتی دخی
 ترک ایت-بنم بوندن غیری قزم اولدیغنه سزی نوجمله
 ایس-تر ایسه کز اوله جه تأمین ایدیم-وبن سزه
 دفعاتله قزمک نه حال و هیئتده اولدیغنی سوبیلدیکم
 حالده سز بکا اعتماد ایتیم-وبینه تزویجنه طالب
 اوله رق الدیکز بوند بنم ذره قدر تقصیر اتم بوقدر-
 فقط بنم قزم ظن ایدهرک کوردیککز قز کیمدر
 دیر-دایه حکایه دن بومحله کلدکده اقشام اولدیغنی
 کودیکندن س-کوت ایتدی

﴿ الی بشنچی کون ﴾

دایه کلامه اغاز ایدوب فضل اه نقلنده دیر که
 حاکم اوسته عمرک شو کلاملرینی ایشتمس-یله
 عقلنی باشینه طویلیوب کندینه کله رک کوزل لکده
 امثالی نادره هر کورمک عقل و فکرینی یغما
 وتاراج ایتکده ماهره بر قزک حضورینه کلوب
 انواع س-وز و کدازله تظلم حال ایتدیکنی و اوسته
 عمرک قزی اولدیغنی خبر و یردیکنی و قزینک حقنده
 مرقومک نه درجه غدر و ظلم ایلدیکنی اوسته عمره

بر بیان ایدر . هر قوم عمر دخی افندم بو کوردیکز
اما لسن قز سزك دشمنلریکنز طرفلرندن بردسیسه
وحیله اوزرینه کوندلش اولوب محضا شو صورتله
سزدن براتقام المشلردیر

بونک اوزرینه حاکم باشنی اوکنه اکوب اوله
برخیلی دریای تفکرده طولاشد قدن صکره
دوشمش اولدیغنی دام حیهله کیمک طرفندن
قورولدیغنی بیله میه رك حال یاسله باق اوسته
عمر بو بنم یا شیمه کله جک قضا ایش هر نه ایسه
برایشدر اولدی قزینی الوب ینه اوینه کوتور .
هیچ کیمسه یه برشی آچه بنم ساکا اولان دوستلغیمک
بقاسنی ایسترایسه ک مقدم سکا ویرمش اولدیغیم
بیک التون سنده قالسون فقط بوندن بشقه
پاره طلب و ادعاسنده بولمه دیر

اوسته عمر حین عقدده بغلش اولدیغنی شرطدن
طولایی حاکدن بیک التون دها المغه حقلی ایسه ده
طلب و دعوا یه قالقشدیغنی حالده حاکمی کندی
علیه بریوک دشمن پیدا ایده جکندن و بوسیددن
ایلروده پنجه غدر و ظلمنه دوشه جکنی لایقیله

درك ایدر ك اوله المش اولدیغنی بیک التون ایله
اکتفا ایدوب سس چیقار مامسنی ذهنتده دها ابو
کوردیکندن بوبابده حاکمه اصلا مخالفیت ایتیموب
همان اول آنده حاکم طرفندن نائب کتوردیله رك
اولنان مقاوله وجهله قزینی اطلاق ایلدیکندن
هر قوم قزینی صندیغیله برابرینه جمالک ارقه سنده
یوکلدوب کتوردیکی کبی خانه سنده الوب کوتور
ایشته سزه نقل ایتدیکم وجهله حاکمک بووقوعاتی
همان فرداسی کون بغدادک ایچنده شیوع بوله رق
چالقمغه و هر کسک اغزنده متواتراً سویلنمکه
بشلدیغندن هر مجالس و محافلده بووقوعات
خلقک اکلنجه سی اولدیغندن سویلیوب کولر
و حاکمی استهزا ایدرلرایدی

مومی الیم از مرد حاکمدن بو قدر اخذتار ایش ایکن
پزینه بوکا قناعت ایتیموب قان پدرم بولنان محافظ
(موفق) بنم کیم اولدیغمدن و حاکمک ایش اولدیغنی
ایشلردن معلومات الدیغندن بنم خلیفه یه
کیلدوب کندومی بیلدر مکمل کمی و وقوع حالی
بر تفصیل افاده ایلک کمی اجبار ایلدیکندن

بن دخی قالقوب طوغریجه خلیفه نك حضورینه
 چیقهرق کیم اولدیغمی وباشیمه کلان فلاکتلرک
 جمله سنی حکایه ایتدم . خلیفه ایسه پدرمی زیاده
 سودیکندن باشمدن کچن شو فلاکتلردن
 زیاده سیله متأثر اولوب و بغدادده کلدیکم وقت
 خلیفه نك سراینه کتدیکمه جانی صیقیه رقی بنی
 نازکانه تکدیروتو بیخ ایتد کدنصکره لاجل التلطیف
 کند و پار مغنده اولان قیمتدار الماس یوزکی احسان
 و بر خلعت اکسالیله بنی تسریر ایتد کدن صکره
 استحصال ایلدیکم رخصت اوزرینه قالقوب
 قاین پدرمک خانه سنه کلدنم والی عدد بو حجه سیم
 ایشلمه لی غایت اغر هند قاشی ایله طاقی التون
 و کشدن قاقلی اوله رقی دونمش بر داس عجم اسبی
 دها بن اوه کتمکسزین خلیفه بنم ایچون هدیه
 کوندرمش بونلری اوده کوردنم . مؤخرأقاین پدرمه
 دخی بغداد وایلکنی توجیه ایدرک حاکمی ایش
 اولدیغی ایشلردن طولایی عزل ایدوب مؤبدأ
 حبسه القا و بر قاندها مجازات اولمق اوزره
 اوسته عمرک قزیده یاننده اوله رقی برلکده یشاملرچون

منزبوره ییده حبسه ابقا ایلدی
 بن ایسه پدرمدن مفارقم اولان کوندن تمام
 معشوقه دم زهر دایله موصلتم اولان کجه یه قدر
 چکدیکم درد لر کوردیکم بلالر اشور دیغم
 قضالر یک چوق اولدیغندن بونلرک جمله سنی
 تأهلدن بر قاج کونصکره یازهرق و حال حاضرمدن
 معلومات ویرمک و یقین و قتده او اطرفه منتهی
 حرکت بولندیغمی دخی تأمین ایتک اوزره پدرم
 ملک طرفنه مخصوص بر تاتار چیقاردیغمدن بونک
 عودتنی درت کوزله کوزلر جانب مادر دن
 خیر خبر بکلر ایکن تاتار کلدی بکاده حزن
 و غم الویردی شویله کدن موصلدن
 چیققدن صکره اثنای راهده راست کلدیکم
 عربان ایله اولان محاربه ده موجود معیتله برابر
 بنم دخی هلاک اولدیغم خبری پدرمه واصل اولدقده
 زیاده قهر لئوب بردن بره مصاب اولدیغی علتدن
 وفات ایدرک عمی زاده م عماد الدین زنکی جالس
 سریر حکومت واهالی دخی کند و سنه بیعت
 ور عایبر ایانک حقنده ایفای معدلت و کافه

تبعه وزیرستان اظهار خشنودیت ایله
برکوزل حالده بولنه دقلرینی و بنم بویله حیاته
بولندیغم خبری اورایه و اصل اولنجه اهالی
فوق الغایه اظهار سرو و شادمانی ایتدکاری
تاتارک افاده شفاهییه سندن اکلاشیلدیغی کبی
حکمدار بولنان عمی زاده م طرفندن دخی یازلمش
اولان نامه ده بند کزی زیاده سیله کوره جکی
کلدیکندن دنیا کوزیله کورمک و اورایه و اصل
اولدیغم آنده تاج و تختی کندی ایله تسلیم ایدهرک
ابتدا کندوسی بیعت ایتک اوزرده سریعاً اولطرفه
عزیمتم بیان و تصریح اولمشیدی
بنی بو خبرلی الدیغم کبی برآن اقدام موصل جانبیه
عزیمت ایتکی قوروب و خلیفه دن رخصت اله رق
و موصله قدر معیتله کتمک اوزره اوچ بیک نفر
سوارى عسکری دخی بکاترفیق ایتدیکندن قاین
پدرم موفق و قاین و والدهم ایله و داعلشوب زوجه م
اولان زمردی الوب سبکبار اوله رق بوله چیققدق
زمردک بو وجهله پدر و والده سندن وقوع بولان
افتراقی موجب کدر و آلامی اولدی

ایسه ده بکا اولان کثرت محبت و شدت عشقی حاصل
ایلدیکی الم و افتراقه غالب کلوب کند و سنه اولومدن
فنا اولان بویله آیریلغی اونوتدردی . دایه اقشام
اولدیغنی کورمسیله بوراده سکوت ایلدی
* الی التیجی کون *

دایه تکمیل حکایه به باش لیوب فضل اه نقلنده دیرکه
بزبو وجهله بغداددن چیقهرق قطع منازل
وطی مراحل ایدهرک دها بغداد ایله موصلک
بیننه واره قسزین موجود معیتم بولنان عسا کرک
پیشدارلری اوزاقدن اوزریمزه طوغری برقطعه
عسکریه نك کلدیکنی کشف ایلدکارندن بوکلان
عسکرک اشقیای عرباندن اولدقلرینه ذهاب
ایله معیتده بولنان عسکری صف حرب نظامنه
وضع ایدهرک حربه حاضر و مهیا اولمقده ایکن
مؤخرأ اولنان کشف و تحقیقاتدن اولجه ظن اولدیغی
کبی اولمیوب کلانلر موصل عسکری اوله رق عمی
زاده م عمادالدین استقبال ایچون مستصحباً الوب
بالذات کند و سنک کلدیکی اکلاشیلدی
عمادالدین دخی بزم اولدیغمری اکلایه رق عسکرندن

ایریاوب بر قاج امرایله برابر عس کردن اول یانمه
کلدیله و مقدم بغداده کوند رمش اولدیغی نامه ده
یازدیغی کبی کیفیت تکرار شفاها افاده ایده رک
واوارده موجود اولان امرای دخی مومی الیهی
تصدیق ایله حقمده اولان صدق خلوصی و نیت
و فاما نوسی نه درجه و فرت اوزره بولندیغی بیان
و ایضاح ایتدیله . ایشته بو وجهله قونوشه رق
و کولوشه رک کمال محظوظتیه عم زاده م ایله معانقه
ایدوب بر بریمزه قاوشدق ایسه ده لذت حکومت
هر شیدن الذا اولوب بندن بشقه حکومت و وارث
دخی اولدیغندن بنم وجود مک عرصه عالمدن
قالدیر مسیله بتون بتون کندوسی الی اخر العمر
حکومه متصرف اولمق امیله بنی اله کچور مک
ایچون عماد الدینک کوستردیکی صداقت و حرمت
ورعایتک دسیسه اولدیغی قلمه طوغدیغندن
وبو امنیتسز لکمی سزد رما مک امنیه سیله بغداد
عسکرینه رخصت و یروب متوکلا علی اهدیه رک
جانمی عمی زاده مه تسلیم ایتدم . و اورادن موصله
کیدنجه به قدر انشای راهده عماد الدیندن حرمت

(ورعایت)

ورعایت و خلوص و خصوصیتدن بشقه بر معامله
کوره دیکمدن ارتق زهمندن وهم و وسوسه بی
سلب و تحصیل حضور قلب ایده رک
حقیقه قنایمسند حکمداری بنم اولدیغنه اعتماد ایلدم
موصله و اصل اولدیغمر زده بالجمله رعایا و بریائی
کورملرندن زیاده سیله ممنون و انواع سرور
و شادمانی اظهار ایله درون مملکت بشارت
و بشاشته مشحون اولدی

بنم حیاطمدن نا امید بولن ان اهالی بنی بویه بر حیات
بولوبده سریر حکومت کچدیکمدن افراط درجه
مسرت کوستر مک ایچون شهر آیین اجرا سنی
ترتیب ایتدکلرندن بن سرایه ایندیکم کبی کافه امرای
وو کلا عماد الدین اوکلرنده اولدیغی حالده برا برجه
کلوب رسم بیعتی ایفا ایتدیله . شهر آیین تماشا سینه
مخصوص بر میدان واسعه ناظر جدم زماننده
انشا اولنمش اولان قصر عالیکه زر و سیمدن
معمول مفروشات ایله پر زینت ایدی .
زوجهم زمرد ایله قصر مذ کوره کیده رک اوراده
آرام و راحت و اهالی نک اجرا ایده جکی

مشنگه مد نظر بصیرت ایدر اولدق

درون سه ورده موجود اولان فقرا و اغنيا چله
سنگ دكا كين و بيوتى قناديل رنگارنگ ايله دونا
دلمش و بازار و اسواق اچيله رق تجار
ذى اقتدار و اصحاب ثروت و يسار بولنانلرك
دكان و خانه لرى اوكلرنده فقرا و غربانك اطعام
اولنلر چون قزغانلرله پلاولر پشیرلش و بيوك
كوكلره انواع شربت و شر و بلر ازديرلش
اولديغى حالده هر كس يراچر خانه و كاشانه
لرده چالقيلىر چالينور بيوك چوك اكلنور اوينار
كولر و سواقلرده اهالى فرقه فرقه كوس
و طبل چالديره رق طرف طرف كزر اصناف
بلده دخی صنف صنف كونا كونا الوان بيرا قلايله
دونادلمش و هر صنف صنعتنه متعلق آلات
و ادوات و اشياى معمولات كوسه ررك
و چالغىلرله اجراى نغمات ايدهر ك طاق طاق
واقامت ايتد يكمن قصر ك اوكنه كلكلرنده
آواره سنى قبه اسمانه عكس ايتديره ررك بولند يغمن
قصر ك اوكندن چكر اولدقلرندن غایت مكلف
بر شنگ

بر شنگ اجرا اولندی . زوجهم زمردكدها
زياده اكلنسى ايچون اول دائره ده عنقه و نادیده
نقدر اشيا وار ايسه بولند يغمن ديوانخانه يه
كتورده ررك انلريده سيروتماش ايتدير و ب حاصل
اولكون و اولكجه يني بومنوال اوزره چكورد كدن
صكره سرايده زمرده مخصوص برداره مزينه
تهيه ايتدير و ب سرايده موجود اولان جاريه لرك
اك كوزل و حسنا و فن موسيقیده ماهره
وبى همتا اولنلرندن يكر مى بش راس
بياض جاريه خواننده و سازنده و خدمت جاريه سى
و حرم اغالردن برباش اغايله ايكي راس اغادخى
انتخاب و تفريق ايدهر ك كندوسنه خدمت
ايتك اوزره تعيين و تخصیص ايله دائره مذ كوره يه
او توردم دايه حكايه دن بورايه كلكده اقشام
اولديغنى كورد يكنندن سوزه ختام ويردى

اللہ یدہ نجی کون

دایه كلامه بدأ ایدوب فضل اه حکایه سنده دیركه
بو صورتله قاعدت تحت حكومت اولديغمن حوزة
حكومتده بولنان اهالى مطيع و منقاد و ممالككم

هر جهته معمور یتده مزداد اولوب اهالی
 هرامرو نهمی ایشیدور واجانب واقارب ايله
 کوریشور الیش ویریشه کیریشور حرفت
 وصنایع ايله اوغراشور یوک کچوکله کچوک یوکله
 سویشور مدح و ثنای سویلاشور اولدقلرندن
 بونلرک شوغیرت و حیثیله اسوده حاللرندن ناشی
 زوجهم زمره درجه ده اهالی به میل و محبت
 ایتدیگمدن وانلرده بنی زیاده سود کلرندن کنده
 بختیار عد ایدرک و مصالح رعایا و برایا ايله مشغول
 اوله رق وقت کچور مکده ایدم . معیتده استخدام
 ایتدیگم اصحاب رتبه دن بیوجک برذاته هر نصله
 سیاحیندن بر درویش چاتوب و بودرویش ايله اول
 ذات پک ابوالفت و انسیت ایدرک دائمی برابرجه
 بیوب ایچر و درویشی یانندن اصلا آیرم دیغندن
 بوسبیدن درویش سرایه کیر چیقار اولدیغندن
 اول کیمسه هر نوقت بفرصت بولسه مذکور درویشی
 بکا توصیه ایدرک قوه نطقیه و جرزه سنی و عقل
 و درایتی مدح و ثنا ایدر ایدی . درویشک حسن
 صیتندن ارتق قولاقلم طولد یغندن مرقوم ايله
 (کور)

کورشمکه بنده دروننده بر میل ظهور ایتدیگندن
 بر کره کوروب و حالنی اکلامق اوزره ترمه جلب
 ایتدم . و برخیل مصاحبه و مباحثه ایدرک کندوسنک
 اویله برمداهن ادم اولیوب صحیحاً وصف
 ایلد کلرندن زیاده فطین و ذکی و کمالی بر آدم اولدیغنی
 سوز و صحبتندن و طور و مشوارندن اکلام . و زیاده
 نطوق و میر کلام اولدیغندن کلاملرینک هر برندن
 بشقه بشقه محظوظ اوله رق دروننده بر محبت
 حاصل اولوب وشو درایت و کمالی اقتضا سنجه
 امور مهمه ده استخدام ایتکی دخی مناسب کوردیگمدن
 عهده سنه توجیه رتبه ايله بر خدمته مأمور ایده حکمی
 تکلیف ایتدیگمده مناسب و مأموریتله مقید
 بولمامنی عهد و میثاق ایلدیگنی و عنده ثروت و غنا
 هیچ مشابه سنده اوله رق بویله کمال حریت
 و سربسیت ايله یشامنی هر شیدن ابو کوردیگندن
 ایتدیگم تکلیفدن معاف طوتمسنی استرحام ایتدی .
 مرقومک فطانت و درایتنه باقلنجه کندوسی هر قنغی
 مملکتده بولنسه خدمات میریه ده استخدام اولنه رق
 مراتب عالیه ده بولنه حق بر آدم ایکن بویله دنیا

طرفه ميل ورغبت کوسترميه رك اظهار ايلديكي
ايليشك سركدن ناشی برقاتدها محبت ايدرك
هر نوقت نزده كلسه كال محظوظيته قبول
وتلطيف ونزه ده كورسم نظرمي انك اوزرينه
حصر ايمده تضعيف وقلبا كنده بزندیم وفاليف
ايدوب برنجی مصاحب عد ايدرايدم
بركون شكاره كتمكي نيت ايدرك ايجابی قدر خدمتكار
واوجيلر ايله درویشی دخی برابرجه الوب كتدم
وشكار محله واصل اولديغمزده اولانمق ايجون
هر بریمز بر طرفه طاغيله رق بن دخی درویشله
ایکمز برابر اوراده بولنان اورمانك بر طرفه كتمك
واثنای كشت وكذارده درویش هندستان طرفنده
ویرمیش اولديغی سیاحتلردن طولای کوروب
چكوردیكى شیلری نقل و حكا یه ایدرايكن تحف
نوعندن اوله رق هندستانده هر شیده ماهر اختیار
برهندي ايله كوروشوب مر قوم هندي غایت تحف
وانسانه مراق ویرر عجیب و غریب اسرار فنون
یلدیكى جهته هندویه كندوسنی زیاده سودیروب
ومعرفتلردن برشی قیایلور مییم
* افكار یله *

افكار یله يك چوق خدمت ایدرك نهایت الامر
هندینك عمری ختامه رسیده اولوب كندو
قوجا غنده وفات ایتدیكندن مجرد هندي بی
اونو تمامق ايجون یادكار اوله رق و كیمسه یه
اوكر تمامك شرطيله بیلدیكى معرفت و سر اوردن
بریسنی اوكرتدیكنی س-ویلدی بن دخی بواسرارك
التون یا یق ايجون هیچ كیمسه نك بیله میوب
ووجودینه قائل اولدقلری حالده یالكر بعض
سیاحینك علم کیادیه رك اطراف واکافی قاندر دقلری
کیا علمی اولدیغنی س-ویلدیكیمده بنی رد ایدرك
بی روح جسدی جانلند رمق ورحسز و بر جسد
كندی روحنی نقل ایلک خاصه سنی حاوی بر سر
اولدیغنی س-ویلدیكى کبی بویله بر شپك اولیه جغنی
قائل اوله رق بونك بوكلامنی رد واکر صحیح
ایسه هر زمان یا بیله بیله جگنی سرد ایلدیكم
اثناده درون اورمانده اوكردن بردیشی كيكك
چكدیكنی كورممه برابر همان یای و اوقه بردوزن
ویروب نشان الهرق کیكى اوروب جانسز
اوله رق دش-وردیكیمده رویشه دونوب حایدی

دیدیکم معرفتی اجرا ایله دیدم . درویش ایشته شاهم
سنی دوچار اولدیغک مراقدن قورتاره یم دیمسیله
درویشک جسدی جانسزیره دوشه رک کیک
جانلنوب قالدی و یانمه کله رک بنی قوقلایه رق
برقاج دفعه ده صیچر ایوب قوشد قدن صکره ینه
جانسزیره دوشرد و شمر درویشک یرده جانسز
یتان جسدی جانلنن رق قالدی . بن ایسه دنیاده
بویله برشتک وقوعنی اصلا تصدیق ایتیموب بو مثللو
شیلری برندن ایشتمدیکم وقت تکذیبه یور یوب
قائلنی دخی طعن و تشنیع ایلدیکم کوزمه کوردیکم
حالده قلبم ینه تصدیق ایتیموب بنم کوزمه او یله
کورنمش بر حال اولمیدر دیدم ایسه دینه تعجبمی
موجب اولدی

ودرویشک شو معرفتی زیاده پسند ایده رک
بکاده او کرمسنی زجا ایلدم ایسه ده پک چوق
عذر لر بیان ایله استغنا کوسه تره رک سرینی
و بروبوسری و یرمیه جکنی افاده ایتدی امانه ایت
بنم اجبارمه تحمل ایده میوب بکا اولان کثرت
محبتی سببیه خاطرمدن چیقهمیه جغنی و اوستادی

اولان هندی یه و یرمش اولدیغنی عهد میثاقی بنم
ایچون ایاغی التسه اله جغنی سه ویلیه رک بنی دخی
کیمسیه او کرممککم یولنده بر طاقم عهد و میثاق
التسه الوب او کرمکی وعد ایتدی . بن دخی دیله دیک
وجهله یمین ایندیکم جهته ایکی کله او کره دوب
واول کله لری قلباً سه ویلدیکم حالده مراد حاصل
اوله جغنی بیلدردی

بن ایسه بو اسراری او کرمدیکم دن خاصه سنی
بالذات تجربه ایتک سودا سنه دوشدیکم دن روحی
مذکور کیکک جسدینه نقل ایتک نیتیه اول کله لری
قلباً سه ویلدیکم آنده اول حیوانک قالبه سه بدل
اولدیغمی کوردم . وشو تبدلات وقتندن بروحالم
مبدل غموم و هموم اولدی . درویش بنم کیکک
جسدینه کچدیکمی کور مسیله همان کند و روحنی
بنم ترک ایلدیکم جسده نقل ایلیه رک خائن و لعین
چارچاق او ویایی الینه لدی . بنم عقم باشیمه کلدی
اما ایش بتدی . آتی الان صویپ کچدی . هر قومک
بنی تلف ایده جکنی اکلا دیغمدن سه یر و سر عتله
اورادن قاچمغه باشلدم وارقدن براوق دخی

آیدی ایسه ده هله جدا اولسون اصابت ایتدی .
دایه حکایه دن بورایه کلدکده اقشام اولدیغی
کور مسیله سکوت ایتدی

﴿ الی سکر نبی کون ﴾

دایه کلامه باشلیوب فضل اه حکایه سنده دیرکه
شوحال عجا یبال ایله درویشک الندن قورتلدم
ایسه ده شمدن صکره بکا مسکن و مأوا طاغ و غار
وارقداش ایسه مورومار اولدیغندن وهر نقدر
قالیم تبدل ایتدی اما حیوانات سائره مللوا اولیوب
ینه ذوی العقولدن بولندیغنی حس ایلدیکمندن
شو اورمانلرده و طاعلرده بیرتیجی بر طاقم
حیوانات و حوشه دن کندی محافظه چاره سنی
اره یه رق کزر و کزدیکم یرلرده زمر دکبی
چمنلری کوردکجه یارم دیوملر و دوچار اولدیغم
حالدن متأثر اوله رق اغلرایدم

درویش موصول حکمدار لغنه بوصورتله نائل
اولدیغندن بونک حکمدار لغی بکا اصلا بر اثر
براقیوب اصل بنم درونی یقن و طاعلرده
زاری زاری مله دن زوجة معشوقه م

﴿ زمر ﴾

زمر دک ید تصرفنه یکمسی الم و کدریده
اول خائن کندی جسدینی اورمانده ترک ایده رک
ینم قالبله ممنونا و مسرورا قالقوب سرایمه کندی
چونکه بن حیاته اولدیغندن بلکه بر چاره سنی
بولوبده کندوسندن اخذ ثار ایده رم ملاحظه
سیله سرایه و اصل اولدیغی آنده ایالات و الویه به
بااوامر مخصوصه داخل دائره حکومتنده بولنان
کافه محالرده دیشی کیل بولنامسی وهر کیم بردیشی
کیل باشی کتورر ایسه اول کیمسه به او توز عدد
التون احسان ایلیه جکفی اعلان ایتدی

اهالی بویله بر اعلانی طوید قلی کی او توز التون
اله جغم امیدیه اوق و یانی قبان طاع و اورمانلره
ودشت و صحرا یه یا یل دیلر و راست کلدکاری
کیلکاری تلف ایلمکه باشل دیلر بن بواشی
حس ایلدیکمندن کندی قورتارمغه چاره جوا یکن
براغاجک التنده اولمش بر بلبل جسدی کوردم
واول آنده روحی اول بلبلک جسدینه نقل
ایلدیکمندن او جیلر مصائبندن قورتیلدم بوقالب
بنجه ده ابراعلا کلدیکمندن بولندیغم محلدن بر پرواز

ایله طوغریجه زمره دك او تور دیغی قصر ك او كنده
بولنسان صیق بیر اقلی براغا جك دالنه قونوب
و پیراقلری اده سنه صوقیله رق بور اده باشمه کلان
شوبلای مبرمی و خصمك او غرا دیغی سعادت حال
برخیلی تفکر ایتد کدن صکره عندلیبک غنجه سی
باشنده فریاد و فغان ایلدیکی کی بن دخی کمال
حزن و المله فریاد ایده رک او تمکه باشلدم . و شو
صورتله معشوقه مک دائره سنه یقین بولنوبده
کندوسنی کوره مام کلکم بنی بیزار دروغنی
زار زار ایتدیکندن اولکجه یی بویله بر حال
ایله پچوردم ایسه ده فردا سی صبح سائر
قوشلرک فرحله اوتدکلرینی کورنجه بنم دخی صبره
بحالم قالیه رق بوینی اکه رک و کوزلری
محزون و ملول زمره دك دائره سی طرفنه دیکه رک
* بیت * عندلیب دل نالانی دلداره طیور *
ایتدو کم نالشی اول رخلری کلزاره طیور * مضمون
پردرجه حزن آمیز نالش و فریاد ایده رک
اوتده که ایشیدنلرک بغری طاش اولسه ادرایدی
بنم بوناله و افغانی زمره دویله رق قصر ك پنجه سی

او کینه کلوب او تور دی . معشوقه مک اورایه
کلدیکنی کور دیکم کی ممکن اولسه ده لسانه کلسم
او غرا دیغم درد و بلایی س-ویله سم البته
اولوقت فریادمک دهها زیاده تأثیر ایده جکنده
شبهه یو قدر دیه رک بن اوتدکجه زمره دخی بنم
او توشمدن محظوظ اوله رق دکلدی ایسه ده
دردلی دردلی فغانمه مرجت ایده جکی پرده
جاریه لرندن بری ایله باقوب کولدکلرندن
بو حال فریادمی قبه آسمانه ایصال و بنی
یتون یتون بیحال براقدی حاصلی او کون
دخی بویله کجه رک بن معتاد و جهله هر صبح فریاد
ایلدیکجه زمره دکلوب دکلر ایدی . بنم بو او توشلرم
بوشه کیتیموب زمره دك قلبنه زیاده تأثیر ایله بنی اله
پچور مسنی ارزو ایلدیکندن بو قوشک صداسی
بنی مفتون و دروغنی زبون ایتدیکندن
اوسته قوشبازلر واسطه سیله بونی اینجه کسزین
طوتون دیه رک امر و یردیکنی ایشتم بویو زدن
ایچرومه برسرور حاصل اوله رق طبع
امری وجهله قوشبازلر کلوب اغا جلی او کسه لر

ایله دوناهه رقی بر طاقم دوزاق لرقوردیلر. و بنم
طوتولمقلغمه منتظر اولدیلر. بن ایسه بوصورتله
معشوقه مک دوزاق وصلنه طوتیلمغی جانه منت
بیله رک دالدن داله کزر ایکن طوتولدم
بنم طوتولدیغمدن زمره زیاده سیله مسرور
اوله رقی بنی الینه الوب انواع معامله لطیفه ایله
اظهار محبت ایدرک بنی اوقشایوب اویدی بن دخی
اصول ایله غامی ایکی دوداغنک اراسنه صوقدم
اولوقت دهه زیاده حظ ایدوب تکرار سهوه رک
کندو ایله بنی برالتون تللی قفسک ایچنه قویدی
هر صباح زمره داویقودن او یاندیغی کی اوتکی
معتاد اتیدیکدن بوندان دخی ممنون اولوب
خصوصیه بنی اوقوشامتی و یاخود برشی ویرمک
ایچون نوقت قفسمک یانه کلسه بن سائر قوشلر
مثلا و وحشی بر طور کوستر میهرک عادتاً قنادلری
آچوب یالته قله رقی تو نکلن اشاغی اینه رک غامی
تلدن طیشار و او زاتدیغمدن بویله مدت قلیله
ظرفنده الشدیغمه دخی تعجب ایدر ایدی.
وارالق اراق بنی قفسدن چیقاروب او طه سنه

صالی و یردیکنه مدن اوز ریمه محبتی دهه زیاده جلب
ایتمک ایچون دایمانک طرفه اوچه رقی و کونا کونا
مسخره لقلر ایدوب حتی اندن بشقه بریسی بنی طوته
جق اولور ایسه اللرنی قولله غاغایه رقی غضب
کوستر ایدم. ایشته بو حاللر مدن بکا اولقدرد
محبت و یردیکه اکمر بو قوشه بر حال اوله جق
اولور ایسه بکا هیچ برشی متسلی اواز در ایدی
کرچه بن بویله بر حال کدورت مال ایله سودیکمک
بوجاغنده وارالق اراق قوجاغنده بولنه رقی
ش. و مظهریتدن مسرور اولمش ایسه مده مرقوم
درویشک زمره دائره سنه کیدوب کلدیکنی
کور دیکه حاصل ایلدیکم سرور همان آتش
واضطرابه مبدل اولوب بونلرک معاملا تنه کوز
التندن نیکاه و اتشدان سینه ده حبس دود
و آه ایلر ایدم. ایشته بو حال بکا بر بولک اذا و جفادر
حتی شو کونده دخی آنی خاطر لدقجه تو یلرم دیکن
کی اولور. المدن برشی کلمدیکدن شوقدر که اول
اثنا ده قبله دن طرفه متوجه اوله رقی درویشدن
اخذ انتقام ایچون جناب حقندن اعانه و استمداد ایستر

ایدم . اول منحوس حریفی نوقت کورسم حدت
وغضمدن تو یلم قباره رق ایچرومه برفنا لق کلوب
کندمی قفسک دروننده اوتیه برویه چار پارایدم .
وبعضا زمر دک نزدنده بی او قوشامق استد کجه
اقتدارم یتدیکی قدر غاغام ایله الیرینه اوروب قنادر
ایدم . بنم بوجا سرتم زمر دک ذوقنه کتدیکندن
اول خائن حریف بکاهر نقد رجانی صیقلسه ده برشی
پیامز ایدی

زمرده اولان قریبتدن مسرور البال درویشی
کور دکجه مضطرب الحال اوله رق وقت
کچور مکده ایکن زمر دک اوطه سنده بندن بشقه
غایت کوزل سه و دیکی برده فینو کوپکی اولدیغندن
برکون اوطه ده هیچ کیمسه اولدیغنی حالده کوپک
یاورولار ایدی . یاورولادقدن صکره بقدمکه جانسز
اوله رق یانور اولدیکنی اکلا دیغمندن درویشک
بکاهر او کرتمش اولدیغنی سری اوچنجی دفعه تجربه
ایتک و برده زمر دک بنم ایچون نه حالده بولنه جغنی
کورمک خاطر مه کلدیکندن اول آنده روحمی
کوپکک جسدینه نقل ایلدم . وکندی کندیعه دیدمکه

﴿ شوایشک ﴾

شوایشک بنم خاطر مه بویله بردن بره کلمه سنده
بر حکمت وارد در بقالم نه ظهور ایدردیه رک یاورولری
امرز مکه باشلدم . دایه اقشام اولدیغنی کور مسیله
پوزاده سکوت ایدی

﴿ الی طقوزنجی کون ﴾

دایه تکمیل حکایه صد دنده کلامه اغاز ایدوب
فضل اه نقلنده دیرکه بن بویله یاورولری امرز مکده
ایکن زمر اوطه سنه کله رک طوغری قفسک اوکنه
کیدوب بلبل اولمش کوردیکی کبی عقلی باشندن
کیدوب فریاد و فغانه باشلدی و بونک باغر مسندن
قصیرک ایچنده بولنان جاریه لر هب باشینه طویلنوب
جمله سی قورقه رق و دتره یه رک عجبانه اولدی
دیواسه تفسار حال ایتد کلرنده آجی آجی ویانیق
یانیق دروندن اغلیسه رق بنم قیمتلی بلبل اولمش
بن شمدن صکره رفیق سرنه پیا جغم و بوندن بویله
آنک متأثر و طانلی صمداسنی ایشیده یه حکم عجبا
بنم نه تقصیراتم وار ایدیکی جناب حق بو آجی بی
بکاهر ویردی . ارتق بکاهر هیچ برشی متسلی اوله امرز
دیه رک جواب ویردی . بونک اوزرینه جاریه لر هر نقدر

تسلی ویردیلر وکوزل کوزل سوزلر سویلدیلر
ایسه ده اصلا کار کر اولدیغندن نا چارقالوب
ایچلرندن بریسی بو حالی درویشخبر ویرمسی اوزرینه
درویش قوشه رق زمردك ياننه کلوب بوده يك
چوق تسایلر ویردی ایسه ده برینی قبول ایتیه رك
اغلیوب کوزیاشی دو کمکدن و اظهار اسف ایتیکدن
کیرو طور مدی . و نهایت درویشخ بنی کندی حالمه
پراغك هر نقدر اغلمقده بر فائده یوق ایسه ده
اغلامق و حزن ایتامکده المده دکدر دیه رك بابلك
فضائلندن و کند و سنه ایتدیکی معاملات مونسه سندن
بر چوق شیلر بیان ایتدیکی صره ده بولبل بکا عاشق
اولش کی بر حالده بولنوب ویانده بولند قجه کوزلرینی
بندن بر ثانیه ایرمیه رق محزون محزون یوزمه بقد قجه
برشی سویلك ایستراما تکلمه مقدر اوله مدیغندن
یا لکز یوزمه بقمقلق ایله کچشدیر یوردیر ایدم و بن
بو قوشی اولنجیه قدر خاطر مدن چیقارمه میده جغم
و آجیسی بر آن دروغدن کتمیه جك دیدی . و اغلمسینی
دها زیاده ایتدی . بن ایسه او طه نك برکوشه سنده
یاوردورمی امریره رك وقوع بولان ایشلرک جمله سنی

سیر ایدرک دکرا ایدم . وز مردك شدتله کوستردیکی
حزن و غمدن دخی ممنون اوله رق بوایشك بویله وقوعی
کندمه فال خیر عد ایدوب نتیجه بکلر ایدم درویش
زمرده ویردیکی تسایلرک یسهوده اولدیغنی و مومی
الیهانك حالی ایسه دیگر کون بولندیغنی کور مسیله
اصلا سوز تاثير ایتیب بو حالک زمردده دوام
ایده جکنی اکلا یوب و دو کدیکی کوز یاشلری ایسه
کند و سنه ده حزن کتور دیکندن او طه ده بولنان
جاریه لرك جمله سنه طیشار و چیقملرینی امر ایدوب
زمرد ایله ایکبسی او طه ده یا لکز جه قالدیلر . درویش
زمرده افندم حزن و کدری الدن براق بلبلکز شمعی
جانلانه جقدر . فقط بواسراری کیمسه یه آجیمه جق
سیکز رضام یوقدر . شمعی بلبلی جانلی کورر سیکز
ویارین او یقودن قالدیغکز ده اوتدیکنی دخی ایشیدر
واولکی کی او قوشا سیکز دیدیکنده زمرد بویله
برشپك اوله میه جغنی والداد و بده آغوده جق بولده
بر تدبیره قالشیدیغنی و یا خود اول بلبله بکز بر بشقه
بلبل بولدیره جغنی بیان ایدرک درویشك بو کلامی
رد ایتدی

ملعون درویش تکرار بر طاقم مقالات بسطنه دها
دو کیلوب بلبلاک بود دفعه تازه حیات بولسینه باعث
بن اوله جغمیدن سزه اولکندن زیاده محبت
ایده جکدر . و سنی اکلندر مک ایچون هر صباح
جانلندیره جغم و سنک یولنه بو ایشده فدای جان
ایده حکم و بوایشی یاقاق انجق بکا مخصوص
براسرار در . اکلامکه صباحه قدر صبرایده میه
چکسک ایشته شمدی تازه حیات ویره عیده کوریکز
دید ی ایسه ده زمرده بویله بر شینک اولسینه
اینانم دیغندن هیچ جواب ویره رک سکوت ایتدی .
درویش زمرده عدم اعتمادینی اکلادیغی کی
مندرک اوزرینه یاتوب روحنی بلبلاک جسدینه نقل
ایده رک بنم جسد اصلیه می ترک ایلدی . اولانده
بلبل اوتتمکه باشلیدی زمرده دخی بوایشه
شاشدی بکاده میدان دوشدی اول اراق
بلبل فریاد ایلده اوتتمکده ایکن بن کلبک جسدینی ترک ایلده
روحنی کندی جسد مه نقل ایلیم ایلده برابر قفسه قوشوب
بلبل طوته رق باشنی قوپاروب آتدم . شوایتدیکم
معامله زمرده طوقند یغندن مادامکه باشادیغنی

ایسته میورس پیسکر نیچون جانلندر دیکز دیدی
ایسه ده بکا طاری اولان حدت و غضب انک
سوز لرینی ایشیتدیر میوب بن یالکز منحوسدن الدیغم
اتمقامدن طولانی جناب حقه جدوشنا ایدرک حریفه
لغتلسویایه رک و بویله بردن بره اولدیر میوب شکنجه ایلده
اولدیر یله جک بر حریف ملعت الیف اولدیغنی
کند و کندومه بیان ایتدیکم صره ده بو بنم حدت
و غضبم و سویلدیکم سوزلر بلبلاک جانلنمندن زیاده
زمرده مراق و پردیکندن بنده شو حالک ظهورینه
سبب نه اولدیغنی سوال ایلدی . بن دخی باشمه
کلان وقوعاتی کاملاً کندوسینه بر بر بیان ایتدکجه
یلمیه رک در ویشک داخل فراشی اولدیغنی
کندوسنه زیاده سیله تأثیر ایدرک کمال عفت و عصمتدن
وجودی دتر عارض اولان فنا لادن یوزی
رنکدن رنکه کیرر بعضاً صرارر و بعضاً
لهجه سنده سیاه لکه لر پیدا ایدر کوزلری
بر عجایب حاله دوتر خجالت و حجاب هر طرفنی
قیلر بو حالده بن حکایه می تکمیل ایدنجه درویشک
حسد منحوسنی اورمانده بولدقلرینی و دیشی کیکلرک

تلف او انسدی امرینی و یردیک-نی ز مرد ایشتمش
اولدیغندن بنی تصدیق ایله حقیقتاً فضل اه بن
اولدیغنی اعتراف ایتدی . دایه حکایه دن بورایه
کلدکده اقشام اولدیغنی کوردیکندن سکوت ایلدی
﴿التمشنجی کون﴾

دایه کلامه بدأایدوب فضل اه حکایه سنده دیرکه
زمرده درجه نهاده اولان عفتی و بنم اوز رنده
بولان محبتی جهتی-له بویله براجنبی آدمه وقوع بولان
مقارنتنه زیاده سیله کدر ایدوب خسته لندی .
وکنند و سنک بونده برقباحتی اولدیغنی و بنم دخی
مخته اصلاً تناقص کلمد یکنی کند و سینه تکرار
تکرار افاده ایش و ذاهب اولدیغنی افکار و اسفدن
چکور مک ایچون هر قنغی اس-بابه تشبیه ایش
ایسه مده هیچ بر فائده سی کور یله میه رک نهایت
اسیر فراش و بویله کیفیت بکادیء دخر اش
اولدی امانه چار که تقدیر آلهی بویله اولدیغندن
اول سودیکمک اجلی بویوزدن ایش اف-لاح
اولیه رق پری الزمه بولمدیغنی حالدیه باش-ینه کلان
بویله بر جنایتک عفونی طلب ایدیه رک قوچاغده

﴿تسلیم﴾

تسلیم روح ایتدی . ایشته سودیکمک نهال وجودی
بو وجهله صدمه تند باد فنا دن شکست بنده افتراق
ابدی پیانه س-نی نوش ایله مست اوله رق
قالدم * قطعه * فریاد که چرخ بی-وفا در * دائم
ایشی جوار یله جفادر * بر عادتله مدار ی یوقدر *
دور انک اعتبار ی یوقدر * بیته-لرینی یاد و حاله
جناب حق دن استمداد ایله صبر جیل ایسته دم
ایسه ده ارتق بونک اوز رینه دنیا ده بویله س-لطنته
یشامغی کوکل آرزو ایتدیکندن و درویشک بکا
ایش ایش اولدیغنی او یونی عینیه کند و سینه نقل
ایتمیه رک دیکر یولده مؤل اوله رق برسوز سولم دیکمه
نا دم اولوب بونک ایچون بلکه بو حالت موت
دها ایر شمزدی دیه بنی استیلایدن افکار ترک تاج
وتخت و اختیار محنت غربت ایشکی ابووجه
قوردر دی عمی خادهم عماد الدین ز نک یی
چاغ-یروب ولی عم- اوله جق بنم براو لادم
اولم دیغندن بن حکمدر القدن کف یدایله زمام
حکومتی انک ید اقمه-دارینه تسلیم ایدم حکمی و بن
ایسه ترک وطن ایله باقی عمری ماتمکش اوله رق

کوشه کرب و محنتده کچوره جگهی بیان ایلدم .
 مومی ایله بنی افراط درجه ده سود یکندن
 شونیه تمدن کچور مک ایچون پک چوق او غراشدی
 ایسه ده ینه بن نیتیم او زینه اصرار ایدره عینی
 مرادم وجهله مومی الیهی سر بر حکومته کچوروب
 یانمه لزومی مقدار ایچمه ایله کوله لر می اله رق جمله
 ارکانله وداع ایدوب و عی زاده م عماد الدین
 ایله دخی و داعلشه رق بر خیللی اغلشوب
 او پوشد کد نصکره بغداده متوجهاً یوله چیقدیم
 و بغداده مواصلتمده طوغریجه قاین ایدرم بولسان
 موفقک قوناغنه اینه رک وقوع حالدن انلری دخی
 آگاه ایدره رک والده سیله پدری بو خبر کدورات
 اثر دن متأثراً دیده لرندن یاش دو کوب فریاد
 و فغانلرینی کو که چیقاردیلر بنده انلرله برابر اغلر
 اولدیغم حالده بغدادده بر قاج کون ارام ایتدکن
 صکره پک چوق دوره میوب حم قافله سنه قاتیلهر رق
 حجاز جانبده متوجهاً عزیمت و ایفای فریضه حج
 وادای لازمه عجم و تبج ایتد کد نصکره تاتار
 حجازنه قاتیلهر رق عودت و تاتار ستانه مواصلت

ایله بو مملکتده اوتور مغی مناسب کوروب
 و بو اوی تدارک ایدره رک قرق سنه دنبر و هیچ
 کیمسه ایله اختلاط ایتیه رک معشوقه م زمر دایله
 خوش کچوردنیکم کونلری تخطر ایله طالع ناسازمه
 اغلیوب اوتور مقده یم دیو فضل الله مسافر لر ینه
 سر کد شستی حکایه دن صکره ایشته بنم حال
 پر ملالم بو اولوب و انسان دنیا ده یشادیغی مدته
 کچوردیکی حال بر قامش اغاجی کبی اولهر رق
 روز کار هبوب ایتدکجه نصل محرک اولور ایسه
 حال انسان دخی عینی اویله در . و بو حال عزلی
 حکمدار لق حالندن ده اعلا و الذبولدم سمرک
 دخی بو درجه تکدر ایتکز لازم کلز دیدی
 تیمور طاش و زوجه سی الماس و اوغلی قلاف
 اوچی بردن کمال حیرتله فضل اللهک سر انجامی
 دکله د کد نصکره تیمور طاش فضل اللهک بر حکمدار
 ایکن سلطنت حکومتی ترک ایله اجنبی طیراغنه
 کلوب اختیار عزلت ایدره رک احاد ناس کبی یشایهر رق
 وقت کچور مسنی و الماس دخی زمر دک وفاتک
 شدت تأثیرندن طولانی هر شیئی ترک ایدره رک انک

آتش الم وافتراقی ایله هر آن وز مان یانوب یا قیله رق
 امرار اوقات ایله بو باده اولان وفا و اسانیتنی
 تحسین ایتدیلر . قلاف ایسه اصل تأسف اولنه جق
 یری شودر که دنیاده طالعسر او لو بده نقدر منکوب
 ادملر وار ایسه انلرک حاللری بیله دائمی صورتله
 سزک حالکز کی اوله مدیغنه بدن جهله سندن
 طالعسر سز میسکر دیدی . بو وجهله کلامه فیصل
 و یریله رک و یاتمه وقتی دخی کلدیکه بدن فضل الله
 کوله لرینی چاغروب و یرمش اولدیغی امر او زرینه
 اللرنده عود اغاجندن مصنوع شمعدانلرده دیکلمش
 هو ملرینار اولدیغی حالده مسافر لرینی استراحت
 ایتلری ایچون بردا ئره یه کوندردی . و تیمور طاش
 ایله زوجه سینه براوطه و قلافه دیکر براوطه
 کوسه ره رک کوله لر کتیدی . او لکجه
 اوراده یا تدیلر . فردا سی صباح فضل الله
 مسافر لرینک او یقودن قالقدقلری زمان دائره لرینه
 کیدوب رسم چکونکی خاطر ی ایفادن صکره
 کوردیکرمی سزه برخبر و یره یکه بونیده بیله سز
 و دنیاده بالکز طالعسر سز اولدیغکری بوندنده

اکلایه سیکز ایشتمکه بو مملکتک حکمد آرینه
 دون اقشام سلطان قارزمی طرفندن برسفیر کلش
 و سفیرک مأموریتی ایسه خصمی بولنه ان نغای
 خانی شاید بورایه التجا ایدر ایسه قبول اولنماسنی
 و بو طرفله کلوبده اله کچورلدیکی حالده کندوسنه
 لاجل الته لمیم توقیف اولنمسنی بیاندن عبارت ایش
 ایشته بو طالعسر زخان سلطان قارزمینک بدظلم
 واعتسافنه دوشمک قورقوسندن فاملیا سبیله
 برابر تاج و تختنی ترک ایدهرک کندوسنه برملجاً ارامقده
 ایکن باقیمکرکه قبول اولنمالری ایچون هر جهته
 خبر لر کوندریه ور عجباً بونلرک حالی نیجه اولور
 دیدی . بوحوادثی تیمور طاش و قلاف ایشتمسینه
 بکرلری بوزلدی الماس یره دوشوب بایلدی
 دایه اقشام اولدیغنی کورمسینه سکوت ایلدی

﴿ التمش برنجی کون ﴾

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه بونلردن ظهوره
 کلان پریشانیت حال بدن فضل اه اکلا دیکه
 مسافر لر ی تاجردکلدر . و الماسک فوالغی کچمینجه
 نغای خاننک اوغرا دیغی فلا کتدن سزیده حصه دار

کوریورم و یا خود سلطان قارزمینک تیر غضبک هدفی
سرسیکر دید کده تیمور طاش بونک اوزرینه حالی بیان
و نغای خانی کندوسی اولدیغنی اتیان ایله
فضل اللهدن کوردکلری حرمت و رعایت
و مر و ت و انسانیتہ تشکرلر ایدهرک بوراده
بقای اله ویرمدن قورتارملرینک چاره و تدبیرینی
فضل اللهدن امیدوار اولدقلرینی افاده ایلدیکندن
فضل اه دخی بو مملکتک حکمداری بولنان (ایلز)
خانی ییلوره که سلطان قارزمینک مغلوبیدروانی
منون ایتک ایچون هر امرینه مماشات ایده جکندن
سز بنم خانه مده بر حال امنیتده بولنه میه جغکز کی
بو حکومتک سائر محالرنده دخی امنیت اوزره اقامت
ایده مز سیکز خصوصیه بوکون یارین خانک سزی
اراتمی احتمالدن بعید اولدیغندن سزک ایچون جای
سلامت بورادن علی جناح الاستیصال چیقوب
و (ارتش) نهرینی کچه رک (برلاس) حکومتی حدودینه
داخل اولمقدردیدیکندن بورأبی جله سی
صواب کوردوب فضل اه در عقب اوچ رأس بارکیر
اشترا بول آزقلرینی دوزوب برکبسه التون

دخی اعطا ایله وقت فوت ایتکس-سزین همان
بونلری بعدا اوداع یوله چیقاردی بونلر اولکون
سیر-سیر عتله کیده رک عجبا ارقه مزدن قوغان
وارمیدر دیو قورقه قورقه حیوانلری سورهرک
(ارتش) نهرینی مرور و برقاچکون مرورنده
برلاس حکومتی حدودینه دخالتله استیصال
سروور ایتدیلر. چونکه حکومت مذکور
اهالیسی ییلارده خرکه نشین بولندقلرندن ابتدا
تصادف ایتدکلری و جماعت کثیره بی حاوی بیوک
برقبیله یه داخل اولدیلر. و اوراده بارکیرلری صاتوب
کندولرینه مناسب برمسکن پیدا ایدهرک برمدتچک
راحت اوزره وقت کچوردیلر ایسه ده نقود
موجوده لری توکنه دیکندن اقوات یومیه بی
تدارکدن عاجز قاله رق نهایت آچلق بونلره ینه
الویردیکی کبی خانک کدری تازه لندی دردی
دبرشیدی برآه چکوب اقتضا ایدرمیکه بن دها
بودنیاده طورهم. چونکه آفات متسلسله و بلا یای
متوالیه بی مستجمع اولان بویله برحیاتی دنیاده محافظه
ایتمکدن ایسه و ظنمه دشمنمک قارشوسنده

پای تخت می محافظه ایچون مد افعه ایدرک اولمک
عجبارها ایوز کلیدی . شو چکدی کمز تعب و مشقه
صبر و تحمل ایتک یهوده در . جناب حق سعادت حالدن
محرومی تی بزه نصیب ایتش نه یایسوق نافله در .
دیدیکندن قلاف افندم شو حال کدرله کچوردیکمز
کونلرک بتدیکنی کوره جکمزدن مأیوس اولمه لم .
جناب بارینک حکمت خفیه سنی بزیله میز . البته
بونده بر حکمت وارد در . بونک ایچون بزم خاطر
وخیال مزه کلیمان عنایت و احسانه نائل اوله جکمزدن
امید کسمیه لم . و بوقبیله امر اسنک چادرینک جوارینه
کیده لم . امید ایدر مکه بزم معکوس و مخوس اولان
طالع مزبزه یوز چویره جکدر . دیوب اوچی بردن
قالقه رق اوراسی پرلاس خانک مقری بولسان
محل اولدیغندن خانک دائره سی جوارنده غربا
و فقر ایه مخصوص اوله رق قورلمش اولان بر چادره
کیره رک بیک محنتله برکوشه سنه صیقیشوب
اوتوردیلر . قلاف پدر و والد سنی بوراده براقه رق
تسل ایتکه چیقدی . و طویلایه بیلدیکی پاره ایله
پراز نفقه تدارک ایله کلوب و الدینک اوکنه قویه رق

﴿شدت﴾

شدت جوعلرینی مهما ممکن تسکین ایتدیلر ایسه ده
قلافک بویله تسئل ایله والدیننه غذا کتورمسی
ایکیسه نکهده حزننه طوقینوب اغلغه باشلدیلر
واولدرجه کوز یاشی دو کدیلر که شدت بکالرینی
اصلا یکه مز اولدیلر . بونلرک شو حالندن
قلاف دخی رفته کلوب دنیا ده انسان ایچون
الک ضغوق شی اولمدر دینه لمور . لکن اولم
دکلمش . اصل ضغوق و غایت فنا اولان شی
سائلک ایتش . بونکله برابر اگر سبزه بزنفقه
تدارک ایده مامش اولسه ایدم . دها زیاده براولم
حالنده بولنه جوق ایدم . هر نه حال ایسه ضروری
اولمش برشی ایسه ده بونک اعلا سی بنی کوله کبی
صاتوب حاصل اولان ثمنم ایله خیالی وقت
تعیش ایده بیلکزددر . و شمیدیکی حالده بوندن بشقه
برتدیر بوله نم همان بونی اجرادن کیر و طور میه لم
دیمسیله پدری اولادم سن نه سو یاییور سک .
النده اولان حریتی بزم ایچون فدا ایله تخت اسارته
کیره رک تعیش می بزه تکلیف ایده یور سک .
آه آه بونه سخت سخت که بزی بودر جه زبون ایتدی .

اگر دیگر ایکنزك تعیشی ایچون اوچزدن برینی
صا تماخر لازم کلور ایسه بنی صایتکز و سیزك
ایکیکنزك اغورینه کولهك و او شاقلق ایتمك عندمه
برشی دکلدر دیدکده قلاف یارین صباح حاللرک
یانه کیدوب بنده انلرک کسبنه دخالت و بویوزدن
ثمره سعیم ایله تعیش ایتمازی اصابت کورمک
شمدی خاطر مه کلدی دیمسندن قلافک بورأینه
جمله سی اهتال اتدیلر . و ایرتسی کون قلاف
علی الصباح قالقوب حاللرک اره سنه قاریشه رق
اول کونکی قسمته منظر قالدی ایسه ده کونک
یارسی کچدیکندن هیچ برطرفدن خدمت ایچون
چاغر لما نیجه دهانفقه پاره سنی اولوقته قدر تدارک
ایده مدیکنه اشوری درجه تأسقله بن بویولنده
نفقه تدارک ایده میوبده والدیغنی بسله په مزایسه م
عجبانه یارم و قنغی کسبه صاریلورم دیه رک برخیلی
تفکر ایتدیکی صرده قسوت قلبی تزایدا ایتدیکنندن
واوراده بکلمکدن اوصان دیغندن اول کون
نفقه سنی تدارک ایتمک واسطه سنی ارامق ایچون
بولندیغنی محلدن قالقوب صحر اطرفنه طوغری
کندی

کندی و تصادف ایتدیکی براغاجک التبه او توروب
بولندیغنی حال پرملا لی تحطرو تفکر ایله جناب
واهب العطایادن اعانه طلبیه مشغول البال ایکن
جانی کچوب او یقویه طاله رق اره دن چوق
کچمکسزین او یانوب بونینده التون پیراقلر او زینه
ایشلنیش صاری یاقوت و الماسی حاوی کردانلق
اوله رق تو یلرینک رنگی غایت کوزل و نظیری نادر
یائنده برطوغان قوش او لدیغنی کوردی و کمدوسنک
قوشبازلقدده مهارتی اولدیغندن قوشه برقبضه
کوستره رک برتقریب الینک اوستنه الدی و بویله
نادیده برقوشی بولدیغنه ممنون اوله رق و قوشک
نادیده برشی اولمسندن و اوزرنده اولان ذیقیت
اشیادن اول مملکت حکمدارینک اولدیغنه حکم
ایلدی . فی الواقع برلاس خانی (علنکر) برکون
اول شکاره چیقوب قوشی ضایع ایلدیکنندن
قوشک بولنمسیچون اوجی باشی بی تهدید ایده رک
بولندیغنی حالده بیوک مجازات ایده جکنی سویلدیکنندن
اوجیلر زیاده سیله خوف و خشیته دوشدکلرندن
نقدر اوجی وارا یسه هر بری بر صحرابه دوشه رک

طرف طرف طوغانی ارامقده ایدیلر . دایه کوردیکه
اخشام اولمش سـکوت ابتد
(التمش ایکنجی کون)

دایه تکمیل حکایه به شروع ایدوب دیرکه قلاف
طوغانی الینه الهرق قبيله طرفنه کلدیکنده اهالی
قلافک النده طوغانی کوردکلری آنده خانک
قوشنی بولدیغنی وبوسـبیدن خاندن پک چوق
احسان الهجغنی باغره رق تبریک ایدیلر . قلاف
اولوقت ایوجه بیلدیکه قوش خانکدر هیچ
برطرفده اکلیمیه رک طوغری خانک چادرینه کیروب
طوغانی حضور خانه تقدیم ایدی . خان ایسه
قوشی کوردیکی کی حددن افزون سرور و حبور
کوستره رک قوشه طوغری قوشوب الینه الهرق
سودکدن صکره قلافی دخی درجه سز تاطیف
وتوازش ایله نرهده بولندیغنی ونصل طوتدیغنی
سؤال قلافده بیان حال ایدوب خان قلافک
مالکی اهالیسندن اولندیغنی بیلدیکی جهته قنغی
ملکتدن اولدیغنی ونه ایشله کندی حکومتی
دائرة سنده بولندیغنی سؤال ایدنجه قلاف خانلره

﴿ مخصوص ﴾

مخصوص اولان ادابی بعدالاجرا کندوسـنک
بلاد روم تجارلرندن برینسک اوغلی اولدیغنی
وپدرینک کثرت ثروتی جهته لاجل السـباحه
پدری ووالده سی برلکده جایس بلادنده کزدکلری
اثناده قطاع طریق راست کله رک صیولدیقلرینی
ویالکز جانلری یاننه قالوب دائره حکومتنه قدر
تسئل ایده رک کلدکلرینی بیان و افاده ایمی
اوزرینه خان تمام شوبنم طوغانی بولدیغک
ایچون ایشته شمدی حال فقردن خلاص اوله جقسک
چونیکه بوقوشی کیم بولوب کتورر ایسه اکا
اوج شی ویرمکه یمین ایش ایدم بونک ایچون اوج
نوع شی اوله رق هر نه استرایسه ک سویله همان
احسان ایده حکم وایوجه امین اولکه ایشدیکک
شیی بلا تردد نائل اوله جقسک دیدی . قلاف
خانه دعائنا اید کدنصکره برنجیسی پدرم ووالدهم
غربا چادرنده مسکون درلر جوار شاهانه کزده
مخصوص برچادر و مصارفات ضروریه یومیه لری
دخی خزینه سینه کزدن احسان وخدمات
واقعهلریده دائره دولتلری تبعه لری واسطه سیله

کوريله رك بوسورتله نائل عنایت فراوان بیورملری
ایکنجیسی طویله عامره ده بولنان اسبیلرك الك
اعلاسمندن برنی تکمیل طاقیله اعطا بیورملری
اوچنجیسی برقات البسه نفیسه وبرطاقم اسلحه
مقبوله وبرکیسه طویلسی مسکوکات ذهبیه احسان
ایله سیاحت آیمك اوزره رخصت بیورلمسی . دیه رك
مطالباتی خانه عرض ایتدی . خان قلافك ایستدیکی
شیلرك جمله سنی ویره جکنی بالیان قلاف دخی
حضور خانه جبهه سای اوله رق تشکرات لازمه بی
ایمان ایله طیشار و چیقوب صبر سزا اوله رق
بکلمکده وآج و بیعلاج حالت موته ایر شمکده
اولان والدینك یاننه کلوب وقوع حالی
اکلا تدیغنده والدینی بو ایشدن زیاده سیله ممنون
ومسرور اوله رق ارتق بو وقوعاتی طالعیرینك
نخوستدن قورتیلوب مبدل اقبال اولدیغنه فال خیر
عد ایتدیله . همان اول ساعت خان طرفندن هر بر
ادوات و شتملا تیلله مکمل قوردریش اولان
چادره کوتورمك اوزره اورادن الوب ابتدا
حضور خانه کوتوردی و خان قلافك حقنده نه

معامله لطفیه ایتدی ایسه عینیه بولنره دخی اول
معامله بی اجرا ایده رك چادر مخصوصلرینه کوندروب
خدمتلرینه مخصوص آدمیر تعیین و ما کولات
لازمه بی مطبخندن تخصیص ایتدی . وسائر
مطلوباتی دخی کاملاً ویرلدیکندن فرداسی کون
قلاف البسه مذکور هی کیوب و اسلحه نفیسه بی
قوشانوب التون کیسه سنی دخی قویننه قویه رق
بوسورتله طاقوب طاقشیدروب خانك طویله
سمندن ویریلان غایت جنس و علا اسبه بینه رك
فن فرو و سبتده اولان مهارت و کمالی ارانه و ابراز
آیمك اوزره خانك اوتاغی اوسکنده بولنان
ساحه یه اول اراق بالمله ارکان دخی حضور خانه
بولندقلرندن قلاف ابتدای امرده فن فرو سمیت
احکامك اجرا سینه سوق سمند و کونا کونا
معرفتله کوسره رك هر کسك نظر تعجبی
کندینه بند و بوتی متعاقبا سلحشورلق
فنده اولان مهارتی دخی ابراز و پتون
حضازك آفرینی احراز ایتدکدن صکره
تکرار خانه ایفای رسم شکرانی ایده رك سیاحت

عزیمت نه رخصت استحصا لایدوب والدی نی
 نزدینه کندی . ووالدی نه بن پر لاق وکوزل
 ایش لری یاق ایله اعلان شان وشهرت ایتک
 املنده یم و بنم شو املمه نائلیتم ایسه چین قرالغی
 حکومتنه کتمک و حکومتک حقمده رحم و شفقتی
 قزاقوب انک اعانه سنی احراز ایتک ایله اوله جغنی
 تیقن ایتدی کمدن جناب حقده ربط قلب ایدوب
 حکومت مذکوریه کی ده حکم . و شو املمک
 اجرا سیچون سرزدن اذن ایسترم و سزی ایسه بر محله
 براقیورمکه اول محل سزی ضرورتدن وقایه به کافل
 اولدیغندن بقه لم بنم دهانه کوره حکم ونه چکه حکم
 وارد . دیدیکنده پدیری او علم سنی بویوله تحریک
 وتشویق ایدن قدر در . سنده کیر و قالیوب انی
 تعقیب ایدرک فضل و مزیتکله بزم طالع سز لکمه
 خلف اوله جتی سعادت حالی قزان و یاخود سنک
 کبی بد بختک ایله دنیا دن کچن شهراده لر مثلوا وایوب
 ابقای نیک نامه باعث وتار بخیره یازلمغه شایان
 شرفلی براولمه اول همان جناب حق سلامت
 احسان ایتسون ان شاء الله کوزل حوادثلری نی

الور . وایونا نه ایش . یدیر زیدی . بونک اوزرینه
 قلاف والدی نی ایله وداع ایدرک اسینه بینوب
 چین ولایتنه طوغری عزیمت شتاب ایتدی
 مر قومک اشیای راهده کچوردیکی وقوعات ضبط
 اولمادیغندن یالکیز ناقلان حوادث شویله بیان
 ایدر لرکه قلاف یکین شهرینه واصل اولوب
 شهر دن ایچرو کیر دیکنده ایتدا کوردیکی
 بر خانه نک ارک نه ایندی . و خانه مذکور ایسه اختیاره
 طول بر خاتونک ایمش . قلاف خانه نک قیوسی چالوب
 خانه نک صاحبه سی اولان خاتون قیوی اچهرق
 قلاف دن نه استدی کنی سوال ایتد کده قلاف دخی
 غریب الدیار اولوب خانه سنده مناسب بر محل اولدیغی
 حالده مسافرتاً قبول ایتسنی سویلدی . مزبوره ایسه
 قلافک ناصیه حالندن وزی وقیا فتندن بر کیشی
 زاده اولدیغنی درک و تیقن ایدرک اونده مناسب
 یراولدیغنی و باشی اوستنه قبول ایده جکنی
 بر طاق کلمات لینه و مستحسنه ایله بیان ایدوب و همان
 آنک دیز کینندن طوته رق اوینک ارقه سنده اولان
 اخوره کوتوروب بغلد قدن صکره قلافک یانه کله رک

یوقاری قاتنه چیقده ره رق حرمت و رعایت
ایتدی ایسه ده قلاف زیاده جه اج اولسندن
برمقدار طعام احضار ایتک اوز ره مزبوره یه
برالتون اعطا ایدرک مزبوره نك اون ایکی یاشنده
بر اوغلی اولدیغندن چارشودن طعام کتورمسی ایچون
التونی اوغلنه و یروب چارشویه کوندر دی .
چو چق چارشودن کلنجه یه قدر قلاف پکین
اهالیسنک طبیعت و عادتلرینی و پکینده نقد نفوس
اولدیغنی تحقیقات ضمیمه بر خیلی سؤاللر ایراد
ایتدکن صکره سوزی نهایت چین حکمدارینک
اوزرینه کتوروب عجباسرک قرال عالیجنایمیدرو کندو
دشمنلرینک علیهنده ایش کورمک استیان بر غریب
الدیاری استصحاب و انک غیرت و شجاعتنی نظری
اوکنه استجلا بایدرمی دیدکده مزبوره بوزم (التون)
نامنده اولان قرالزک حسن صیتنی دها هنوز
ایشمدیکزه تعجب ایدرم . چونکه بو عصرده بولنان
بالجمله حکمدارلرک هر جهتله الک مشهوری اولوب
صدای صیتی دنیایی طوتمشدر . و قلمر و حکومتده
بولنان اهالی پکوکنندن بیوکنه قدر کافه سی
﴿سور﴾

سور و کندوسی اهالیسنک آسایش و استراحتی
بولنده راحت حضورینی ترک ایدر . شو قدر که
بیچاره یینه طالعه سزدر . بوکاده سبب ایسه کندوسنه
خلف اولق ایچون ولی عمه داوله جق بر اوغلی
یوقدر . و بواغورده پک چوق حیرات و حسرات
یایدی . ینه برثمره کوره مدی . بوسه بیدن مکدر
ایسه ده اصل مدت حیاتی راحت و حضوردن
عاری پکورمه که باعث اولان بیوک کدری دار دنیا ده
(توراندوق) اسمنده اولان بر کریمه سیدر . دیمسی
اوزرینه قلاف متعجبانه بونک سببنی سؤال ایتدیکنندن
مزبوره جواباً کلامه دوام ایدوب بنم بر قیرم
وارد رمومی الیهانک جاریه لری صرسته سرایده
بولنده یغنی جهته له اندن پک چوق معلومات
الدیغمدن سبزه بوکاد اثر بعض معلومات و یریم
دیدي . دایه حکایه دن بور ایه کلدکده اقشام
اولدیغنی کور دیکنندن سکوت ایلدی
﴿الشمس اوچنچی کون﴾
دایه تکمیل حکایه صد دنده کلامه باشلیوب دیر که
مزبوره کلامه بدأ ایدرک چین

قرالینک قیزی اولان مومی الیهاتوراندوق هنوز
اون طقوز یاشنده کوز لک تاجی باشنده اولوب
واولقدر کوز لدر که ممالک شیر قیه نک ال مشهور
ر ساماری حقیله رسمی یا یقندن و مداحلر مدح
و وصفی اینکدن عاجز لدر . و حتی یک اعلا
یا پیلش اولان رسملرک ینه تما میله مشابیهت
ایتمسندن رساملر محجوب قالدیلر . و مشابیهت
ایتمیان رسملر هر نقدر مومی الیهانک حسن
طبیعیسندن یک دون ایسه ده ینه کورنلرک قلبلرینی
دام عشق و محبتنه دوشورور و عقلارینی
باشلارندن کچورور نهایت او یولده وجودلرینی
پتورور ایشته عالمی مجنون ایدر درجه ده اولان
حسن سیمایاندا میله برابر غایت عاقله و فطینه
وزکیه اولوب برد خترک بیلمسی لازم کلان
معلوماتدن بشقه ذکورک عمر لری نهایتنه دکین
کوج ایله تحصیل ایده بیلمک لری علوم و معارفی
یعنی مختلف برقاج لسانک تکلم و اصول کتابتینی
و علم حساب و جغرافیا و علم حکمت و هیئت و علوم
ریاضیه و هندسه و علم حقوق سیاسی و علوم

حکمت الهیه و علم اخلاق و شریعت دینی و مری
تحصیل ایتش الحاصل کند و سنده اولقدر استعداد
و ذکاوار در که شو علمیه برابر علمای موجوده نک کافه سنه
بد لدر . نه چاره که احراز ایتش اولدیغی شو
اوصاف ممدوحه و احوال مقبوله یی مثلی کورلما مش
و هیچ بر یورک تحمل ایده میله جک صورتده ظلم و اعتسافه
محاسرت و شو خوشونت طبع ایله محو ایتشدور
شویله که بوندن ایکی سنه اول تبیه ملکی مومی
الیهایی رسملرینی کورده رک تعشق ایتش اولان
او غلنه عقد و نکاح ایتک اوزره سفقیر مخصوص
کوندر دیکندن قرال بوایشدن ممنون اوله رق
کیفیتی قرینه تکلیف ایتدیکی صره ده شو متکبره
دنیا ده موجود اولان نوع بشسرک کرک کوز لکینه
و کرک خصائص سائر سنه هیچ نظریله باقوب
کیمسه یی بکنم دیکندن پدرینک تکلیفی تحقیرانه رد
ایتدی . پدری ایسه بویله معامله عنفیه ایله الدیغی
جوابدن زیاده غضبه کلوب امرینه مخالفت
ایتمسچون اصرار ایتدیکی حالده پدرینک امرینه
مطاوعت ایدوب حسن رضاسنی تحصیل ایده جک

برده گویا کند و سینه بر بیوک فنالق ایدیه جک
 و بوایش یا خود کند و سینه سبب موتی اوله جق
 کی قهر و کدرندن بر حاله کیردیکه عاقبت بیبحال
 اوله رق خسته دوش و ب اسیر فراش اولدی .
 و اطبا خسته لغنک سینی بیلد کلری جهته بوکا
 اوله معالجه کار ایتیه جکنی و تبه ملک زاده سینه
 تزویج مرادندن فارغ اولمدیغی حالده حیاتندن
 ناامید اولد قلرینی پدرینه بیان ایتدیله . قرال
 حکملردن بوجوابی الدیغی کی قزینی ایسه اشوری
 درجه ده سودیکندن بولمادیغی شو حال خطر ناکدن
 طولایی خوفه دوشدیکندن همان قزینک یانه کیدوب
 تبه ملکسک سقیرینی جواب ردیه اعاده ایده جکنی
 سویلیدی . مومی الیه پدینه جو اباً افندم بوسوزیکر
 بکا کافی دکلدر . اگر سبز بنم مطلوبم و جهله
 بر جواب صواب ایتز ایسه کزدو چار اولدیغم هموم
 و غمومدن قورتیه میوب بوحال ایله اوله جکمی محقق
 بیلیمکز . اگر بنم یشا دیغمی استر ایسه کز بیان
 ایده جکم مواد اصلا بوز لماق شمر طيله اجرا
 اولنه جغه خلی ناقابل بریمین ایدوب بنی تأمین
 ایتلیسکمز *

ایتلیسکمز . و آرزو ایلدیکم شیده بنی ایستیان ملک
 زاده لره مملکت مزده موجود اولان علما و اجهه سنده
 ایده جکم سؤالره جواب و پررلر ایسه تحت
 زوجیتلرینه کیره جکمی و ایراد ایتدیکم مسئلهیه جواب
 ویره مد کلری تقدیرده دیوانه کزده قتل اولنه
 جقلرینی با فرمان مخصوص نشر و اعلان
 ایتلیسکمز . دیدیکندن پدری بونک اوزرینه
 برخیلی تفکراته دکلر نصکره درونندن بنم قزم
 تزویج ایتک ایسته مزوش و فرمان ایسه عاشقلرینک
 کافه سنی قورقودوب اور کوده جکندن و کندوسنی
 بویله بر آتش تهلکهیه القا ایده جک بر ملک زاده دخی
 بولمیه جغندن بوایشک اجراسی ایلروده بر تهلکهیه
 موجب اولیه جغه ذاهب اوله رق اجراسنده
 باس کورمدی

الحاصل قرال هر تقدیر بوایشده تفکر ایتدی
 ایسه ده آخرنده بروخامت مطالعه ایده میوب
 و اجراسی ایسه قزینک مدار صحتی اولدیغندن
 مومی الیهانک تکلیفی قبول ایله در عقب اعلان
 و اشاعه ایدرک و احکامی دخی تغیر و تبدیل

اولمىوب الى آخره موجب بجه اجرا اولنه جغه
آينلرنجه برده يمين ايتدى . توراندوق پدرينه
يميني اوزرنده طوره جغنى بيلديكى جهته ارتق
قلبي مطمئن اوله رق آزوقت ايچنده اکتساب
برو تام ايلدى

حالبوکه مومى اليهانك حسن جمالينك صيت وصداسى
آفاق طومش وايشيدنلرك عن الغياب متانت صبرو
قراريني بوزمش اولديغنه دن حتى بعض ملك زاده لر
دخى پكين شهرينه كلد يلر . و بونلره نشر اولنان
فرمانك حاوى اولديغى موادك احكامى ايضاح اولندى
ايسه ده انسان و خصوصيله كنج آدم لر بويله
هو الرينه تابع اولدقلى كى ارتق بونلرى تبعيت
ايتد كلرى هوادن چويرمك و بر ماده نك مزايى
حقيقيسى اكلتمق پك كوچ اولديغندن مومى اليهانك
سؤالرينه جواب ويرمك اوزره بي پروا كنديلرينى
عرض ايدوب و ايراد اولنان اسئله به جواب
وپره ميهر ك بربرى آردنجه سقالتله هلاك اولديلر .
قرال شو حال نامرضيه يى كور مسيله متا تراوله رق
قزينه ويرمش اولديغى سوزه و ايلديكى قسمه

پك چوق نادم و پشيمان اولوب بو مقوله كلان
ذواتى نيتلرندن كچور مك ايچون بر طاقم اسبابه
تشبث ايتدى ايسه ده كلانلره مرام اكلتمق كوچ
اولوب تشبث اولنان اسبابك هيچ بريسندن
بر فائده كوريله مديكندن بويولده وجوده كتوريلان
سعى و همت هبا اولدى . قرالك طاش كى قاتى
قلبلى خشين خويلى قزينه چين اهاليسنه
كوستر مكدده اولديغى حال خونريزانه سنده كدر
ايتكدن بشقه الندن برشى كاممىوب خصوصيله كندو
سنگ كمال كبر و غرورى مناسبيله بر طاقم مقبول
و مر غوب ملك زاده لرى نوع انساندن عدايتيه رك
ترويجه طالب اولد قلريچو و ن بونلره نظر
حقار تله باقه رق جزاى مايلىقلرينى اولم ايله تعيين
و تحديد ايتدى . الك غريبي شور اسيدر كه بويله ظلم
و اعتسافه مجبور سعادت محبت قلوبدن
مهجور بر انسان مذموم و منفور قاتله
ودنيه قره ملك زاده لك كلوبده جوهر حياتلرينى
دست غدر پيوسسته تسليم ايدرك هبا و حال
شبا بده عز و جودلرينى افنا ايدرلر . حتى بش

اون کون اولينه بريسي کلوب مومي اليهانك
ايرآدايده جيكي اسئله يه عقل و درايتهه کو که نه رک
جواب ويرمک افکاريله بورده مومي اليهانك
تيغ غدرينه جاني صاپليوب عالم فتايه کتدي
وبو کجه ينه بواميد ايله بري دخی قرالک ديوانه
کيرديکندن آنکده صاغ قاله جغني مأمول
ایتمه ورز دیدی . دایه حکایه دن بورایه کلد کده
اقشام اولدیغنی کور مسیله سکوت ایتدی
﴿التمش دردنجی کون﴾

دایه تکمل حکایه صد دنده کلامه اغاز ایدوب
دیرکه قلاف اختیار هک شو کلاملرینی کمال دقت
وبصیرتله دکلد کن صکره عجایب مومي اليهاي
المق اوزره کلان ملک زاده لر نصل عقل سرآدم لر در
اکلايه مم . چونکه مرام ومقصودلرینه نائل اوله
بیله جکلرینه قویاً کو که نه مدکلری حالده بویله
نه جسارته تابع اولوبده کله بیلور لر . و برده مومي
اليهانك حسننی اعلان ایچون رساملر حقیقی رسمنی یا پیغه
قالقی شوب ویاید قلیری رسملر ایسه خلقت قلوبنه
عن الغیاب تعشق ایده جک درجه ده تأثیرات

﴿برا﴾

براقسندن اکلاشیلور که قزک حقیقی وطبیعی اولان
کوزل لکنی یا پامیوب محضاً صنعتلرنده افراط
ایتد کلرینه ذهاب اولنور . بوسه بیدن مومي اليها
یکده وصف ایتدی ککر درجه ده کوزل دکلد
ظن ایدرم دیدی . اختیاره قلافک بوسوزی
اوستنه قزعی کورمک اوزره برقاج دفعه سرایه
کیدوب کلش و برقاج دفعه کور مش اولدیغمدن
حقیقه تأسزه وصف ایتدی کمدن دهاکوزل
اولدیغنه سزی تأمین ایدرم . وشو صورتله ده بیان
ایدرمکه انسانک اعضای مرکبه سنی الک منتظم
وه مناسب وغایت کوزل تصور ایدوب بونی اندن
برقاج قاتدها کوزل طوتدیغکر حالده ینه مومي
اليهانك حسننه یا قلشه مزیدی ایسه ده قلافینه
اختیاره نک سوزلرینی مبالغه یه حل ایدره رک
شو قدرکه اشوری راده ده جاذبه سی بولندیغنه ذهاب
اوله رق مومي اليهانك ایراد ایتدیکی سؤاللر کانلری
اسکات واقناع ایده جک مرتبه کوج اولمالی
یکاقالورسه ملک زاده لرک اسئله موروده نک کنه
حقیقته واره جتی قدر علم و مهارتلی او لاملیدر

دیدیکندن اختیاره جواباً موی الیهانک صور دیغی
سؤالر غایت کوچ اولدیغندن جوابی بولنمق همان
عذیم الامکاندر دیدی .

اشته بومصاحبت آره سنده ایکن اقشام نواله سنی
دوزمک اوزره چارشویه کوند رمش اولدقلری چوجوق
کلوب واقشام طعامنی یدکدن صکره کجه اولدی .
کجه وقتی عادت بلده اوزره طرف حکومتدن اجرا آت
مکدره پی معین اشارتلا اوریله رق شهر خلقنه معلومات
ویرلدی . قلاف بونک نه اولدیغنی اختیاره دن
سؤال ایتدیکنندن اختیاره دخی بری قتل اولنه جغی
وقت بواشارتله اهالی بلده یه اخطار ایتک عادت
اولدیغندن بوندن اولجه سزه افاده ایتدیکم
ملک زاده ایراد اولنان اسئلله یه جواب ویره
مدیکندن انی قتل ایده جملر در . واصحاب
جنایاتک جزای لازمه سی کوندز ویرمک عادت
ایسه ده بونتر جانی اعدادندن صایلمیموب بشقه جه
برحالات مخصوصه و غریبه اولدیغندن قرال
بومقوله اجرا آتی کوندزه حصر و تعلیق ایتکی
کریه کوردیکندن کجه اجرا ایتدیرمکده

در

در دیدی . چونکه بوایش بریوک وقوعات عجیبه
وغریبه ه دن بولندیغنی جهته قلاف شوا اجرا آتی
کورمسی آرزو ایدرک کورمک اوزره بولندیغنی
خانندن چیقوب و سیر و تماشا یه کیدن برچوق
چینلورک آره سنده قاتیه لهرق شو ظلمک موقع
اجراسی اولان سرای میداننه کیتدی . واوراده
اجرا اولنان وقوعات حیرت افزایی کوردی
شویله که میدان مذکورک اورتیه سنده بتون بتون
میدانی تنویر ایدر اخشابدن انشا اولمش و سروی
دالار یله دونادلمش اره لری لایعد و لایحصی
قیدیلار ایله ترین ایدلمش یوکسک برقله اولوب
وبوقله نک اون بش آدیم اچیغنده نه اخشابدن
انشا اولمش یوکسه جک برکسی قونیش
واوزرینه بیاض اطللسدن اورتوا ورتلمش
واطرافنده بیاض جانفسدن بیراقلرا چیلش
ومذکور کرسینک کیر و سنده اهالینک دخولنی
منع ایتک اوزره الارنده قلیج وبالطه لرایله
ایکی بیک مسلح عسکر ایکی صره اوزره تنظیم
اولنه رق طور دیرلمش قلاف بو حاله متعجبانه

بقارايکن فعل قتلک اجر اسنه بدأ اولمسنه علامت
اولق اوزره مذ کورقله نك تپه سندن چاک و بوری
صداسی ویرلدیکنی ایشته دی . بونی متعاقب
اجله دن یکر می و طریق علیه دن دخی یکر می
کیشی یو کدن منسوج بیاض البسه یی لابس
اولدقلری حالدده سرایدن چیقوب کرسپنک
اطرافنده اوچکره دور ایتدکن صکره صره
سایله بیراقلرک التینه اوتور دیلر . بوندن صکره
کندینی میدان مماته قویان بیچاره ملک زاده نك
اوزری چیچکلر و سروی ییپراققریله دونادیش
وباشینه مائی اولم بیراغی کشیده اولمش کندوسی
هنوز اون سکر یاشینه باشمش اولدیغی حالدده
کبرادن بری النیدن طوته رق عقلسر باشینی
اله جق اولان جلادی امان دخی یاننده اوله رق
اوچی بردن مذ کور کرسپنک اوزرینه چیقدقلرندن
درحال چاک و بوری صدالری کسایله رق قتل
اولنه جق ملک زاده نك یاننده بولنان کبرادن
کسه باند آواز ایله ملک زاده یه خطاباً ای ملک زاده
توراندوقک تزوجنی طلب ایتک اوزره قراله کندینی

عرض ایتدیکن وقت اعلان اولنان فرمانک
حاوی اولدیغی مواد سکا لایقیله بیلدی رلدی . وسنک
کوستردیکک بی پرواقدن سنی الی قویمق اوزره
یک چوق سعی و غیرت ایتدی . نهایت سن
قبول ایتیبوب کندینک تلفنی اختیار ایتدک شمعی
قرالک و کریمه سنک بونده هیچ دخلی یوقدر . بوجرد
کندی اختیار کدر دیدی . ملک زاده دخی جواباً
بونده کسه نك دخل و تعرضی یوقدر . محضابنم
کندی اختیارمله براولم اولدیغندن قائم و قلم
حلال اولسون دیدی .

ایشته بو کلاملری تکمیل ایدر ایتز ارقه سنده بولنان
جلادبدنهاد برقلیج اورمسيله باشنی دوشوردیکندن
وهمان معهود چاک و بوریلر چالیمغه باشلیوب
صدالری جهانی طوتدی . بواثناده اوراده بولنان
کبر او علمانک اون ایکی نفری قالقوب مقتولک
وجود خون آلودینی فیل دیشمندن مصنوع
برتابوته قویه رق و تابوتی دخی برصال اوزرینه
وضع ایله بولردن الی نفری اوموزلرینه الوب
قرالک سرای بغچه سنده بویله قرینک دردازدوا جیله

نفسلرینی ورطه او لومه سوق ایدن بیچارگانک
دفنلریچون مخصوصاً یایدرمش اولدیغی مدینه
کوتوردیلر . قرال وحشییه و بدفعاله قرینه
غدری سببیه اوراده مدفون بولنان ملک زاده لر
قبرلری باشنده اغلرایدی . دایه بورایه کلد کده
اقشام اولدیغنی کورمسـ یله سـ کوت ایتدی

﴿ التمش بشنجی کون ﴾

دایه نقل حکایه به بدأ ایدوب دیرکه مقتولک نعشی
قالدیرلقدن صکره حاضر بولنان اهالی قرالک
بویله برمه صلیحت خونیر او زینه ایتدیکی یمنی
یوزمایوبده بتون کون استراحت عامه یی بوزن
چرکین ایشه دوامندن طولای طعن و تشنیع ایدره
چکیلوب کیتدیلر . قـ لاف سرای میداننده
شو و وقوع بولان حالات غریبه یی دوشـ نوب
طوردایکن یانی باشنده برآدمک علی الدوام
اغلدیغنی کوردی وشـ و حادثه دن طولای مقتوله
برنسبتی اولدیغنه حکم ایدوب هر قومـ شو حال
مکدره و متألمه کزدن بن دخی حصه نـ د اولدم
زیرا ظن ایده یوزمکه مقتوله منسـ و بیت و تعلقکز

﴿ وارد در ﴾

وارد در دیدیکندن هر قوم برآه چکوب کوزیاشنی
برقاندھا ترید ایدره رک مقتول ملک زاده نک لاسی
اولدیغنی و سمرقند حکمدارینه ک اوغـ لی
بولندیغنی اکلاتدی . و علاوه مقال اوله رق (ای
سمرقند حکمداری سنک جکر پاره ک قیمتی اولان
اولادینک ممالک اجنبیه ده شو صورتله قـ ل
اولندیغنی ایشـ میدیکنده سنک حالک عجبانجه
اوله جقدر . و سـ کا بو خبرالم اثری کوتورمه که
کم جسارت ایده جکدر دیدی) بونک او زینه قلاف
ملک زاده نک قره عشقنک سببی نصل اولدیغنی سوال
ایتدیکندن هر قوم لالاوت بونک سببی شایان
تعجب برشیدردیه رک افاده یه باشلیوب شو مقتول بیچاره
ملک زاده پدرینک نزدنده سعادت حال ایله یاشامقده
ایکن وارث سلطنت بولندیغندن برکون اولوب
توبت سلطنت بوکاده کله جک مطـ العه سنه مینی
ندماسی پدرندن زیاده کندوسنه مداهنه ایدرلر
وهر ایستدیکنی کتوردرلایدی . و بتون کونلرینی
قارایله کجه لرینی دخی سرایی جاریه لرندن الک کوزل
اولنلریله عیش و عشرت وانلری اوینادوب

چالدره قایل به کسب لذت ایدهرک و کیتد کجه
تلاذات نفسانیه سنک سوق ایتدیکی حظوظات
هرنه ایسه انی اجرادن اصلا کیر و طور مز ایدی
ش. و حالک دوامی ائاده سمرقنده بر رسم کلوب
بتون کزوب کچدیکی ممالک حکمدارلینک قزلینک
رسملرینی یایدیغنه دن بورسملری مومی الیه
تقدیم ایتدی. مومی الیه دخی کورد کدن صکره
رسمامک صنعتنده ماهر اولدیغنی تقدیر فقط
رسملرک بویله اولیهوب ائای ترسمده افراط
اولنه رق حسن طبیعتلرینک مافوقنده یاپیش
ایدوکنی تزییر اتمی اوزرینه مرقوم رسم نرهمده
بر رسم دهاواردرکه کافه سنک الک کوزلی و حسن
اصلیسنک پک چوق مادوننده دردیهرک چانطه
سندن بر رسم دهاچیقاردیکه چین ملکینک قزلینک
رسمی ایدی. بورسمی بنم شهرزاده م کورمسایله
دنیا ده بویله حسن جمال صاحبی بر انسان بولنه
میه جغنی و دیگر رسملردن زیاده بونده افراط
طرفه کیملدیکنی صورت قطعیه ده بیان
ایتدیکندن رسم شهرزاده نک بوسوزلرینی رد ایدهرک
﴿ توراند ﴾

توراندو قک سیماسنده اولان لطافت و - لوت
ورنکی و قدوقاه سنک حسن اندامی هیچ بر رسم
پیامدیغنی و الا آن پیامیه جغنی و بورسمک اشوری
درجه ده حسن طبیعتنک مادوننده اولدیغنی
سویلمسی اوزرینه مذکور رسمی شهرزاده
صاتون الوب نیت و مرامنی هیچ کیسه یه
سویلمدیکی کبی حتی بکایله سویلمیه رک پی
یانه الوب سمرقندن چیه رق بورایه کلک
نیتی ایسه التون خانه دشمنلری علیه خدمت
ایدهرک یاراندقدن و کندوسنی بکنه درد کدن
صکره نکاحله قیزینی طلب ایتک ایمش ولیکن
بورایه واصل اولدیغمرزده بوایش حقنده اولان
فرمانک شدتنی ایشتهک ش. و حالدن بنم افندم
زیاده م کدر اوله ج. ق ایکن بالعکس زیاده
مسرور اولدی. و بکانیت و مرامنی اکلا ده رق
توراندو قی بکندیکی جهته سؤال لرینه جواب
ویره بیله جکنی واقعه دارینه کو کندیکندن
نائل مرام اولدق افکارینه قالمیشوب بوبلیه یه
اوغرا دیغنی مرقوم لایبان ایتدی.

و کوزلرندن ياش يرينه قان دو که رک ايشته بوندن
زياده سويلکه حاجت يوقدر . چونکه شوخانه
قرک سـوالرينه جواب ويرمک ايهـديله بنم
شـهزاده مک دوچار اولديغي حال مماتي کمال
کدر واسـفله تماشا ايتديککزدن وبوندن اول
برخيـلي ملک زاده لرک بو ورطـه يه او غرامش
اولدقلريني ايشتمش بولنه جغکزدن بوماده يه حکم
ايدـه بياورسـيکز . مومي اليه اوله جگني اکلا ديفي
وقت اول ظالمـه و غداره نک رسمي بکا ويروب
شـوامثالي اولميان رسمي حفظ ايت و بنم باشمه
کلان فلاکتی پدريمـه حکايه ايدـه رک کوسـتروشمه
ايتمه که بويله بر رسمي کوردیکی آنده بکا قباحـت بولار
ديدی . حاله که بور سـمله بويله بر حوادث مکدره يي
انک پدرينه کيم کوتورمه که جسارت ايدـه . بن ايسـه
ولي نعمتک کدرندن هم بورادن وهم سـمرفـيددن
اوز اقلشـوب بوندنبويله باقي کونلرمي اخلاق الله
کچوره جگم . ايشـته او کرمـسني آرزو ايتديککـز
حکايه بودر . و بنم ولي نعمتک قانـه کيرن اول
مـلعونه نک رسميده شودر ديه رک جيـبندن چقاروب

غایت کدرله يره اتدی . وای باعث کدر اولان
مـيمتـسـر رسم سـن ولي نعمتک اليه کچديکک
وقت سـني نيچون کورمدم . آه انصافـسـرخانه
توراندوق روی ارضـده بولنان ملک زاده لر
سـنک عشقک سـبيله بومصـيـبه کر قـتار اوله جقلرينه
بنـله هم افکار اولسه لر ديه رک حدت و غضبي زياده
شـدتلند يره رک رسمي يره ترک ايدوب و قرالک
سـراينه غضبه بقرق و قـلافـه بوندن بشقه هـج
برکلام سويليوب اغليه رق چيقوب کتدی . قـلاف
رسمي يردن الوب مسافر اولديغي اخـياره نک خانه سنه
کـتمک اوز ره يوله دوزلدي ايسـه ده سوقاقلر
قرانلق اولديغندن يوللريده برايوجه بيله مديکـندن
شا شيره رق خارج شهره دوشدی . وبولنديغي
يـردن بر طرفه کتميوب رسمي کورمک ايچون کونشک
طوغـمـسنه درت کوزله منتظر اولوب صبر و طاقتي
قالـمـديغـندن صـباح اولديغي آنده رسمک محفظه سني
آچدی ايسـه ده دهـا باقزدن اول بر خيلجه تردد
ايدوب کندوکـندويه سـن نه بياورسک . برکـره هدف
تهـلـکـه يي نظر دقتـه آل . و ايو دوشـون .

یوایش سنی و خیم العاقبه برایشه س-وق ایتک
احتمالی وارد در . هنوز سمرقند ملک زاده س-نک
لا لاسنک دید کلرینی انوتدکی . کل شور س-ه باقه
و کورمک اوزره حاصل ایتدیکک آرزویه
مقابله ایت چونکه عقل و ادراکنی محو و هلاکنی
اخطار ایدر . دیه رک بر مقدار دهادوشوند کدنصکره
ینه ثباتی قالمیوب افکارینی تحویل ایده رک اگر بنم
موتم توراندو قک یوزندن اولمق علم از لده تقدیر
اولمش ایسه بوکا بر چاره اولمز . بویله کندوسنه
عالی مفتون ایدوبده یولنه باشلرینی فدا ایدن
برقزک رسمی بلکه بکا غایت بدو ثقیل کورینورده
بنده حاصل اولان تنفر و رغبت سزلکی ایشیده رک
کبر و نخوتی قیریلور . دایه حکایه بی بورایه کتودکده
اقشام اولدیغنی کوردیکندن سکوت ایتدی

﴿التمش التنجی کون﴾

دایه تکمیل حکایه یه شروع ایدوب دیرکه قلاف
بووجهله تفکر لردن صکره بشقه بر نظر اه باقق
افکار یله رسمی آچوب دقتله معاینه ایده رک
سماسنه و اعضا س-نک تناسبنه و کوز لرینک لطافتنه

﴿واغز﴾

واغزینک بورینک کوز لکنه باقوب هیچ بر طرفنده
برقصور بوله مدیغنه متحیر اولدی . و هر تقدیر
النماق و قایمماق نظریله بقدی ایسه ده عاقبت
مفتون و مجبور اوله رق بردن بره درونی عجایب
و سوداسی باشینه طوغری چیقوب بودخی گرفتار
مصائب اولوب حسدن بری قاله رق کندی
کندینه بونه آتشکه بردن بره بکاتأثیر و عقل
و شعور می تغییر ایتدی . عقیبت بنده حشونت
طبع ایله مألوف اولان انسانیت سز برکوز لک رسمی
کور مسیله مفتون اولنلرک س-ه سنده داخل اولدم .
ابوآه بیچاره سمرقند ملک زاده سی . سنی
اوله بر ورطه جسمیه اوغرادن اثری عی-نی بن
کندمده کوریمورم . و اول بیچاره بی التیام پذیر اولمز
صورته یاره لیان او قلره بنده هدف اولدم .
وانک حال بد مالندن عبرت المیوب قورقاز اولدم .
ای بنم ریم بونه تبدلات سر یعه درکه همان شعورم
کیدهرک فرمانک شدتندن خوف ایتیه جک
مرتبه ده برحاله تحویل و شوخطه ده کافه مهالک
و مخاطرات کوزمک او کندن زائل اولدی

ديه ركه بردها رسمه باقوب ای دلبر لکده یکتا
 دختر بی همتا طبیعتک هر نقدر وحشی
 و مدهش ایسه ده ساکا محبت ایتدیکم جهته جانم
 حیاته بولند قجه سنی المی ایچون بنی توقیفه بر مانع
 یو قدر که او که چیقسون . ایشته بو کوندن اعتباراً
 مراد مه نائل اولغه قیام ایتدم . اگر چه بنده بویونده
 او اور ایسه م حالت نرعه ده هیچ بر کدر و آجی حس
 ایتدیوب یالکیز سنی اله مدیغم کدر یله هکدر اوله جغم
 دیدی

الحاصل قلاف کندی کندینه بویله بر چوق کلام لر
 سویله ركه قزی ایسه ته مک نیتنی قلبنده ایوجه
 قرار لشدیره رق اولدیغی محلدن قالقوب مسافر
 بولندیغی خانه یه کتمک اوزره یوله طوغر لدی ایسه ده
 کیجه وقتی یوللری شاشیروب خیلیمجه اوز اقلشمش
 اولدیغندن طولاشه طولاشه کوچ حال ایله
 بولوب خانه یه کیردی . صاحبه خانه اختیاره بونی
 کوردیکی آنده اقشامدنبرو کور نمدیکندن برمه لکه یه
 او غرامشدر ظن ایدهر كه دوشونمکده ایکن
 کور مسیله اطهار ممنونیت ایدهر كه نیچون وقتیه
 ﴿ کلمیوب ﴾

کلمیوب کج قالدیغنی سؤال ایتدی قلاف بر طاقم
 عذر لر سرد ایدهر كه کیجه نک ظلمتی جهته یولی غائب
 ایلدیکنی و مقتول شهزاده نک لاسنه راست کلوب
 کندوسنه مقتولک . کایه سنی تصور تله اولدیغنی بیان
 ایتد کدن صکره تور اندوقک رسمنی چیقاروب
 باقین بور رسم مکلمیدر بکا قالور سه بوکا بکنزه هنر کی
 اکلارم دیه ركه رسمنی اختیاره یه کوستردی

اختیاره رسمه باقوب بلند صدا ایله سوکیلی
 پیغمبره یمین ایدیمکه تور اندوق بوندن بیک قاتدها
 کوز لدر . و آرزو ایدرمکه بنم کی انی کوروب
 اطمینان حاصل ایدهر كه . رسام لر تمامیه مشابیه
 ایتک اوزره رسمنی یا مقده تعند ایدهر كه مصر اولدی لر
 ینه پیا مدیلر حتی الک مشهور (مانی) نامنده اولان
 برنجی رسام دخی عاجز قالدی دینجه قلاف تور اندوقک
 حسننک تأثیر بی مطمنن ایدهر كه تلذذات
 کثیره بی اکتسابه مؤدی اولدک . و بو اطمینان
 ماده سی ایسه بنی تحریک ایدوب سمر قند ملک
 زاده سنه نسبتله بختلی چیقجه جغم مثبت دکل ایسه ده
 صبری کوچ بر آتسه دوچار اولدیغمدن همان کندی

حضور توراندوقه عرض ایتکه تعجیل ایده یور
دیدى . اختیاره بوایشه محاسرت ایتک پک کوچ
برشی اولدیغندن بویله برخیا لات مشکله یه ذاهب
اولماسی ایچون برخیلی نصیحت ویردی ایسه ده
قزک سؤالرینه جواب ویرمک اوزره کندوسنی
حاضر لیدیغنی وکندوسنی ایسه چین اردولرنده
بولنه بوب خدمت ایتک آرزوسیه کلدیکندن
بوسیه ایله قراله داماد اولغنی ذهنده ده ااعلا
بولدیغنی بیان ایتدی

قلا فک شوکلا ملرینه قارشو اختیاره اغلغه
باشلیوب الله عشقنه اولسون بویله بر رأی ناصوابده
اصرار ایتدین . ومومی الیهایی طلب ایتک اوزره
کیتدی ککر آنده اوله جکرگز شهبه ایتیم . آنک
حسنک محلوب و مجذوبی اوله جغک یرده . بوقدر
حادثات متألله و مکدره نک ظهورینه سبب اولان
برغداره و خائنه دن اکراه ایتلمیسک . و برده
ابوینک واقربا و تعلقاتک سنک قره خبرنی الدقلری
آنده نه حاله کیره جکلرینی تحظر ایتیم . ورمیسک
و عمر لری نهایتنه دکین انلری براقه جغک آه انیدن

متأثر اولما یورمیسک . دیدیکنده قلاف مزبور نه
بونصایحه تشکر لر ایتدکدن صکره بنی املدن
الی قومغه وسیله اتخاذ ایتدی کک شو و او هامی بکا
القا ایتکدن فارغ اولسون . هر نقدر مجهول
ایسه ده اکرو عده م بوراده تکمیل اولمش ایسه پدر
و والده مک بکا اولان محبتلری اقتضاسی بنم و فائمی
ایشتد کلری انده سیل کبی کوز یاشی دو کلرینی
وبو حال بلکه سبب موتلری اوله جغنی یلورم . فقط
بنده هر کوز اولدیغنی کبی انلرک قلملرنده دخی بعض
امل و آرزو بولندیغنی بیلدی کمدن نفسمده اولان
شجاعت و جسارت اقتضاسی بوایشه صالدرمق
وانلری سعادت حاله یتشدیرمک ایچون حیاتی
فدا ایتک بنم ایچون الزمدر . وانلرک استحصال
ایده جکی فائده بنم آرزومک التنده اولدیغندن
اکر پدرم بوراده اولمش اولایدی بنی نیتمدن کچورمک
شویله طورسون بلکه سریعا اجرا ایتک ککم ایچون
تحریک ایدر ایدی . حاصلی بوایش وجدانده
قرار داده اولمش برشیدر . بنی اقناع ایتک ایچون وقت
ضیع ایتدیرا بنی هیچ برشی افکارمدن الیه قویه مزیدی

اختیاره بو وجهله مسافرینه ویرمش اولدیغی
نصایحک عدم تأثیرینی اکلا دیغی کبی کدری
دها زیاده ارته رق قلافه خطاباً افندم مادامکه سن
هرشیدن عزیز والذ اولان وجودینی مهلاکه
عظیمه یه انغی کرکی کبی دهند قورمش و بونکله
حوصله نی طوادرمش اولدیغکزدن سنی بوافکار
واهیه و سودای داهییه دن کچورمک ممکن دکدر
کاشکی بنم خانه مه مسافر اولمایدیکز و بن دخی سزه
توراوند قدن بحث ایتایدیم هر تقدیر سن رسمی
کوره رک تعشق ایتدک ايسه ده عشقنک تزایدینه
ونفسینک تلفنه بن سبب اوله جغم جهته بونک ایچون
کندمی بد بخت و مشوم عد ایلرم و سهام طعن
و تشایعه کندمی هدف ایلدم دیدی بونک اوزرینه
قلاف بوبلای مبرمه محضا کندی کندینه اوغرایوب
مذکور نک بونده هیچ دخلی اولدیغنی وهومی
ایهانک ایراد ایده جکی سؤالره جواب ویره هییه
جکینی نه دن بیایدیکنی و کند و سنک علم و ذکاسی اولق
مناسبتیه بلکه جناب حق کندیسنی محافظه ایدرک
وچین ملکینک بویله بریوکیمین سببیه گرفتار اولدیغی
﴿ ورتاندن ﴾

ورتاندن خلاص ایتک شرفی کند یسنده قاله جغنی
بیان ایتدکن صکره برلاس خانک ویرمش اولدیغی
التون کپسه سنی جیبندن چیقاره رق اختیاره نک
اوکنه قویوب اگر بنم وعدهم بویوزدن تکمیل
اولوبده دیار عدم کیدر ايسه م متسلیه اولماکز
ایچون شوالتونلری سزه هدیه ایلرم و حیوانمی
دخی صاتوب اثمانی الین یادولت باشه یاغوزغون لشه
مضمونجه یاهومی الیهایی الورم و یاخود بتون بتون
بویولده فدای جان ایدرم دیدی دایه اقشام اولدیغنی
کور مسیله سکوت ایتدی

﴿ التمش یدنجی کون ﴾

دایه تکمیل حکایه صد دنده کلامه اغازایدوب دیرکه
مزبوره کپسه یی الینه الوب ایشته بنم متسلیه
اولمقاغم ایچون بو کپسه یی هدیه ایتکزدخی بکا
بشقه جه برکدر عظمما اولمشدر چونکه سرنک
کوهر وجود کزی بویله بیک عدد کپسه التونه
دکشم شو قدر که بونک بر مقدارینی خیر و حسنات
اولق اوزره خسته خانه کوشه لرنده آه و این ایتکده
اولان غربا و فقرایه و کوشه بوجاقلرده اچ و یی علاج

قالش فقرای صابرین و بیوایه ایتم و محتاجین
بولنلره تصدق و بر مقدارینی دخی بوايشده
هلاک اولمیه و ب طریق نجاته واصل اولماکز
ایچون تکایا و مساجد و معابده صرف ایدرم .
و شمعی سزکله اولنان سوال و جوابدن ناشی
شوندلری ایفا ایتکه وقت اولدیغندن شووقتی
بکا بغشلق ایچون دیوان قراله بوکون کتیمیوب
یارینه قدر بکله کزی و بوايشلری ایفا ایتک اوزره
شمیدن بکار خصت ویرمکزی رجا ایدرم . چونکه
ش واز وقت ایچنده سزده کور دیکم اوصاف
حسنه و اطوار مرغوبه دن طولای حاصل ایتدیکم
محبت سینیله اگر سن اولور ایسه ک نهایت عمره قدر
بکا هیچ برشی تسلی ویره میوب بر حال کدور تماله
دوچار اوله جغمده شبهه یو قدر دیدی .

فی الحقیقه قلاف بر در جده اخلاق حسنه صاحبی
ایدیکه دنیانک المشهور ملک زاده لردن بریسی
بولندیغندن مومی البهی کورنلر سو مامک و فریفته
اولماق محال ایدی . مومی الیه اختیاره نک
بو مقوله ایراد ایتدیکی رقت انکیز کلاملردن متأثر

﴿ اولدیغندن ﴾

اولدیغندن مزبور هی قیر مامق ایچون اولکون
کتیکی ترک و مزبوریه مطلوبنی ایفا ایتکه رخصت
ویردی

قلاف اولکون اقشامه قدر اودن طیشار و
چقمیوب اختیاره اد اقلرینی ایفا ایتک اوزره
کیده رک و طبق مرادی و جهله ذبح قرابین
و تعمیر قلوب فقرای صابرین ایتدکدن صکره کلدی .
و فرداسی کون فلاف نیت سابقه سی اوزره
قالقوب و اختیاره ایله و داعلشدیغی اثناده مزبور هی
حددن افزون اظهار حزن و کدر ایلم
و کوز لردن قانلی یا شلر دوکر اولدیغی حالده
براقوب کتدی . و سرایک قپوسنه واصل اولدقده

کور دیکه سرای قپوسنده بش عدد فیل بغلنش
وایکی طرفه مسالیم ایکی بیک باشند ایاغه قدر
زرهلی عسکر قونیش بو عسکره قوماندان

ایدنلردن بریو ک ضابط قلافک اجنبی بر آدم اولدیغنی
اکلا یوب اورایه کلدیکینک سببنی سوال ایتدیکندن
قلاف توارندوقک سوالارینه جواب ویرمک
اوزره استحصال مساعدده ضمنده کلمش بر اجنبی

ملك زاده اولديغنى بىلدىر دىكى جهمته ضابط
 موسى اليه جواباً اى ملك زاده سز بورايه اولومكزى
 ارامغه كلمش اولديغنى بىلدىر دىكى . وسنى بورايه
 سوق ايدن افكاره تبعيت ايتي- وبده مملكتنده
 اوتورسن دها ايودكلىدى . كل شو ظالمه توراندوقه
 نائل اولمق اميد باطلاندن كچوب مملكتنه عودت ايت .
 چونكه سن بزم طريق عليه مفتشلىمزدن اعقل
 واعلم بر آدم اولملىس- نكه اول ظالمه- نك س- والى
 اكلا يوب بلكه حلتنه مقتدر اوله بيله سلك ديدى
 قلاف موسى اليه ك وىر دىكى نصيحتلردن متشكر
 اولديغنى فقط كيرويه عودت ايتك اوزره كلىدىكى
 بيان ايتدىكىندن ضابط موسى اليه دخى قلافك
 اويله نصيحتله عودت ايتي- جكنى وبويولده ترك
 جان ايدى جكنى اكلا ديغندن كمال غضب و حيدته
 حايدى كيت اولومنى اره ديه رك سرايك داخلته
 صالى- ويردى . وبونلرك مكاله لىنى ايشتمكده
 اولان ديكر ضابطانك يانلرينه طوغرى ايلروله دكه
 بربرلرينه ايواه يازق شو كنج و غايت كوزل اولان
 ملك زاده كه نفسى هلاك بادی اولان بر شپك
 ﴿ اوزرينه ﴾

اوزرينه اصرار ايدى رك كیده يور ديديلر
 قلاف بومنوال اوزر سر ايه كيرد كد نصكره برقاج
 ديوانخانه دن كچوب نهايت قرالك بولندىغنى
 دائره ي بولدى . بودايره دن ايجر و كيرد كده
 اوچ ذراع يوكسكلىكده اژدر شكلىنده پولاتدن
 معمول و درت كوشه سنده درت ديرك و ديركلرك
 اوزرنده مجوهرات ايله ايشلمه لى صارى اطلسدن
 تنه وارى پوشيده يى محمول غايت مزين
 بر تخت اولديغنى والتون خان التون ايشلمه لى
 قويوقيرمى بر قفتان كيمش والنده عيني اورنكده
 بر دمت چيچك اولديغنى حالده كمال وقار و تمكين ايله
 اول تختك اوزرنده اوتورمش اولديغنى
 كوردى . بو محل ايسه ديوان محلى اولديغندن
 التون خان بالذات مصالح عامه نك رؤيتيله مشغول
 بولندىغنى جهمته محل مذكور هر نقدر غلبه لك
 ايسه د، ل جمعيت اره سنده قرالك كوزى
 قلافه اريشديكىندن البسه و ذى و قيافته و ناصيه
 حالته باقوب ديار اخردن كلمش اجنبى بر كيمسه
 اولديغنى اكلا يه رق مفتشلىمزدن برى چاغىروب

پرمغيله قلافي كوستره رك كيم اولديغني ونه ايچون
كلديكني اكلايوب خبر كتورمك اوزره قلافه
كوندردي . مفتش قلافه يقلاشوب كندوسنك
كيم اولديغني ونه مصلحت ايله بورالره كلديكني
اكلامق ايچون ملك طرفندن مر سول اولديغني بيان
ايتدي . قلاف دخی كندوسنك بر ملك زاده ايدوكني
ومحضاً چين قرالك شرف صهر يتنه نائل اولمق
اميديله كلديكني بيان ايتدي . دايه حكايه دن
بورايه كلدكه اقشام اولديغندن سكوت ايتدي
﴿التمش سـكـزنجي كـون﴾

دايه تكميل حكايه يه شروع ايدوب ديركه مفتش
مرقوم قـلـاك افاداتي قراله بيان اينجه
چهره سنك رنكني نحول ايدوراك حالت نزع كمش
آدمك يوزينه دونوب اول آنده مصالح عامه بي
رؤيتدن فراغت وحضاري اورادن اعاده يه
جرات ايله تختدن اشاغى اينه رك طوغري
قلافيك يانه كلوب اي بي پروادلي قانلي سن اعلان
واشاعه ايتديكم فرمانك شدتني وبنم ظالمه قيرمك
تزو بجنه نائل اولمق آرزوسيله بورايه قدر كلوبده

﴿بنلار﴾

نيتلرېنك اوزرينه اصرار ايدوراك نهايت بورادن
ديار عدمه كيدن ملك زاده لرك حالي بيلورمېسك
ديديكندن قلاف دخی جواباً اوت بولنديغم حال
هولساكي بيلديكم كبي حتى اولكي كچه سمرقند
ملكك مخدومينك باشينه كلان بليّه اولومي بيله
بالذات كوزمله كورددم ايسه ده توراندوقك لذت
وصلتي افكارلرني بورويديرك وبرطالم خيالات
باطله يه قاييه لهرق كلان بي پروالرك اوغراقلري
حال بني بورايه سوق وتحريك ايتديكي جهته لياقت
واهلېتمه كو كه نه رك كلدم ديدمي

يونك اوزرينه قرال بونه عجايب بر حالدركه ملك
زاده لر عزيز حياتلرندن وازچوب بري ديكريني
متعاقبا اولمكه كليورلر . واكلانشيلان بونلر كندولرني
قربان ايتمكه ملتذ اوليورلر . ديه رك يك چوق
نصح وپند ايدوب نهايت پدري اولان حكمدارك
نزدينه كيدوب راحت اولمسي ووالدينني اولومي
خبر باس اثريله متالم ايتامسي سويلدي
قلاف شوسوزلري قرال دن دكله دكدنصكره
شوجمله جوابه متصدي اولديكه واقعا بنده سزدن

بکاباعت باهات و افتخار اوله جق بو وجهله نصایح
آمیز سوزلری بکله یوز دم چونکه بوسط ایتدیگیز
مقالاتی کندومه فال خیر عد ایده جکم . بلکه بند کز
توراندوقک حسن جمالنه دن متأثر اوله رق بر
حال بد بختیدهیم بونکله فنا بوله جغم . و یا خود که
انک احرا ایتکده اولدیغی ظلم و عذر دن ناشی
حکومتکز اها لیسنه طاری اولان حال نفرت
واو غراد قلری اضطراب و کدورت بنم
یوز مدن سلب و شوسیه سزه ده اکتساب
راحت و حضور قلب اولغی جناب حق نصیب
قیلشدر . بونک ایچون ایراد اولنه جق اسئلهیه
جواب صواب ویره میسه جکمی و مطلقاً بنده
اوله جکمی نه دن بیلیور سیکز . و بو کابر دلیلکیز
واره یدر . اگر چه توراندوقک اسئله سنک مزایاسنه
واره میان دیگر ملک زاده لک اعدادینه اذخا
ایده یورایسه کز بنم انلرکی اولدیغنی ندن اکلا یور
سیکیز . حاصلی انلرک او غراد قلری ورطه لرینی سزک
صهریتکز شرفنه نائلیتدن هیچ بروقتده اله
قویه مزیدی . قلانک بو کلاملر ندن قرالک

قلبی رقت کسب ایدهرک بر آه چکوب بهی بیچاره
طالع سز سنی حیاتندن مأیوس کوره یورم . و بنم
ظالمه قیرمک عاقبتی وخیم ارلان سؤالرینه جواب
ویرمک اوزره کندیلرینی عرض ایدن ملک زاده لر
نتیجه مرا ملرینه و اصل اوله بیه جکمرینی قویاً امید
ایده رک عینی بوسه نک اغزینی قوللانمشلر ایدی .
ایواهلر اولسونکه لیاقت و اقتدارینه الدانیورسک .
ایشته سنی شوبلیه دن قورتارمق ایچون بردها
سویلیور مکهر نقدر عقل و ذکاوتنه کو که نه رک
اصرار ایده یورایسه کده شو بنم رقت انکیز کلاملر مه
و حال پر ملاله انصاف ایدوب امنیت ایتدیگک
افکار دن و از چکوب بوایشن فارغ اول . چونکه
اول ظالمه نک ایراد ایده جکی سؤالره فدای جان
ایتمک ته لکه سیله برابر طوتیلان قاعده اقتضا سنجه
سریعاً جواب ویرمک لازم کلیور . و بر چار یک
بیله دوشونمکه مساعده اولمایور . اگر چه اول مدت
ایچنده بر جواب ویرلمدیکی و مجلسده حاضر
اولان میمر لر طرفندن تصدیق اولنمدیغی حالد
در عقب اولومه مستحق اولدیغک اعلان اولنور .

و ابرتسی کیجه میدان سیاسته کوتوریلورسک .
او لادم بوایشدن وازچکوب کونلرینک باقبسینی
کمال راحت حال ایله کچورمکز ایچون صباحه قدر
دوشونوب وعقلا کیمسه لایله استشاره ایلمکزی
اکاکوره یارین بکاکلوب قرار کزی بیان ایتمکزی
اخطار ایدرم دیدی

قرال بوکلاملری تکمیل ایدهرک قلافدن ایرلیدی .
قرالک بوسوزلرندن قلاف اصلا متأثر اولمقدن
بشقه صباحه قدر بکلیه جکی ایچون بیاغی مایوس
اوله رق اورادن چیقوب اختیاره نک خانه سینه
کلدی وکیفیتی اولدیغی کبی مزبوریه اکلاتدیغندن
مزبوره دخی قلافی شوافکاردن کچورمکز ایچون
یکیدن سوزه باشلیوب برچوق سعی و اقدام ایتدی
ایسه ده نه چاره که قلافک جای ضمیرینه لوجه
چیویسی کبی میخلمش اولان نیت و مرانی اورادن
چیقارمق اصلا ممکن اوله مدیغندن مزبوره نک
سعیندن هیچ برثمر حاصل اولدی . نهایت قلاف
صباحی طارایدوب ابرتسی کون طوغری نه حضور
قراله کیده رک قرال ایسه مکالمه لرینک آخر طرفدن

ایشیدلما مسیچون یالکز جه بر او طه به کوتوردی
بونلریالکز اوله رق اول او طه ده او تور دیلر و قرال
قلافه خطاباً ای بنم او غلم بو کونکی کور شممنز بنی
یا حال مسروریتیه و یا خود حال مکدره به القایده جکدر .
بقایم نه رأی و افکار ده سک دیدی . قلاف ایسه
افندم دونکی کون ابدال بیوردیغکز اخطاراتی
لایقیله دوشوندم فقطینه ییلدیکن نیتدن دونمکلیکم
احتمالی بو قدر . بو یولده یا و اصل مرام و یا خود
عالم فناده اولان امثال لرمه یتشمک ایله بنده انلر کبی
ایقای نام ایتکه سعی و تام ایده جکم دیمسیله
قرال همان اللریله کوکسینه اوروب و یقاسینی
قویاروب صقالنی یوله رق اغلغه باشلیدی . و بلند
صدایله نه طالعسر میشمکه دروننده سکا حاصل
اولان محبت سائرلرینک الو منه ایتش اولدیغم تحمیلی
سکایتدره یه جک دیه رک زیاده جالب رقت و موجب
هیجان قلب اولور بر حال ایله قلافی قوجاقلیه وب
بیان ایتدیکم دلیللر و ایراد ایلدیکم سوزلر سنی
افکارندن هر نقدر دوندردی ایسه ده بنم
شو حال متألمه مدن سنده حصار اولوب بر کره

انصاف ایت . و سنی عالم فنایه ایصال ایده جک
اولان ضرب موت بنم قلبه می دخی یاره لیوب بکا
حال حیاته ایدی براو اوم اوله جق اولدیغندن
بوسودا دن کجی بیک جان ایله ارزو ایدرم .
وروی ارضه حکمدار قزی یالکز بنم قیزم
اولدیغندن دهانجه لری وار وانلرک قنغیسی
ایسته سن اله بیلورسک . بویله برانسانیتسز و خشی
قره نائل اولمقلغه نیچون بو قدر مصر اولورسک .
اگر ایسترایسه ک سکا ولی عهدک عنواتی ویره رک
سنی کندومه اولاد معنوی ایدوب سرایمه
مخصوص بردارده ده اقامتله خدمتده دائمی صورتله
بولمق اوزره غایت حسنا جاریه لر دخی تعیین ایدیم
توراندوقی طلب افکارندن و از کج و بوقانلی قیزه سنی
فدا ایتک ایسته مم دیدی . دایه حکایه دن بورایه
کلده اقصام اولدیغنی کور مسیله سکوت
ایتدی

﴿الشمس طقوز می کون﴾

دایه کلامه شروع ایدوب دیرکه قلاف قرالک
بوسوزلندن متأثر اوله رق اظهار اسف ایدره رک

﴿جوابه﴾

جوابه متصدی اولوب افندم بنی حال پرملامه
براقیکز . و آرزوم اولان شیدن بنی چویرمه یکنز .
بنم عشق و محبتی تزیید ایدن بلکه توراندوقک
ظلم و اعتسافیدر . ما مولدرکه شوم تکبره قیرک
سواللرینه جواب ویره رک غلبه ایتکله برشرف
دائمی یه نائل اولوب بو صورتله یشامق لذتیه
متلذذ اوله جغم . اه ایچون اولسون بکا باعث شان
و شهرت اوله جق شونیمدن فراغت ایدیرمه
سعی بیورمایکز . زیرا توراندوقی ن تزویج ایده مر
ایسته مم بوندن صکره بودنیاده یشامق دخی ایسته مم
قرال بونک اوزرینه اه بیچاره جوان بنم قیزمی
تزوج ایتکده تعندک زیاده اولدیغندن سنک دخی
اولومک مقرر در . فقط اللهم معلومدرکه
بو ورطه دن سنی قور تارمق اوزره پک چوق
اوغراشدم . نه چاره که نصیح و پند می قبول ایتدیکندن
ارتق بو بایده اصلا شق شفه ایتیه جکم . و سن دخی
شو حال جنتک سپینه سنی کوره جکسک . ایسته
جواب ویرمه که کندو کی حاضر لدیغک ایچون
سنک کی بورایه کلان سائر ملک زاده لره آبرمدت

ظرفنده ایدہ بیلدیکم حرمت ورعایتی سکا دخی
ایتمکہ مجبورم دیہ رک خدا ملرندن برینی چاغروب
قلا فک ملک زاده لره مخصوص اولان مسافر خانہ یه
کتور لمسنی و خدمتنه ایکیوز خادم مأمور ایدلمسنی
امر ایتدی

قرالک امری اوز ره قلا فی الوب دائره مخصوصه یه
کو تور دیلر. وعادت اولدیغی اوز ره نقدر رجال و کبار
مأمورین و ارایسه جله سی علی مراتبهم تشریفات
صره سیله قلا فک حضورینه کلوب رسم خوش
آمدی بی ایفا و تلطیفات و توقیرات لازمه بی
اجرا ایدهرک چیقوب کیتدیلر

حالبو که قرال هر نقدر بویله جواب ویردی ايسه ده
قلا فک اشوری درجه ده محبت ایتدیکندن مکاتب
متخبه نک الک مشهور و اعلم خواجه لرندن برینی
چاغیردوب قرینی طلب ایتمک اوزره بر ملک زاده نک
حضورینه کلدیکنی و نیتندن چویره مدیکنی بیان
ایله مرقوم خواجه نک فطانت و ذکاوتی و فتونجه
اولان کالاتی جهتیه مومی الیهی ذاهب اولدیغی
افکاردن بلکه کچوره بیله جکی خاطرینه کلدیکندن

بوايشه مأمور ایتدی. مرقوم خواجه قرال دن
الدیغی امر اوزرینه قلا فک یانه کیده رک برخیلی
مکالمه اولنوب بو خصوصه دائر طرفیندن بر برینی
جارج پک چوق دلیلار ایراد اولتمش ايسه ده خواجه
مرقوم نهایت عاجز قالدیغندن اورادن قالقوب
قرالک نزدینه کله رک قلا فی نیت و مرا مندن کچورمک
ممکن اولدیغنی و بوده بشقه براساسه مینی اولیوب
محض شدت عشقندن اولدیغنی بیان ایله شونی
دخی علاوه مقال ایدوب اثنای مکالمه ده ابحات
مختلفه یه طالمش اولدیغی مژدن انک علم و فضلندن
حیرته قالدیم. چونکه کندوسنک کافه علوم
و فنونده زیاده مهارتی اولدیغندن اگر توراندوقک
سوالرینه جواب ویرمکه مقتدر روی ارضه
برکیمسه و ارایسه ایشته بودر دیدی
خواجه نک بوسوزلرینه قرال جواباً خواجه م
شونطقندن ممنون اولدم ان شاه بکاداماد اولور.
چونکه کندوسنی کوردیکم کوندنبر و بر درجه
عقد رسته محبت ایتدمکه دیگر کلوبده وفات ایدن
ملک زاده رک اجیلرینی اونوتدیروب کندوسنی

قور نار مسنه بنی مجبور ایتدی دیدی . و قرال
بو قدر ایتدی کی اکلکه قناعت ایتیه راک قلا فک
قور تو لمسیچون مظنه دن اولان کیمسه لر حاضر
اولد قلی حالده بتون معابد مسلمه و غیر مسلمه ده ادعیه
عمومیه اجراسنی و کندو طرفه دن نذر اوله رق
هر طرفه قرابین ذبح اولمسنی و یکین شهرنده
موجود اولان مساکین و محتاجینک اطعام اولمیرنی
امر ایتدی

بو وجهله دعار و نذر لر ایفا اوله . بدقصد نصره
توراند و قک ایراد ایده چکی سؤال لره ایرتسی کون
جواب ویرمک لازم کله جکندن دیوانده حضوری
معتاد اولان ذواتک جمع و احضار یچون یاورلرینی
کوندردی . دایه کلامی بورایه کتور دکده اقشام
اولدیغندن سکوت ایتدی

✽ یتیمشچی کون ✽

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه قلا فک باشنه کلان
وقوعا تدن طولایی ذهنی تلاشه دو شدیکندن
اولکجه صباحه قدر راحت و حضوری مسلوب
اولوب کوزینه اوینخو کیرمدیکندن کاه نتیجه

✽ حسنه ✽

حسنه یه مظهر اولمق ایچون عقل و درایتنه کوکه نور
و کاه جواب صواب و یرمیوبده حضارک ایچنده
او تانور قالور و بعضاً دخی شاید قتل اولنور ایسه
پدر و والدہ سنک حالی نیجه اولور بونک کی کونا کونا
تخیلاته طار ایدی

ایشته بو خیالات و قورتنی ایله مشغول ایکن محال
متعدد دن دهشت آمیز چاک صدالرینی ایشیده رک
دیوانده حضوری معتاد اولان ذواتک طوبیلا تملر یچون
برعلامت مخصوصه اولدیغنه حکم ایتدی . اولوقت
قلبی محزون و چکری پر خون اوله رق
همان جانب مناجات جالب قبله یه توجه ایدوب
یارب العالمین شو بولندیغم حال بدعال سکامه علومدر .
شو حالده وارد اوله جق اسئله یه جواب ویرمک
اوزره دیوانه کیمکمکی لازم کلور . یوخسه قراله
کیدوب اولم تهلا که سندن خرفه دوشدم دیو
بوایشن فراعته ایتکمکی لازم کلور . شقیندن
بنم ایچون قنغیسنی اختیار ایتک لازم ایسه بکا
الهام ایله دیر . قلاف بویله دیردیمز قلبندن خوف
ودهشت زائل اولوب کندوسنه برنشئه و برپروا سزلق

کلدیکنی کوره رک مقدمجه قرالک کوند رمش
اولدیغی البسه فاخره و مزینه بی کمال سرور
و حبور ایله کیدی . قلاف بویه حاضر لمقده ایکن
قویو قیرمزی رنگده البسه لی دیوان مفتش لرندن
الکی کیشینک دائره سینه کیردیکنی و کافی السابق
تعظیم ایتدکلرینی کوردی . هر قوم مفتش لر قلافی
دیوانه کوتورمک اوزره قرالک طرفندن مأموراً
کلدکلرینی بیان ایتدکلرندن قلاف بونلرله برابر
قالقوب ایکی صره عسکر دیزلمش بر میداندن
یکه رک واصل اولدقلری برنجی دیوانخانه ده بیکن
کیشیدن زیاده تغنی ایدر و چالغیلر چار
اویون اوینار آدم لر کوردی . اورا دندخی
یکیلرک مجلس قوریله جق دیوانخانه یه واصل
اولدیلر که سرایک مابین دائره سی ایدی . محل
مز کور ده بولنمی معتاد اولان ذوات طویلانمش
ودیوانخانه نک اطرافنده اولان دنک آمیرنیراقلرک
التلرینه اجله دن اولنلر بر طرفده و طریق روحانیه دن
بولنلر دیگر طرفده واک متحیرلری دخی بر محل
مخصوصه اوتورمش و وسط دیوانخانه ده ایکی

مثلی شکلده کرسی اوزرینه ایکی عدد التوندن
معمول تخت قونیش ایدی قلاف بودیوانخانه یه
کیردیکی آنده حضارک کافه سی بلاصوت و صدا
قیام ایدرک ایفای مراسم تعظیمیه ایتدکدنصکره
قرالک کلیمسینه منتظر اولدیلر
شو وقت ایسه طلوع شمس وقتی اولدیغندن
نیراکبر هنوز عالمی تنویر ایدر اولدیغی
حالده مابین او طه سنک پرده سنی ایکی حرم اغاسی
اجدیغی آنده التون ایشلمه لی ایپکدن منسوج جاره
بورتمش اوله رق کریمه سی توراندوقله برابر
قرال چیقهرق مذکور تختلره بشرایاقلی نردبانلر
واسطه سیله چیقیدیلر . و بونلر محللرینه اوتور دقلری
آنده غایت حسنا ایکی جاریه چیقوب بری قرالک
ودیکری توراندوقک یانه قیام ایتدیلر . و بونلر
ملکک امر و نهینی یازمق اوزره اللرنده بر ر قلم
و کاغدی حامل ایدی . بواشناده حضار ایسه کمال
تعظیم ایله بیونلرینی بوکهرک اوکلرینه باقه رق
دیوانه طور و قلافده توراندوقک شیوه
ورفتارینه الینه رق یورکی اورر ایدی

ایشته قرال وتوران ووق اوتوردقن صکره قرال
حضاره اوتور ملرنی اشارت ایدوب انلردخی اوتوردیلر
یونی متعاقب قلافی کتورن الی کیشیدن بری قلافه
برابر تخرک اون بش خطوه اوز اغنه اوتوردیلر
وقلافک یاننده اولان آدم قلافک توراندوقی نصورتله
ایستدیکنی حاوی برلا یحه اوقویوب بعده ایکسیده
ایاغنه قالقه رق اوچ کره رسم آدابی ایفا ایتدیلر
قلاف بوووجهله رسمی ایفا ایتدیکنی ائاده قرال دخی
ابرازعلایم خشنودی ایدرایدی . اولوقت حضاردن بری
قالقوب توراندوقک ایراد ایده جکی سوؤالره جواب
ویره میوب نهایت قتل اولمسنی معلن اولان فرمان
وخلومت نشانی بلند اواز ایله اوقویوب قلافه خطابا
ای ملک زاده چین قرالک قرینه نائل اولق نه شروطه
موقوف اولدیغنی ایشدیکرا کرچه شوتهلکه موت سنک
قلبنه شمدی براثر حاصل ایدر ایسه شوآنده ینه
بو ایشدن فراغت ایده ییلورسک سکا برمانع یوقدر
دیمسی اوزرینه قلاف . خیرخیر ایشی بن بورایه قدر
کتوردکن صکر بورادن دونک عارینی هیچ بروقتده
قبول ایتمام دیدی . دایه حکایه دن بورایه کله اقسام

اولدیغنی کور مسیله سکوت ایتدی
﴿ یتیمش برنجی کون ﴾

دایه کلامه اغاز ایدوب دیرکه ملک قلافک
بو ایشدن کیروطور میه جغنی اکلا دقده
قرینک طرفنه یوز دوندیروب قزم نوبت
کلام سزه کلد یکنندن حاضرلمش اولدیغک
سوؤالری ایرادایت . و بوچو جق انشا الله
دونکی ذبح ایتدر دیکم قرابین واجرا ایلدیکم خیر
وحسنات آثاریله جواب صواب ویردیدیکنندن
توراندوق ایسه اولقدر ملک زاده لرک قاننه کیردیکنه
اسف ایتیبوده حالنه تأسفا بونلرهب بنی طلب
ایتمکده اصرار ایده یورلر . و بنی حریتمله راحت
یشامغه ترک ایتورلر . هی بنم معبودم ایشته
بوراده ده سکا صغینورم دیوب قلافه متوجهها
ای بیچاره ملک زاده سندن اول کلان زادگان
کبی سکنکده شربت مماتی بوراده نوش ایده جکک
محققدر . وسکا اولان اخطارادن متأثر اولوبوب
حالا اصرار ایده رک تعذاید بورسک . چونکه بن سنی
ایستمدیکم جهتمله هلاکته کنک سبب اوله جقسک

بنم بوايشده اصلا د خـلم يو قدر دیدی .
 قلاف ای آفت دوران و محبوبه جهان شوسنک
 دیدیک کلاملرک بن اولجه هپسنی دوشندم . و هیچ
 برکلام یو قدر آتیه ده سو ویلیوبده بنی افکار مدن
 چویره سـک . سکار جا ایدر مکه همان سو الکرزی
 صوریکز دیدی

توراندق دخی جواباً مادامکه حال بویه در شو برمی
 سـؤالـه جواب وریکز دیوب ایراد اسـئله به
 مباشرت ایتدی

سـؤالـ - کره ارض اوزرنده بولنان کافه ممالک
 و بلدانک نشو و نما سنه بادی و بتون دنیا نـک
 اکا احتیاجی اولان شی نه در

جواب - بـوصـور دیـغـر شـی کـونـشـدر . دیمسیله حضار
 موجوده فی الواقع کونشدر دیو تصدیق ایلدیلر .
 سـؤالـ - اول والده نه در که اولاد لرینی دنیا یه
 صالیویرر . بیود کدن صکره ینه بلع ایدر

جواب - بو دیدیکز دکر در که انهار موجوده نـک
 منبعی و بیود کدن صکره مرجعیدر . دیدیکنده ینه
 هیئت حاضره نـک کافه سی تصدیق ایلدیلر

﴿ تو ﴾

توراندوق ایراد ایتدیکی ایکی سـؤالـه بویه بلا ترد
 جواب صواب الدیغنه حدتلتوب زاتار حی
 یوق ایسه ده شاید خوش آب صوی بیولا شیغنی قدر
 اولان مرحتنی دخی یور کندن بتون سیلوب سپوردی و
 سـؤالـ - اول اغاج نه در که بتون پیراقلرینک برطرفی
 سیاه دیگر طرفی بیاضدر . دیوب قلافی شاشیره رق
 عقلنی ازاله ایتک ایچون شـیـطـنت یولنه صاپوب
 در عقب جارینی باشندن قالدیره رق حوری مثالی
 جمالنی حضاره عرض ایتدی . و محجوبیتندن طولایی
 اول آنده سیماسنه طاری اولان حال حسننه بر قاتدها
 حسن ویردیکه کورنلر عقللرینی ضایع ایدوب عادتاً
 مجنون اولاق راده سنه کلدی

چونکه مومی الیهانک باشی غایت اعلا و نادر چیچکلره
 دونانوب بزمنش و جار التندن اویله عرض دیدار
 ایدنجه بتون خلق ظن ایلدیکه بلوط اره سنندن
 کونش ظهور ایتدی . و هرکسک کوزلری قاشدی
 بیچاره قلاف ایسه شوپری سیمـا حلاوت ادا

حسـنـده بی همتا محبوبه سنک جمالنی کورنجه
 ایراد اولان سـؤالـه جواب ویره جکی یرده مست

لا یعقل قالدی . واول آنده طرفداری بولسان
تون حضار خوف وتلاشه دوشدیلر . ملک دخی
آشوری درجه ده متأثر اولوب رنگی صراروب
صولدی

لکن توراندوق حسن جمالک تأثیر یله کندوسنی
غائب ایدن وبی شعور اولان قلاف بر آن قلیل
ظرفنده کندوسنی طویلایوب کلامه باشلیجه
حضارک قلبلرینه برفر حلق کلدی . قلاف کلامده
ای صاحبه حسن آن فصاحت بیان بردنبره
مدهوش اولدیغنی عفو بیـ وورک . چونکه بزم دین
ومذهبم مقتضاسی آخرتده نعم جلیله آلهیه ایله
منعم اولدیغمز و قتده حسن جمالری دیناده
اصلا کورلماش ووجوده خلل طاری اولمقسزین
مشاهده سی محال قیلدن اوله رق بزه عنایت
واحسان الهیه بیورلمسی موعود اولان حوری
و غلانی شوانده کوردم ظن ایتدیگمدن مدهوش اولدم
وبواره لقی ایراد ایتدیگمز سـ ووالدن بر حرف
یله در خاطر ایده مدم . تکرار ایراد بیورلمسی
نمی ایدرم دینجه توراندوق مذکور سوالی تکرار ایتدی

﴿ جواب ﴾

جواب - بوسؤال ایتدیگمز شیده بر سنه کامله در که
مرکب اولدیغنی کیجه ایله کوندزدن عبارتدریدی
بوجواب دخی حضارک آفرین وتحسیننی جلب
ایتدیگندن جمله سی بردن مدح وستایشله قلافی
قشلمدیلر . اولوقت التون خان قرینه توجیه
کلام ایدوب ایشته قزم شمدی سن مغلوبه سـ
وسنی غالبنه عقد ونکاحه مجبورز . چونکه
بوندن اول کلنر سـ ووالک هیچ بریسنه جواب
صواب ویرمه مقتدر اوله مدیلر . بوملک زاده
ایسه جمله سنه بلا تردد جواب صواب ویردی
دینجه توراندوق محجوبیتنی واعلمسنی صاقلق ایچون
جارینی اورتونوب پدرینه خطاباً خیر افندمدها
هنوز مغلوب اولدم . یارینکی صوره جغم سـ ووالله
دخی جواب ویرمسی لازمکلور دیدیگندن قرال
سـ نک بویله لایعده ولا یحصى متماد یا سـ ووال
صور مقلغنی بن اصلا قبول ایتیم . فقط شو قدر که
شمدی بر سـ ووالدها صوره بیلور سـ نک دیدی .
توراندوق سـ ووالک حاضر اولدیغنی بیان
معذرتله ایتسی کون سـ ووال ایتکلکنه مساعدده اولتمسنی

نیاز ایتدی

توراندوقك بو كلاملرندن پدری حدت و غضبه
كله رك سـنك شو مطـلو بنه مساعده ایتیم .
وسـنك ارادیغك شو بیچاره نك ذهنة نقصانیت
ویرمکدر . بنم ارادیغم دخی بصیرتسز لکم سبیلله
ایتـدیکم قورقبح یمیندن قورتیلمقدور . فقط سکا قان
دویمك خوش کلد یکندن سنی المق ایچون کلان
عاشق لرینی اولدرمك و قانلرینی دویمکدن غیری
سن برشی آرزو ایتیه یورسك . والدهك ایسه دنیا په
سنك کی ظالمـد و غداره برقر کتـور دیکی جهتمـله
جمله په کوسـترمش اولدیغك کدرلرك برنجیسه نی
کور مسیله متأثرا و فات ایتدی . و بن دخی وخیم
المال شو فرمائی نشر ایتدیکم کوندنبرو وجودینه
باعث اولدیغم الم و کدردن ازاله سی ناقابل علل
وامراضه دوچار اولدم . جد اولسونکه دونکی
کون ایفا ایلدیکم عمل حسنات و خیرات و مبرات
سمینته بوندن بویله شو مصیبت خال دن خلاص
اولدم . مادامـکه ایراد ایتدیك سـؤاللره
شوملك زاده جواب مصیب ویردیکندن سنك

﴿ زوجك ﴾

زوجك اولمقلغنه کسـب استحقاق ایدوب
ایتدیکنی حضار طرفندن دخی سـؤال ایتکه مجبورم
دیمسیله بتون حضار فیصیلدی په طالبوب ایچلرندن
بری قراله خطا باسز فرمانك احکامنی اجراده قصور
ایتیه رك یمینکزی یرینه کتور دیکز . فقط شمـدی
کریمه کزك عهدنده وفا ایتسنی بکلرز . یا وعدنده
طوروب اقتضاسـنی ایفا ایتـلی و یا خود
تیرانکساره هدف اوله رق مجازات الهیه په
مظهر اوله جغنده شبهه ایتاملی دیدی . دایه
حـکایه دن بورایه کلد کده اقشام اولدیغـنی
کور مسیله سکوت ایتدی

﴿ یتیمش ایکنجی کون ﴾

دایه کلامه آغاز ایدوب دیرکه بوه کلمات اثنا سنده
توراندوق باشنی اوکنه اکوب سکوت ایده رك
تفکرات عمیقـه په طاله رق مکدر قالدی . قلا ف
دخی شو حال کوردکده قرالك حضورنده ایفای
رسم تعظیم ایله دیدیکه افندم کریمه کزك ایراد
ایتدیکی سـؤاللره جواب صواب و یرمك
شرفنه نائل اولدیغمدن کندوسـنی حال یأسده

کوری-ورم . اگر جواب ویره می-وبده اولومه
 مستحق اولمش اولیدم اولوقت مسرور اوله جق
 ایدی . مادامکه بووجه-هله ذکور اوزرینه
 غضبی شدتله اظها ایتکده در . وکندینی ایسه
 بندن دریغ ایده یور . اگر بودعواده ثباتی وارایسه
 شمدی بنده اکا بر سوال صورهم جوابی
 ویره ییلدیکی حالده انی المق ایچون اکنساب
 ایتدیکم استحقاقدن وازیکهم دیدی
 حضار قلافک بوسوزینی ایشدکلی کی بربرینه
 یواش یواش شودلی قانلی حیاتی مهلهکه به القا
 ایدهرک قزانمش اولدیغی حتی جزئی برشیه
 ضایع ایتک یولنه ضاید یغندن غالبادلی اولمی
 نصل ظن ایدی-ورکه توراندوقی برمسئله ایله
 طوتسون دیدیلر . التون خان دخی بوکلامدن
 متحیر اولوب اولادم سن بو قزک اغزندن چیقان
 کلامی ایوجه مطالعه ایتدیکی دیدیکندن
 قلاف افندم بوخصوصه بکامساعده بیورمکنی
 نیاز ایدرم دیمسی اوزرینه قرال پک اعلا فقط
 یکیدن وقوعبوله جق سوال وجوابله طرفیندن

ظهور ایده جک عاجز لکه اولکی کی رشته
 یمین ایله مر بوط اولدیغی و بوسورتله هیچ
 برکسه بی اعدامه س-وق ایتیه جکی بیان
 ایدرم دیدی

بعده قلاف توراندوقه خطابای حوری مثال
 سویلدیکم کلاملی ایشدیکن . سن شو حاضر مجلس
 اولان علما و کبرانک حکمیه شمدی بنم
 بولینورسک ایسه ده سنک اوزرنده حاصل
 ایتدیکم استحقاقی سکا بغشلم . و سنی رأینه ترک
 ایدرم . اگر چه سکا ایراد ایده جکم سواله جواب
 ویره ییلور ایسک . فقط س-نکده قسم
 ایتکلکک لازمکلورکه جوابدن عاجز قالور
 ایسه ک کندی ایستکمله بکا زوجه اولمقلغه
 راضیه اولمیسک دیدی . توراندوق دخی بوکا
 موافقت ایدرک شروطنی قبول و یمین ایدوب حضاری
 شاهد طوتدی بونک اوزرینه بتون دیوان خلقی قلافک
 ایراد ایده جکی سواله منتظر اولدقلری حالده
 لزومسزیره قزی غائب ایده جکی تهلهکه سنه دوچار

اولديغندن طولاييده تعيب ايتديلر
 قلاف سؤاله باشليوب ديديكه سؤال - بىك محنت
 و مشقته دوچار واقوات يوميده سنى سائللك
 ايله تدارك واستحضار ايدن شـ و خطه ده غريق
 لجه سرور و شهرت و امتياز ايله فخور
 بولنان شهراده نك ادى ندر

توراندوق بر مقدار دوشند كدنصكره شمدى
 بوكا جواب وير مك بنم ايچون محالدر . لكن
 بو اسمى يارين سىزه خبر ويره جكمى وعد ايدرم
 ديد كده قلاف بلند صدا ايله بن سىزدن مهل
 ايسته ميه رك جواب ويردم بنده سىزه
 مهل ويرمكلكم بولسىز ايسه ده بونكله برابر
 شو مطلبو بكنه ينه مساعده ايدر ايسه مده شوراسنيده
 تحظر ايدر مكه بنله تزوجه مانع اوله جق بوندن
 صكره پك چوق شيلر سرد و اتيان ايدم جكمك ديدى
 التون خان قلافدن بوكلا ملى ايشـ يدينجه
 اكلا ديغمـ كوره جواب ويرمديكى تقديرده
 وعدنده ثبات ايتامك ايچون رك صحيح و رك
 غير صحيح اوله رق تمارض ايدوب كندوسنى

بو وجهله قوتار مق دسيپسه كارلغنه صايه جقدر
 لكن بنم يمىنم بتكرار تجدد ايتيه جكندن آنى يا اولك
 اوز ره بتون بتون ترك ايدم جكم و يا خودشوملك
 زاده يه ويرمكه مجبور اوله جغم . خصوصيله
 شوزات كى كوزل و ياقيشـ قلوب بردلى قانلويه
 دهانرده راست كله ييله جك بوكا دنى تعجب ايدرم
 ديه رك تختدن اشاغى اينـ وب حضاره رخصت
 ويرمك قيريله برابر حرم دائره سـ نه كيردى
 قرال ديواندن كيدر كيتمز حضار موجوده قلافك
 ياننه كلوب عقل و ذكا و تندن و كال فضلـ دن
 طولايى تبريك و تهنيـت ايتـ دكلرنـ دن بونلردن
 بعضيسى حـ دت ذكا و سرعت انتقـالنه تعجب
 و بعضيسى دنى دنياه علم و كالـ پله افتخـار ايدم
 يملور بوندن بشقه بر كسه بولنه ميه جغمى متعجبانه
 سـ ويلر لرايدى . و هر بررلى قلافى بشقه بشقه
 مدح و ثنا ايتـ دكلرى جهته بونلرك هر بررلى نه
 برر صورته تشكر ايدم رك ويردىكى جوابلردن خيلى زحمت
 چكـ دى . بواثناده صبا حـ لين كندوسنى كتورمش
 اولان التى نفر مفتش كما فى السابق قلافى الوب

دائرة مخصوصه کورتوردیلر. دیگر حضار دخی قرک
نصورتله جواب ویره جکنی تفکردن خالی
اولیه رق براقوب کیتدیلر. دایه حکایه بی بورایه
کتوردکده اقشام اولدیغنی کوردیکی کبی
سکوت ایتدی

﴿ یش اوچنجی کون ﴾

دایه تکمیل حکایه صد دنده کلامه مباشرت ایدوب
دیگرکه توراندوق خاص ندیمه لری اولان ایکی
رأس جاریه ایله سرایده دائره سنه واصل
اولدیغی آنده جارینی اوزرندن براقوب کندوبی
برسد اوزرینه آتدی. وذهنی تشویش ایدن
مسئله مشکله دروننه بر درجه ده اضطراب
ویردیکه شدتی سیماسندن نمایان ویناقلری
مثال اتشدان اوله رق قرمز رنگ بغلر
و نرکس محورندن شبنم کبی یاشلر دوکوب اغلر
باشندن چیچکلری و تزیینات سائره بی
قویاروب آتد صاجلرینی یولر کورنلرک
یورکنی داغلر اولدیغی حالده آه و آه ایتکده
ومزبوره ندیمه لر دخی بر طرفدن تسلی ویرمکده

ایسه لرده کمال یاسله مزبوره لره کندو کزی
بیهوده اتعاب ایتیکز و بکاتسلی ویرمکدن وازچیکز.
بن هیچ برشی دکله میوب حال یاسله اغلیوب
کندیمی بی جمال اینک ایسترم. یارینکی کون
اجتماع ایده جک مجلس مواجهه سنده دوچار
اوله جغم محجوبیت عجبانه کونادر. زیرا شوسواله
جواب ویرمکدن عجزم اولدیغی اشکاردر. یارین
حضار باقی کز شو مغروره و متکبره قره که دیساده
هیچ بر عالم بکنمیوب والک کوچ معمارلر عندنده هیچ
نوعندن ایکن شمعی طوتو لدیغی حالی کوریورز
دیمز لری. از جمله دیوان خلقنک کافه سی
خصمک استفاده سنی درت کوزله کوزلیورز.
حتی اوچنجی سؤالمه جواب ویرمکدن بر آن
عجز کوسر دیکی صره ده جمله سی دهشته طالبوب
بکزلری صراردی و جواب ویردیکی آنده مسرت
بیغایه یه اوغرا دیلر. بن بونلری کوزمله کوردیکم
حالده یارین ینه مغلوبه اولوب انلرک اکتساب
ایده جکلری مسرتدن طولایی نه راده ده محقر
بولنه جغم. و بنم محجوب قالمقسلم انلری تقدیر

سوئدیر دایسه بنیده اولقدر هموم و غموه القا
ایده جکدر دیدی

اولوقت ندیمه نك بری توراندوقه افندم شو محجوبیتیه
دوچار اوله جغکزی و بوندن طولانی صکره اوغرایه
جغکز الم واضطرابی ابتدا سندن دوشو نو بده
اکاکوره حرکت ایتکزل لازم کلزمی ایدی . هرته
ایسه سزه صوریلان سوال جواب ویریه میه جک
درجه ده مشکلمیدر . و مالککه بولندیغکز فطانت
ودر ایتکزله موفقیت کز ممکن دکلمیدر . دیدکده
توراندوق اوت بونک بکا صور دیخی سووالده کی
شهزاده کندیدروانی محقق ییلورم . فقط کیمک
نه سی بولندیغنی و اسمنک نه اولدیغنی بیاد بکمدن
جواب ویرمک عذیم الامکاندر دیسیله جاریه مزبوره
مادامکه بویله دریارین اسمنی خبر ویرمکی وعد
ایتدیگکز جهته سوزیکزده ثبات ایتک لازم
کله جکنی دخی البته دوشمیش یکزدر دیدی .
توراندوق اوت دوشوئدم و جواب ویرمکدن
تا امید اولدیغنی دخی اکلادم ایسه ده مواجهه
حضارده شرم و جابمی کوسترم کسزین و شهزاده یه

کندومی ویرمکسزین شوالم و کدرله وجودمی افنا
ایتمک ایچون یارینه قدر استحصال مساعده
ایتدم زیرا جواب ویرمکه مقتدره دکلم دیدی
دیگر جاریه کلامه باشلیوب افندم الیکزی طوتمغه
کسب استحقاق ایتش آدمک روی ارضه نادر
اولدیغنی ییلورم . لکن شو شهزاده نك مسلم انام
اولان علمی و مشهور آفاق بولنان حسن اخلاق
حسیله مرتبه استحقاق حقیقتاً نمایان اولمش
وسزی طلبده هر وجهله حق قزانمش اولدیغنی
سزدخی تسلیم ایدر سکز دیدکده توراندوق
فی الواقع بو شهزاده حقلیدر . اگرچه دنیاده
نظر مساعده ایله باقه جغم بر ملک زاده وارایسه
انکده بو اولدیغنی ییلورم . حتی آنی اسئله ایله
تضییق ایتزدن اول مطلوبنه مساعده ایتکلم
اقتضا ایدر ایدی . چونکه آنی کودیکم حالده
بو آنه قدر کندمده اصلا اثرینی کورمدیکم
وقت قلبه کلدی . و اولوقت سووالریمه جواب
ایسته مامک راده سنه کلدیم . و بوندن بشقه
وجودمه ضعف طاری اوله رق سکر لریمه ریشه

وبكر يمه قر مز بلى كلى ايسه ده كبر ونخوتم بو حاله
غلبه ايتديكى كى انكده سؤالره جواب و بر مى
دخى بونك اوزرينه بتون بتون غضبى تحريك ايتدى .
وحضارك مومى اليهى القشلمسى بنم ايچون
معنا بر تحقيرى ارائه ايتديكى جهته ارتق غضبم
بتون بتون مشتدا ولدى .

توراندوق بو كلاملى سويليوب كندو سنه بتكرار
طارى اولان الملك شدتدن كوزياشنى بر قاتدها
اساله ايتكه واليسه وصا جلرينى وال وينا قلرينى و برون
ودودا قلرينى آه سرك جاذبه كز سبب دكلمى بنم
باشمى بو فلا كنه اوغرادن ديوب يولوب ييرتمغه
باشلدى . نديمه لى مومى اليهاى هر نقدر منعه
سعى وغيرت ايتديلر ايسه ده سعيلى كار كر اوليوب
شدت حرص وحدتى تسكين ايده مديلر . ايشته
بونلر بو حال هولناك ايله مشغول ايكن اونه طرفده
قلاف مظهر اولديغى غلبه دن ناشى مرفه البال
اوله رق فرداسى كوني مرآمنه نائل اوله جفنى قويا
قوروب اوتور ايدى . دايه حكايه دن بورايه
كلدكه اقشام اولديغى كوردىكى كى سكوت ايتدى

﴿ ٤٨٩ ﴾

دايه كلامه اغاز ايدوب ديركه ملك ديواندن دائره سنه
كلوب ديوانده كچن وقوعاتدن بحثله مخصوصجه
قونوشمق اوزره قلافي چاغرمغه آدملىر كوندردى .
قلاف دخى قراللك امرينه امثالا كمال ايتما حاج
حال وصدق بال ايله حضورينه كيرد كده
قرال قلافي كور مسيله برابر همان معانقه يه بالا بتدار
برچوق سرور و حبور اظهار ايدهرلك اولادم
بولنديغم حال عذاب واضطرار بدن بنى قورتاردك
واميد ايدر مكه ان شاء الله قزم سؤالنه جواب
ويره ميه جكدر . فقط شونیده سكا مقام تعذيرده
اوله رق سويله يمه قزانمش اولديغك حق
شهرتى ضايع ايتك تهلكه سنه قويدك ديد كده
قلاف افندم بونك ايچون اصلا تا سف ايتيكر .
اسمى سؤال ايتديكم شهرزاده بنم . و بنم كيم
اولديغى واسمى اصلا پكينده بيلان يوقدر
بونك ايچون جواب ويره ميه جكدر
قرال بونك اوزرينه قلافك كلامندن امين اوله رق
قلافك عقل و در ايت وحدت ذكاوتنى ثنا

و باشنده ارلان بلیه دن قورتار دیغنه سبب
اولدیغنی انبا و مذکور سؤالی صور می
ابتدا سندن بر خطا کی کور و نمش ایسه ده
قلانک پرواسر لخی سیایله هیچ دیه جکی اولیوب
بوده بشقه جه عقل و درایتنک کمالده اولدیغنه
دال بولندیغنی و قرک کوسره جکی عذر و بهانه نک
اوکنه بر بیوک سد کچمک دیمک اولوب تمامیه
مطلوبه واصل اولمق ایچون بر کوزل طریق
ایدوکنی بیان وایما ایتدی

التون خان بو وجهله قلافه برمدت قونوشوب
کور شد کد نصره بخت شکار اوزرینه
اتقال ایتدیکندن شکاره کتمک قرار و پرلرندن
ناشی چین قرالارینک معتادی اوزره شکار ایچون
اقتضا ایدن احتشاماتک تهیئه و احضارینه امر
ویرلدیکدن قرال خفیف و طار بر البسه کیوب
صقالنی دخی بر اطلس طور بهیه وضع ایله بغلیه رق
و قلافه دخی برقات آو البسه سی کیدیرلدی
بر مقدار طعام ایتد کد نصره قرال ایله قلاف
قرهزی صندال اغا جندن مصنوع بر تخت روانه

سوار اولدیله و تخت روان یکر می نفر ضابط ایله
کوئوریلور اوزری اچیق و برطر فنده بیوک حرف ایله
قرالک اسمنک برنجی حرفی یازلمش و کشیدن
قافله لر ایله بر قاج حیوان صورتی رسم اولمش
و تخت روانک یانلرنده ایکی اردو قوماندانی دخی
بولوب هر بری حرارت شمسدن قرالی و قایه ایتک
ایچون اللرینه بر بیوک یلمازه المشر ایدی و عیتنده
بولنه جق اولان کبرادخی التون ایله مزین و فیل دیشندن
معمول کرسیلره سوار و بو کرسیلرک هر بری
التیشر آدم ایله قالقار و مذکور آدم لراک ایکسی
قاجی ایله اوکنده و دیگر ایکسی کش لوحه لر ایله
انلرک ایدی صره قوشار و کش لوحه لرک اوزرلرنده
بیوک حرفلر ایله اول کرسیده بولنان ذاتک رتبه سی
و کیم اولدیغنی یازلمش بولندیغنی حالده لوحه لر
پاریل پاریل پارلار الک ارقه ده اوچ بیکی
متجاوز خدام بی شمار اوله رق کیدرلر
بو وجهله شکار محانه واصل اولدقلری آنده اولجه
اوز ایه کیدو بده اللرنده طوغان و شاهین ایله بکلمکده
اولان اوچی باشیلر شکاره بدایله اقشامه قدر بوا سلوب

اوزره آولنه رق اقشام اولدقده برمنوال محرد
ينه عودت اولنوب سسرايه داخل اولديلر .
وبرديو انخانه ده الوان جانفسدن معمور
متعدد بير اقلر الترينه كچوك كچوك سفره لر قوراش
وغايت كوزل بز نمش و لحومات متنوعه طوغر نمش
قلاف و كبر اقلر الى متعاقب هر برى
بشقه بشقه مذكور سفره لره اوتورديلر . و اكل
طعامدن اول برخيلي پرنج شرابي اچلد كدنصره
تناول طعام اولنه رق بعد الطعام التون
خان قلافي الوب بعض سیر و تماشا و تنزه مخصوص
اولان غایت مزین و مزی بر بیوک دیوانخانه یه
کوتوردی . و متعاقبا کبر ادخی اورایه کلدیلر
قرال ایله قلاف بر مزین تخت اوزرینه اوتوردقدن
صکره کبر ادخی تشریفات اوزره صره سیله
محل مخصوصلرینه اوتوردیلر

بونلر محالرینه اوتورملریله برابر خواننده و سازنده
طاقی کلوب چالوب چاغر مغه باشلد قلرنده
قرال کیفه کله رک اره لق اره لق قلافه چین
موسیقی شناسلرینک مهارت و کماللرندن بعض

شیلر سؤال قلاف ادخی بر مقتضای آداب بونلرک
هیج بر دیار ده بولمديغندن بحثله هر مملکت موسیقی
شناسلرینه ترجیح و تقدیم ایدر ایدی . اشبو چالغی
چغناق تکمیل اولدقدنصره دیوانخانه نك
اورته سنده بونلر بوزنبرك واسطه سیله صنعی
برفیل دیوانخانه یه کیردی . و درونندن غایت
طارلباس کیمش یعنی چپلاق کبی و ایا قلرنده نعلین
اوله رق التي عدد رقاص چیقوب زیاده تهلیکه لی
اویون اوینایه رق جانبازلق ایتد کدنصره ینه
چیقدقلری کبی فیلاک دروننه کیرملریله فیل ادخی
مذکور زنبرك واسطه سیله چیقدیغی محله کیردی .
بعده بر قول اویونی طاقی کلوب قرالک تعریف
و مطلوبی وجهله اوینایوب بونلر ادخی اویونی
بتیره رک کیتمدیلر . وقت ایسه کیجه نك نصفی
اولد یغندن التون خان و قلاف استراحت ایتک
اوزره دائره مخصوصه لرینه کیدوب دیگر
حضار ادخی اورادن طاغلدیلر . دایه حکایه دن
بو محله کلد کده اقشام اولدیغنی کورنجه
سکوت ایتدی

دایه کلامه اغاز ایدوب دیر که ملک زاده قلاقی حرم
اغاری التون شمعدا نلر ایله دائرة سینه کوتوردیلر
قلاق او طه دن ایچر و کیرنجبه بیاض اطلس بدن
غایت مکلف البسه کیمش مجوهرات ایچنه غرق
اولش وصا جلری او موزلرینه دو کلمش حسن
جمال صاحبه سی و توراندوقدن ماعداتون
دنیا نیک برنجی کوزلی برقرز او تور دیغنی کوردی
قلاق دائرة سینه و خصوصیه یتاجنی او طه ده
کیجه یار یسی بویله بر حسن او دختر بی همنا
قری بولد یغندن محیر اولدی . اگر چه توراندوق
اولجه کورماش اولسه ایدی بونی کوردیکی آنده
از قالدیکه عقلنی غائب ایده جکنده شبهه یوق ایدی
فقط توراندوق کی بر کوزلر سلطاننه عاشق اولان
کیمسه ده دیکر برینه نصب عین ایده میه جکندن کندوسنه
فتور کتورمدی . دختر مزبوره قلاقی کوردیکی آنده
او تور دیغنی محلدن قالقوب جارینی براقه رق قلافه
توقیرات فائقه ایله ملک زاده او طه کزده بویله بر
دختری کوردیکر دن اشوری مرتبه حیرته
طاله جغکزه شبهه ایتیم . فقط سز بیلمن سیکر که

بو سر ایده بولسان ذکور وانات یکدیگر یله بویله
مواصلت ایتسی بر درجه ده تحت ممنوعیتده در که
جان و باشنی فدا ایتکسزین بویله بر ایشک اجر اسنه
برکسه جسارت ایده بیلسون . لکن سزه اویله
برایش اخطار ایتکه کاد مکه اهمیتندن بالمله
مخاطره و مهملکه نیک هیچ برینی خاطر مه اصلا
کتور میهرک و مرام و مقصدمه مخالفت ایدن کافه
مواعی دفع و دفع ایتک شرفنه نائل اولدم .
شویله که خدمت نچا بتکره تخصیص اولسان
خادم لری اقچه قوتیه قرانه رق نهایت دائرة
دولتکزه صوقولدم . و شمدن صکره ارتق
بر کوچلک اولیوب سزه کلد یکمک سینی بیان
واخطار ایتک ایشی قالدی دیدی
قلاق بویله بر تهلهکلی ایشه جسارت ایدوب
کلان قرک اخطار ایتک بوش برشی اولیوب شایان
دقت و اعتنا اولدیغنی اکلایه رق قزده او تور مسنی
رجا ایدوب وایکسی بردن او توره رق دختر
مزبوره بروجه اتی مقالک ایرادینه باشلدی
افندم بوجاریه کز التون خانک زیر اداره سنده

بولسان حکمدارلردن برخانك قزی ایدم بوندن
برقاج سنه اول پدرم قوه عسکریه وادوات
حربییه و عسا کرینک شجاعت و بسالتلرینه
کوک نه رک انتون خانه ویر مکده اولدیغی ویرکوی
تأدیه دن امتناع اید رک بوایش نهایت التون
خانك غضب و حدتی جلب ایلد یکندن پدرمک
اوزرینه اردوسوق ایتدی . پدرمک قوه
موجوده سی ایسه انلره نسبتا دون اولدیغندن
اردوسنه بالذات قوماندایمک اوزره کلان
اردوی لاجل المقابله میدان مبارزه یه چیمه رق
برنهرکارنده ایکی اردو قارشو لثوب بریوک
وغایت خونریز محاربه ایتد کلرندن چین قوماندانی
غالب و پدرم مغلوب اوله رق یاره لی اولدیغی
حالده میدان محاربه ده ترک جامه حیات ایلدی .
کند و سنک اوله جکئی اکلا دیغی کبی یاننده
بولسان امرایه بنم چولق چو جغم قید اسارته
کرفتار اولمقدن ایسه تلف اولملری ده
اعلادر عیال و اولاد مک جمله سی شوصویه
ایکیز دیو وصیت ایتد یکنندن شو وصیتی برینه
کو

کتورمک اوزره نی وایکی ارکک و برقرقنداشمی
کوتوروب اول نه ره اتدیله بز ایسه درون
نهرده غرق و تلف اولمق و کوزلر مزی سمایه
دیگر رک شو کورد یکمزایام نحس انجامه ختام
ویرمک اوزره ایکن چین اردوسی قوماندانی
نهرک کنارینه کلوب بزی کوردی . و بزم
شو حال مکدر مألز عرق و حمیتی تحریک ایدوب
معیتی بولسانلره شو نهرده غرق اولمقده اولان
خان مغلوبک اولادلرینی هرکیم چیقارر ایسه پک
چوق احسان و مکافات اید جکئی بغره رق اعلان
واشاعت ایتدی . نهرک جریانی هر نقدر سریع
لمیسه ده اتلولر نهره طالوب حالت نزعده
اولان جسد لر مزی صودن طویلدیله اماندن
بشقه سی استفاده حیات ایدمدی . چونکه
بزی چیقار دقلری وقت دیگر قرنداش لرمدن
اثر حیات زائل و بنده بر مقدار ظاهر اولدیغندن
دیگر لرندن امیدنی قطع ایدوب بنم شو حال
هولنا کدن فور تملغم و لایقیله بر و و شفا اکنتاب
ایتمککم ایچون درجه سزا هتمام ایتد یکنندن

حکیم کونا کونا تدابیر تشبیه ایدہ رک نہایت
دہا اجل مقدر اولدیغندن اولشوب اسہکی
حالمی بولدم . و مومی ایسہ قوماندان خانک
نزدندہ برقاتدہا شہرت و شرف قزانمق ایچون
وقوع حالی بیان ایدہ رک بنی التون خانہ تقدیم ایتدی
بن خانک حضورینہ چیققدن و بنی کورہ کدن
صکرہ کریمہ سی توراندوقہ بنی احسان ایلدی
بن اولوقت دہا ہنوز بالغہ دکل ایسہ مدہ قید
اسارتہ دوچار اولدیغمی درک و تفرسلہ بولندیغ
جاریہ لک صفتنہ مخالف برحال و حرکتہ
بولنما مفی حسن ایدہ رک کمال استقامت و خواہشلہ
خدمتہ دوام ایدوب توراندوقی کند مدن
نصورتلہ خشنود ایدوبدہ حسن نظار بنی جلب
ایدہ جکمہ دائر صرف افکار ایدہ رک نہایت
کند مدن ممنون و حقمدہ محبت و مودت درونہ سنی
جلب ایتدم . بنم کبی زاد کاندن طالع ناسازی
اقتضاسی گرفتار دام اسارت اولہرق
مومی الیہا توراندوقک خدمتہ بولنان دیگر
جاریہ دہا واردیکہ اودہ توراندوقک حسن

نظرنی قزانمش ایدی دیہ رک کلامی دیگر محملہ عطف
ایلہ افندم بنی بورایہ سوق ایدن حرام و مقصد
سزہ بیان ایتدیکم سوزلہ بتون بتون مغایر
ایسہدہ بکا اعتماد و اہمیتکزی جلب ایچون بنسہ
زاد کاندن برکیمسہ اولدیغمی سزہ بیلدرمک
لازم کلدی . زیرا اصل سزہ بیان ایدہ جکم مادہ
نہ ایدوکی بلورسز برکیمسہ نک اغزندن ایشیدلسہ
اعتماد اولنہ میہ جغندن ایشہ اہمیت و پرمامکزی
موجب اولہ جغنی جہتہ ابتدا کندمی بیلدیردم .
وبندہ برخان کریمہ سی ایسہ مدہ توراندوقدن
طولانی سزہ بیان ایدہ جکم مادہ یہ عجبا اعتماد
ایدرمیسہ کنزدیمسیلہ قلاف خانم سزہ رجا ایدرم
بولندن زیادہ بنی مشغول ایتیکرہ معشوقہ مدن
طولانی ہرنہ سوزیلہ جک ایسہ کز چابق سویلین
دیدی . جاریہ مزبورہ افندم اوخانہ
و وحشیہ توراندوق سزی اعدام ایتکی کرکی کبی
تصمیم ایتدی دینیکی اندہ شوخبر کدر اژدن قلاف
برحال حیرتہ کیردیکہ بولندیغی سدک اوزرندہ
اوزانوب قالدی . دایہ حکایہ دن بورایہ کلدکدہ

قلا فک درونی کدر استیلا ایتدیکی کبی
ظلام لیل دخی اور تالغی قاپلدیغنی کور مسیله
سکوت ایتدی

* یش التنجی کون *

دایه تکمیل حکایه یه شروع ایدوب درکه
جاریه ضربوره قلا فک بو حالنی کورد کده
شوقور قنج حوادثی الوبده متحیر قالدیغنه تعجب
ایتم و ظن ایدر مکه حقیقتا اینا یش سکزدردیدی
قلا ف عقلنی باشینه طویلیوب عجب توراندوق
بویله بر قیاقلغنی پاییلور می و بو کا قلبی نصل
تحمل ایدر دیدیکندن ضربوره اوت بویله بر فعل
غدارانه یه متصدی اولمسنه سبب مومی الیها
بو صباح دیواندن چیقوب دائره سنه کادیکنده
مغلو بتیند ناشی اولم حالندن دهها بر فنا
حالده اولوب کین و عضبی متراید اولدیغنی حالده
صورمش اولدیغکز سؤالی پک چوق دوشندی
و جواب ویره میه جکنی لایقیله بیلوب ارتق نا امید
اولدی و اول اثناده بن و رفیقهم جاریه ایکنز
بردن مومی الیها نك شدت غضبنی تسکین ایتک

اوز ره پک چوق سعی و غیرت و دروننده سزک
ایچون جزئی بر محبت اثری حاصل اولمق یولنده
کونا کونا اسبابه تشبثله صرف مقدرت ایتک
ایسده ذکور علیهنه قوللاندیغنی بد و چر کین
کلاملر ایله بریده تکرید و توبیح ایتدی
مومی الیها اویله بر قلبه مالک درکه ال س و کیلو
بر کیمسه انک قابنده بر اثر محبت حاصل ایده مدکن
بشقه دائما معامله تحقیریه کور رحتی شو کلامی
دخی ایراد ایتدی که بوراده حاضر بولنان
شو شهرزاده سائر لرندن دهها زیاده بنم غضبمی
تحریر ایتدیکندن مادامکه دیگر صورتله بوندن
قور تیلحق ممکن اوله میه جغندن انی اولدرتمکدن
بشقه بر چاره م یوقدر ایشته مومی الیها نك
قلبی نصل قلب اولدیغنی بوندن اکلامی و توراندوق
شونیت مقدوحه سندن کچورمک ایچون عاقبتده
اوله جق و خامت و ندامتی والی الابد اسمنک لغتله
یاد اولنوب بلکه تاریخلره یازلمسنه کندوسنک
سبب اوله جغنی عرض ایتدم و رفیقهم دیگر
جاریه دخی بنم سوزلری تصدیق ایده رک بنه

برابر اولوب بر طرفندده مزبوره اقتناع ایده بم
دیو ادله ایرادندن کیر و طور مزایدی . نه چاره که
بو قدر چالیشوب و چباله ماهر و بو قدر کلاملری مز
ذره جه بر فائده حاصل ایتدی . چونکه مومی
الیهانیت و مرامی اوزرینه غایت مه سرانه
و معندانه ثبات ایتدی . و سسری یارین دیوانه
سوقه مأمور اولان خادملره سسری قتل و اعدام
ایتملری ایچون کیر لوجه تنبیهات مخصوصه ویردی
جاریه مزبوره نك بوصورتله دهشت آمیز و الم
انکیز کلاملری قلافه بر درجه تأثیر ایتدی که شدت
تأثیرندن بلند صوت ایله حایقیره رق دیدیکه واه
حلیه انسانیتدن وارسته اثر شفقت و مرحمتدن
بتون بتون ازاده توراندوق یازقلر اولسون
سکا که بیچاره تیمور طاش زاده نك قانیله دامن
عفتنی تلوین ایتکه کندی نی حاضر قیلمش سن . قلافک
بر جنتای یوق ایکن یالکیز سکا مهیب کورندیکی ایچونمی
ناحق بره بویله قانی دوکک ایسترسن . فقط الی
آخر الدوران نامک بدلاک ایله یاد اولنه جقدر
یاری بو بنم مدت حیاتم نه مهالک و مخاطراتی
شامل ونه قورقنج قورقنج حادثات

غریبه بی جا همیش گاه امل و مطلوبه نائل و گاه
کرداب بایه یه طاله ارق هر آما مدن ناامید
اولوب یالکیز حیاتمه قائل اولور .
قلافک ایراد ایتدیکی شو مقالاته مقابله جاریه
مزبوره افندم جناب واجب الوجود حضرتلری
سسری هر نقدر بلالره اوغرا دیور ایسه ده
آنلردن قورتلما کنک اسباب سر یعه سنیده
یارادیور . ایشته شمدی بولندیغکن حال هولنا کدن
سسری قور تار منی جناب حق قلبه الهام ایتدی
بنی سبب قیلدی . بن دخی سسزک یانکزه کلدن
حالبو که یالکیز بواشی اخطاره کلدن بلکه خلاص
اولمکز ایچون لازمه کلان واسطه لری دخی حاضر لدم
شویله که خادملردن بعضیلرینی و سرای محافظی
بولنسان نفراتدن برخیا پسنی اچه قوتیله قزانوب
قور تلکیز طریقنی کشاد ایده جکلرندن امین
اولدم . لکن سسز قور تیلد قد نصکره بو ایشک
مرتبی ارانیله جفندن و بن اولدیغم دخی ظاهره
چیقه جفندن بالاخره بن پنجه مجازانه کرفتار
اوله جفم . سسز بایه اولومدن بنده قید اسارتدن

وهمده صکره کوره حکم جزادن قور تېلق
 ایچون بن دخی سزکله برابر شو سرایدن
 صاووشوب کتمکه قرار ویرد یکمدن رکوبمنز
 ایچون ایجاب ایدن حیوانلری شهرک بر محملنده
 حاضرلدم ویزی بکله مکده درلر . ممکن ایسه
 همان کیده لم وقطع مسافه ایله برلاس
 ولایتنه داخل اوله لم زیر برلاس خانی بنم
 اقربا مدن بولندیغی جهته بویله اقربا سندن
 برینک التون خانک قیداسارتندن خلاص اولدیغی
 کوردیکی آنده نقدر مسرور اوله جفی و بی
 قورتار دیغکنز ایچون سزه دخی نه درجه لرده
 محبت ایده جکی معلومدر . بورایه نسبتاً ایگمزدده
 اوراده الک زیاده سعادت حال ایله بر چادر التنده
 یشایه جغز . خصوصیه بن قیداسارتدن
 قورتیلش اوله جغمدن عمر مک باقی کونلرینی
 استراحتده سزدخی ایستدیکز کی غایت کوزل
 برخان کریمه سی اله رق عالم ذوقده پجوره چکز
 همان وقت غائب ایتیمه لم طلوع شمسه دکین
 شورادن اوزاقلشه لم قرص شمس بزی بر دخی

یکینده کور میوب اوزاقلرده کورسون دیدی
 قلاف جوباب و یروب افندم نی بولندیغم حال
 هولناکدن قورتارمق اوزره اختیار
 ایتدیکنز تشبثاته بیکلرجه تشکر ایدرم . سزی
 قیداسارتدن قورتاروب خاندانکزدن
 برلاس خاننه کوتورمکی وانک دست احسان
 پیوستنه تسلیم ایتکی و ذاتا کندولرندن
 کورمش اولدیغم الطاف لایحصایه بورجلی
 اولدیغم مقابله شکرانی بی بو صورتله ایفا
 ایتکی پیا مر دکلم . لکن انصافه برکرده
 سزدوشونک ک التون خانک حضه ورندن
 بن نصل غائب اوله پیلمورم . بویله برایشه
 متجاسر اولسوق اولوقت بنم حقده نه لر
 دوشنور ونه لر عزواید . وانک دیواننه
 کلېشم شبهه سز محضاسنی غضب ایتک
 ایچونمش ظن ایدر . بونکله برابر بنم شوفرارم
 قزینه محضا برتیمت اسناد ایچون اولدیغی
 ظاهر اولور . وقاعده مهجانداری یه رعایت
 ایتسامک بنم ایچون نه پیوک قباحیدر . توراندوق

هر نفدر بار بار و وحشی و بنم ایچون کین
وعداوت طوتر ایسه ده اکا بنم قلم غضبه
معامله ایچوب هر امرینه تبعیت ایتمکه
واستد یکی آنده جانمی فدا ایتمکه بنی حاضر
طوتر دیدی

جاریه قلا فی ~~کنند~~ یله کیده جک یرده اولمک
نیتنده اصرار ایتمدیکنی کورد کده اغلیه رق
کلامه اغاز ایله افندم برخان ~~کریمه~~ سی
اولوبده جاریه بولنان برد خترک قلبی پارچه لغه
اولو مکز ی نصل ترجیح ایده یورسک . اگر چه
توراندوق بکا نسبتله کوزل ایسه ده بن بشقه
بر قلب صاحبه سی بولندیغمدن سزه رجا ایدر مکه
ایچده بولندیغک شـ و اولوم تهلمکه سی بردها
نظر یکره الوب لایقیله دوشـ و نک . چونکه بنی
دخی بریهـ و ک تهلمکه ایچینه القا ایدن شدت
عشقدن حاصل اولان بصیرتسزلک اولوب
مجرد سنک ایچون قلبده ظهور ایدن رحم
اولدیغمدن بنده سـ مزلکه برابر بولندیغم حال
هولناکدن طولانی بکارحم و شفقت ادوب

بکا تبعیه له همان شـ و سر ایدن چیقوب کیده لم
وشو نلرک ید ظلمتدن قورتیله لم دیدی
قلا ف تکرار جاریه مزبوریه جواب و یروب
ای دختر پری پیکر هر نفدر بوردید یکن بلیه لر بنم
باشمه کله جک ایسه ده بویله سریعاً فراره قرار
ویره مم . و آنیده احترام ایدر مکه شـ و لطفکله
بنی ممنون و مسرور ایتمک . لکن بن دنیاده
سعادتحال ایله یشامق ایچون طوغمدم و بر مقتضای
طالع توراندوقک ~~کرد~~ داب عشقنه دوشدم
مومی الیها بنم حقمده هر نه سـ و قصه ایدر
وعرصه عالمدن وجودمک قالدیرلمسی طرفنه
کیدر ایسه ده بن ~~کندم~~ یورادن
وانک کوزینک او کندن غائب ایده مم . دیمسی
اوزرینه مزبوره زیاده غضب و حدتله یرندن
قالقوب هی جا هل وار اوتور بلیه کی تأخیر
ایتمه جک وقانکله اورتالغی صیواره جق اولان
شومدت اقامتدن صاقین مباحثه ایتمه . ارتق
سنی فراره اصلا تشویق و ترغیب ایتم . زیرا
بر جاریه مقوله ~~یله~~ فرار ایتمک سـ کانا خوش

کایور . اگر سن بنم قنبک ایچینی ممکن اولوبده
کورسن ایشک بشقه درلو اولوق احتمالی وار ایدی
اما بن سـنک قلبنده اولانی ابو کوریـ ورم .
چین ملکک قیزینک عشقی سـکا جسارت القا
ایدیور . واک عشقندن حاصل اولان اثر بنم اوزریمه
سـکا اکراه ایتدیر یور . دیه رک کلامه نهایت
ویروب و جارینی اورتینهـوب قلا فک
دائره سـندن شدتله فرلایوب چیهـقوب
کیتدی دایه حکایه دن بورایه کلدکه اقصام
اولدیغنی کور مسـیله سـکوت ایتدی

(یتش یدنجی کون)

تکمیل حکایه صد دنده دایه کلامه باشلیوب دیرکه
مزبوره نک بو صورتله حدتله کیتمسـندن بیچاره
قلا فک وجودینه بر دتره مه طاری اوله رق
کندی کندینه بو بنم ایشـیتد یکم نه
کلامدر . عجب انسا نیتسز لکک بودرجه سی
ممکنمیدر . لکن توراندوقک افکاری بومر کرده
درکه مزبوره یه زیاده تأثیر ایدوب و مزبوره
ایسه رقیقه القاب اولدیغنهـدن تحمیل

ایده

ایده میوب یا نه کله رک بویله بسـط مقال ایتدی .
نه غریبدرکه جناب حق بودختریری پیـکری
حسن جمالده انشالسنز یارا دوبده طبیعتنی غایت
حشین یاراد مشـدر . دیه رک بو مـللو بر طاقم
ملا حظه لر و تفکر لر ایله بتون کیجه یی پچوروب
اصلا کوزینه اوینخو کیرمدی . نهایت صباح
او اوب چاکلرک صداسی اطرافنی طوتدی . ودر حال
کافی السابق قلا فی مجلسه سـوق ایتک او زره
مأمور اولان الی کیشی کلدی . اسلوب اول
وجهله بونلر ایله دائره سـندن چیقوب کیدر ایکن
کذر کاهلری اولان دیوانخانه یه دیرلمش
بولنان عساکر مستحفظه اوسـکندن پکر
ایکن جاننه اول محله قصد اولنه جغنی اکلا یه رق
وخاطرینه مدافعه و محاببت ایتک کی برشی
کتور میوب عادتاهیدان سیاسته اعدام اولمغه
کیدر بر جانی مـللو کیتدی ایسه ده هیچ بر محلدن
تعرض اولمدیغنی کوردی . بعده دیوانک برنجی
صالوننه کیروب ظن ایتدی که ظالمه معشوقه سنک
امری بومحله اجر اولنه حق اطرافه باقیند قجه

کودیک ادملر بتون کند ی اعدامی ایچون احضار
اولمشدر. پوراد ندخی علی الدوام یوریوب
هیج بر طرفدن تعرض او اندیغنی ~~کورمیه رک~~
مجلسک بو اندیغنی دیوانخانه یه واصل اولدی.
بتون رجال و کبار هنوز موقعلری اولان
بیراقلری التینه او تورمش و التون خان دخی
دائره سندن چیقماق اوزره بولمش ایدی. قلاف
بوهیتی کورنجه دروندن کونا کونا معنار ویره رک
برچوق افکاره صاپه رق اولومنی بکلمکده
ایکن سرای داخلیک قیوسی اچیلوب کریمه سی
توراندوقله برابر قرال محل دیوانه چیقوب
تختلری اوزرینه او تور دیلر قلافینه کالاول
حضور لر نده قیام ایتدی

اولوقت حضاردن بری قالقوب قلافک یانه
کله رک توراندوق مسئله معلومه یه جواب
ویردیکی حالدده حقوقدن فارغ اولوب اولمه جغنی
سوال ایتدی و قلاف دخی حیاته تعرض
اولنماق شمرتیه له حقوقدن کچه جگنی
ییلدردی. مؤمی الیه صکره توراندوقه

توجیه خطابه ای ملک سیمما اکر بود لی قانلیک
سوالنه جواب ویره من ایسه کز وعدیکزی
اجرا ده نه در لومین ایله مجبوره بولند یغکزی ییلور
سیکزدیدی

قرال توراندوقک قلافک سوالنه جواب ویره میه جگنی
ییلدیکندن قزینه خطابا مسئله معلومه پی دوشونک
ایچون ویریلان مهمل بتدی. و بوندن بشقه برسنه
دها مهملت ویرلمش اولسه ییله وهر نقدر فطینه
و ذکیه اولدیغکیز جله نک مسلمی ایسه ده
بوسواله جواب ویره میه جککیز مجزومدر.
مادامکه حله مقتدره دکل سک کند و خواهش
واسه تککیز له بو ملک زاده یه تابع اول و بویله
برزوجک اولسنی آرزوایدن پد رینی دریای
سیروره القایله زیرابندن صکره اهالی
چینه حکمدار اولغه لایق انجق سزایککیز سیکزدیدی
توراندوق پد رینه جوابا بوملک زاده نک سوالنه
جواب ویروب ویره میه جگنی ندن ییلور سیکر.
بوسسزک افکار کز ده ییو تدیککیز قدر کوچ

برشی دکلدر . اگر چه دون مغلوبیت محجوبیتنه
 دوچار اولدم ایسه ده بو کون غالبیت شرفی
 احراز ایده جکم . سوآلی تکرار صورسون دیدی
 اولوقت قلاف سوآلی تکرار ایتدکده توراندوق
 جوابه متصدی اوله رق بوملاک زاده تیمور
 طاشک اوغلی قلا قدر دیدی . قلاف اسمنی
 ایشیتدیکی آنده یوزینک رنگی تبدل ایده رک
 وکوزلری عجایب اولوب دوشوب بایلمدی .
 قرال و حضار شو حالدن توراندوقک جواب
 صواب و یردیکنی استدلال ایدوب بکزلری
 صراروب جمله سنک ذهنی پریشان اولدی
 دایه حکایه بی بورایه کتورد کده اقشام
 اولدیغنی کورمسيله سکوت ایتدی
 (یتش سکرنجی کون)
 دایه کلامه آغاز ایدوب دیرکه قرال و حضارک
 اعانه و همتر یله قلاف دوچار اولدیغنی بایغینلقدن
 قورتیلوب کندویه کلد کد نصکره توراندوقه
 خطابا ای ملک سیم سؤالیه ایو جواب و یردیکن
 ظن ایده یور ایسه کن خطاده بو لینیورسیکن

زیرا شو آنده تیمور طاشک اوغلی شهرت
 و سرور ایله ممتاز دکلدر . عکسی اوله رق
 بیجمال و مکدر و پرده حجاب التنده
 در دیدی . توراندوق دخی جوابا واقعا
 شو آنده سرور و حبور یکزدن بر اثر قالمدی
 ایسه ده سوآل ایتدیکنر وقت حال مسروریت
 و لذت غالبیله متلذذ ایدیکر . شمدی بوکا دائر
 اوله جق مکالمه نک جمله سی بیهوده او لوب
 شوقدر که توراندوق ایچون متصرف
 اولدیغکنر حقوقی غائب ایلدیکری اعتراف و اقرار
 ایدیکر . و شو آنده بنی غائب ایتدک و بنده ال
 و یرمکدن امتناع ایده بیلورم فقط سزک ایچون
 بشقه برر ایده بولندیغنی دخی عمومه اعلان ایدرم
 شویله که پدرم سزه محبت یتش اولدیغندن و سز
 دخی ایروجه بر استحقاق مخصوصه یه مالک
 بولندیغکنر دن کیرمی سزه تزوجه الیق
 کور دیکم جمله نک معلومی اولسون دیدی
 شونطقک عقیبندده دیوانده بولسان بتون حضار
 ممنون و سرور اوله رق بر طاقم القشرا ایل

صدالری نی قبه آسمانه چیقاروب جله سنی
 توراندوقی نحسین ایتدیلر . قرال دخی همان
 کریمه سنی قوجا قلیه وب اولادم بونک کبی
 بنی ممنون ایده جک دنیاده دهها هیچ برایش اجرا
 ایتدک . وبورای وقرار کله رعایا وبرایامک
 اذهاننده حاصل ایش اولدیغک تأثیرات
 وخیمه بی محو ایتدک . چوقدنبروبکلمه کده
 وهیج بروقتده مطـلو بنه سنی موافقت ایدر
 کورما مسـیله دائمی صورتده ائوس اولمقده
 بولسان پدرینه بریـوک ترضیه ویردک .
 طبیعته مخالف اوله رق ذکور علیه نه اولان استکرا هک
 بنی دنیاده حقیقده وحقیقده آغوشی لذتندن محروم
 ایده جک ایدی . بوبنم ایچون نه بیوک سعادتدرکه
 دروننده مرکوز اولان عداوت ذکور ماده سی
 بوکون تبدی بنی امل وآرزوم اولان درجه یه
 یوردی وشوکنج برقه رمانی دخی نائل مقصود
 ایدی لکن سـکا شـونی رجا ایدر که اسم
 وشهرتی بتون بتون مجهول اولان برکیمسه نک اسمنی
 نصل بیـاوب وبولدک دیدیکندن توراندوق

جوابا افندم شـو حال حارق عاده برشی اوایوب
 غریب وعجیب برحکایه در . جاریه لرمدن بری
 کیـدوب قلافی بوله رق آندن اوکرندی . فقط
 غایت موجب دهشت او اور قوللاندیغی دسیسه دن
 استفاده ایدی . بنده فنایه استعمال ایتدیکم ایچون
 قلا فده عفو ایدر لر دیدی

قلاف بوسـوزلری ایشـتدیکی کبی وای جاذبه لی
 توراندوق سزدن مأمول اولنمیان بویله مساعد
 برافکارده بو لنوبده عندمده دنیاده انک عالی وبرنجی
 مسند عد اولنورجاه امیدمه ایصال ایتک ایچون
 بنی برطاقم قورقجج دریالر طالغهری اره سـنده
 یو وارلد یغن مکرسه نهایت مرسای وصال
 نعمته صوقعه برحاضرلق ایشـ حالـبوکه
 ذهنی اخلال وبنی شورش حال ایدن شو ایشـتدیکم
 مخاطره لی حکایه دن ناشی سنی دنیاده برنجی ظالم
 صره سـنده صابـدیغمدن حقـسز بو لونیدور مشم
 مخاطره کوردیکم عیـنی عنایتی فـنـالقـلمـره حل
 ایتدیکمدن الدانمشم . ایشـته شو صورتله وقوعه
 کنـوردیکم حرکت نابجـادن طولایـی عفوینی

بجز التمی ایاقلرینه قیامتغه مهیایم دیدی
ایشه قلاف شورقت آمیز نطقلری ایراد ایتدیکی
سره ده توراندوقک کر سیمی ارقه سنده بولنان
جاریه لردن بری کمال تهور ایله ایلرویه فیرلادیغندن
مزبور نک کندوسنی بویله میدانه آتمسی نه ایچون
اولدیغنی اکلامق اوزره قلاف سـکوت ایتکه
مجبور اولدی . مزبوره دیوانک اورتـه سـنده قیام
ایدوب اوزرنده بولنان جارینی آتدی . بتون حضار
مزبور نک بو حانه متحیر اوایوب قالدی . قلاف
دخی افشام کندی او طه سنده کوردیکی قز اولدیغنی
اکلایوب ایشک نیه نتیجه ویر جگنه منتظر اولدی .
جاریه مزبوره کوزلری دونمش و لـهجه سی
اولوم رنکنی المش وخیم العاقبه بر افکاردن علولایی
بویله کندوسنی اورتیه آتمسی دخی حالندن
اکلا شیلورایدی بوارالتون بتون حضار والتون خان
متعجبانه باقوب مزبوره نک نه یاپه جغنی بکلر ایکن
مزبوره توراندوقه طوغری دونوب بروجـه آتی
مقالاتی ایراده باشلدی . ای سلطان سزنی تکذیب
ایتک زمانی کلدی چونکه بن ملک زاده قلا فی اسمنی

اکلامق وسره ایش کوروب بر خدمت ایتک اوزره
کیدوب بولدم . قیـد اسارتدن قورتیلـمـق
وعاشیقکزی الیکزدن غصب ایلـک وبوصورتله
قرانق ایچون منافع ذاتیه مه سحی ایتدم . اوده مومی الیه
ایله بورادن فرار ایتکدر . نه چاره که بوانصاف سز
ذات رقیق اولان قلبی اینجدوب تکلیفی قبول
ایتدی خصوصیه سزدن صغوتق اوزره لازه کلان
کلامک هیچ برینی دریغ ایتیب سزک کبرونخوتکرله
الیکزک قاره اولدیغنی حتی بو کون قتل ایده جککزی
سویلدم . هر نقدر شوفنا حاللری سزه بلا محل
ونا حق یره عزو و تحمیل ایتدم ایسه ده مومی الیه
ثباتی و متانت افکارینی تغیر ایده مدم . و کندی یانندن
ایرلدیغم وقت ذهننه القایتدیکم بر طاقم مخاطره
و مهال کدن نه درجه لرده مضطرب براقدیغم
کوزلرندن و بنم بو حالمدن معلومدر . مومی الیه
افکارندن کچوره مدیکمدن مأیوس و نا امید اوله رق
دائر کزه کلدیم . ویلان اوله رق سـزک ایچون
بویله برایش کوری ویردیکی سزه بیان ایتدم
حالوکه ایتک اسمنی سزه او کره نوبده خبر ویرم سزنی

بولنديغىز حال هولنا كدن قورتارمق ايچون
 دكل ايدى . وىكندىسنىك اسمنى لغزندن
 قاچيرمى دىخى ويردىكم قورتودن ذهنى زياده
 پريشان اولوب كندىنى غائب ايتسندندر . سيزه
 خبر ويردىكم سيبده ذكورك خصم قويسى
 اولنديغىز دن قلافي مطلقا تبعيد ايدرسىكز وىزده
 اولصورتله نائل مرام اوله بيلورم مقصدينه
 مينيدر . حاصلى سزجه الكاعلا اولان بركونكه
 اولكون بوكوندر . بوكون ايسه بكا وخيم الانجام
 وكافه اهل وآرزومك انقطاعنه باعث تامدر .
 ايشته بوكونى اكلام . وبنم خدعه مك فائده
 ويرمديكى كوردم . وعاشيقكزله تزوج ايتك
 قرارنى ايشتم . ارتق بنم ايچون سلوك ايدى جك
 برطريق قائمى . ديهرك نطقنه ختام ويروب
 البسه نك ايتندن برخجمر چيقارهرق كال شدتله
 سنيه سنه اوروب دل مجروحنده ضربات عشقندن
 ترام ايدن جراحتك اضطرار بندن قورتيلمق ايچون
 سنيه سنى يار دى . وىمجال يره دوشوب قالدى
 دايه حكايه دن بورايه كلنجه اقشام اولديغنى كوردى
 سكوته واردى

(نیمش طقوزنجى كون)

دایه كلامه بدأ ايدوب ديركه بتون حضار شو حال
 وخامئا لدن برتلاش واسستغرابه والتون خان
 دهشت واضطرابه دوشوب قلافاك مسرورى
 دىخى اول آنده حزن والمه دوندى . توراندوق
 بو حالى كورمسيله حايقيه رق كندىنى تختدن اشاغى
 اتوب مز بوره نك ياننه طوغرى كيتديكى ائساد
 نزدنده بولنان ديكر جاريه لر دىخى قوشديلر ايسه ده
 بونلر يتشمزدن اول بيچاره عاشقه مز بوره برنجى
 ضرب ايله حيات عشقنى افنا ايدمه ديكندن ايكنجى
 دفعه اوله رق خنجبرى بردها اورمسه ياه وجود
 عشق آلودى روح جانان دن بتون بتون جدا وغازم
 دار بقادر جه سنه كلى . النندن خنجبرى المق
 اوزره قوشانلر ايسه نائل مرام اوله ميوب شوقدركه
 حالت نزع كمش اولان وجودىنى قوجا قلرينه
 المقدن بشقه برشى مفيد اوله مدي . توراندوق
 اغليه رق آه بنم سو كىلى عادل ملكم ايشى بودرجه يه
 قدر سوروب كوتورمك اقتضا ايدرميدى . ايچون
 بكا كشف راز ايتك ملك زاده قلافي تزويج

ایزدیکم حالده کنیدی هلاک ایده جگنی بکا نیچون
دیمدک سنک ایچون عجباهیج برشی دریغ ایتک بکا
ممکنهیدی دیهرک برطاقم کلاملر سویلیدی

بو کلاملرک نه پتنده وعادل ملک هنوز روح تسلیم
ایتمه دن کوزلرینی اچوب توراندوقه طوغری
چویره رک بنم ملک زاده م بوایش بیدی . بن محنت
دنیا و مشقت عشق دن شو انده وارسته اولمق
هنکامندهیم . بنم حاله ترجم ایتک افکارنده بولمیان .
چونکه بن حیاتی ترک ایتدیکم حالده ایکی اسارتدن
قورتیله جغم انک بری انون خاک قید اسارتیدر
ودیکریده انک زیاده مشکل اولان درد عشقک
اسارتیدر . مادامکه بو حال بکا مقدر اولمشدر
انی کوروب متحیر اولماین زیرا بو حالک بنیدن
ازاله سی عذیم الامکاندر . دیهرک غایت درین
وهرکسه باعث انین اولور برآه چکوب تسلیم
روح ایتدی

عادل مالکک تحمل اولمز شو حالندن بتون حضار
متأثر اولدی . و توراندوق یکیدن کوز یاشاری
صاجغه باشلیدی . قلاف دخی بو صورتله دوکیلان

قانه کندی سبب اولدیغیچون غایت شدتله کدرلندی
والتون خان ایسه کال درجه متألم اوله رق برخان
خاندانندن یالکیز قالمش اولان طالع سر عادل ملک .
دهشتمه جریان ایدن صولرک اقیهتیبستندن و اولوم
طالع لرینک اده سندن قور تارلدیغک نهیه برادی
یاز قکه پدرک خان ایله بتون خانداننک ارتحال
داربقا ایتدکری کون سنده ایچلرند بولمش اولسه
ایداک دها سه عادتلی بولنور ایدک زیرا طقوزقات
فلکیاتی طولاشد قدن صکره نه برخان قری
اوله رق کلور ایدک دیدی (چونکه بونلرک
مذهبلری آیینجه کنیدی اولدر میوبده اجل
موعودیه اولنلرینه بشقه برزی و قیافتله دنیا به
کله جک لرینی اعتقاد ایتد کلرندن خانک کلاهی
بو عقاید لرینی ایمادر)

التون خان عادل ملکی زیاده سیله سودیکندن نعشیک
قران مقبره سنه دفنی و غایت مکمل و مکلف بر جنازه
الایله قالدیرلمسنی امر ایتدیکندن مز بوره نک
نعشی دیواندن قالدیر یوب جنازه الاینک تهیه

واحضارینه و آینه لر نجبه او لکون اقتضا ایدن رسم
بائک اصول اجرا سنده د کین دیگر بر سرایه کو تور دیلر
و ابدا التون خان اشراف قومیه جنازه نک یانه
کیدوب رسم ماتمی اجرا و فوق العاده تعظیفات
ایفا ایده رک بر طاقم عطر لر صاجیه رق رایحه لر
یا قیه رق عود اغاچندن معمول بر تابوته قونیلوب
مخصوصاً بر میدانده یا پیمش اولان حزین بر نوع
نخت اوزرینه نقل اولندی و بو محله بر هفته
کاملاً بر اقیلوب اشراف بلده نک حرملری عادت لری
اوزره باشند ایاغه قدر ماتم البسه لری کیسه رک
هربری تمام بر هفته هر کون عادل ملک زیارته
کلدیلر و مذ هیلری مفتضا سنجه درت دفعه
تعظیم و اظهار کدر و الیم ایتدیلر
بو تشریفاتدن صکره منجه لرک حسابنه کوره دفن
اولنه جق یوم سعد حملول ایتدیکندن مذ کور تابوت
اوزری بر طاقم حیوانات رسم لریله ترسیم اولمش
حزین و منقش کش لوحه لرله ستر ایدمش بر عربیه
قونیلوب ایجاب ایدن الای ترتیب اولنه رق و عربیه نک
پانده قربانلر ذبح اولندقدن صکره کمال طنه ایلله

مقبره به متوجه آخر کت اولندی و مقبره کیده
یورایکن اثنای راهده بعضی تصادف اولنان محال
مقدسه ده کونا کونا آینه لر و تشریفاتلر اجرا
اولندیغندن انجق او چکونده مدفنه کیدیلر رک
و اثنای دفننده بر او کوز قربان ایدیلر رک انواع
آیین اجرا اولندرق دفن ایتدیلر دایه حکایه دن
بو محله کلد کده شمس غروب و خلق لباس مانله
متلبس اولدیغنی کبی افک سیاه جامه ده مقلوب
اولدیغنی کور مسیله س کوت ایتدی

(سکسانجی کون)

دایه تکمیل حکایه به شروع ایدوب دیر که عادل ملک
جنازه سی دفن اولنوب هر کس عودت ایتدکن
صکره ماتم حالندن چیه قدیلر و شو حالک و قوعی
عمومک کدرینی موجب اولدیغندن و قوعات عجیبه
مذ کور نک او نو دلمسی و جمله نک دو چار اولدیغنی
الام مبدل سرور اولمش چون التون خان نوراندوقک
نکاح جمعیتی امر ایتدی و ترتیبات جمعیت ایلله
مشغوللر ایکن قلا فک والدینی دخی بواشدن خبردار

ایمک و پکینه دعوت ایمک اوزره برلاس ولایتنه
سفیر مخصوص کوندردی

جمعیت حاضر لقاری اولدقدن صکره اصوللرنجه
برطابق ترتیبات و کونا کونا توقیرات ایله عقد اجرا
اولندی قلاف هیوه امیددی موسم ادراکه
و طبقه و صالی اغوشده کتوردیکندن او لکجه
اجرای زفاف ایله نائل مرام و وصال جانانه سیله
مسرور و بکام اولوب معشوقه سنک هر حال
ملاحت و هر ناز حلاوتندن کونا کونا لذتیاب
اولدی چین قرا لارینک صهریتنه نائل اولنلر
زوجده لینه لاجل التوقیر کونده درت دفعه حضورینه
حیقوق دامننه روسا اوله رق تعظیم ایمک عادت
قدیمه لری اقتضا سمندن اولدیغندن قلافک دخی
بو اصوله رعایت ایتمی ایجاب ایلدیکندن التون خانک
قلافه کمال محبت و مودتدن مومی الیهک بوردیمک
اجرا سمندن معافی طو تیلسنی اعلان ایتدی
ایشته بو صورتله سور اجرا سمه مباشرت اولنده رق
برای زیاده سیله طنطنه و دبده ایله دو کون و شهر

دوتمالی ایفا اولندقدن صکره دو کون ختام
بولدی میانه زوج و زوجیه القای محبتنه
باعث اولان لیله زفافه کلنجهیه قدر ذکوره نظر
حقارتله باقان توراندو قک قلبی غایت یوموشایوب
ذکوره محبت نه دیمک اولدیغنی اکلا دیغندن
قلافه محبتی صاروب و مقابله قلافدن زیاده
عرض مودت ایلدی

التون خان طرفندن برلاس ولایتنه کوند رلمش
اولان سفیر قلافک پدر و والده سی و برلاس خانی
علمکر ایله پکینه واصل اولدیلر و علمکر خان
ایسه مسافر لری تشییع ضمننده ارکان سلطنتیه
برابر پکینه قدر کلش ایدی ملک زاده قلاف
والدینک ورودندن خبر النجه همان علی جناح
الاستعجال استقباله کیدر ایکن سسرای قپوسنده
راستلیدیفندن بیک محبت و مشقت و آلام و کدر ایچنده
والدینه بدن آیرلمش اولان بویله براولاد
صداقت اعتیاد والدینی کورنجه و والدینی دخی
اولادینه قاو و شجه عجب او حال نه حالدر که لسان ایله

تعریف اولسون واول یورک قنغی یورکدر که
 مومی الیهکم اکتساب ایلدکاری و فرت سروردن
 میدانه کتوردکاری حال نشا طمأله تحمل ایتسونده
 اغله مسون ایشته بو تلاق و موصلت بروصلت
 ایدیکه بربرلینه صار یلوب دوشوب پاییلدیلر
 واوراده بولنلرک چله سی بولنلرک اغله سندن
 حصه مند اولدیلر حاصلی عقیلاری باشلرینه
 کلدیکنده قلاف برلاس خانه توقیرات و تعظیفات
 لایقه بی بالایفا پدر ووالده سنی پکین شهرینه قدر
 مرافقت ایدوب کتوردیکنه دخی تشکرو محمدت
 ایتدی و برلاس خانی علنکردخی نزدینه سفیر
 مرسل کلنجیه قدر تیمور طاش و الماسک کیم اولدیغنی
 بیلدیکندن حقلمنده اداسنه بورجلی اولدیغنی
 حرمت لازمه بی تمامیه ایفا ایده مدیکندن بختله
 بورایه قدر تشیعه مجبور اولدیغنی بیان ایتدیکندن
 بونک اوزرینه قلاف ووالدینی عرض شکرانیت
 ایدهرک چله سی بردن التون خان ایله کورشمک
 اوزره سرایه داخل اولدیلر و التون خان دخی
 برنجی دیوانخانه ده بولنلری بکلمکده اولدیغندن

مومی الیهکم دیوانخانه یه کیردکارنده بربرنجی متعاقب
 التون خان ایله صار یلوب قوجا قلشوب خان
 مومی الیه بولنلره فوق الحد حرمت ایدهرک قبول
 ایتدی و او طه سنه کتوروب او تور تدقدن
 صکره تیمور طاشک بو آنه قدر کوروب کچوردیکی
 آلام و بلیه دن متأثر اولدیغنی و سلطان قارزمیدن
 انتقام الموق اوزره قوه موجوده عسکریه سنی
 بتون بتون بواغورده قوللانه جغنی سویلدی
 واول کوندن اعتباراً حوزه حکومتی بولنان کافه
 ممالک و بلدان قوماندانلقلرینه عساکر مسلحه نک
 سرعنه (بالجوته) نام محله سوق واعزام واوراده
 غایت مکمل ومنتظم برجسیم اردو ترتیب اولمسنی
 باوامر مخصوصه بیلدردی برلاس خانی دخی
 بوایشده متفق بولمسنی آرزو ایلدیکندن وقوع
 بولان افاده سی اوزرینه التون خان طرفندن
 اتفاق قبول اولندیغندن مومی الیه برلاس خانی دخی
 سر یعاً قوتلو برابر دو جلب و جمع اولنه رق بالجوته
 کولینک یانه علی جناح الاستعجال سوق واعزام
 اولنمسیچون سر عسکرینه امر کوندردی

التون خان مسافر لری حقارنده رعایت مخصوصه بی
اجرا ضمننده هر بر لرینی بشقه بشقه بر سر سراه
ویروب وایکی بیک قدر عساکر مستحفظه و مقدار
وافی خادمه تخصیص ایدیه راک بکینده بواند قلمری
مدتجه هر کون بر رضیافتله تلطف واکرام و تو تیر تام
ایده راک ججه سنک خشنو دیتلرینی جلب ایده جک
وجهله کونا کونا نوازش بیاندن خالی اولمزایدی
قلاف دخی هر تقدیر کثرت اشتغال ایله مشغول
ایسه ده بکینه ابتدای مواصلتده خانه سنه مسافر
اولد یغی خاتونی دخی اصلا خاطرندن چقار
مدیغندن خاصه سسرایه کتور ده راک حرمی
توراندوقک ندیمه لری صره سنه قویدی دایه
حکایه دن بورایه کلد کده اقشام اولدیغنی کور مسیله
سکوت ایتدی

(سکسان برنجی کون)

دایه تکمیل حکایه مقصدیله کلامه باشلیوب دیر که
تیمور طاش والماسک سسریر حکومت و صفای
سلطنتلرندن دور اولد قلمری روز جکر سوزلری

﴿ اولان ﴾

اولان ایام محنت انجامدن بو و قته قدر کوروب
پکور مش و تحمل اولنیه جق صورتده چکمش
اولد قلمری مهالک و آلام و متاعب و کرب تام
کافه سی اونودیلوب چین قرالینک معاوتیله بکیدن
تاج و تختلرینه مالک اوله جقاری امید و سونجی
درونلرینه دوشدی توراندوق حامله اولدیغندن
بوارالق ایسه وضع حمل ایتسندن قلافک والدیینه
برقات دها مسسرت حاصل اولوب وشو
چو جغک ولادتندن دیرین بلده اوزره چین
مالکنک هر بر طرفنده بشقه بشقه شهر آیینلر
اجرا ایدلدی

اشته بو وقوعات اشناسنده برلشمسی تصمیم اولمش
اولان چین اردو سیله برلاس اردوسی دخی محل
مقصودده برلشوب حاضر و مهیا بولندیغی
برضا بط مخصوص واسطه سیله چین قرالنه خبر
ویرلدیکندن اردوی مذکوره بالفعل قومانده ایتک
و میدان محاربه یه سوق ایتک اوزره تیمور طاش
و قلاف حاضر لنوب اردو کاهه عزیمت ایتدیلر

واورادن برلاس خانی علمینکر ایله برابر معیتلرنده
 یدیوز بیک کشیدن عبارت وهر برنجهرات
 حریه سی مکمل اولان اردو لرینی حرکت ایتدیروب
 (قوتان) و (قاشار) مملکتلری جه تیرینه متوجه
 راحل و سلطان قارزمینک طپراغنه داخل اولدیلر
 بویله برقوه جسمه عسکریه نکه مومی الیه قارزمینک
 حوزه حکومته تجاوزله ایجاب ایدن تعرضی
 حرکتدن حدودا و زرنده بولنان والیرمدافعه یه
 قادراوله مدقلرندن خان طرفنه تارلرچیقاریلوب
 اشبو خبردهشت اثرخانه واصل اولدقده حیرته
 قاله جنی یرده اصلا کندوسنه فتور کتورمیوب
 غضنفرانه و دلیرانه قارشولمق اوزره حاضرلندی
 و حتی برطاق مترسلر ارقه سنده تدافعی محاربه ایتک
 لازمکلور ایکن بو کادخی باقیوب سرعتله طوبلامش
 اولدیخی درتیوز بیک کشیدن عبارت براردوی
 استصحاباً و کمال سیر و سرعتله چین اردوسنک
 اوزرینه کتدیکندن اشبو ایکی اردو (قوراند)
 نام موقع جوارنده بربرینی قارشولوب همان خطوط
 حریه لرینه دوزن و یررک ایجاب ایدن صف حربلر

تشکیل اولنوب حربه مباشرت اولمق اوزره چین
 اردوسنک صاغ جناحی قومانداری تیمور طاش
 وصول جناحی قومانداری علمینکرو مرکز قومانداری
 قلاف اوله رق آیرلدیلر وقارزمی اردوسنک
 صاغ جناحنک قومانداری الک مشهور اهرادن
 بریسی اولدیخی حالده صول جناحک قومانداسی
 بالذات قارزمیده اوله رق عساکر ممتازه سندن
 سواری عسکریندخی مذکور صول جناحه قویوب
 کندوسی قلاف ایله مقابله ایتک اوزره مرکزده
 بولندی و بو وجهله حربه مباشرت اولدقده
 برنجی حمله ده چینلیرک صاغ جناحی رجعت
 مجبور ایتدیلر ایسه ده قومانداده ایدن ذات یکیدن
 تأسیس صغه موفق اوله رق تکرار تشییید محاربه
 ایتش ایسه ده تیمور طاشک قومانداده بولنان
 عسکر دخی بوزوئدیغندن تیمور طاش تکرار
 عسکری طویلا مغه موفق اوله میوب فرار ایتک
 اوزره ایکن قلاف وقوعا تندن خبردار اولمسیله
 برابر مرکز قومانداسی برلیا قتل قومانداره
 حاله ایله مقدار وافی عساکر متخبه اله رق پدرینک

امدادینه يتشیدی واز وقت ظرفنده حربك
رنكى دكيشوب قارز مينك صول جناحى
بوزولدى شو و صره ده نسيم ظفر چينلو
طرفنده و زان اوله رق قارزمى اردوسى مهرم
و پریشان وقارزمى ايسه يا اولك و يا خود غلبه
ايتك سواد سيله عسا كر مهرمه يى جلب و جمع ايتككه
شتابان اوله رق بچاره بو صره ده فوق الغايه پك
چوق غيرتاروش و شجاعتلر ابراز ايتدى ايسه ده
نه چاره كه تيمور طاش و قلاف اصلا مساعده
كوسه ترميوب هر طرفدن احاطه ايتدكلرندن
چين اردوسى ارتق بتون بتون غلبه يه مظهر
اولدى

سلطان قارزمى ظفر دن بتون بتون نااميد اولوب
مجرد كندوسى چون بر طريق نجات بولمغه مجبور
اولد يغندن كندوسيله برابر قالمش اولان جزئى
مقدار عسا كر شجيعه نك او كنه دوشوب
وارقوتى بازويه و يره رك دشمن اورته سندن عسا كر نك
اوروب بريول اچسه رق نر ار ايله ديكر اجنبى

بر حکمداره التجا ايتك افكارنده بولمى ايسه ده
شو عارف ارى ارتكاب ايله ديكر بر حکمداره منت
ايتكى اصلا نفسنه قبول ايتديره ميوب دنيا ده
بو صورتله يشا مغه اولومى ترجيح ايتد يکندن
نه طرفده زياده محاربه اولمقده و چوق قان دو کلمكه
ايسه اولوم حالى كتورن ضربه نرى كاملا
قرانجيه قدر او طرفده بولمقندن خالى اولمى

و نهايت پك چوق ياره لريد كدن صكره جام موتى خوش
واو غلنى دخی كندو كى بر حالده دراغوش و ايكسى
بردن تراب بوش اولوب قالدیلر و شو محاربه ده
قارزمى طرفدن ايكوز بيك كشى قند اسير
و مقتول و قوعوبولديغى كى چينلو طرفندن دخی
پك چوق تلفات و قوعوبولدى تيمور طاش بروجه
محرر غلبه چالديغندن جناب حقه ايفاي شكر و محبت
ايتد كدن صكره و قوعوبان باتامه مخصوص بر ضابط
واسطه سيله چين قرا لنه بيلد يرد كدن صكره
اورادن حر كته (چغاطاي) و لاينه طوغرى
ايلرو لميوب كاملا قارزمينك ولايتنى ضبط و تسخير

ایتدی دایه حکایه دن بورایه کلد کده اخشام
اولدیغنی کوزمسيله سکوت ایلدی

(سکسان ایکنجی کون)

دایه کلامه اغاز ایدوب دیر که تیمور طاش قارزمی
الکاسی پایتختنه واصل اولوب اها لیدن
برکیمسه نک مال وامللا کمنه دخل و تعرض اولنیه
جغنی وهرکس کما فی السابق مال وامللا کمنه
متصرف واصلیش واستراحتده بولملری
وبره مقتضای تقدیر آلهی دشمنه غالب اوله رق
ینه حکمدار لغه دسترس اولدیغنی وقلانک دخی
چغاطای مالککمنه سلطان قارزه ینک برینه طر فندن
حکمدار نصب ایاد یکنی او امر مخصوصه ايله
وینه لایتله بلدردی

قارزمیلیر ایسه اسکی حکمدار لری نک ظلم
واعتمسافندن دلکیر اولد قلرندن قلا فک اداره
سندن ممنون اوله جقلرینی امید ایتدکلرندن بواعلانی
تمامیه قبول وقلانی کندولرینه حکمدار بلدیله

تیمور

تیمور طاش اورادن چین اردو سنک بر مقدار یله
حر کتله ممکن اولدیغنی سر عتله کندو حکومت
اصلیه سی اولان الکایه واصل اولدی نغای
تاتار لری حکمدار لرینی تبرار کوروب ممنون
اولدقلرندن کمال صداقتله تبعیتی قبول ایتدیله
وتیمور طاش یکیدن قاعد تخت سلطنت اوله رق
اجرای احکام وایفای تنفیذ تام ایتکه باشلدی
ایسه ده قبائل چرا کسه نک عهد میثاقلرندن نکول
ونکوص ایلهمیدانه کتورد کلری اهاتدن ناشی
اخذتار ایتک اوزره قبائل چرا کسه اوزرینه
اعلان حرب ایتدی چرا کسه لرایسه امانه
دوشه چکلری یرده تیمور طاشه مقابله ایتک اوزره
عجله بر اردو ترتیب ایله تیمور طاشک قوه عسکریه سی
اوزرینه مهالجهیه ایتدار وتیمور طاش دخی
بالمقابله چرا کسلرک کیمنی قالجندن کچوره رک ایصال
دارا لقرار وکیمنی پریشان ونامار ایدوب
نهایت چرا کسهستان حکمدار لغنی دخی الکاسنه
علاوه ایتدی بوندن صکره چغاطایه پایتختنه
عودت ایدوب کلد یکندن التون خان دخی

کریمه سی توراندق ایله قلا فک والده سی الماسی
 بونلرک عقیبندن طنطنیه و احتشام ایله یوله
 چیقاردیغندن تیمور طاش بونلری چغاطایده بولدی
 ایشته ملاک زاده قلا فک نحوست بختی انجا مکار
 مبدل اقبال و کافیه مقاصد و اما لئه موفقیته
 مرفه بال اولدی و قارز دیایلرک نزدنده دخی
 مهارت و فضیلتی سیایه سنده زیاده کسب شکوه
 و شان ایدوب یک چوق زمان کمال س-سر بیستی
 واستقلا لیتله حکمدارلق ایتدی

قلا فک توراندق-دن اولان برارکک اولادینی
 قاین پدری التون خان کندوسنه ولی عهد ایتدیکندن
 صکره براولادی دهها اولدیکه کندوسندن صکره
 قارزمی حکمدار لئه نصب اولندی
 قلاف قارزمی حکمدار لئی ایله کندی مقرر سلطنتنده
 ویدری تیمور طاش دخی قدیمی حکمداری
 بولندیغی نغای تاتارستانده مقرر سلطنتی اولان
 استر قائد اقامت ایده رک باقی کونلرینی بوضورتله
 کچوردیلر

و برلاس خانی دخی اولوقت بونلرله و داعلشوب
 کمال اظهار خش-نودینه ع-کربنی الرب کندو
 الکاسنه عزیمت ایتدی

دایه قلا فک حکایه سی بوجمله نکمیل ایدوب
 و مذکور حکایه نک شال اولدیغی غریبات
 و عجایبات حقندونه ملاحظه ایتد کارینی فرحتازک
 نزدنده حاضر بولنان ندیمه لردن سوال ایتد کده
 بوحکایه نک جمله سی شایان دقت بر امر عجیب
 اولدیغی کبی قلاف دخی طوغریسی عاشق کامل
 و مرد فاضل برش-مزاده ایش د بوجواب
 و برد کارندن اولوقت فرحتاز همان رده
 قالدیشوب بن آنده اولان عشق-تی هیچ مقامنده
 کور برم چونکه قلا فک طوندیغی ایشلر هپ
 کچمکدن اولمشدر کنج کیمسه لر هر ش-یی
 کوزینه اولدر دیوب کلامی موصل حکمداری
 اختیار نضل الله تعالی ایدرک اولوقت دروندن
 برآچکوب نضل الله حقیقتاً اهل انصاف و زوج
 صادق پر ذات ایشکه زمردک وفاتی کونندن

اعشاراً الى سنده اغلقدن فارغ اوليوب مانم
چكش ديدى

دايه تكرار كلامه اغازله افندم بويله اولديغى حالده
ينه فضل الله ايله قلا فك حكايه سى سزى اقناع
ايتدى

اكر مساعده بيورر ايسه كز سزه غابت غريب
بر حكايه ده ها نقل ايديم ظن ايدر مكه پك ممنون
اولورسيكز ديدى فرحتاز دخی جوابا اوت بنم
تدیه و مصاحبه لم سزك حكايه لریكزی سويورلر
وس سزدن ايشتمكلاه پك متلذذ اوليورلر
حقیقتاً سزده سويولديكز شیی پك كوزل
سويليورسيكز سويلين فقط سزه شونیده
سويليمكه سزك كورك عیونی پك كوزل رنگر ايله
بویابه رق اورتیهورسيكز اما انلرك قصورلری
دخی دائماً سزك نقش ایتدیكز رنگلری بوزوب
پکیبور دیدی دایه بونك اوزرینه عفو طلب
ایده رك كلامه شروع ایدوب وعده ایلدیكى
حكايه

حكايه يه باش-لمق اوزره ايكن اقشام اولديغنى
كور مس-يله سكوت ایدوب حكايه بی فرداسی
كونه براقدی

اش-بوگاك ايكنی جلدی بو محله ختام بولمسیله
بوندن اشاغیسی در دست طبع و اخراج اولان
اوچنی جلد دزج اولنه جقدر مکتب
فنون حریبه جناب ملوكانه
طبعه سنده طبع و تمثيل
اولمشدر

۱۲۸۷

بومجله ده ده صده شروع اولنمزدن اول درج اولنان
 مقدمه جکده حکایه او قومقدن مقصد اصل نه اولدیغی
 علمی طریق الاختصار بیان اولندی . اشته امور
 مأوره عاجزانه اصلا سکتہ وانقطاع ایرات
 ایتدرمیدرک ایام تعطیلده وقت بولدقجه مجله
 مذکور و نک حاوی اولدیغی حکایات غریبه و عجیبیدن
 مجرد مقصد مذکور اوزره ابنای وطنی حصه دار
 ایتک امید سیک بونقیر قلیل البضاعه (احمد راشد)
 برنجی و ایکنجی جامدنی یازہ رق طبع و تمثیل
 موفق اولمش ایسده بضاعه عاجزانک قندناشی
 وقوع بولان سہو و ذہول ناچیزانه مک
 مطالعہ سنہ رغبت بیوران ذوات معارفیات
 فرمیدن عفو بیورانی مع الجہالت و الجہاب
 استرحام ایلہ برابر اوچنجی جامدی دخی در دست
 طبع اولدیغندن حکایه نک جلد مذکورده
 اختتام بولہ جغنی اخطار یوانده
 اشبو خاتمه نک ترقیمه ایتدار
 اولندی